

Voorlopige agenda van de commissie Werk en Inkomen van 10 september 2014

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Werk en Inkomen

Datum: woensdag 10 september 2014
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: Mevr. S. Klein Schaarsberg
Griffier: mevr. A. Weiland t.(050) 367 7678

Opening
[Bijlage - Uitnodigingsbrief W&I 10-9-2014](#) (pdf)

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Afspraken en planning

- a. Besluitenlijst
[Bijlage - besluitenlijst 11 juni 2014](#) (pdf)
- b. Lange termijn agenda
[Bijlage - LTA W&I september 2014](#) (pdf)
[Collegebrief inzake Informatie over wijzigingen Lange Termijn Agenda](#) (pdf)
- c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties
[Bijlage - IM lijst W&I september 2014, niet afgehandeld](#) (pdf)
[Bijlage - IM lijst W&I september 2014, afgehandeld](#) (pdf)

A4. Conformstukken

- a. Conceptbegroting 2015 gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers (Raadsvoorstel 12 juni 2014)
[Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenpark Rengers](#) (pdf)

A5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

- B1.** Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren Prohef: Structurele aanpak werkloosheid (17 maart 2014)
en preadvies op het Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren Prohef: Structurele aanpak werkloosheid
(collegebrief 18 juni 2014)

Invoering Participatiewet
(Brief Rekenkamercommissie 26 juni 2014)

Invoering Participatiewet
(Collegebrief met notitie; Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen 1 juli 2014)

[Initiatiefvoorstel Prohef](#) (pdf)

[Collegebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel Prohef structurele aanpak werkloosheid Partij voor de Dieren](#) (pdf)

[Ingekomen stukken - Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering Participatiewet](#) (pdf)

[Collegebrief - Invoering Participatiewet](#) (pdf)

[Ingekomen stukken - reactie Clientenraad op de invoering van de Participatiewet in Groningen](#) (pdf)

[Ingekomen stukken - Resolutie](#) (pdf)

- B2.** Economische Agenda 2015-2019
(Raadsvoorstel 3 juli 2014)

[Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019](#) (pdf)

[Collegebrief - Consultatieronde Economische Agenda 2015-2019](#) (pdf)

- B3.** Vaststelling Visie Werklocaties "Rode Loper" en de "Beleidsnotitie Westpoort"
(Raadsvoorstel 14-08-2014)

[Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie Westpoort](#) (pdf)

[Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV](#)

[Inspraakverslag \(NP!\)](#) (pdf)

C Huishoudelijk deel

- C1.** Ingekomen stukken

[Ingekomen stukken - Ingekomen collegebrieven W&I september 2014](#) (pdf)

- C2.** Vaststelling verslag

commissie Werk en Inkomen - woensdag 10 september 2014

Verslag 11 juni 2014 (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspraakrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale insprek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage - Uitnodigingsbrief W&I 10-9-2014

B.2 Economische Agenda 2015-2019

(Raadsvoorstel 3 juli 2014)

De Economische Agenda bestaat uit drie onderdelen;

Het nieuwe economische programma G-Kwadraat 2015-2019

Het Akkoord van Groningen 3.0 en Convenant Ondernemend Groningen

Aan de agenda vindt u één document het raadsvoorstel en alle bijbehorende stukken.

B.3 Vaststelling Visie Werklocaties "Rode Loper" en de "Beleidsnotitie Westpoort" (Raadsvoorstel 14-08-2014)

Betreft een nieuwe visie voor de bedrijventerreinen en de kantoorlocaties.

Voor Westpoort wordt gevraagd dit gebied aan te wijzen als gebied waar het college een omgevingsvergunning kan verlenen, waarbij kan worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. De gedelegeerde bevoegdheid aan het college kan de raad controleren via het zgn. 'piepsysteem'.

Het raadsvoorstel heeft 3 bijlagen.

1. Beleidsnotitie Westpoort ; Directe toepassing van de Rode Loper strategie
2. Visie Werklocaties "Rode Loper"
3. Inspraakverslag + reactie; *Deze staat achter de code op het RIS i.v.m. privacy*

Ingekomen stukken

Graag vraag ik uw aandacht voor de collegebrief van 14-8-2014 betreffende;

Het Strategisch Plan Groningen Airport Eelde.

Voor de raadswisseling is in een eerder stadium om agendering gevraagd m.b.t. Groningen Airport Eelde. De voorzitter zal bij C.1 vragen of deze brief voor u aanleiding is voor agendering in deze commissie van oktober.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Annemarieke Weiland,
Raadsadviseur Werk en Inkomen

Bijlage - besluitenlijst 11 juni 2014

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING WERK EN INKOMEN

Datum: 11 juni 2014
Plaats: Oude Raadzaal
Tijd: 16.30-19.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 2 JULI 2014

CONFORM

Resultaten marktconsultatie t.b.v. continuïteit AWBZ-zorg in 2015
(Raadsvoorstel 9 mei 2014)

1-MINUUTINTERVENTIE

Subsidietoekenning Hanzehogeschool/EnTranCe
(Collegebrief 17 april 2014)

Op verzoek van de SP

DISCUSSIE

Intensivering armoedebeleid 2014 d.m.v. inzet extra rijksmiddelen
(Raadsvoorstel 04-06-2014)

2. TOEZEGGINGEN

Mededelingen

Wethouder Gijsbertsen zegt de raad toe:

- dat het preadvies m.b.t. het initiatiefvoorstel 'Prohef' volgende week richting raad komt
- dat de raad de Maatregelen WWB, sociaal akkoord, participatiewet en quotumregeling ontvangt voor bespreking in de cie. W&I in september.
De SP verzoekt om hierin ook het initiatief voorstel van de SP over het indienstneming van de arbeidsgehandicapten als organisatie zelf mee te nemen.

Intensivering armoedebeleid 2014 d.m.v. extra rijksmiddelen

Wethouder Gijsbertsen zegt de raad toe:

- dat de evaluatie van de pilot kindpakket voor de zomer naar de raad komt
- n.a.v. de vragen over het afschaffen van de SER en WTCG (inkomensregelingen voor chronisch zieken en gehandicapten) geeft wethouder Gijsbertsen aan dat hiervoor extra rijksgeld beschikbaar komt en de raad hierover eind van dit jaar een voorstel ontvangt.
- de armoedemonitor komt het 1 kw.2015 naar de raad
- de nog openstaande vragen schriftelijk te beantwoorden en voor de raadsvergadering toe te sturen, hierin staat ook een indicatief inzicht m.b.t. de verdeling van de gelden en hoe het tekort bij het vangnet zwemonderwijs op te gaan lossen

Gesprek uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein

Wethouders Schroor en Gijsbertsen zeggen beide de raad toe:

- om aan te geven in september of en hoe de patiënten-, consumentenorganisaties en werknemersorganisaties bij de AWBZ en Jeugdzorg worden betrokken.

Wethouder Gijsbertsen zegt de raad toe:

- Een reactie te geven in september op de notitie 'Anders en Beter om sociaal te blijven' en ook om de notitie 'de jeugd onze zorg' beide van de SP erbij te betrekken.
(* zie ook Cbrf. 9-5-2014)

Bijlage - besluitenlijst 11 juni 2014

3. AFSPRAKEN EN PLANNING

De voorgestelde wijzigingen zijn akkoord.

4. VERSLAGEN

De verslagen van 12 februari en 21 mei 2014 zijn ongewijzigd vastgesteld

5. AFSPRAKEN

- Wethouder Schroor heeft in het LTA gesprek van 11 juni 2014 toegezegd om in september ook te komen met een planningsoverzicht waarin staat wanneer de raad kan meedenken over de vernieuwing op onderdelen.

- Op verzoek van de cie. W&I zal de griffie een werkbezoek plannen naar de Groninger Krediet Bank(GKB)

Bijlage - LTA W&I september 2014

Lange Termijn Agenda per 27-08-2014

J

maand/ kwartaal	nummer	die	onderwerp	vorm document	opmerkingen
1e kw 14	2014-4	W&I	Gemeentebrede bezwaarprocedure	voorstel	Gijsbertsen v. Keulen
	2014-44	W&I	Deregulering terrassenbeleid		Toezegging cbrf. 17-5-13. mededeling cie. 10-9-14, voorstel;afvoeren.
2e kw 14	2014-120	W&I	Nieuw economisch programma, vaststellen contourennota, input meerjarenprogramma 2015-2019	brief	v. Keulen cbrf 6-6-13. cbrf.23-1-14, voorstel; afvoeren.
3e kw 14	2013-424	W&I	Nota strategie werklocaties (definitief)		cbrf. 15-08-13 Cbrf. 13-3-2014, Rv. 14-8-2014 afvoeren
3e kw 14	2014-13	W&I	Nieuw economisch programma, vaststellen	voorstel	cbrf 6-6-13. Introductie nwe raad G-kracht 12.0 op 14-5-14, Rv. 3-7-2014, afvoeren
3e kw 14	2014-45	W&I	Update STEC - onderzoek		v. Keulen zie Rv 14-08-2014; afvoeren.
10-sep-14	2014-127	W&I	Vliegveld Airport Eelde	brief	v. Keulen cbrf. 17-4-2014, cbrf. 14-08-2014 afvoeren
10-sep-14	2013-468	W&I	Maatregelen WWB, Sociaal Akkoord, Participatiewet en Quotumregeling	brief	Gijsbertsen Invoering Participatiewet. Cbrf. 2-7-14; afvoeren.
10-sep-14	2014-139	W&I	Resultaten Pilot + Plan van aanpak motie 'weten waar de kansen liggen'		Gijsbertsen cbrf 6-2-14
4e kw 14	2014-184	W&I	Nieuw kader uitvoering armoedebeleid		Gijsbertsen rv. 6-6-14
4e kw 14	2014-106	W&I	Evaluatie Regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid	brief	van der Schaal toezegging 11-12-13
8-okt-14	2014-208	W&I	Vastgoedmonitor (ondertekenen convenant met ondernemers)	brief	v. Keulen
8-okt-14	2014-183	W&I	* Beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein * Uitvoeringsnota		Schroor cbrf. 28-5-14 (geprek uitv.plan VSD), rv. 9-5-14 (AWBZ)
19-nov-14	2014-209	W&I	* Overzicht van de planning	voorstel	Gijsbertsen
10-dec-14	2014-207	W&I	Beleidsnotitie invoering Participatiewet	voorstel	v. Keulen
10-dec-14	2014-211	W&I	Verruiming koopzondagen	brief	v. Keulen
10-dec-14	2014-211	W&I	Uitvoeringsprogramma economische agenda		
1e kw 15	2014-210	W&I	Verordeningen i.c. Participatiewet	voorstel	Gijsbertsen
1e kw 15	2014-64	W&I	1ste monitor armoedeonderzoek	brief	Gijsbertsen cie. W&I 11-6-14
2e kw 15	2013-196	W&I/ B&V	Uitgewerkte visie Sontweggebied		okt/nov 2013. cbrf. 7-10-13 brief volgt. Cbrf. 20-12- 13. cbrf. 22-5-14, LTA-gesprek.
2e kw 16	2014-42	W&I	Stand v. zaken en evaluatie detailhandelvisie 'Oog voor nieuwe detailhandel'		v. Keulen cbrf. 20-2-2014

Legenda:

Blaauw=nieuw

Rood= verwacht discussiepunt in commissie

1/1

Collegiebrief inzake Informatie over wijzigingen Lange Termijn Agenda

Afdeling Directiestaf
Onderwerp Lange Termijn Agenda

Bezoekadres
Europaweg 8

Openingstijden
Zie gemeente.groningen.nl

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

Telefoon
14050

E-mailadres
info@groningen.nl

Website
gemeente.groningen.nl

Leden van de commissie Onderwijs & Welzijn

Telefoon (050) 367 61 06 Bijlage(n)

Ons kenmerk 4601964

Datum – 8 SEP 2014 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeer ik u over wijzigingen in de LTA planning die binnen mijn portefeuille genoemd staan.

2014-204 Gesprekken met Dierenambulance en Dierenbescherming gericht op oplossing problemen bij Dierenambulance

De gesprekken met bovengenoemde partijen zijn gevoerd. De uitkomsten worden meegenomen in de begroting.

2014-4 Gemeentebrede bezwaarprocedure

Dit punt betreft rechtsbescherming en valt onder de burgemeester. De aanpak gaat verder dan werk en inkomen. Onder de burgemeester wordt dit ook inmiddels opgepakt door SSC. De raad zal hier in het vierde kwartaal over worden geïnformeerd. Graag dit onderwerp onderbrengen binnen de portefeuille van de burgemeester.

2014-110 Plan van aanpak Diversiteit

Vrijwilligers en relevante organisaties betrekken we bij de opstelling van het plan van aanpak diversiteit. We willen daar nog sterker op inzetten en de samenwerking tussen verschillende groepen vergroten. De uitkomst van de evaluatie van de zelforganisaties en het platform is tevens van belang bij de invulling van het plan van aanpak. Deze evaluatie is op dit moment gaande. Dit proces vergt meer tijd dan gepland. Daarom hebben we de planning moeten aanpassen en zullen we naar verwachting het plan van aanpak in het voorjaar van 2015 presenteren aan de raad. Wel informeren we u in november 2014 met een brief over de uitgezette lijnen en de verdere gang van zaken.

2014-30 Stand van uitvoering kinder- en jongerenwerk 2014

In de raadsbrief van 12 november 2013 hebben we de nieuwe werkwijze van het jongerenwerk(MJD) en de kinderactiviteiten(SKSG) beschreven. We hebben deze werksoorten in 2013 samengevoegd. MJD en SKSG hebben de opdracht gekregen om wijkwerkplannen vanuit een pedagogische visie op te stellen, aan te sluiten en te overleggen met de andere partijen gericht op jeugd- en jongerenwerk in de wijken.

Collegebrief inzake Informatie over wijzigingen Lange Termijn Agenda

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Wijzigingen LTA

In de brief hebben we aangegeven de raad in de loop van 2014 te informeren over de actuele gang van zaken met betrekking tot de uitvoering van het kinder- en jongerenwerk. Om u de informatie zoveel mogelijk in samenhang aan te bieden, willen we dit betrekken bij de nadere uitwerking van de vernieuwing van het sociale domein als het gaat om de invulling van gebiedsgericht werken en de versterking van het voorliggende veld. Dat zijn onder andere voorzieningen zoals de STIP/CJG, BSO, onderwijs en verenigingen. In het voorjaar van 2015 hebben we daar meer zicht op.

2014-139 Resultaten Pilot + Plan van aanpak motie 'weten waar de kansen liggen'

Uw raad heeft gevraagd om in het eerste kwartaal van 2014 met een plan van aanpak te komen om de gemeente en werkgevers de mogelijkheid te bieden het arbeidspotentieel van de stad op ieder moment van de dag digitaal op te kunnen vragen, waarbij de validiteit van de data geborgd is doordat de gemeente de curriculum vitae's van de klanten inzake werk en opleiding telkens actualiseert indien daartoe aanleiding is.

In onze brief van januari jl. hebben we aangegeven dat we eerst goed willen inventariseren wat de uitvoering van deze motie voor gevolgen heeft op de benodigde capaciteit en kosten. Voordat we u een plan van aanpak aanbieden, hebben we in overleg met u voorgesteld om eerst een pilotscreening uit te voeren. Op deze manier kunnen we ervaringscijfers betrekken bij het plan van aanpak. In **november** komen we hierop terug naar aanleiding van de pilot screening (zie ook onze collegebrief voortgang moties van 4 juni jl. kenmerk 4422199).

Met vriendelijk groet,

Wethouder Mattias Gijsbertsen

Bijlage - IM lijst W&I september 2014, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Aggehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte-feuille houder
2013-61	11 VVD, PvdA, D66	Weten waar de kwaliteiten liggen	<i>verzoekt het college:</i> * in het eerste kwartaal van 2014 met een plan van aanpak te komen om de gemeente en werkgevers de mogelijkheid te bieden het arbeidsproces van de stad op ieder moment van de dag digitaal op te kunnen vragen, waarbij de validiteit van de data geborgd is door de gemeente de curriculum vitae's van de klanten inzake werk en opleiding telkens actualiseert indien daartoe aanleiding is. er voor te zorgen dat er tijdens de 2014 editie van "Let's Gro" ruimte is om de eerste gesprekken met ondernemers en stadje op het gebied van extra zondagse activiteiten te voeren.	W&I	cbrr.6-2-2014 resultaten pilot mei 2014 en vervolgplanpak 3e kw.-14		motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-taneven 2014	Gijsbertsen
2014-23	6 D66, VVD, S&S	Zondagse Dialoog		W&I	Motiebrief 9-7-14: Bij Let's Gro nov.'14 of evt. eerdere mogelijk-heid		motie	Voorjaarsdebat	v. Keulen
2014-26	6 D66, VVD, PvdA en GL	Werkgevers-convenant	1. snel te komen tot een convenant waarin met werkgevers tot afspraken wordt gekomen conform de basis in het coalitieakkoord; 2. een tijdspad te geven met betrekking tot de totstandkoming van dit convenant en te bereiken doelen in bepaalde fasen; 3. voortgang over de totstandkoming van dit convenant binnen drie maanden aan de raad te rapporteren.	W&I	Motiebrief 9-7-14 komt info. voortgang bij convenant ondernemend Groningen sept'14		motie	Voorjaarsdebat	v. Keulen
2014-31	6 PvdA, D66, GL	Een leven lang leren	1. onderzoek te doen naar de mogelijkheden om bij de invoering van de Participatie-wet de scholingstoelag in te zetten; 2. de raad hierover in de keuzenota over de Participatiewet te rapporteren.	W&I	motiebrief 9-7-14: nv Invoering participatiewet 2-6-14		motie	Voorjaarsdebat	Gijsbertsen
2014-32	6 PvdA, GL, CU, S&S	Decentralisaties en Healthy Ageing	na drukkkelijk aandacht te besteden aan de werkgelegenheidsaspecten van de decentralisaties door in gesprek met ROC-instellingen, de partners in het Akkoord van Groningen, de zorginstellingen en de partijen betrokken bij de sociale wijkteams te bezien hoe in de nieuwe realiteit van zorg en welzijn kansen gecreëerd kunnen worden - ook in het nieuw op te stellen economisch programma - voor de huidige en toekomstige generaties studenten in zowel MBO, HBO als universiteit.	W&I	Motiebrief 9-7-14 komt rapportage voortgang voorjaar 2015.		motie	Voorjaarsdebat	Schroor
2014-33	6 PvdA, GL	Einde aan de 110%-grens in armoedebeleid	1. onderzoek te doen naar de mogelijkheden om te variëren met de inkomens-grenzen bij verschillende miniregelingen binnen het armoedebeleid; 2. hierbij te betrekken maatschappelijke effecten, kosten en baten; 3. de raad hierover in de keuzenota over de Participatiewet te rapporteren.	W&I	Motiebrief 9-7-14 komt brief 4e kw 2014		motie	Voorjaarsdebat	Gijsbertsen
2014-35	6 GL, PvdA	Elk kind jeugdzorg	te waarborgen dat in Groningen ieder kind dat jeugdzorg nodig heeft, jeugdzorg moet kunnen krijgen en ontvangst (i.v.m. de nieuwe jeugdwet waarbij kinderen zonder documenten worden uitgesloten van de jeugdzorg)	W&I	Motiebrief 9-7-14 komt verordening okt 2014		motie	Voorjaarsdebat	Schroor
2014-41	6 VVD, D66, S&S, CU	Innovatie in het sociaal domein	concreet te verbinden te maken tussen de uitdagingen in het sociale domein, de in Groningen beschikbare capaciteit van kennis en innovatiekracht en de ervaring van professionals, kennisinstellingen en betrokkenen.	W&I	Motiebrief 9-7-14: brief voorjaar 2015		motie	Voorjaarsdebat	Schroor
2014-46	6 CU, Stads partij	Onderzoek gevolgen landelijk beleid ouderen	de gevolgen van het gedecentraliseerde beleid voor ouderen in Groningen in kaart te brengen op het gebied van de WMO, huisvesting, awbz-maatregelen, huishoudelijke hulp en/of een stapeling van al deze maatregelen en bij het aanbieden van de begroting 2015 de raad hierover te informeren.	W&I	Motiebrief 9-7-14 mee als actiepoint in uitv.plan VSD okt'14		motie	Voorjaarsdebat	Schroor/van der Schaaf
2014-47	6 CU	Meer kansen voor langdurig werkzoekenden	te onderzoeken in hoeverre de programma's van de ROC's een bijdrage kunnen leveren aan het scholen van langdurig werkzoekenden om zo hun kansen op werk te vergroten en de raad hierover uiterlijk bij de behandeling van de begroting 2015 te rapporteren.	W&I	Motiebrief 9-7-14 brief 4e kw. '14 reg. educatieplan		motie	Voorjaarsdebat	van der Schaaf

In groen is verzoek aan griffie

1/1

28-8-2014

Bijlage - IM lijst W&I september 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn	Indiëners	Titel	Dicium	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
2012-63	11	SP, GL, CU, Stadspartij	Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	1. uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 alternatieven voor deze onkostenvergoeding ter besluitvorming aan de raad voor te leggen; 2. tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te laten.	W&I	Raadsvoorstel wijziging veror. WWB december Toezegging in Raad 26-6-13	Afgehandeld	motie	College zal onkostenvergoeding voor vrijwilligers als voorwaarde stellen bij subsidiebesprekingen met instellingen	
2012-65	11	D66, VVD, S&S	Cofinancieringsfonds	1. inzage in de huidige stand van het cofinancieringsfonds te verstrekken; 2. toe te lichten hoe het college denkt om te gaan met de te verwachten komende aanvragen.	W&I	zie motiebrief 30/11; F&V 12/12 wil motie laten staan, cbrf 6-6-13	Afgehandeld	motie	Gemeentebegroting 2013	
2013-23	6	PvdA	Meer inzet en waardering voor vrijwilligerswerk	1. te zorgen voor een standaardwerkwijze waarbij bij nieuwe aanmeldingen in de Wvb mensen meteen in contact worden gebracht met vrijwilligersorganisaties, bijvoorbeeld als onderdeel van de intake of door een loket vrijwilligerswerk bij de dienst Sozawe, etc; 2. ook alle bestaande bijstandsgerechtigden die niet direct benadrukt zijn actief in kennis te stellen van de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen, en; 3. dit als onderdeel op te nemen in de Nota vrijwilligerswerk.	W&I	Betrekken bij brede nota maatschappelijke participatie Uiterlijk jan. 2014 naar Raad (Cbrf. 10-07-'13), Cbrf. 28-11-'13, Nota maatsch. Participatie	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	
2013-25	6	PvdA, D66, VVD, CDA, PvdD en S&S	Haal meer uit wigtoed	1. de mogelijkheden te onderzoeken voor een wigtoedregeling bestaande uit tweedehands goederen, waarbij ook een uitbreiding van het aantal voorzieningen, zoals computers, wordt betrokken; 2. te onderzoeken of hieraan een reparatieservice kan worden gekoppeld zoals bedoeld in de zesde overweging.	W&I	Oktober 2013 eerste onderzoeksresultaten verwacht (Cbrf. 10-07-'13), Cbrf. 29-11-'13	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	
2013-26	6	PvdA, CDA, D66 en S&S	Ook in crisistijd met G-kracht vooruit	1. alternatieven te onderzoeken die minder of niet poundfoolish zijn, onder meer in het economisch beleid; 2. dit overzicht met mogelijke alternatieven te verstrekken voor 15 oktober 2013 zodat de gemeenteraad hierover een oordeel kan vormen voor de begrotingsbehandeling.	W&I	Afweegbare middelen binnen het progr.Econ. en Werkgelegenheid worden in kaart gebracht vóór 15 okt-'13 (Cbrf. 10-07-'13)	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	

verzoekt het college:

Bijlage - IM lijst W&I september 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn	Indiëners	Titel	Dicium	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
2013-37		6 S&S, CU, CDA, VVD en GL	Invulling cofinancieringsfonds	1. om de raad bij de behandeling van de begroting meer inzicht te geven in de voeding van het cofinancieringsfonds en een overzicht aan te leveren van de activiteiten en programma's die in de toekomst zijn aangewezen op het cofinancieringsfonds; 2. hierbij tevens aan te geven hoe het cofinancieringsfonds aantrekkelijk gemaakt wordt voor partners.	W&I	Motiebrief 107713: Afgehandeld bij begroting 2014 uitvoeriger info over opzet en beoogde werking van fonds. (Cbrf. 6-6-13)	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	
2013-42		6 GL, SP, Stadsparij, CU en PvdD	Onkostenvergoeding in participatienota	1. in gesprek te gaan met in ieder geval de instellingen waar de huidige gebruikers van de regeling als vrijwilliger werkzaam zijn met als doel de onkosten door de instellingen vergoed te krijgen; 2. in de binnenkort op te stellen nota maatschappelijke participatie nadrukkelijk ook aandacht te besteden aan het vrijwilligersbeleid en de vergoeding van onkosten van vrijwilligers door instellingen.	W&I	rv. 24-1-14	Afgehandeld	motie	Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	
2013-79		11 GL, CU	Oormerken rijks gelden Armoedebeleid en Schuld-hulpverlening	* de middelen die het Rijk vanaf 2014 beschikbaar stelt voor het armoedebeleid ook werkelijk als zodanig te oormerken.	W&I	RV 7-2-2014 RV 6-6-14	Afgehandeld	motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Gijsbertsen
2013-84		12 SP en PvdA	Realiseren breed aanbod via webshop en rapportage vóór 15 februari	met huidige aanbieders van kortingen in contact op te nemen teneinde een in de toekomst zo'n breed mogelijk aanbod van kortingen via de webshop te realiseren en de raad hierover uiterlijk 15 februari 2014 te rapporteren	W&I	cbrf. 4-2-2014	afgehandeld	motie	Ontvormen van Stadspas naar webshop en kindpakket	
2014-2		1 SP, GL, CU, Stadsparij	Schrappen introductieperiode	de introductie van een zoekperiode van vier weken voor bijstandsgerechtigden van 27 jaar en ouder met ingang van 1 januari 2014 uit de uitwerking (Re-) visie Zicht op werk en participatie in Stad/Dienstverlening/Werk & Participatie te schrappen	W&I	Cbrf. 4-2-2014 verzoek uitgevoerd	afgehandeld	motie	Dienstverlening Werk & Participatie	
2014-11		2 D66, CDA, VVD	Perspectief in het armoedebeleid	om bij de constructieve voorstellen voor het bestrijden en voorkomen van armoede ook te komen met voorstellen die vallen onder het deelprogramma werk (G-kracht) en het deelprogramma jeugd en onderwijs.	W&I	RV 7-2-2014 RV 6-6-14	Afgehandeld	motie	Inzet extra middelen armoedebeleid	Gijsbertsen

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

Raadsvoorstel

Onderwerp **Conceptbegroting 2015 gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers**
Registratienr. 4445346 Steller Martijn Doornbosch Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder

Joost van Keulen

Raadscommissie
W & I

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de conceptbegroting van de gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers 2015 voor kennisgeving aan te nemen en geen gebruik te maken om een zienswijze in te dienen.

Samenvatting

Dit is de begroting 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Rengers. In deze begroting zijn de wensen voor 2015 opgenomen.

B&W-besluit d.d.: 10 juni 2014

Afgehandeld en naar archief Paraaf Datum

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Voor u ligt de begroting 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Rengers. In deze begroting zijn de beleidsvoornemens voor 2015 opgenomen. Het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur (AB) hebben op deze begroting vastgesteld en u krijgt nu de gelegenheid om binnen 6 weken na agendering eventueel uw zienswijze kenbaar te maken.

Kader

Bedrijvenpark Rengers bevindt zich tussen de A7 en het Winschoterdiep, ter hoogte van Kolham. Het terrein is in totaal 60 Hectare groot en ligt geheel op het grondgebied van de gemeente Slochteren. Het bedrijvenpark heeft een bovenlokale functie en is bedoeld voor representatieve bedrijven uit de regio. Het bedrijventerrein wordt gezamenlijk door de gemeenten Hoogezand, Groningen en Slochteren ontwikkeld. In 1994 is hiervoor een Gemeenschappelijke Regeling opgericht.

Doel van de Gemeenschappelijke Regeling.

Het doel van het bedrijvenpark Rengers is het bevorderen van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid rond het knooppunt Groningen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardige en uit financieel oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijvenpark.

Argumenten en afwegingen

Het financieel beheer is een taak van het bestuur van de GR. De gemeenteraden van deelnemende gemeenten krijgen jaarlijks de gelegenheid om hun gevoelens te laten blijken over de begroting.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

n.v.t.

Financiële consequenties

De begroting 2015 is gebaseerd op de vastgestelde grondexploitatie 2013. Wij hebben de jaarschijf 2015 en de meerjarenbegroting jaarschijven 2016-2018 in deze begroting opgenomen.

Rengers bestaat uit een viertal fasen. Fase 1 en 2 zijn inmiddels in zijn geheel verkocht. Deze begroting gaat dus feitelijk alleen om fase 3 en 4. De grondexploitatie sluit positief (6,6 miljoen euro) op eindwaarde 31 december 2037. Ook zijn er een paar financiële risico's te onderscheiden. Deze risico's zijn opgenomen in box 3 van de grondexploitatie 2013 fase 3 & 4. De risico's worden als aanvaardbaar beschouwd, omdat deze door kansen gecompenseerd kunnen worden (max 5,5 miljoen euro).

Overige consequenties

n.v.t.

Vervolg

Eind 2037 is de verwachte einddatum van deze grondexploitatie.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

BIJLAGE

Bedrijvenpark **RENGERS**

Gemeenteraad Groningen
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

GRIFFIE	
reg.nr.	4340940
ingek.	16 APR 2014
class.	- 2.07.51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

Geachte raadsleden,

Hierbij bied ik u de primitieve begroting 2015 van de gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers aan.

De gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers heeft tot doel de ontwikkeling van bedrijvenpark Rengers in Kolham. Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit raadsleden en bestuurders uit de gemeenten Groningen, Hoogezand - Sappemeer en Slochteren.

U heeft binnen 2 maanden na dagtekening van deze brief de gelegenheid om uw gevoelens te laten blijken ten aanzien van de begroting. U kunt dit op de volgende manieren doen:

- schriftelijk: u kunt uw reactie richten aan het in deze brief genoemde adres
- telefonisch: via de secretaris van de gemeenschappelijke regeling bedrijvenpark Rengers, de heer Bjorn Dijk, op 0598-425624
- via de mail: u kunt uw reactie richten aan bdijk@slochteren.nl

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur,
Voorzitter Jan Jakob Boersma

onderwerp

Primitieve begroting 2015

datum

11 april 2014

datum verzending

15 APR 2014

uw kenmerk

uw brief van

ons kenmerk

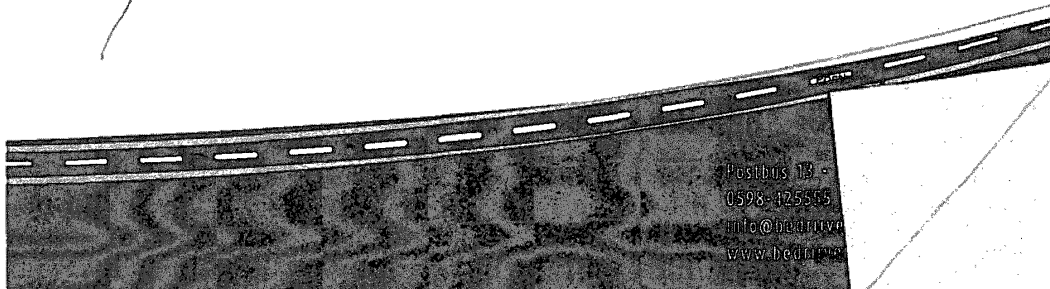
bijlagen

1

contactgegevens

Bjorn Dijk

T 0598 42 56 24

BEGROTING 2015

BEDRIJVENPARK

RENGERS

Februari 2014

1

I N H O U D

1. Voorwoord
2. Beleidsbegroting
3. Programmabegroting
4. Weerstandsvermogen
5. Grondbeleid
6. Verbonden partijen
7. Financiële begroting + toelichting
8. Meerjarenraming

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

1. Voorwoord.

Voor u ligt de begroting 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Rengers. In deze begroting zijn de beleidsvoornemens voor 2015 opgenomen.

De economische recessie heeft zijn weerslag op de grondexploitatie fase 3 & 4: de looptijd is verlengd vanwege het verlagen van het verwachte uitgiftetempo en loopt nu tot en met 2037.

2. Beleidsbegroting.

Doel van de Gemeenschappelijke Regeling.

Het doel van het bedrijvenpark Rengers is het bevorderen van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid rond het knooppunt Groningen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardige en uit financieel oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijvenpark.

3. Programmabegroting.

Het beleid is erop gericht om het bedrijventerrein zodanig te ontwikkelen dat voldaan wordt aan de doelstelling van het bedrijvenpark Rengers. Er is sprake van een gefaseerde ontwikkeling: fasen 1 en 2 zijn in 2011 slotgecalculeerd en fase 3 & 4 zijn in ontwikkeling. Het uitgiftetempo is gebaseerd op het voorzichtigheidsprincipe en loopt van 2013-2037.

In de herziene exploitatiebegroting fase 3 & 4 van augustus 2013 zijn de baten en lasten tot en met 2037 opgenomen. Per jaarschijf worden de baten en lasten door middel van de financiële begroting geautoriseerd. In deze begroting zijn de baten en lasten 2014 opgenomen.

4. Weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de risico's op te vangen.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- De verwachte impact van de aanwezige risico's
- De gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen
- De mate waarin de risico's al op een andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

Om de risico's die voortvloeien uit de grondexploitatie Rengers te kwantificeren wordt de risicoboxmethode gebruikt. Box III geeft inzicht in de risico's van het project welke niet in de grondexploitatie zijn opgenomen. Het risico op een plantekort kan voortvloeien uit vertraging in het uitgiftetempo van gronden, uitgifte van gronden tegen lagere grondprijzen dan in de exploitatiebegroting is voorzien, aanbesteding van civieltechnische werken, vertraging in de realisering etc.

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

De al bekende risico's zijn opgenomen in box 3 van de grondexploitatie 2013 fase 3 & 4. Deze risico's worden als aanvaardbaar beschouwd, omdat deze door kansen gecompenseerd kunnen worden. Tevens sluit de grondexploitatie positief (6,6 miljoen euro) op eindwaarde 31 december 2037.

De risico's en kansen die geïdentificeerd zijn in de grondexploitatie fase 3 & 4 zijn wijzigingen in de rente parameter, kostenstijgingen, eerder of later uitvoeren van investeringen, wijzigingen in uitgifte prijzen en eerder of later realiseren van geprognoseerde uitgiftes.

In de onderstaande tabel zijn de kansen en risico's weergegeven:

<i>kansen en risico's</i>		
<i>Omschrijving</i>	<i>Risico (-)</i>	<i>Kans (+)</i>
1a Renteparameter(s) grondexploitatie na 2014 0,5% hoger (risico) en 0,5% lager (kans) dan huidige renteparameter(s)	-/- € 0,1 mln.	€ 0,1 mln.
1b Renteparameter(s) grondexploitatie na 2014 1,0% hoger (risico) en 1,0% lager (kans) dan huidige renteparameter(s)	-/- € 0,3 mln.	€ 0,1 mln.
2 Kostenstijging 1%-punt hoger (risico) en 1%-punt lager (kans)	-/- € 1,1 mln.	€ 1,0 mln.
3 Resterende verwachte investeringen 10% lager (kans) / 10% hoger (risico) dan opgenomen binnen grondexploitatie	-/- € 1,3 mln.	€ 1,3 mln.
4a Opbrengsten uitgiftebare m ² 's 10% lager (risico) en 10% hoger (kans)	-/- € 2,8 mln.	€ 2,8 mln.
4b Opbrengsten uitgiftebare m ² 's 20% lager (risico) en 20% hoger (kans)	-/- € 5,5 mln.	€ 5,5 mln.
5a Opbrengstenstijging 0,5%-punt lager (risico) en 0,5%-punt hoger (kans)	-/- € 1,3 mln.	€ 1,4 mln.
5b Opbrengstenstijging 1,0%-punt lager (risico) en 1,0%-punt hoger (kans)	-/- € 2,6 mln.	€ 3,0 mln.
6 Incidentele verkopen van 2 x 2 hectare gedurende de looptijd (in 2018 en 2026), verder vasthouden aan zelfde uitgiftefasering (kans)	nvt	€ 2,8 mln.
7a Uitgifte tempo (gemiddeld) factor 1,1 sneller (kans) / factor 0,9 langzamer (risico) dan huidige aanname uitgiftefasering	-/- € 1,9 mln.	€ 0,9 mln.
7b Uitgifte tempo (gemiddeld) factor 1,25 sneller (kans) / factor 0,75 langzamer (risico) dan huidige aanname uitgiftefasering	-/- € 3,1 mln.	€ 2,1 mln.
8 Eerstvolgende kavelverkoop in 2018 ipv huidige aanname in 2015, verder vasthouden aan zelfde uitgifte tempo, max 3 jaar vertraging (risico)	-/- € 3,0 mln.	nvt

Bedragen op eindwaarde 31-12-2037

Een aantal verschillende risico's zijn afzonderlijke gebeurtenissen die gelijktijdig kunnen optreden. Ze kunnen echter ook grotendeels gecompenseerd worden door te sturen op de kansen. Om deze reden is hier niet voor gekozen om cumulatieve effecten zichtbaar te maken.

De omvang van de risico's in de grondexploitatie Rengers bedraagt maximaal 5,5 miljoen euro negatiever ten opzichte van het geprognoseerde voordelig resultaat ad. 6,6 miljoen euro op eindwaarde.

5. Grondbeleid.

Het grondbeleid van de gemeenschappelijke regeling is gericht op het tijdig realiseren van bouwlocaties. Grondbeleid kan actief, passief of met een tussenvorm gevoerd worden. Bij actief grondbeleid wordt de grond voor eigen rekening en risico aangekocht, bouw- en woonrijp genaakt en in eigen beheer worden uitgegeven. In de passieve vorm draagt de marktpartij het volledige risico. Bij de tussenvorm is er sprake van locatieontwikkeling in

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling . . .

samenwerking met de markt, waarbij het risico, de winst en de zeggenschap gedeeld wordt op wat wordt overeengekomen. Kern van het grondbeleid is de keuze voor een actief grondbeleid dat gebaseerd is op het ruimtelijk-economische beleidskader zoals geformuleerd in de structuurvisie.

Om uitvoering te kunnen geven aan het grondbeleid is een instrumentarium noodzakelijk. De publiekrechtelijke instrumenten zijn onder meer: de Wet Voorkeursrecht Gemeenten, de Ontheeningswet en de Wet op de ruimtelijke ordening. Het privaatrechtelijke deel wordt vorm gegeven door middel van het (strategisch) aankopen, het bouw- en woonrijp maken en de verkoop van de grond.

We hebben spelregels kaveluitgifte fase 3 & 4 vastgesteld en onze grondprijzen sluiten aan bij de afspraken die de Regio Groningen – Assen heeft gemaakt.

Vanwege de complexiteit en omvang van het grondexploitatieproces en de beheersing hiervan wordt de risicoboxmethode gebruikt voor beheersing van risico's binnen de grondexploitatie.

Box 3 geeft inzicht in de kansen en risico's van het project, die niet opgenomen zijn in de projectbegroting. De belangrijkste risicocategorieën zijn:

- Kosten van bouw- en woonrijpmaken
- Vertraging in de gronduitgifte
- De- of inflatie grondopbrengsten
- Projectspecifieke kosten en opbrengsten die nog niet begroot of tentatief begroot zijn.

In september 2013 heeft het Algemeen Bestuur GR Rengers de grondexploitatie fase 3&4 2013 vastgesteld. Deze grondexploitatie heeft een looptijd tot 31-12-2037 en sluit met een positief resultaat op eindwaarde van ca. 6,6 miljoen euro. Bij het bepalen van kosten en opbrengsten is rekening gehouden met kosten- en opbrengstenstijgingen gedurende de looptijd. Bepalend is in hoofdzaak het verwachte uitgiftetempo, dat conservatief geraamd is

6. Verbonden partijen.

De GR Rengers kent drie verbonden partijen: de gemeenten Groningen, Hoogezand en Slochteren. Ter bevordering van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid rond het knooppunt Groningen hebben zij het voornemen om te komen tot een gezamenlijke ontwikkeling en exploitatie van een bedrijvenpark. Hiervoor is de GR Rengers opgericht. In de GR is opgenomen onder welke voorwaarden de samenwerking met private partijen wordt vormgegeven.

7. Financiële begroting.

Ter uitvoering van artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling is een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Groningen gesloten: de managementovereenkomst. De kosten van deze uitvoeringstaken zijn opgenomen in de grondexploitatie.

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

UITGAVEN

Woonrijp maken (€ 45.200)

In 2013 is begonnen met het woonrijp maken van grond. Gezien het uitgifte tempo van de grond zal ook het woonrijp maken over een langere periode tot stand komen.

Planontwikkeling (€ 71.100)

Het betreft hier de kosten van de gemeenten Groningen, Slochteren en Hoogezand-Sappemeer voor projectleiding, planontwikkeling, administratie, communicatie, acquisitie, landmeetkundige werkzaamheden enzovoort.

Voorbereiding & Toezicht (€ 11.000)

Het betreft hier de kosten voor voorbereiding & toezicht die verband houden met het woonrijp maken van de grond

Exploitatielasten (€ 8.400)

Het betreft hier de kosten voor onder meer waterschapslasten en onderhoud bermen.

Rente (€ 139.000)

Dit is de rentevergoeding over de boekwaarde.

INKOMSTEN

Grondverkoop (€ 537.000)

Verwacht wordt dat er in 2015 circa 6.000 m2 grond zal worden verkocht.

Boekwaarde (€ -262.300)

De boekwaarde zal in 2015 met ca. 262 duizend euro afnemen als gevolg van lagere begrote kosten ten opzichte van de begrote verkoopopbrengsten en zal eind 2014 3,281 miljoen euro bedragen.

8. Meerjarenraming en toelichting.

In 2013 is begonnen met het woonrijp maken. Daarnaast is de verwachting dat er vanaf 2015 weer grond zal worden verkocht.

De meerjarenraming is in de vastgestelde grondexploitatie opgenomen. Eind 2037 is de verwachte einddatum van deze grondexploitatie.

Raadsvoorstel - Conceptbegroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling ...

Begroting 2015 fase 3 & 4 .

UITGAVEN

	gerealiseerd	herziene	begroting	begroot		
	fm 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Bodemonderzoek	43.680					
Verwerving	3.816.238	54.600				
Bouwrijpmaken	1.515.127	13.700				
Woonrijpmaken	0	43.900	45.200	46.600	48.000	49.400
Groenvoorzieningen	0					
Planontwikkeling	436.922	74.400	71.100	73.200	75.400	68.600
Voorbereiding en toezicht	354.431	10.700	11.000	11.300	11.600	12.000
Exploitatielasten	2.117	8.100	8.400	8.300	8.200	8.100
Rente	718.703	113.000	139.000	128.000	117.000	126.000
Onvoorzien						
Totalen	6.887.218	318.400	274.700	287.400	260.200	264.100

INKOMSTEN

	gerealiseerd	herziene	begroting	begroot		
	fm 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Opbrengsten grondverkoop	1.617.004		537.000	543.000	548.000	554.000
Opbrengst verkoop overig						
Bijdrage fase 1+2	2.044.976					
Optoevergoedingen						
Ontvangen verkooprente						
Boekwaarde	3.225.238	318.400	-262.300	-275.600	-287.800	-289.900
Totalen	6.887.218	318.400	274.700	287.400	260.200	264.100

Toelichting begroting 2015.

In 2008 is de grond voor fase 4 en in 2011 is de grond voor fase 3 aangekocht. Het bouwrijp maken van fase 4 is inmiddels afgerond en de eerste verkopen hebben inmiddels plaats gevonden. Fase 3 is in 2013 gedeeltelijk bouwrijp gemaakt, namelijk de noordelijke ontsluitingsweg binnen fase 3 als de fysieke aansluiting tussen de fasen 2 en 4.

De begroting van de uitgaven en inkomsten voor 2015 heeft betrekking op:

Initiatiefvoorstel Prohef

Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren:

Prohef

Structurele aanpak werkloosheid

17 maart 2014

Initiatiefvoorstel Prohef

Werkloosheidsbestrijding vraagt radicaal andere koers

Accijns op arbeid is onverantwoord

Probleemanalyse

Dit jaar stijgt de werkloosheid in Groningen volgens het CPB van 10% naar 11,4%, dat zijn meer dan 31.000 werkzoekenden zonder baan. Verborgene werkloosheid onder ZZP-ers maakt het beeld nog schrijnender. De Kamer van Koophandel meldt zoveel ZZP-ers met een lege orderportefeuille, dat sprake is van landelijk meer dan 100.000 extra werkzoekenden. Buiten de statistieken wachten ze op betere tijden, terwijl de vaste lasten steeds zwaarder drukken. Ze hebben geen recht op een WW-uitkering. Als ze een werkende partner en/of een eigen woning hebben zelfs niet op bijstand. Ook in hopeloze situaties waarin de woning onverkooptbaar is, de hypotheek ver onder water staat en gebaseerd is op een dubbel inkomen.

Verborgene werkloosheid doet zich ook voor onder parttimers die extra uren willen maken en jongeren die vluchten in stapelstages bij gebrek aan betaald werk. En de overheid laat reguliere werkzaamheden uitvoeren door bijstandsgerechtigden als vorm van "tegenprestatie". **Een participatiesamenleving waarin steeds minder mensen kunnen participeren en waarin de kloof tussen arm en rijk, kansrijk en kansloos groeit.**

Een samenleving in grote verwarring met ernstige allocatieproblemen. **Noodzakelijk werk blijft ongedaan, zoals een adequate zorg voor mensen en dieren die daar dringend op aangewezen zijn.** Hulpverleners in thuiszorginstellingen en bejaardenhuisen worden massaal naar huis worden gestuurd, ook in het Noorden zullen verzorgingshuizen door de bezuinigingen gedwongen moeten sluiten, terwijl de zorgbehoefte sterk toeneemt.

Wat drijft een samenleving met talloze onvervulde hulpvragen tot het uitsluiten van een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking van het arbeidsproces? Terwijl **deze mensen betaald moeten worden, via een uitkering?**

Arbeid in Nederland is onbetaalbaar geworden. Als gevolg van massieve loonheffingen die in feite een accijns op arbeid vormen. Neemt een werkgever personeel aan, dan geldt dat hij op een modaal netto-inkomen van €1866,- per maand nog eens €1011,- (= 54%) aan loonheffingen moet toeleggen. MKB ondernemers kunnen dat risico niet nemen, een logische oorzaak van stijgende werkloosheid.

De oplossing: prohef

Arbeid kan gemakkelijk fors goedkoper worden, zonder dat de nettolonen en koopkracht dalen. Juist nu het kabinet haar hoofdpijndossiers, zoals werkloosheidsbestrijding en jeugdzorg, over de schutting van de gemeenten gooit, is het de hoogste tijd voor nieuwe vormen van werkloosheidsbestrijding.

Er is een beproefd systeem om de loonkosten te verlagen: PROHEF. Eind jaren '90 door Kamerlid Balkenende geduid als een geniale oplossing voor een niet bestaand probleem. Omdat er toen geen werkloosheidsprobleem, maar een tekort aan arbeidskrachten was. Inmiddels is de tijd rijp het systeem alsnog in te voeren. **Wanneer de gemeente de loonheffingen voorschiet via een budgetneutrale subsidie, kunnen ondernemers met minder risico en kosten personeel aannemen.**

Initiatiefvoorstel Prohef

Om de lagere overheidsinkomsten te compenseren voor het wegvallen van loonheffingen, kan een heffing worden ingevoerd op de geboekte resultaten, enigszins vergelijkbaar met de wijze waarop de BTW georganiseerd is. Dit is echter geen 'consumentenbelasting', maar een producentenheffing achteraf, in ruil voor de lagere loonkosten.

De consument zal er weinig van merken, het ondernemersrisico neemt drastisch af en de werkgelegenheid kan eindelijk toenemen, omdat ondernemers niet langer beboet worden voor het aannemen van nieuw personeel.

Bovendien wordt research direct gemiddeld zo'n 30% goedkoper, omdat daarover geen heffing over nodig is. Omdat **meer werkgelegenheid zorgt voor minder uitkeringsgerechtigden**, ontstaat in de gemeenten vervolgens budgettaire ruimte om de productieheffing geleidelijk te verminderen.

De voorgestelde fiscale herziening, waarin loonheffingen verlegd worden naar een productieheffing, kan tegelijk een duurzame economie bevorderen. Duurzame inkoop en productie worden beloond met een lagere productieheffing. Voor de overheid kan dat kostenneutraal.

De uitvoerbaarheid en werkgelegenheidseffecten van dit PROHEF-systeem zijn gunstig beoordeeld in praktijkexperimenten. Macro-economische toetsing door CREED (UvA) leerde **een verwachte stijging van het BNP met 10% in enkele jaren**. Juist nu gemeenten via de decentralisatie verantwoordelijk worden voor het werkgelegenheidsbeleid, kan met de verlaging van de loonkosten het werk weer betaalbaar worden voor elke werkgever, zonder loonsverlaging voor de werknemer.

Voorstel

De Partij voor de Dieren vraagt, naar aanleiding van bovenstaande de raad:

Het college te verzoeken:

- I. Een voorstel op te stellen voor het invoeren van PROHEF in de gemeente Groningen;
- II. Dit voorstel voor het einde van 2014 voor te leggen aan de raad.

Met vriendelijke groet,

Gerjan Kelder

Partij voor de Dieren

Collegebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel Prohef structurele aanpak ...

Onderwerp pre-advies op initiatiefvoorstel 'Prohef: structurele aanpak werkeloosheid ' Partij voor de Dieren

Steller J. Hettinga

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 54 46 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4390257

Datum 18 juni 2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief reageren wij op het initiatiefvoorstel "Prohef: structurele aanpak werkeloosheid" van de fractie van de Partij voor de Dieren. Dat voorstel beoogt invoering van het zogeheten Prohef-model, met als gevolg lagere arbeidskosten. Werkgevers nemen dan sneller mensen in dienst, zo is de gedachte. Prohef kan aldus een bijdrage leveren aan de oplossing van het werkloosheidsprobleem.

Met de indieners van het onderhavige initiatiefvoorstel zijn ook wij van oordeel dat de werkloosheid in ons land en in onze stad/regio te hoog is. Te veel mensen hebben geen baan en vallen buiten het arbeidsproces. Dat vinden ook wij ongewenst. Zoals u weet, wij zitten niet stil. We voeren als gemeente, in samenwerking met verschillende partijen, ook in de regio, een actief re-integratie- en arbeidsmarktbeleid. Wij gaan mee in de vooronderstelling dat de kosten van arbeid relatief hoog zijn. Dat stimuleert werkgevers niet om personeel aan te nemen. De brutoloonkosten voor een werkgever zijn bijna 2x zo hoog als het nettoloon (factor 1,85).

In zoverre lijken ideeën om de loonkosten te matigen zonder welvaartsverlies uiteraard welkom. Prohef is zo'n idee en bevat zeker sympathieke elementen. Het voert in deze te ver om uitgebreid in te gaan op de aard en inhoud van Prohef met al zijn verschijningsvormen. Prohef staat ook wel bekend als het plan van Elswijk. Er is ruim 15 jaar geleden wel geëxperimenteerd met deze methode, niet zonder succes overigens, maar het is nooit van de grond gekomen. Dat had onder andere te maken met de lange perioden van hoogconjunctuur. Dezerzijds verwijzen we naar www.prohef.nl en YouTube: 'economie op mensenmaat'.

Het voorliggende voorstel van de fractie van de Partij voor de Dieren d.d. 17 maart 2014 presenteert, zo interpreteren wij, een tweetal varianten van Prohef, namelijk:

-een variant die oppert om in te grijpen in de loonheffings-systematiek met invoering van een productieheffing achteraf, en

-een variant die erop neer komt aan werkgevers een loonkostensubsidie toe te kennen, waarbij een verrekening achteraf kan plaatsvinden, een en ander afhankelijk van de extra productiewaarde.

Variant 1

Wat betreft de eerste -in onze optiek maximale- variant kunnen we kort zijn. Dat is niet een kwestie van lokale, gemeentelijke regelgeving. De loonheffing, de inhoudingen en afdrachten daarvan en de financiering van de sociale zekerheid is een zaak van de rijksoverheid en de wetgever. Dit is geregeld in de Wet op de loonbelasting, de Wet op de inkomstenbelasting, de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen en de Wet Financiering Sociale verzekeringen. De gemeente heeft geen eigen bevoegdheden hierin.

In aanvulling hierop merken wij op dat Prohef inmiddels ook in de Tweede Kamer aan de orde is gesteld. In de vaste commissie voor Financiën hebben woordvoerders van de verschillende politieke partijen op 20 maart 2014 vragen gesteld aan minister Dijsselbloem over zijn eerdere uitspraken rond belastingheffing op arbeid. Zo heeft de Partij voor de Dieren aan de minister gevraagd welke kansen deze ziet voor invoering van dit systeem onder de huidige werkloosheid en of deze de mening deelt dat gemeenten de mogelijkheid moeten krijgen om Prohef als systeem waarin de loonheffing wordt vervangen door een Heffing op Toegevoegde Waarde, te kunnen inzetten als instrument om de werkloosheid te bestrijden. De beantwoording van de vragen houden wij in de gaten.

Variant 2

De tweede variant is die van een loonkostensubsidie. Met ingang van 1 januari 2015 treedt naar alle waarschijnlijkheid de Participatiewet in werking. Deze wet heeft als doel dat zoveel mogelijk mensen participeren, het liefst via betaalde arbeid, maar als dat niet kan via andere vormen van participatie. De Participatiewet voorziet er in dat ook mensen met een arbeidsbeperking ondersteuning en begeleiding kunnen krijgen op de weg naar regulier werk. Daartoe is voor deze doelgroep een nieuw instrument in het leven geroepen, te weten: de loonkostensubsidie ter compensatie van de verminderde verdien capaciteit als gevolg van arbeidsbeperkingen. Hieraan ligt een objectieve loonwaarde meting ten grondslag. Deze loonkostensubsidie zal werkgevers stimuleren om mensen in dienst te nemen.

Collegebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel Prohef structurele aanpak ...

Bladzijde 3

Ook merken we op dat werkgevers vanaf 1 juli 2014 onder bepaalde voorwaarden een premiekorting op de loonaangifte kunnen toepassen bij het in dienst nemen van een uitkeringsgerechtigde vanuit de WWB of WW in de leeftijd van 18 tot 27 jaar. De korting op premies werknemersverzekeringen kan oplopen tot € 3.500,- op jaarbasis gedurende maximaal twee jaar. Deze Rijksregeling stimuleert werkgevers om werklozen in dienst te nemen.

In het najaar komen we uiteraard met uw Raad te spreken over de invoering van de Participatiewet en de keuzes die daarbij gemaakt moeten worden. Hoe we de doelgroep op het gebied van arbeidsinschakeling en re-integratie willen bedienen en welke instrumenten daartoe beschikbaar zullen zijn.

In die afwegingen willen we ook meennemen de gedachte of het inregelen van een loonkostensubsidie, zoals de indieners voorstellen, een realistische en effectieve optie kan zijn.

Gelet op het vorenstaande adviseren wij de Raad om het voorstel van de Partij voor de Dieren, ondanks de sympathieke elementen van het Prohef gedachtengoed, niet over te nemen.

Vertrouwende erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

BIJLAGE

Prohef: structurele aanpak werkloosheid

17-03-2014

Werkloosheidsbestrijding vraagt radicaal andere koers

Accijns op arbeid is onverantwoord

Probleemanalyse

Dit jaar stijgt de werkloosheid in Groningen volgens het CPB van 10% naar 11,4%, dat zijn meer dan 31.000 werkzoekenden zonder baan. Verborgen werkloosheid onder ZZP-ers maakt het beeld nog schrijnender. De Kamer van Koophandel meldt zoveel ZZP-ers met een lege orderportefeuille, dat sprake is van landelijk meer dan 100.000 extra werkzoekenden. Buiten de statistieken wachten ze op betere tijden, terwijl de vaste lasten steeds zwaarder drukken. Ze hebben geen recht op een WW-uitkering. Als ze een werkende partner en/of een eigen woning hebben zelfs niet op bijstand. Ook in hopeloze situaties waarin de woning onverkoopbaar is, de hypotheek ver onder water staat en gebaseerd is op een dubbel inkomen.

Verborgen werkloosheid doet zich ook voor onder parttimers die extra uren willen maken en jongeren die vluchten in stapelstages bij gebrek aan betaald werk. En de overheid laat reguliere werkzaamheden uitvoeren door bijstandsgerechtigden als vorm van "tegenprestatie". Een participatiesamenleving waarin steeds minder mensen kunnen participeren en waarin de kloof tussen arm en rijk, kansrijk en kansloos groeit.

Een samenleving in grote verwarring met ernstige allocatieproblemen. Noodzakelijk werk blijft ongedaan, zoals een adequate zorg voor mensen en dieren die daar dringend op aangewezen zijn. Hulpverleners in thuiszorginstellingen en bejaardenhuizen worden massaal naar huis worden gestuurd, ook in het Noorden zullen verzorgingshuizen door de bezuinigingen gedwongen moeten sluiten, terwijl de zorgbehoefte sterk toeneemt.

Wat drijft een samenleving met talloze onvervulde hulpvragen tot het uitsluiten van een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking van het arbeidsproces? Terwijl deze mensen betaald moeten worden, via een uitkering?

Arbeid in Nederland is onbetaalbaar geworden. Als gevolg van massieve loonheffingen die in feite een accijns op arbeid vormen. Neemt een werkgever personeel aan, dan geldt dat hij op een modaal netto-inkomen van €1866,- per maand nog eens €1011,- (= 54%) aan loonheffingen moet toeleveren. MKB ondernemers kunnen dat risico niet nemen, een logische oorzaak van stijgende werkloosheid.

De oplossing: prohef

Arbeid kan gemakkelijk fors goedkoper worden, zonder dat de nettolonen en koopkracht dalen. Juist nu het kabinet haar hoofdpijndossiers, zoals werkloosheidsbestrijding en jeugdzorg, over de schutting van de gemeenten gooit, is het de hoogste tijd voor nieuwe vormen van werkloosheidsbestrijding.

Er is een beproefd systeem om de loonkosten te verlagen: PROHEF. Eind jaren '90 door Kamerlid Balkenende geduid als een geniale oplossing voor een niet bestaand probleem. Omdat er toen geen werkloosheidsprobleem, maar een tekort aan arbeidskrachten was. Inmiddels is de tijd rijp het systeem alsnog in te voeren. Wanneer de gemeente de loonheffingen voorschiet via een budgetneutrale subsidie, kunnen ondernemers met minder risico en kosten personeel aannemen.

Om de lagere overheidsinkomsten te compenseren voor het wegvallen van loonheffingen, kan een heffing worden ingevoerd op de geboekte resultaten, enigszins vergelijkbaar met de wijze waarop de BTW georganiseerd is. Dit is echter geen 'consumentenbelasting', maar een producentenheffing achteraf, in ruil voor de lagere loonkosten.

Collegedebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel Prohef structurele aanpak ...

De consument zal er weinig van merken, het ondernemersrisico neemt drastisch af en de werkgelegenheid kan eindelijk toenemen, omdat ondernemers niet langer beboet worden voor het aannemen van nieuw personeel.

Bovendien wordt research direct gemiddeld zo'n 30% goedkoper, omdat daarover geen heffing over nodig is. Omdat meer werkgelegenheid zorgt voor minder uitkeringsgerechtigden, ontstaat in de gemeenten vervolgens budgettaire ruimte om de productieheffing geleidelijk te verminderen.

De voorgestelde fiscale herziening, waarin loonheffingen verlegd worden naar een productieheffing, kan tegelijk een duurzame economie bevorderen. Duurzame inkoop en productie worden beloond met een lagere productieheffing. Voor de overheid kan dat kostenneutraal.

De uitvoerbaarheid en werkgelegenheidseffecten van dit PROHEF-systeem zijn gunstig beoordeeld in praktijkexperimenten. Macro-economische toetsing door CREED (UvA) leerde een verwachte stijging van het BNP met 10% in enkele jaren. Juist nu gemeenten via de decentralisatie verantwoordelijk worden voor het werkgelegenheidsbeleid, kan met de verlaging van de loonkosten het werk weer betaalbaar worden voor elke werkgever, zonder loonsverlaging voor de werknemer.

Voorstel

De Partij voor de Dieren vraagt, naar aanleiding van bovenstaande de raad:

Het college te verzoeken:

1. Een voorstel op te stellen voor het invoeren van PROHEF in de gemeente Groningen;
2. Dit voorstel voor het einde van 2014 voor te leggen aan de raad.

Met vriendelijke groet,

Gerjan Kelder

Partij voor de Dieren

Ingekomen stukken - Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering . . .

REKENKAMERCOMMISSIE

Onderwerp Invoering Participatiewet

aan de leden van de raad,

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

E-mailadres
peter.kommerij@griffie.groningen.nl

Telefoon 050 -367 77 27

Bijlage(n) Ons kenmerk GR14.4490236

Datum 26 juni 2014

Uw brief van Uw kenmerk

Geachte leden van de raad,

Inleiding

De decentralisaties in het sociale domein komen in volle vaart op de gemeenten af, al vanaf 2015 worden er verantwoordelijkheden aan de gemeenten overgedragen en moeten 'we' er klaar voor zijn. De Rekenkamercommissie heeft nader gekeken naar de voorbereidingen op de zogenoemde derde decentralisatie, de Participatiewet. Daarvoor zijn stukken bestudeerd, schriftelijke vragen gesteld en is met enkele ambtenaren gesproken. Met deze brief wil de RKC de raad graag ondersteunen bij het proces van keuzes maken en besluiten nemen ten aanzien van het invullen van het beleid dat samenhangt met de Participatiewet. De Rekenkamercommissie heeft daarbij niet als doel om politieke uitspraken te doen, maar wil de raad faciliteren bij het voeren van het politieke debat over dit onderwerp.

Uiteraard heeft de raad al veel informatie ontvangen over de Participatiewet en al diverse beleidsnota's hierover vastgesteld. Daarmee is ook min of meer een richting bepaald voor het te voeren beleid. De komende tijd wordt nader invulling gegeven aan het beleid, zeker nu er meer duidelijkheid is over het hiervoor beschikbare budget. Volgens de Rekenkamercommissie is het zaak dat de raad in dit stadium stevig aan het stuur komt te zitten, het gaat tenslotte om een belangrijk beleidsterrein en om een belangrijke doelgroep. In deze brief komen puntsgewijs een aantal zaken aan de orde die de Rekenkamercommissie graag bij u onder de aandacht wil brengen.

Duidelijke doelstellingen: wanneer ben je als raad tevreden?

In de begroting 2015 zullen er ten aanzien van de Participatiewet een aantal doelstellingen worden vastgelegd en door de raad worden vastgesteld. Het is voor de raad belangrijk om mede te bepalen welke doelstellingen hier moeten worden opgenomen. Gaat het om het percentage uitstroom naar werk, gaat het om de inzet van de garantiebanen of de keuzes die ten aanzien van het beschut werken worden gemaakt? Moet er een doelstelling worden opgenomen over het minimum aantal mensen uit de doelgroep dat vrijwilligerswerk doet? Kortom: welke resultaten wil de raad zien na een jaar? Die vraag is overigens nog niet zo eenvoudig te beantwoorden,

Ingekomen stukken - Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering ...

Volgvel 1

Onderwerp Invoering Participatiewet

alleen al omdat de gemeente erg afhankelijk is van een aantrekkende economie en het beschikbaar komen van banen voor de mensen die nu aan de kant staan. Maar tegelijk is het een zeer relevante vraag. De raad zou zich actief moeten opstellen bij het bepalen van de na te streven resultaten. Daarbij is ook de vraag belangrijk of de raad zich alleen laat informeren bij begroting en rekening, of dat er afspraken worden gemaakt om ook op andere momenten geïnformeerd te worden. Op zich is er heel veel informatie beschikbaar, de organisatie houdt elke maand bij wat de uitstroomcijfers zijn, hoe het zit met terugval en andere ontwikkelingen. De Rekenkamercommissie dringt er bij de raad op aan om hier nadere afspraken met het college over te maken.

Indeling in drie groepen, verdeling capaciteit en middelen over de drie groepen

In de voorstellen zoals die er nu liggen wordt gesproken over een indeling van het cliëntenbestand in drie groepen:

1. De zelfdoeners (ongeveer 1350 mensen), die over het algemeen in staat worden geacht om zelf (weer) werk te vinden, ze krijgen daarbij ondersteuning via e-dienstverlening.
2. De groep klantondersteuning (ongeveer 3500 mensen), deze mensen worden in staat geacht om binnen een jaar werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt, maar wel met ondersteuning daarbij. Deze groep krijgt de meest intensieve aanpak met één op één-ondersteuning. Zij krijgen een intensief traject aangeboden dat begint met een traject van 6 weken ondersteuning in het centrum naar werk, waar ze minimaal 16 uur per week bezig zijn en waar in kaart wordt gebracht welke mogelijkheden ze hebben. Daarna worden ze geplaatst op een werkplek, in beginsel voor een half jaar, het is mogelijk dit met maximaal een half jaar te verlengen. Ze worden geplaatst in een branche van hun voorkeur, die branche moet ook mogelijkheden op de arbeidsmarkt bieden. Na een jaar stopt de ondersteuning.
3. Bij de derde groep (ongeveer 6600 mensen) gaat het om mensen die nog geen arbeidsvermogen hebben. Het is de inzet om hen te activeren door het doen van vrijwilligerswerk. Dit gebeurt door de organisaties in de stad (zoals MJD en andere instellingen) te helpen om dit vrijwilligerswerk te organiseren.

De verdeling van middelen en capaciteit over deze groepen is bij uitstek een zaak van de politiek. Gezien de bezuinigingen moeten er echt scherpe keuzes gemaakt worden in het budget dat per doelgroep beschikbaar wordt gesteld. (In 2010 was er nog 48 miljoen euro beschikbaar voor het participatiebudget (P-budget), voor 2015 is dat nog maar 17 miljoen, terwijl de doelgroep in omvang is toegenomen). Straks heeft de gemeente te maken met een ontschot re-integratiebudget, met daarin de middelen van

•
•
•

Ingekomen stukken - Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering ...

Volgvel 2

Onderwerp Invoering Participatiewet

het oude P-budget en ook de middelen voor de sociale werkvoorziening. De hoofdlijn van het beleid is dat het meeste geld van het P-budget wordt ingezet op de groep mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Van de eerste groep wordt aangenomen dat ze zich grotendeels zelf redden. De meest intensieve inzet is gericht op groep twee. Voor groep drie wordt vooral verwezen naar de maatschappelijke organisaties in de stad. Voor veel mensen uit de totale doelgroep verandert er nogal wat aan de ondersteuning die zij nu nog wel van de gemeente krijgen maar straks niet meer. Dat geldt in bredere zin ook voor de AWBZ-taken die van het rijk naar gemeenten gaan en opgenomen worden in de WMO. Heeft de raad voldoende scherp in beeld wat dat betekent in dit geval voor de doelgroepen die straks onder de participatiewet vallen?

Vernieuwing in beleid, *what's new?*

Na het lezen van de relevante stukken vraagt de Rekenkamercommissie zich af waar nu de vernieuwing in het te voeren beleid zit. Wat de Participatiewet betreft gaat het eigenlijk niet om het uitvoeren van nieuwe taken, zoals wel bij de jeugdzorg en de AWBZ-taken die naar de WMO overgaan. Wel wordt de doelgroep verder uitgebreid met nieuwe instroom Wajongers en de WSW. Het college van B&W heeft een bepaalde aanpak voorgesteld, de raad is vooralsnog akkoord gegaan en de vraag is of deze aanpak de best denkbare aanpak is voor de taken die op de gemeente afkomen. De doelgroep wordt vergroot en het P-budget wordt verlaagd, maar de indeling in drie groepen is op zich niets nieuws, wel de mate van ondersteuning die elke groep krijgt. Wat is nu de uitleg achter de gemaakte keuzes bij de vorm van ondersteuning per groep, wat zijn alternatieven en waarom is daar niet voor gekozen?

Het tekort op de WSW blijft de komende jaren en wordt naar verwachting alleen maar groter, terwijl er geen of nauwelijks andere mogelijkheden zijn dan hiervoor de gemeentekas aan te spreken. Het aantal casemanagers is fors naar beneden gebracht, van 80 naar tussen de 40 en 50. Wat zijn hiervan de gevolgen en hoe verhoudt zich dat tot de mate van voorgestelde ondersteuning en het realiseren van de doelstellingen?

Samenwerking met andere partners, regionalisering, werkbedrijf.

De werkloosheid is de afgelopen jaren flink gestegen in stad en regio en de uitdaging voor de komende jaren is om voldoende werkgelegenheid te houden en deze verder te vergroten. De gemeente kan zich nog zo inspannen om zijn cliënten 'baanklaar' te maken, als de banen er niet zijn dan houdt het domweg op. Het vinden van voldoende banen is dus cruciaal. De samenwerking met de regio wordt meer gezocht en ook worden de werkgevers op een nieuwe wijze benaderd. Verder wordt er meer gekeken naar kansrijke sectoren. Zoals bekend zijn er landelijk met de werkgevers afspraken gemaakt over het bieden van garantiebanen aan mensen met een arbeidsbeperking.

.

.

.

Volgvel 3

Onderwerp Invoering Participatiewet

ook de gezamenlijke overheden dragen hun steentje daaraan bij. Daarmee moeten er de komende tien jaar in totaal 125.000 garantiebanen beschikbaar komen. De regio Groningen heeft vooralsnog 935 garantiebanen tot 2016 toegewezen gekregen. Als gemeente en als regio is het de kunst om met de juiste personen aan tafel te komen zitten. Dat sluit ook aan bij een van de doelstellingen van de decentralisaties om dichterbij de samenleving te zitten. De Rekenkamercommissie ziet nog niet dat bijvoorbeeld met het midden- en kleinbedrijf en met individuele bedrijven gesprekken plaatsvinden. Daar liggen vaak nog onvermoede kansen.

Aandacht voor de derde en grootste groep

De grootste groep cliënten, een aantal van naar schatting 6600 mensen, zit in de derde groep. Zij staan het verst van de arbeidsmarkt af en worden niet in staat geacht binnen een jaar voor de arbeidsmarkt klaar te zijn. Van hen wordt meer zelfredzaamheid verwacht, de ondersteuning vanuit de gemeente is in elk geval minder. Is het reëel om van deze groep mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt te verwachten dat ze zelf meer initiatief gaan tonen? Wat betekent het concreet dat de gemeente vrijwilligersorganisaties in de stad gaat helpen om deze groep te ondersteunen?

Verder kan er nog een verbinding worden verondersteld tussen deze derde groep en de taken die vanuit de AWBZ overgaan naar de WMO. Wellicht kan hiermee de ondersteuning voor deze groep, mogelijk met WMO-budget, nog enigszins worden vergroot.

Nieuwe groep jonggehandicapten met arbeidsvermogen

Mensen met arbeidsvermogen die onder de huidige Wajong vallen blijven bij het UWV. Nieuwe cliënten die anders voor de Wajong in aanmerking zouden komen, vallen vanaf 2015 onder de Participatiewet en zijn op de gemeenten aangewezen waar het gaat om een uitkering en ondersteuning bij het vinden van werk. Voor de gemeente is dit een nieuwe doelgroep, waarvan de schatting is dat er jaarlijks ongeveer 200 jonggehandicapten met arbeidsvermogen zullen instromen. De ervaring van het UWV leert dat het niet meevalt om voor deze mensen een arbeidsplaats te vinden. Bovendien vraagt het veel en voortdurende begeleiding om deze mensen aan het werk te houden. De garantiebanen bieden hierbij wel enig perspectief (overigens moeten daar gezien de discrepantie tussen het gering aantal aangeboden banen en de grote omvang van de doelgroep ook geen wonderen van worden verwacht), maar te verwachten valt dat er vanuit de gemeente de nodige begeleiding nodig is om de plaatsing tot een succes te maken. Het is de vraag of de gemeente deze begeleiding kan bieden binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Is er speciale aandacht voor deze groep vanuit de gemeente?

.

Volgvel 4

Onderwerp Invoering Participatiewet

Terugval, nazorg, verdringing

In de gemeenterekening 2013 blijkt dat van de 996 klanten die in 2012 zijn uitgestroomd, er in 2013 202 weer zijn teruggekeerd in de Wwb. De gemeente heeft hier onderzoek naar gedaan en er blijken verschillende redenen te zijn voor de terugval. Het aangeboden traject was niet passend, de aanvaarde functie was onder het niveau van betrokkene enz. Ook in de nieuwe situatie en zeker met een moeilijke arbeidsmarkt blijft aandacht voor het zoveel mogelijk voorkomen van terugval belangrijk. Een vorm van nazorg kan daarbij ook van belang zijn. Als de cliënt eenmaal is uitgestroomd naar werk, is nazorg wellicht een manier om terugval te voorkomen. Een ander aandachtspunt is de eventuele verdringing op de arbeidsmarkt, een bekend verschijnsel zeker in tijden van een arbeidsmarkt met onvoldoende banen. Is voldoende duidelijk voor wie de garantiebanen wel en niet zijn bedoeld? Bestaat daar al een coherente visie op?

Financiële risico's

De financiële risico's voor de gemeente zijn nogal fors de komende jaren: bij de afbouw van de WSW wordt de komende jaren een korting toegepast, waardoor het verschil in loonkosten en toegekende subsidie bijna 7 miljoen euro op jaarbasis bedraagt. Dit probleem is al langer bekend, er zijn ook al eerder maatregelen aangekondigd, maar dit tekort is dermate hardnekkig dat het erg lastig is om dit te verkleinen. Een ander risico is dat het uitvoeringstekort toeneemt: nu krijgt de gemeente voor een gedetacheerde WSW'er een vergoeding van gemiddeld 10.000 euro per maand. Onder de participatiewet ontvangt de gemeente van het rijk een vergoeding voor begeleidingskosten van gemiddeld 5.500 euro. Dat verschil moet de gemeente zelf zien op te vangen. Een ander risico is dat de totale doelgroep verder toeneemt en dat er minder inzet is voor werkzoekenden, wat mogelijk als gevolg heeft dat er minder uitstroom is en dus hogere bijstandsuitgaven. Verder is het nog even afwachten of de toegezegde garantiebanen echt beschikbaar komen, dit is een mogelijkheid om een doelgroep die anders moeilijk aan het werk is te helpen toch geplaatst te krijgen. Het is de vraag hoe de gemeente omgaat met al deze benoemde en dus onderkende risico's en welke er allemaal niet in zicht zijn.

Tot slot

De Rekenkamercommissie constateert dat er veel zaken rond de invoering van de Participatiewet nog niet duidelijk zijn. Veel uitvoeringszaken rond terugval, nazorg en verdringing zijn nog niet helder, dat geldt ook voor de wijze waarop de risico's worden gemanaged. Wat gaat het college niet doen? Wat betekent dat voor de mensen die we niet of pas later ondersteunen? Wanneer het college bereid is om concrete kengetallen op te nemen, kan wellicht voor de raad inzichtelijk worden

•
•
•

Ingekomen stukken - Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering . . .

Volgvel 5

Onderwerp Invoering Participatiewet

gemaakt hoeveel mensen er per groep geholpen kunnen worden. Hoe wordt het budget van ruim 17 miljoen euro ingezet en wat krijgt de raad daarvoor? Als het college geen duidelijke normen met de raad afspreekt, dan is iedereen met elk resultaat tevreden.

Mocht u nog vragen hebben aan de Rekenkamercommissie hierover, dan zien we deze graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamercommissie,

Werner Zuurbier, voorzitter.

•
•
•

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Onderwerp Invoering Participatiewet

Steller R.J. Bakker

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 51 13 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4468111

Datum 1 juli 2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Doel van deze wet is om zo veel mogelijk mensen, waaronder mensen met een arbeidsbeperking, in staat te stellen om te werken in een reguliere baan. De uitvoering van deze wet draagt daarmee in belangrijke mate bij aan het realiseren van onze ambitie dat Groningen een stad is waar iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier deelneemt aan de samenleving. In bijgaande notitie beschrijven we op hoofdlijnen de veranderingen en geven we aan op welke onderdelen keuzes moeten worden gemaakt. We geven hiervoor een richting aan en ook alternatieven. De notitie bespreken we graag met uw raad in de commissie Werk & Inkomen.

Meer mensen naar regulier werk

De Participatiewet wordt ook wel aangeduid als één van de drie decentralisaties in het sociale domein. De aard en omvang van de veranderingen zijn anders dan die bij de andere 'D's'. We ondersteunen immers ook nu al mensen in hun ontwikkeling op weg naar de arbeidsmarkt. Die opdracht is niet nieuw. Wel nieuw is dat we als gemeente verantwoordelijk worden voor een - stapsgewijs - groter wordende groep mensen met een arbeidsbeperking. Om deze groep te kunnen ondersteunen krijgen we nieuwe instrumenten tot onze beschikking, zoals de loonkostensubsidie en de door werkgevers toegezegde garantiebannen. De uitvoering hiervan vraagt om een nauwe samenwerking met onze partners in de arbeidsmarktregio in het nog op te richten regionale Werkbedrijf.

De Participatiewet brengt ook veranderingen met zich mee in de 'polisvoorwaarden', de rechten en plichten die aan een bijstandsuitkering zijn verbonden. Zo zien we dat de wetgever strengere sancties verbindt aan het

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Bladzijde 2
Onderwerp Invoering Participatiewet / wensen en bedenkingen

niet naleven van aan de uitkering verbonden verplichtingen, wordt van gemeenten verwacht dat de inkomensondersteuning gericht wordt ingezet en kunnen uitkeringsgerechtigden die met meer mensen in één huis wonen te maken krijgen met de kostendelersnorm.

Doel van de voorliggende notitie is om met uw raad van gedachten te wisselen over de te maken keuzes in de Participatiewet. Uw opvattingen nemen wij mee bij de voorbereiding van een beleidsnotitie waarin de te maken keuzes worden uitgewerkt en die het kader vormt voor de op te stellen verordeningen. Na vaststelling daarvan in uw raad in november, leggen wij u de benodigde verordeningen voor in het eerste kwartaal van 2015.

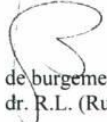
Een samenhangende aanpak

De decentralisaties in het sociale domein geven ons de kans om kwetsbare burgers in onze stad op een andere en betere manier te ondersteunen. De sociale teams die vanuit de wijk opereren spelen hierin een belangrijke rol. Met de komst van de Participatiewet willen we nagaan of en hoe we de uitvoering van onze lokale sociale zekerheid op een vernieuwende manier met de gebiedsgerichte aanpak kunnen verbinden. Het gaat daarbij niet om werk alleen, maar om alles wat nodig is om er voor te zorgen dat iedereen op een volwaardige wijze kan meedoen aan de Groningse samenleving. We denken daarbij dus ook aan inkomensondersteuning en schuldhulpverlening en het leveren van een bijdrage aan zinvolle activiteiten in de wijk. Daarbij betrekken we de resultaten van de pilot Maatschappelijke participatie die nu wordt uitgevoerd in Hoogkerk en Paddepoel, waarin we activiteiten voor mensen uit verschillende groepen (beschut werk, AWBZ dagbesteding en WWB) zoveel mogelijk integreren. Alle instrumenten die in dit kader tot onze beschikking staan zullen we bezien en meenemen in onze afweging.

Voor dit proces nemen wij meer tijd. Dit geeft ons de mogelijkheid om ideeën van uw raad, maatschappelijke instellingen en burgers bij deze uitwerking te betrekken. In het voorjaar van 2015 komen wij met de resultaten bij u terug zodat u die kunt betrekken bij de begroting voor 2016.

Over deze brief en bijgaande notitie gaan wij in september graag met u het gesprek aan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

BIJLAGE

5f

INVOERING
PARTICIPATIEWET
IN DE GEMEENTE
GRONINGEN

Gevolgen van de Participatiewet, keuzes en
richtingen

Collegebrief - Invoering Participatiewet

INHOUD

inleiding	2
1 De participatiewet: doorgaan en veranderen	3
2 Om wie gaat het?.....	4
3 Wat willen we bereiken: werk en maatschappelijke participatie.....	5
4 Welke keuzes liggen voor?	6
4.1. Participatie.....	6
4.2. inkomen	11
4.3. de organisatie	14
4.4. financiën	16
5. vervolg	17
bijlage 1: De participatiewet.....	18
Bijlage 2 Gevolgen van wet voor groepen burgers.....	22
bijlage 3 de financiering: hoe werkt het	24
bijlage 4: stand van zaken gemeente groningen	26
4.1. de omvang van de doelgroep (en instrumenten)	26
4.2. De beschikbare middelen	27
4.3. de gemaakte keuzes	29
4.4. Verdeling doelgroepen over de drie dienstverleningslijnen.....	30
bijlage 5: afspraken werkbedrijf	31

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

INLEIDING

Groningen wil een stad zijn waar iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier deelneemt aan de samenleving. Daartoe willen we mensen zoveel mogelijk kansen bieden op de arbeidsmarkt. Werk is voor veel mensen immers de belangrijkste manier om een inkomen te verwerven en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Ook willen we stimuleren dat Stadgers op een andere manier maatschappelijk actief zijn. Dat is naast of in plaats van betaalde arbeid van belang voor het welzijn van burgers en voor een leefbare en bruisende stad.

We kunnen en willen dit als gemeentelijke overheid niet alleen doen. Ondernemers zorgen immers voor banen en burgers, verenigingen en maatschappelijke organisaties zorgen voor maatschappelijke participatie. Onze rol bestaat vooral uit het stimuleren en faciliteren van werkgelegenheid en (arbeids-) participatie. Alleen voor mensen die het niet op eigen kracht kunnen, moeten we meer doen: het bieden van ondersteuning bij het vinden en houden van werk of andere vormen van maatschappelijke activiteiten.

Eén van de instrumenten om dit te realiseren is de Participatiewet. Deze wet vormt naast de WMO en de wet op de Jeugdzorg één van de wettelijke pijlers waarmee we als overheid een bijdrage kunnen leveren aan de maatschappelijke deelname van onze burgers.

Doel van de wet is dat zoveel mogelijk mensen met arbeidsvermogen regulier aan het werk gaan. Een doelstelling die nu ook al bestaat voor de mensen die een beroep doen op de Wet werk en bijstand, de sociale werkvoorziening of de Wajong. De laatste twee wetten staan echter per 1 januari 2015 niet meer open voor nieuwe instroom. We kunnen vanaf dat moment werkzoekenden dus geen baan meer bieden binnen de sociale werkvoorziening. Dat houdt in dat ook mensen met een arbeidsbeperking (als zij over arbeidsvermogen beschikken) een beroep gaan doen op de Participatiewet. Deze groep kan wel werken, maar is vaak niet in staat om daarmee het minimumloon te verdienen.

De Participatiewet biedt voor hen een aantal instrumenten. Het gaat dan vooral om loonkostensubsidies voor garantiebanen en voor beschutte werkplekken. De garantiebanen zijn de 125.000 extra banen die er volgens afspraken tussen het kabinet en de sociale partners de komende tien jaar worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking.

Tegelijk met deze veranderingen worden maatregelen ingevoerd die van invloed zijn op rechten en plichten van burgers. Het gaat dan bijvoorbeeld om de invoering van de kostendelersnorm, de individuele inkomensloeslag, de tegenprestatie en de uniformering van sancties.

De Participatiewet stelt ons als gemeente voor een aantal keuzes. Die hebben voor een deel te maken met de vraag welke instrumenten we voor welke doelgroepen willen inzetten. Maar zij gaan ook over de wijze waarop wij willen samenwerken met andere partijen en over de middelen die we voor de uitvoering van de wet over hebben. De invoering van de Participatiewet gaat namelijk gepaard met bezuinigingen op de beschikbare budgetten.

De definitieve keuzes willen we in het vierde kwartaal van 2014 aan de Raad voorleggen. We doen dat in de vorm van een beleidsnota die het kader vormt voor de op te stellen verordeningen. Voordat we deze opstellen willen we echter graag met uw raad in gesprek om de keuzes met u door te nemen. We doen

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

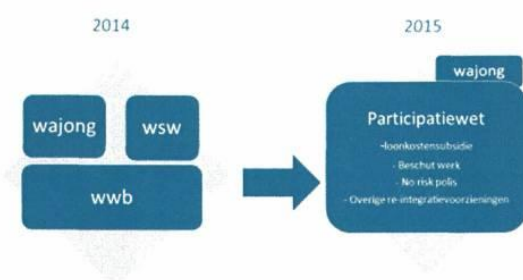
dat door middel van deze notitie. Deze is dus niet bedoeld om te worden vastgesteld, maar als basis voor een gedachtewisseling. We hebben aan deze notitie een aantal bijlagen toegevoegd met feitelijke informatie over de (inhoud van de) wet en de stand van zaken in onze gemeente.

Naast de keuzes die samenhangen met de invoering van de Participatiewet presenteren we u in het voorjaar van 2015 een brede visie op en aanpak van de vraag hoe we in onze gemeente de maatschappelijke participatie van verschillende groepen burgers willen stimuleren en welke instrumenten we daarvoor in willen zetten. De verbinding van de uitvoering van de sociale zekerheid aan het gebiedsgerichte aanpak is onderdeel van onze Vernieuwing van het sociale domein en willen we dus integraal benaderen. In de nu voorliggende notitie geven we bij een aantal onderwerpen aan hoe we die bij die brede visie willen betrekken.

1 DE PARTICIPATIEWET: DOORGAAN EN VERANDEREN

Met de Participatiewet vindt een aantal veranderingen plaats in de aard en omvang van de doelgroep die we als gemeente moeten ondersteunen op het terrein van werk, inkomen en participatie. Ook wordt een aantal bestaande regelingen afgebouwd en worden er nieuwe instrumenten toegevoegd aan de gemeentelijke "gereedchapskist". Er blijft echter ook veel hetzelfde: de bestaande groep bijstandsgerechtigden gaat één op één over naar de Participatiewet. De opdracht die we hebben bij de ondersteuning van deze groep blijft daarbij grotendeels gelijk. De belangrijkste verandering zit in de doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking: als zij kunnen werken komen zij niet meer in aanmerking voor de sociale werkvoorziening of de Wajong. De belangrijkste vernieuwing zit in de mogelijkheid om bij vormen van maatschappelijke participatie verbindingen te leggen met andere vormen van ondersteuning of zorg binnen het sociale domein.

De belangrijkste wijzigingen van de Participatiewet zetten we hieronder kort op een rij. Een uitgebreidere toelichting vindt u in bijlage 1.

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Wijzigingen als gevolg van de Participatiewet

Op het terrein van participatie

- Geen nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening en de Wajong (met uitzondering van jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn)
- Voor mensen met een arbeidsbeperking kunnen gemeenten de bijstandsuitkering inzetten als loonkostensubsidies. Werkgevers creëren de komende tien jaar 125.000 garantiebanen voor mensen met een arbeidsbeperking
- Er komen minder participatiemiddelen beschikbaar voor de bestaande Wsw en voor de bestaande bijstandsgerechtigden. Voor mensen met een arbeidsbeperking ontvangen gemeenten extra middelen.
- Gemeenten moeten regels maken ten aanzien van het opleggen van de verplichting van bijstandsgerechtigden om een tegenprestatie te leveren voor hun uitkering.
- Gemeenten moeten samen met andere gemeenten, UWV en sociale partners in hun arbeidsmarktregio komen tot de oprichting van een Werkbedrijf, waarin afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de garantiebanen tot stand komen.

Op het terrein van inkomen

- Mensen die kosten kunnen delen omdat zij met meerdere mensen een woning delen, krijgen een lagere bijstandsuitkering (kostendelersnorm)
- De langdurigheidstoelage wordt vervangen door een individuele inkomensubsidie
- Gemeenten moeten een scholingsregeling maken voor mensen met een arbeidsbeperking die onderwijs volgen (om hen te compenseren voor het feit dat zij naast de opleiding geen inkomen uit werk kunnen genereren)
- Gemeenten hebben minder ruimte in hun sanctiebeleid (uniformering van de sancties)

2 OM WIE GAAT HET?

Voor welke groepen zijn we dan verantwoordelijk als het gaat om het bieden van ondersteuning bij werk of participatie? Globaal kun je stellen dat het gaat om bestaande bijstandsgerechtigden en mensen die we ondersteunen in gesubsidieerde arbeid, om nieuwe bijstandsgerechtigden met en zonder arbeidsbeperking en om bestaande Wsw-ers.

Doelgroep	Omvang	Ontwikkeling omvang
Huidige bijstandsgerechtigden	10.000	Afhankelijk van conjunctuur
Nieuwe bijstandsgerechtigden:		Afhankelijk van conjunctuur
• Zonder beperking	Onzeker	
• Met beperking	Jaarlijkse instroom naar verwachting circa 150.	Naar verwachting structurele ondersteuning nodig.
Gesubsidieerde arbeid	340	Neemt af als gevolg van genomen maatregelen en natuurlijk verloop
Wsw	1220	Neemt af door natuurlijke uitstroom (circa 5% per jaar)

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

We blijven als gemeente dus verantwoordelijk voor de groep voor wie we dat nu ook al zijn. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering wordt daarbij de komende periode langzaam uitgebreid met mensen die anders een beroep hadden gedaan op de Wajong of de Wsw. Het zijn mensen met arbeidsvermogen die veelal langdurige ondersteuning nodig zullen hebben, ook als zij aan het werk gaan. Om werk bij reguliere werkgevers mogelijk te maken, krijgen we de mogelijkheid om de bijstandsuitkering voor deze groep in te zetten als loonkostensubsidie. Voor de begeleiding en ondersteuning ontvangen we (extra) middelen in het Participatiebudget.

3 WAT WILLEN WE BEREIKEN: WERK EN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

De meeste Stadgers willen meedoen. Van degenen die dat kunnen, verwachten we dat ze dat zelf organiseren: ze gaan op zoek naar werk en/of leveren op een andere manier een bijdrage aan de samenleving. Maar niet iedereen kan dat op eigen kracht. In de eerste plaats omdat de randvoorwaarden niet altijd optimaal zijn. Zo moeten er wel voldoende banen beschikbaar zijn. Het faciliteren van ondernemers en het ondersteunen van werkzoekenden zijn dus twee kanten van dezelfde medaille. En in de tweede plaats omdat een deel van de mensen over onvoldoende vaardigheden of zelfvertrouwen beschikt om dat zelf voor elkaar te krijgen. Voor deze groep moeten we dus iets extra's organiseren.

Onze ambities

We willen de economie in onze stad en de regio versterken. We stimuleren de ontwikkeling van (nieuwe) werkgelegenheid en willen een goede gastheer en partner zijn voor de ondernemers in Groningen. Mensen die niet zonder meer kunnen profiteren van economische ontwikkeling stimuleren en ondersteunen we bij het vinden en behouden van een betaalde baan en/of andere vormen van maatschappelijke participatie. We weten immers dat niet voor iedereen deelname aan de arbeidsmarkt mogelijk is.

De komende periode willen we daarom het volgende realiseren:

- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan de arbeidsmarkt, ook mensen met een beperking.
- Samen met sociale partners, andere gemeenten en UWV zorgen we ervoor dat we uitvoering geven aan de afspraken in het sociaal akkoord: 5500 garantiebanen in de arbeidsmarktregio Groningen.
- Zelfredzaamheid van burgers wordt vergroot en ontwikkeld en het beroep op bijstand zoveel mogelijk beperken.
- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan maatschappelijke activiteiten, ook mensen voor wie betaald werk niet haalbaar is. We zetten hierbij vooral in op leefbare en bruisende wijken.

Onze keuzes tot zover

De doelen die we willen realiseren verschillen per doelgroep. Hetzelfde geldt voor de ondersteuning die we willen en kunnen bieden. Om onze beschikbare (afnemende) middelen zo goed mogelijk te kunnen inzetten hebben we de afgelopen jaren ingezet op een differentiatie van onze dienstverlening. Daarbij hebben we drie groepen werkzoekenden onderscheiden:

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

mensen die zelf in staat zijn om werk te vinden (zelfdoeners).

Voor hen is de dienstverlening beperkt. Intensieve en individuele ondersteuning is niet nodig. We zetten vormen van e-coaching en groepsgewijze activiteiten in, evenals diensten van uitzendbureaus.

mensen die wel kunnen werken maar niet zelfstandig in staat zijn om een plek te vinden op de reguliere arbeidsmarkt (klantondersteuning)

Deze groep vormt de kern van onze re-integratiedienstverlening. Bij hen heeft individuele ondersteuning en de inzet van verschillende voorzieningen het meeste effect. We bieden hen individuele ondersteuning bij het vinden van werk. Het kan daarbij gaan om reguliere banen, maar ook om de nieuwe garantiebannen voor mensen met een arbeidsbeperking.

mensen voor wie regulier werk (vooralsnog) niet mogelijk is

Voor hen zetten we in op maatschappelijke participatie. De ondersteuning bestaat vooral uit het faciliteren van organisaties die hen actief kunnen maken en houden.

4 WELKE KEUZES LIGGEN VOOR?

De participatiewet vraagt van gemeenten om voor een aantal doelgroepen keuzes te maken. Een aantal van deze keuzes moet worden vastgelegd in een verordening. Hieronder schetsen we welke keuzes we moeten maken, wat onze lijn tot nog toe is geweest en in welke richting we als college denken. We laten daarbij per keuze ook alternatieven zien. We maken een onderscheid tussen keuzes die we moeten maken op het terrein van participatie en keuzes die we moeten maken op het terrein van inkomen.

4.1. PARTICIPATIE

We zijn ons al enige tijd aan het voorbereiden op de komst van de Participatiewet. In de '(Re-) visie zicht op werk en participatie in Stad', de 'houtschoolschets programma Werk en Participatie' en de notitie 'dienstverlening werk en participatie 2014' hebben we al geschetst hoe wij uitvoering willen geven aan de dienstverlening voor de verschillende groepen werkzoekenden waar we verantwoordelijk voor zijn en verantwoordelijk voor worden. In de nota 'Meedoen maakt het verschil' hebben we al beschreven hoe we maatschappelijke deelname zoveel mogelijk willen stimuleren. De keuzes die we hierin hebben gemaakt en de maatregelen die we hebben genomen, staan in bijlage 4.3.

De invoering van de Participatiewet brengt een aantal aanvullende keuzes met zich mee. Deze hebben vooral betrekking op inzet van specifieke instrumenten voor specifieke doelgroepen. Daarnaast hebben we in eerdere notities aangekondigd een aantal instrumenten te zullen herijken. Op beide gaan we hieronder nader in. Per keuze geven we aan in welke richting wij als college denken. We geven een globaal inzicht in de financiële gevolgen.

Garantiebannen en ondersteunende instrumenten

Doel van de Participatiewet is om mensen met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan het werk te krijgen. Het belangrijkste instrument daarvoor is de "garantiebaan". Wanneer een werkgever een dergelijke baan biedt, kan hij een beroep doen op een pakket aan faciliteiten: de

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

loonkostensubsidie (naar loonwaarde, uit het BUIG-budget), de no risk polis en de begeleiding van werknemer en werkgever.

Iemand behoort tot de doelgroep van de garantiebanen wanneer het UWV daarvoor de indicatie heeft afgegeven. Als gemeente moeten we in een verordening vastleggen voor wie en op welke manier we loonkostensubsidies, no risk polissen en begeleiding inzetten en hoe we de loonwaarde gaan meten.

Het Rijk vraagt van gemeenten om hierover samen met andere gemeenten en sociale partners in de arbeidsmarktregio afspraken te maken. Dan hebben werkgevers niet te maken met subsidies en voorwaarden die verschillen per woonplaats van de medewerkers. Op ambtelijk niveau is binnen de arbeidsmarktregio Groningen inmiddels afgesproken om dit pakket aan faciliteiten in alle gemeenten gelijk te laten zijn. Dat betekent dat de verordeningen die naar de verschillende raden gaan ook gelijk zullen zijn. De uitvoering kan wel per gemeente verschillen. Zo kan de diagnose, activering en ontwikkeling van mensen die voorafgaan aan een garantiebaan in Groningen bijvoorbeeld uitgevoerd worden binnen het Centrum naar Werk.

Gemeenten zijn zelf ook werkgever en hebben in die hoedanigheid ook de toezegging gedaan een aantal garantiebanen te zullen realiseren.

<p>Overwegingen garantiebanen en ondersteunende instrumenten</p>
<p>Overwegend dat we:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zoveel mogelijk mensen met een beperking kans op werk willen bieden• Ons volledig in willen zetten voor de afspraken die gemaakt zijn in het sociaal akkoord, zowel in de rol van uitvoerder van de sociale zekerheid als in de rol van werkgever• Werkgevers willen faciliteren met één gezamenlijk pakket aan voorzieningen vanuit de gehele arbeidsmarktregio
<p>Stellen we voor om:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ons aan te sluiten bij de afspraken die we maken in de arbeidsmarktregio Groningen (zie voor deze afspraken bijlage 5).• De doelgroep mensen met een beperking als prioritaire doelgroep te beschouwen en hiervoor voldoende ondersteuning en middelen te reserveren.• (ook op de schaal van de arbeidsmarktregio) een akkoord af te sluiten over het realiseren van ons regionale aandeel in de garantiebanen (5500 in 2026)• Hierin als Centrumgemeente een voortrekkersrol te nemen• Als gemeente ook binnen onze organisatie arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking en daarmee een voorbeeldfunctie te hebben. We kunnen dit op twee manieren doen:<ul style="list-style-type: none">- Door extra banen te creëren binnen de bestaande organisaties (onder andere door middel van jobcarving)- Door de plekken die binnen de gemeentelijke organisatie vrijkomen door natuurlijk verloop onder Wsw-medewerkers in te vullen door garantiebanen.
<p>Financiën</p> <p>Om garantiebanen te kunnen financieren hebben we de beschikking over het BUIG-budget. Hieruit kunnen we de loonkostensubsidies voor mensen met een beperking financieren. Hiervoor heeft het rijk gemiddeld € 10.000 aan dit budget toegevoegd. In het Participatiebudget is rekening gehouden met de kosten voor de verschillende instrumenten: voor begeleiding, loonwaardemeting en andere vormen van ondersteuning heeft het Rijk € 4.000 toegevoegd aan dit budget. Deze middelen zijn integraal onderdeel van het Participatiebudget. Gezien de integrale aanpak, gaat het deels om (aanvullende) kosten binnen de huidige werkwijze (Centrum naar Werk en werkgeversbenadering) en deels om de kosten voor nieuwe instrumenten (loonwaardemetingen, no risk polis).</p>

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

De kosten van de garantiebaan voor de gemeente als werkgever bestaan uit loonkosten voor werknemers (met aftrek van de loonkostensubsidie) en overheadkosten. Uit landelijke berekening komt naar voren dat een aanvullend bedrag van circa € 6.000 noodzakelijk is¹.

Alternatief: zelfstandig keuzes maken over de inzet van instrumenten
Als gemeente zouden we ervoor kunnen kiezen om zelfstandig keuzes te maken over de instrumenten die we willen inzetten ter ondersteuning van de garantiebanen. We zijn dan bij onze afwegingen niet afhankelijk van de keuzes van andere gemeenten en kunnen gemakkelijker aanpassingen aan de instrumenten aanbrengen. Nadeel is echter dat dit leidt tot concurrentie tussen de verschillende gemeenten en UWV. Ook zorgt het ervoor dat werkgevers te maken krijgen met 27 verschillende subsidievoorwaarden.

Beschut werk

Beschut werk is een voorziening in de Participatiewet en is bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken. Mensen die in dit kader aan het werk zijn, ontvangen loon. Als gemeente staan we voor de keuze om deze voorziening al dan niet in te zetten, en zo ja voor welke doelgroep we dat willen doen en in welke omvang.

Het Rijk vraagt van gemeenten gezamenlijk om (op termijn) 30.000 van deze banen te realiseren. Het is een mogelijkheid om extra werkgelegenheid te creëren voor mensen die anders geen kans hebben op de arbeidsmarkt. Vanuit de gedachte om zoveel mogelijk mensen met een beperking aan het werk te krijgen, zouden we deze voorziening dus optimaal moeten benutten. Nadeel van deze voorziening is dat de kosten naar verwachting relatief hoog zijn. Zelfs met een maximale loonkostensubsidie (70% WML) en de volledige inzet van de begeleidingsmiddelen uit het Participatiebudget (€ 8.500) is het niet eenvoudig om het instrument kostenneutraal uit te voeren.

Beschut werk is vergelijkbaar met het werk dat op dit moment wordt uitgevoerd binnen de infrastructuur van iederz. Het gaat daarbij vooral om de werkzaamheden voor werkzaamheden die “binnen” worden uitgevoerd (bijvoorbeeld verpakken en stickeren) en eenvoudiger werkzaamheden (inpakken en montage) die groepsgewijs onder aansturing van iederz op locatie van opdrachtgevers worden verricht (het “werken op locatie”). Het gaat daarbij om activiteiten die veelal verliesgevend zijn omdat de kosten voor de begeleiding en overhead hoger zijn dan de opbrengsten uit werk. Momenteel wordt onderzocht of de uitvoering van beschutte werkzaamheden voor de bestaande doelgroepen en nieuwe doelgroepen beschut werk meer dan nu op locatie van externe werkgevers kan plaatsvinden. Daarmee wordt meer recht gedaan aan het doel van de wet om mensen met een beperking zo regulier mogelijk aan de slag te krijgen en worden tegelijkertijd de kosten verlaagd.

Het brengt echter ook twee risico's met zich mee: het ene is de afhankelijkheid van (een beperkt aantal) opdrachtgevers. Het andere is het risico dat de eisen die aan mensen worden gesteld bij het werken op locatie zodanig hoog zijn dat dit niet past bij indicatiecriteria voor de nieuwe doelgroep.

In de notitie “Meedoen maakt het verschil” hebben we aangekondigd dat we (naar aanleiding van de uitkomst van de pilot maatschappelijke participatie) aan het eind van het jaar zullen bepalen of we vormen van beschut werk, (arbeidsmatige) dagbesteding en andere vormen van maatschappelijke

¹ Bijlage Werken loont, Capeladvies in opdracht van VNG en Cedris (uitgangspunt: loonwaarde van 50%, loon van 110% WML).

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

participatie willen integreren. Dat is een fundamenteel andere invulling dan via werken op locatie. Het gaat dan veel meer om het realiseren van maatschappelijke opbrengsten en minder om het bieden van werk in een reguliere omgeving. Op deze keuze willen we in een breder perspectief van het stimuleren van verschillende vormen van maatschappelijke participatie terugkomen.

Of iemand in aanmerking komt voor beschut werk wordt deels door de gemeente en deels door het UWV bepaald. Het UWV doet de indicatie en de gemeente bepaalt of iemand geïndiceerd wordt. De gemeente kan dus bepalen wie gebruik mag maken van de voorziening beschut werk, mits iemand een indicatie van het UWV krijgt.

Overwegingen beschut werk
Overwegend dat we: <ul style="list-style-type: none">• Zoveel mogelijk mensen met een beperking kans op betaald werk willen bieden• We beschutte werkzaamheden zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven willen onderbrengen (in de vorm van werken op locatie)• (in de nota maatschappelijke participatie) hebben aangekondigd dat we gaan onderzoeken in hoeverre vormen van beschut werk en maatschappelijke participatie geïntegreerd uitgevoerd kunnen worden
Stellen we voor om <ul style="list-style-type: none">• Beschut werk banen te realiseren voor nieuwe doelgroepen, oplopend naar 1/3 deel van de huidige totale Wsw-omvang op termijn• Het beschut werk in eerste instantie te organiseren bij reguliere bedrijven en dus• het beschut werk in eerste instantie alleen open te stellen voor mensen die in staat zijn om via Werken op Locatie aan de slag te gaan• De vraag naar de inzet van het instrument beschut werk in het kader van de integratie van verschillende vormen van maatschappelijke participatie te betrekken bij de brede discussie over dit onderwerp in een later stadium
Financiën <p>Om beschut werk te kunnen financieren hebben we de beschikking over het BUIG-budget. Hiervoor heeft het Rijk gemiddeld € 14.200 aan dit budget toegevoegd. Hieruit kunnen we de loonkostensubsidies voor mensen met een beperking financieren. In het Participatiebudget is rekening gehouden met de kosten voor de verschillende instrumenten: voor begeleiding, loonwaardemeting en andere vormen van ondersteuning heeft het Rijk € 8.500 toegevoegd aan dit budget. Deze middelen zijn integraal onderdeel van het Participatiebudget en dienen ter dekking van de kosten voor ondersteuning en nieuwe instrumenten (bijvoorbeeld loonwaardemetingen).</p> <p>De kosten van het beschut werk (uitgaande van het feit dat de gemeente zelf als werkgever optreedt) bestaan uit loonkosten voor werknemers (met aftrek van de loonkostensubsidie) en overheadkosten. De kosten zijn afhankelijk van de opbrengsten die mensen door middel van werk kunnen realiseren (waarbij het vaak gaat om werkzaamheden die relatief weinig opbrengen) en van de kosten van huisvesting en begeleiding. De verwachting is dat de beschikbare middelen de kosten niet geheel zullen dekken.</p>

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Alternatief 1: geen beschut werk inzetten

De gemeente kan ervoor kiezen om het instrument beschut werk niet in te zetten. Gevolg hiervan is dat er minder werkgelegenheid ontstaat voor mensen met een beperking. Wel kunnen mensen op een andere manier maatschappelijk actief worden. De middelen uit het Participatiebudget kunnen voor de ondersteuning van een grotere groep werkzoekenden worden ingezet.

Alternatief 2: beschut werk in eigen omgeving of elders

De gemeente kan er ook voor kiezen om zelf beschut werk te blijven organiseren (zoals iederz op dit moment binnen haar eigen bedrijf doet) of dit uit te laten voeren door maatschappelijke organisaties. Op deze manier is het eenvoudiger om werkzaamheden te vinden die aansluiten bij de doelgroep. Nadeel is dat het werk niet in een reguliere werkomgeving plaatsvindt en dat de kosten hoog zijn.

De tegenprestatie

De Participatiewet vraagt van gemeenten om regels op te stellen over het opdragen van een tegenprestatie voor de bijstandsuitkering. In het coalitieakkoord hebben wij opgenomen dat een verplichte tegenprestatie wat ons betreft niet aan de orde is. Dat is ook niet nodig. We weten uit onderzoek in onze Stad dat een groot deel van de mensen met een uitkering al actief is of dat graag wil worden. Wij willen mensen daarbij zoveel mogelijk faciliteren.

In de notitie "Meedoen maakt het verschil" hebben is deze lijn om maatschappelijke deelname voor verschillende groepen te stimuleren al ingezet. We willen dit daarnaast verbinden aan de gebiedsgerichte aanpak. Maatschappelijke participatie gaat samen met het realiseren van bruisende en actieve wijken, waarin ook de zorg en ondersteuning van burgers goed geregeld is. Om dit te realiseren staan ons verschillende instrumenten en voorzieningen ter beschikking: uit de Participatiewet, maar ook uit andere onderdelen van het sociale domein. We willen deze instrumenten in samenhang gaan inzetten. We komen daarom in het voorjaar van 2015 bij uw raad terug met voorstellen over een vernieuwende aanpak op dit terrein.

Overwegingen bij stimuleren maatschappelijke deelname

Overwegend dat we:

- Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te zijn
- Maatschappelijke deelname integraal willen stimuleren, dus in nauwe samenhang met de ontwikkelingen in de WMO, de jeugdzorg en onze gebiedsgerichte aanpak en sociale wijkteams
- Hebben aangekondigd om te komen met een evaluatie van een aantal instrumenten op het terrein van maatschappelijke participatie

Stellen we voor om:

- het leveren van een maatschappelijke bijdrage voor mensen met een bijstandsuitkering te betrekken bij een brede integrale aanpak binnen de vernieuwing van het sociale domein.
- Niet over te gaan tot de verplichting tot het leveren van een tegenprestatie

Alternatief/aanvulling

Het stimuleren van maatschappelijke deelname kan ook worden ondersteund met instrumenten uit het minimabeleid. Zo is te overwegen om de individuele inkomensvoet te verbinden aan het leveren van een maatschappelijke bijdrage, waarmee groepen worden beloond die maatschappelijk actief zijn. Gevolg hiervan is wel dat de toeslag voor mensen die niet actief zijn, verdwijnt. Er is ook sprake van hogere uitvoeringskosten vanwege de noodzaak tot individuele beoordelingen.

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

De participatiebanen

In onze gemeente hebben we de afgelopen jaren uitvoering gegeven aan participatiebanen. Deze banen zijn bedoeld om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt actief te maken en hen een vervolgstap te laten maken (op het gebied van werk of andere vormen van participatie). De banen duren maximaal twee jaar. De organisaties die de banen bieden ontvangen een vergoeding van € 1.000 per jaar voor begeleiding en ondersteuning. De deelnemer ontvangt tweemaal per jaar een premie van € 600. In de nota maatschappelijke participatie hebben we aangekondigd deze banen te herijken. Een belangrijke reden hiervoor waren de kosten van het instrument. Tegelijkertijd blijkt de behoefte aan dit instrument groot. Ook voor deze banen geldt dat het een instrument is dat (met andere instrumenten uit andere regelingen) kan worden ingezet om maatschappelijke deelname te stimuleren. De herijking van dit instrument willen we betrekken bij de voorstellen over de brede gebiedsgerichte participatieaanpak. Daarbij willen we het instrument vooral beoordelen op de vraag in hoeverre het een bijdrage levert aan het stimuleren van maatschappelijke deelname en in hoeverre het mogelijkheden biedt om mensen met kansen op werk de stap naar werk te laten maken.

Bij de uitvoering van dit instrument is een groot aantal organisaties in onze Stad betrokken die activiteiten bieden waarmee bijstandsgerechtigden actief kunnen worden. In september lopen de contracten met deze instellingen af. Omdat we willen voorkomen dat we in de periode van herijking de inzet van deze organisaties wordt afgebouwd om deze begin 2015 weer op te moeten bouwen, willen we het huidige instrument vooralsnog handhaven.

Overwegingen participatiebanen
Overwegend dat we: <ul style="list-style-type: none">• Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te zijn• Maatschappelijke deelname integraal willen stimuleren, dus in nauwe samenhang met de ontwikkelingen in de WMO, de jeugdzorg en onze gebiedsgerichte aanpak en sociale wijkteams• Hebben aangekondigd aan het eind van het jaar te komen met een evaluatie van een aantal instrumenten op het terrein van maatschappelijke participatie.• Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te worden en te blijven• De kennis en ervaring van maatschappelijke organisaties met de ondersteuning van groepen kwetsbare burgers willen benutten
Stellen we voor om: <ul style="list-style-type: none">• De inzet van participatiebanen en de vormgeving van het instrument te betrekken bij de brede integrale participatieaanpak• Tot die tijd het huidige instrument voort te zetten

4.2. INKOMEN

Ook op het gebied van inkomensvoorzieningen en handhaving verandert er met de komst van de Participatiewet een aantal zaken. Ook deze vragen van de gemeenteraad om keuzes en het vastleggen van een aantal van die keuzes in een verordening.

De kostendelersnorm

Met ingang van 1 januari 2015 is de hoogte van de bijstand mede afhankelijk van het aantal mensen waarmee bijstandsgerechtigden de kosten kunnen delen. Wanneer meerdere personen een woning delen, is de uitkering dus lager. De invoering van deze norm brengt geen nadere gemeentelijke keuzes

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

met zich mee. Wel moeten er in de uitvoering van de wet nog een aantal zaken worden vastgelegd, zoals wanneer er sprake is van commerciële verhuur (en de kostendelersnorm niet aan de orde is). Met de komst van de kostendelersnorm vervallen de bestaande verordeningen toeslagen en verlagingen. Er kan nog wel een verlaging worden toegepast wanneer iemand geen woonlasten heeft of recent deelname aan onderwijs heeft beëindigd. De bestaande regels die op dat terrein zijn vastgelegd in de verordening zetten we om in beleidsregels.

De individuele inkomensvoet

De langdurigheidstoelage wordt vervangen door een individuele inkomensvoet. Deze voet is bedoeld voor mensen die langdurig een laag inkomen hebben. Dat houdt in dat per individu moet worden vastgesteld of er zicht is op inkomensverbetering en moet er rekening worden gehouden met de krachten en bekwaamheden van mensen en met de inspanningen die men heeft verricht om het inkomen te verbeteren. De gemeente kan op basis van daarvan keuzes maken met betrekking tot degene die recht heeft op een dergelijke voet en de hoogte daarvan.

De individuele inkomensvoet kan op dezelfde manier worden vormgegeven als de bestaande langdurigheidstoelage. Dat betekent dat de begrippen langdurig (vijf jaar) en laag inkomen (sociaal minimum) gelijk kunnen blijven, evenals de hoogte (€ 526, € 472 en € 369 voor respectievelijk gezin, alleenstaande ouder en alleenstaande). De inspanningen die men heeft verricht worden momenteel getoetst op basis van het feit dat men geen maatregel opgelegd heeft gekregen vanwege onvoldoende inspanningen op het gebied van re-integratie.

Zoals we hebben aangegeven bij de tegenprestatie, kan de individuele inkomensvoet ook worden ingezet als onderdeel van het instrumentarium om maatschappelijke deelname te stimuleren en te belonen.

Overwegingen individuele inkomensvoet
Overwegend dat we: <ul style="list-style-type: none">• Willen zorgen voor solide inkomensondersteuning• Het instrument (op een later moment) eventueel willen betrekken bij het brede vraagstuk van het stimuleren van maatschappelijke participatie
Stellen we voor om: <ul style="list-style-type: none">• De voorwaarden voor het verkrijgen van de langdurigheidstoelage vooralsnog één op één om te zetten in die voor het verkrijgen van de individuele inkomensvoet• De hoogte van de voet gelijk te laten• De mogelijke bijdrage van dit instrument aan het realiseren en belonen van maatschappelijke deelname van bijstandsgerechtigden te betrekken bij de vormgeving van de brede participatieaanpak.
Financiën Voortzetting van het instrument onder dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde hoogte leidt niet tot aanpassingen van de benodigde middelen.

Vervallen inkomensgrens

Bij de categoriale inkomensregelingen die de gemeente nog mag uitvoeren (individuele inkomensvoet en collectieve ziektekostenverzekering) vervalt de inkomensgrens van 110% van het sociaal minimum. Dat

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

betekent dat we ook groepen met een hoger inkomen gebruik kunnen laten maken van deze regelingen. Dit vraagstuk willen we betrekken bij de voorstellen over een herzien armoedebeleid die na de zomer aan uw raad worden aangeboden.

De uniformering van de arbeidsverplichtingen

Het Rijk schrijft gemeenten met de invoering van de nieuwe wet voor dat de bijstand in ieder geval wordt verlaagd wanneer mensen niet voldoen aan de verplichting om:

- Werk te aanvaarden of te behouden
- Ingeschreven te staan bij een uitzendbureau
- Het naar vermogen verkrijgen van werk in een andere gemeente
- Te reizen om werk te krijgen en te behouden (als de reistijd binnen de drie uur heen en terug is)
- Te verhuizen als dat de enige manier is om aan het werk te komen (en er minimaal een contract van een jaar tegen het minimumloon geboden wordt)
- Kennis en vaardigheden te krijgen of behouden die noodzakelijk is om aan het werk te komen
- Hun kans op werk niet te belemmeren door kleding, gedrag of gebrek aan persoonlijke verzorging
- Gebruik te maken van een aangeboden re-integratievoorziening en mee te werken aan een onderzoek naar de mogelijkheden om aan het werk te komen.

De verlaging is in ieder geval 100% van de bijstand gedurende de periode van één maand. Bij de eerste recidive is dat in ieder geval 100% van de bijstand gedurende een langere periode (maximaal drie maanden). Bij een tweede recidive is dat 100% gedurende drie maanden. Bij de eerste verlaging kun je als gemeente kiezen voor een periode van één tot drie maanden. Ook kan de gemeente ervoor kiezen om het bedrag van de verlaging over drie maanden uit te smeren.

Op dit moment is het aan gemeenten zelf om invulling te geven aan het maatregelenbeleid. Wij zijn als gemeente terughoudend met het opleggen van maatregelen, omdat de financiële gevolgen voor burgers groot zijn. We streven er daarom naar om het opleggen van een sanctie zoveel mogelijk te voorkomen door op andere manieren te bewerkstelligen dat mensen zich inspannen om aan het werk te gaan. Wanneer andere manieren niet tot resultaat leiden, gaan wij uiteraard wel over tot het opleggen van maatregelen. Het verplicht opleggen van relatief hoge financiële sancties leidt in de eerste plaats tot extra inzet op het voorkomen daarvan. Ook zullen we waar mogelijk rekening houden met de persoonlijke (gezins-)situatie.

Overwegingen sancties
Overwegend dat we: <ul style="list-style-type: none">• Als gemeente verplicht zijn om sancties op te leggen wanneer mensen zich niet aan de genoemde arbeidsverplichtingen houden;• Van mening zijn dat daar waar mensen beschikbare kansen niet benutten, sanctionering op zijn plaats is;• van mening zijn dat we enige terughoudendheid willen betrachten bij het opleggen van hoge en langdurige sancties voor mensen die van een bijstandsuitkering moeten rondkomen
Stellen we voor om: <ul style="list-style-type: none">• Globaal te kiezen voor de minimale variant van de verplichte sancties

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

- Gebruik te maken van de mogelijkheid om de sanctie over een aantal maanden uit te smeren
- Vooral in te zetten op het voorkomen van sancties door goede voorlichting over rechten en plichten en het maken van duidelijke (wederzijdse) afspraken.

Alternatief

Het alternatief om mensen langduriger te sanctioneren leidt wat ons betreft tot een middel dat erger is dan de kwaal. Op dat moment is de kans groot dat mensen een beroep moeten doen op vormen van schuldhulpverlening en andersoortige problemen worden vergroot.

De scholingsregeling voor mensen met een beperking

Op dit moment bestaat er een studieregeling in de huidige Wajong. Omdat vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt in deze regeling, hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om een studieregeling te maken voor mensen (boven de 18) die onderwijs volgen, die niet over een eigen vermogen beschikken en die met voltijds arbeid niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen. Achtergrond van deze regeling is dat mensen met een arbeidsbeperking gedurende hun studie niet in staat zijn om (zoals andere studenten en scholieren) daarnaast een baan te vinden en het volgen van onderwijs voor deze groep wel belangrijk is om hun kans op werk in de toekomst te vergroten.

Als gemeente willen we deze regeling uitvoeren. Op dit moment onderzoeken we wat een reële hoogte van dit bedrag zou moeten zijn. Voor bestaande Wajongers gaat het op dit moment om een bedrag ter hoogte van 25% van het minimumjeugdloon.

Overwegingen scholingsregeling

Overwegende dat we:

- Het van belang vinden dat jongeren met een arbeidsbeperking een opleiding volgen
- Ons realiseren dat voor deze groep de combinatie met werk niet reëel is

Stellen we voor om:

- Uitvoering te gaan geven aan een scholingsregeling voor mensen die niet in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen
- Hiervoor aansluiting te zoeken bij de bestaande regeling in de Wajong en de (financiële) gevolgen daarvan in kaart te brengen

Alternatief

Het alternatief om deze groep niet te ondersteunen maakt het voor hen moeilijker om een studie af te ronden. Binnen het huidige stelsel is het immers voor vrijwel alle scholieren en studenten noodzakelijk om te zorgen voor aanvullende inkomsten. Daar staat tegenover dat we ook deze groep willen stimuleren om zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn.

4.3. DE ORGANISATIE

De Participatiewet vraagt van gemeenten om samen te werken in de arbeidsmarktregio en met andere gemeenten, sociale partners en het UWV te komen tot de vorming van een Werkbedrijf: een bestuurlijk samenwerkingsverband dat de schakel vormt tussen de garantiebannen en de werkzoekenden met een beperking. Dat Werkbedrijf moet op 1 januari 2015 operationeel zijn. In de arbeidsmarktregio Groningen werken we als gemeenten, UWV en sociale werkvoorzieningschappen al nauw samen binnen de structuur van "Werk in Zicht". Die structuur, waarin de vier subregio's van onze arbeidsmarktregio vertegenwoordigd zijn, willen we ook benutten als basis voor het te vormen Werkbedrijf.

Collegedebat - Invoering Participatiewet

Als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio vinden we dat we de aanjager moeten zijn voor de vorming van het Werkbedrijf. We zijn daarom gestart met gesprekken met sociale partners over de manier waarop we dat vorm willen geven. Samen met andere gemeenten zijn we voorbereidingen aan het treffen voor het tot stand komen van één pakket aan faciliteiten waarmee we werkgevers die mensen met een beperking in dienst nemen, kunnen ondersteunen.

Het Werkbedrijf is geen uitvoerende organisatie. De ondersteuning van werkzoekenden vindt voor de Groninger bijstandsgerechtigden plaats door de gemeentelijke organisatie. De manier waarop de uitvoering binnen de gemeente plaatsvindt, is aan verandering onderhevig. In de (Re-)visie en de houtskoolschets hebben wij al aangegeven hoe wij die uitvoering voor ons zien. De uitvoering daarvan is inmiddels in gang gezet. Zo zijn zoveel mogelijk bestaande Wsw-medewerkers en Wsw-activiteiten buiten iederz geplaatst. De afdelingen groen en schoonmaak hebben we elders ondergebracht. Bij de post gaan we dat binnenkort doen.

Mensen die nu nog werkzaam zijn op beschutte afdelingen willen we zoveel mogelijk in een reguliere werkomgeving plaatsen, waarbij de begeleiding en aansturing door onze medewerkers plaatsvindt ("Werken op locatie").

Dat leidt ertoe dat de bestaande infrastructuur zoveel mogelijk wordt afgebouwd. Dat is naast inhoudelijke overwegingen ook noodzakelijk vanwege de hoge kosten ervan. Dat geldt o voor de kosten van de huisvesting en de kosten van (ambtelijk) personeel. Beide zijn ten opzichte van andere sociale werkvoorzieningen (te) hoog. Momenteel bereiden we maatregelen voor deze afbouw voor en brengen we in kaart wat daarvan de gevolgen zijn voor de huisvesting, het te organiseren werk en de financiën.

Overwegingen organisatie Werkbedrijf
Overwegende dat we: <ul style="list-style-type: none">Het van belang vinden dat we regionaal goede afspraken maken met andere gemeenten, UWV en sociale partners om daarmee de kansen op werk van mensen met een beperking te vergroten, concurrentie tussen groepen te voorkomen en werkgevers goed en eenduidig te faciliteren.
Stellen we voor om: <ul style="list-style-type: none">Een actieve rol te spelen bij de totstandkoming van het Werkbedrijf en hierbij optimaal de bestaande samenwerkingsverbanden te benuttenHierin samen op te trekken met andere gemeenten in de regio.

Overwegingen infrastructuur
Overwegende dat we: <ul style="list-style-type: none">Bestaande groepen Wsw-ers zoveel mogelijk in een reguliere werkomgeving bij reguliere bedrijven aan het werk willen hebbenDaartoe het aantal detacheringen en het onderbrengen van werk bij andere bedrijven en organisaties stimulerenOok vormen van beschut werk zoveel mogelijk extern willen uitvoeren
Stellen we voor om: <ul style="list-style-type: none">Door te gaan met de afbouw van de bestaande infrastructuur van iederz

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

4.4. FINANCIËN

Om de Participatiewet uit te kunnen voeren, hebben we verschillende budgetten beschikbaar. In de eerste plaats de middelen in het inkomensbudget (BUIG) en het Participatiebudget. Daarnaast hebben we ook de beschikking over middelen om de sociale zekerheid uit te voeren (gemeentefonds). De gevolgen van de wet voor de omvang van de uitvoeringskosten en die van het inkomensbudget zijn nog niet inzichtelijk. Wel is duidelijk hoeveel middelen we vanuit het Participatiebudget ontvangen. De bedragen kunt u vinden in bijlage 4.

Het Participatiebudget vormt het belangrijkste budget om ondersteuning van werkzoekenden te realiseren. Dat budget is in de afgelopen jaren fors verminderd. Ook hebben we ons als gemeente genoodzaakt gezien om kosten voor personeel dat zich bezig houdt met de begeleiding van werkzoekenden, ten laste van dit budget te brengen. Dat betekent dat de middelen voor (aanvullende) instrumenten beperkt zijn. Dat wordt versterkt doordat de ontschotting van de budgetten voor re-integratie en Wsw ervoor zorgen dat tekorten op de uitvoering van de Wsw ook (deels) ten laste van het Participatiebudget worden gebracht. Daar staat een aantal intensivering vanuit het coalitieakkoord tegenover.

	2015	2016	2017	2018
beschikbaar	15.536	14.884	15.044	15.936
meeneemregeling	1.141			
oude vormen van gesubsidieerde arbeid	2.291	1.772	1.302	879
Personeel ten behoeve van ondersteuning	5.500	5.500	5.500	5.500
Doorloop kosten inburgering	450	200	100	
Nota maatschappelijke participatie	1.700			
reservering publiek/private samenwerking	750	750		
Overige doorlopende verplichtingen	1.000			
Te besteden aan instrumenten	2.704	6.662	8.142	9.557

mogelijke De bedragen die onder aan de streep staan zijn de komende jaren in te zetten voor instrumenten voor bestaande en nieuwe doelgroepen. Het gaat dan om bijvoorbeeld werkervaringsplaatsen, scholing en ondersteuning van mensen op garantiebanen (no risk polis, begeleiding en werknemersvoorzieningen). Dit zijn (gezien de omvang van de doelgroepen) lage bedragen. In de komende periode zullen we in kaart brengen wat de verschillende keuzes voor de inzet van instrumenten betekenen. Daarbij zijn er overigens meer manieren om de beschikbare middelen te beïnvloeden. Dat kan bijvoorbeeld door:

- De inzet van aanvullende financiering, zoals ESF en social return
- De inzet van middelen uit het inkomensbudget (BUIG) wanneer als gevolg van de nieuwe verdeelsystematiek (en een effectief gemeentelijk beleid) er meer middelen beschikbaar zijn dan was begroot
- De kosten voor de uitvoering van de Wsw te verlagen en de opbrengsten daarvan ten goede te laten komen aan de ondersteuning van werkzoekenden. Dit vraagt echter om een

Collegebrief - Invoering Participatiewet

gemeentebrede afweging aangezien delen van af te bouwen kosten (personeel, toerekening concern, huisvesting) doorwerken naar andere delen van de gemeentebegroting.

5. VERVOLG

Zoals we eerder hebben aangegeven is deze notitie niet bedoeld om vastgesteld te worden, maar om uw raad mee te nemen in de keuzes waar we bij de invoering van de Participatiewet mee te maken krijgen. Uw opmerkingen en vragen betrekken we bij de beleidsnotitie die u in het najaar ontvangt en die de basis vormt voor de op te stellen verordeningen. We hebben ervoor gekozen om de vraagstukken in twee delen op te splitsen: eerst leggen we u de keuzes voor die we moeten maken om de participatiewet in te kunnen voeren. Vervolgens leggen we u een aanpak voor op het gehele terrein van de maatschappelijke participatie waarbij we een brede afweging maken over de manier waarop we in onze Stad de maatschappelijke deelname van onze burgers willen stimuleren en de manier waarop we de instrumenten uit de verschillende wetten en regelingen daarvoor willen inzetten.

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

BIJLAGE 1: DE PARTICIPATIEWET

De invoering van de Participatiewet heeft een aantal gevolgen. Deze zetten we hieronder op een rij.

▪ Instroom in bestaande regelingen stopt

Instroom in de sociale werkvoorziening en de Wajong (voor mensen met arbeidsvermogen) is vanaf 1 januari 2015 niet meer mogelijk. Mensen die tot op heden dus gebruik van deze regelingen konden maken, vallen vanaf dat moment onder het regime van de Participatiewet. Daarmee wordt de gemeente verantwoordelijk voor hun ondersteuning. De gemeente blijft (onder voorwaarden) verantwoordelijk voor het bieden van werk aan degenen die nu van de Wsw gebruik maken. Die groep zal de komende jaren via natuurlijk verloop afnemen. Voor mensen die nu nog gebruik maken van de Wajong, blijft het UWV verantwoordelijk voor de ondersteuning.

▪ Nieuwe doelgroepen, nieuwe instrumenten

De gemeente krijgt dus te maken met een grotere groep mensen die instromen in de bijstand. De extra groep bestaat grotendeels uit mensen met arbeidsbeperkingen. Dat betekent dat zij naar verwachting niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen. Werkgevers hebben toegezegd om voor deze groep extra banen te creëren. Gemeenten krijgen de beschikking over instrumenten om deze groep daarbij te ondersteunen. Daarnaast kunnen gemeenten voor mensen die aangewezen zijn op het werk in een beschutte omgeving, beschut werk gaan organiseren. Het belangrijkste instrument is de *loonkostensubsidie*. Voor mensen met een arbeidsbeperking kan de gemeente de bijstandsuitkering hiervoor inzetten. De hoogte van deze subsidie is afhankelijk van de *loonwaarde* van de medewerker. Deze moet via een objectief instrument worden bepaald. Daarnaast kan de gemeente begeleiding bieden (bijvoorbeeld jobcoaching), een verzekering afsluiten om het risico voor werkgevers bij ziekte van werknemers af te dekken (no risk polis) of werknemersvoorzieningen (aanpassingen aan de werkplek bijvoorbeeld) bieden.

▪ Minder middelen

De Participatiewet gaat gepaard met bezuinigingen, met een andere wijze van financiering en verdeling van middelen over gemeenten en met ontschotting van budgetten. In onderstaand schema zetten we de veranderingen op een rij.

Participatiebudget	
Efficiëncykorting op de bestaande Wsw-ers	Voor elke Wsw-er ontvangt de gemeente op dit moment € 26.000. Dat bedrag neemt in de periode 2015 t/m 2020 jaarlijks met ongeveer € 500 af. Het subsidietekort (verschil tussen loonkosten van een Wsw-er en het subsidiebedrag) neemt de komende jaren dus toe.
Bezuiniging op het Werkdeel	Het budget waarmee ondersteuning kan worden geboden aan mensen met een bijstandsuitkering ("Werkdeel") is al enige tijd aan het dalen. Ten opzichte van 2014 neemt dat budget de komende vier jaar nog met 25% af.
Begeleidingsmiddelen voor nieuwe doelgroepen	Gemeenten kunnen straks mensen in garantiebanen en beschut werk ondersteuning bieden (begeleiding, no risk polis, werknemersvoorzieningen). Hiervoor wordt op termijn voor 90.000 mensen een bedrag van gemiddeld €5.500 toegevoegd

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

	aan het Participatiebudget ² . De opbouw van deze middelen gaat gelijk op met de afbouw van de Wsw.
Ontschotting van budgetten	Bovenstaande budgetten zijn niet voor specifieke doelgroepen geoormerkt. Het is dus aan de gemeente voor wie zij welke middelen wil inzetten.
Nieuwe verdeling van middelen	De drie compartimenten van het Participatiebudget (Wsw, werkdeel, nieuwe doelgroepen) worden op een afzonderlijke manier over gemeenten verdeeld. Vervolgens worden zij wel in één ontschot budget gestort ³ .
BUIG-budget	
Middelen voor loonkostensubsidie	Gemeenten kunnen straks mensen in garantiebannen en beschut werk een loonkostensubsidie meegeven. Daarvoor kunnen zij het geld voor bijstandsuitkeringen (BUIG) inzetten. Het Rijk heeft daarvoor extra middelen in het bijstandsbudget (BUIG) gestort. Hiervoor wordt op termijn voor 90.000 mensen een bedrag van gemiddeld € 11.400 toegevoegd aan het BUIG-budget ⁴ . De opbouw van deze middelen gaat gelijk op met de afbouw van de Wsw. Daarnaast worden ook middelen toegevoegd als gevolg van de instroom van mensen die voorheen in de Wajong terecht zouden kunnen.
Nieuwe verdeling van middelen	Het Rijk heeft een nieuw verdeelmodel ontwikkeld dat is gebaseerd op het risico dat personen in een gemeente lopen om in de bijstand terecht te komen. Met dit model beoogt het kabinet meer recht te doen aan de (niet beïnvloedbare) verschillen tussen gemeenten. Om te grote herverdeel-effecten te voorkomen, is gekozen voor een ingroeimodel waarbij in de eerste drie jaar nog rekening wordt gehouden met de feitelijke bijstandsuitgaven van een gemeente. De middelen voor de loonkostensubsidies maken integraal onderdeel uit van het macrobudget en worden dus op dezelfde manier verdeeld. Deze zijn niet als zodanig herkenbaar.

▪ Rechten en plichten ("polisvoorwaarden")

De Participatiewet en de WWB-maatregelen die gelijktijdig worden ingevoerd, brengen ook nog een aantal andere veranderingen in de voorwaarden voor een bijstandsuitkering met zich mee. Die veranderingen zijn:

a) De kostendelersnorm

Met ingang van 1 januari 2015 is de hoogte van de bijstandsuitkering mede afhankelijk van het aantal mensen waarmee bijstandsgerechtigden kosten kunnen delen. Wanneer meerdere personen een woning delen, is de uitkering dus lager. Voor mensen die in één huis wonen met iemand die zorg nodig heeft, kan de gemeente een regeling maken (in het kader van de bijzondere bijstand) om de gevolgen van de kostendelersnorm te compenseren.

² € 4.000 voor mensen in garantiebannen (60.000 op termijn) en € 8.500 voor mensen in beschut werk (30.000 op termijn)

³ Zie intermezzo: de financiering, hoe werkt het?

⁴ € 10.000 voor mensen in garantiebannen (60.000 op termijn) en € 14.200 voor mensen in beschut werk (30.000 op termijn)

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

b) *De scholingsregeling voor mensen met een beperking*

Op dit moment bestaat er een studieregeling in de huidige Wajong. Omdat vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt in deze regeling, hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om een studieregeling te maken voor mensen (boven de 18) die onderwijs volgen, die niet over een eigen vermogen beschikken en die met voltijds arbeid niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen. Achtergrond van deze regeling is dat mensen met een arbeidsbeperking gedurende hun studie niet in staat zijn om (zoals andere studenten en scholieren) daarnaast een baan te vinden en het volgen van onderwijs voor deze groep wel belangrijk is om hun kans op werk in de toekomst te vergroten.

c) *De tegenprestatie*

De Participatiewet vraagt van gemeenten om regels op te stellen over het opdragen van een tegenprestatie voor de bijstandsuitkering. Deze moeten worden vastgelegd in een verordening. De gedachte hierachter is dat iedereen iets terug moet doen voor zijn of haar uitkering

d) *De uniformering van sancties*

Het Rijk schrijft gemeenten met de invoering van de nieuwe wet voor dat de bijstand in ieder geval wordt verlaagd wanneer mensen niet voldoen aan een aantal omschreven verplichtingen om werk te krijgen of werk te houden. De ruimte om eigen beleid te maken wordt hierdoor beperkt.

e) *De individuele inkomensvoet*

De langdurigheidstoelage wordt vervangen door een individuele inkomensvoet. Deze voet is bedoeld voor mensen die langdurig een laag inkomen hebben. Dat houdt in dat per individu moet worden vastgesteld of er zicht is op inkomensverbetering en moet er rekening worden gehouden met de krachten en bekwaamheden van mensen en met de inspanningen die men heeft verricht om het inkomen te verbeteren. De gemeente kan op basis van daarvan keuzes maken met betrekking tot degenen die recht heeft op een dergelijke voet en de hoogte daarvan.

▪ **De organisatie**

Het Rijk vraagt van gemeenten om samen met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio⁵, met sociale partners en met het UWV een Werkbedrijf te vormen. Het Werkbedrijf is de schakel tussen de garantiebannen en de werkzoekenden met een beperking. Landelijk is afgesproken dat het werkbedrijf aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. Er is een *marktwerkingsplan* waarin aandacht wordt besteed aan de kansen en mogelijkheden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Er is een *basispakket aan faciliteiten* voor werkgevers beschikbaar, wanneer zij mensen met een beperking in dienst nemen. Dat pakket bestaat in ieder geval uit:
 - a. Een vaste contactpersoon
 - b. Eén loonwaardesystematiek

⁵ Provincie Groningen en Noord-Drenthe

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

- c. Een no risk polis
 - d. Proefplaatsingen, (groeps-)detacheringen en beschut werk
 - e. Begeleiding/jobcoaching
 - f. Werkplekaanpassingen
 - g. Continuering faciliteiten bij verhuizing
 - h. Expertise op het gebied van jobcarving en jobcreation
3. Er is een *eenduidige en uniforme procedure* waarin deze faciliteiten worden aangevraagd en afgehandeld.

Als gemeenten staan we dus voor de keuze over welke zaken we gezamenlijk met andere gemeenten afspraken willen maken met sociale partners en over welke zaken we zelf willen beslissen als het gaat om de inzet van instrumenten en de inhoud van de afspraken met werkgevers. Wij hebben als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio inmiddels het initiatief genomen om binnen de structuur van “Werk in Zicht” voorstellen voor te bereiden wat dat gezamenlijke deel zou moeten zijn. “Werk in Zicht” is het (publieke) platform voor de arbeidsmarktregio⁶. Ook zijn we gesprekken gestart met de sociale partners over de manier waarop we het Werkbedrijf vorm willen geven en dus afspraken te maken over de manier waarop we uitvoering kunnen geven aan de afspraak om garantiebanen te realiseren. Het Werkbedrijf is een platform van regionale partijen. Het is dus geen uitvoerende organisatie.

Naast de vorming van het Werkbedrijf staan we als gemeente dus ook voor de keuze wat we gaan doen met de organisaties die zich op dit moment bezig houden met de uitvoering van de verschillende wetten, regelingen en instrumenten. Binnen de gemeente Groningen zijn dat de units werk, inkomen en maatschappelijke participatie. Buiten de gemeentelijke organisatie is ook een aantal partijen actief dat een rol kan spelen bij de uitvoering van (onderdelen van) de Participatiewet. Het gaat dan bijvoorbeeld om Werkpro, bestaande AWBZ-organisaties, onderwijsinstellingen, uitzendbureaus en re-integratiebedrijven.

⁶ Deze structuur bestaat uit een bestuurlijk platform (met wethouders van Groningen, Delfzijl, Assen en Veendam) en een directeurenplatform (met de directeuren van de unit werk van de gemeente Groningen, de ISD Eemsdelta en Baanzicht, de sociale dienst Oldambt, de adjunct-directeur van Wedeka en de regiomanager van het UWV).

BIJLAGE 2 GEVOLGEN VAN WET VOOR GROEPEN BURGERS

De wet is bedoeld om de arbeidsparticipatie (ook onder mensen met een beperking) te verhogen. Hieronder schetsen we wat de gevolgen zijn voor de verschillende groepen burgers die op één of andere manier te maken hebben of krijgen met bestaande of toekomstige wetgeving.

Mensen met een beperking

De Participatiewet heeft vooral gevolgen voor de groep mensen met een beperking⁷. De mate waarin dat het geval is, is afhankelijk van de huidige (uitkerings-)situatie van deze groep. Vanaf 1 januari 2015:

1. *kunnen zij niet meer instromen in de Wsw en de Wajong.*
Met ingang van die datum is instroom in de Wsw niet meer mogelijk en beperkt de instroom van de Wajong zich tot mensen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.
2. *komen zij in aanmerking voor "garantiebanen" of beschut werk.*
Werkgevers hebben toegezegd om 125.000 banen te creëren voor mensen die tot deze doelgroep behoren. Daarnaast kunnen gemeenten een specifieke groep mensen met een beperking (degene die vanwege een arbeidshandicap zijn aangewezen op werk in een beschutte omgeving) een betaalde baan bieden in het kader van "beschut werk".
3. *hebben zij als zij bijstand ontvangen (net als alle andere bijstandsgerechtigden) de volledige en aangescherpte arbeids- en re-integratieverplichtingen.* Tot nu toe gold dat bijvoorbeeld niet voor mensen die op de wachtlijst van de Wsw stonden. Ook krijgen zij te maken met de vermogenstoets, de partnertoets en de kostendelersnorm.

Mensen met een bijstandsuitkering

Voor mensen met een bijstandsuitkering verandert er op het gebied van re-integratie relatief weinig. Wanneer mensen uit deze groep een beperking hebben, komen zij mogelijk in aanmerking voor de garantiebanen of beschut werk. Veranderingen voor deze groep hebben vooral betrekking op het (moeten) leveren van een tegenprestatie, de kostendelersnorm, de individuele inkomensvoet en de uniformering van sancties.

Mensen met een Wajong-uitkering:

Bij mensen die nu nog een Wajong-uitkering hebben wordt vastgesteld of zij kunnen werken of niet. Is dat wel het geval, dan houden zij hun huidige uitkering tot 1 januari 2018. Daarna wordt de uitkeringshoogte teruggebracht van 75% van het WML naar 70%. Deze groep wordt met voorrang bemiddeld naar de afgesproken garantiebanen. Het UWV blijft verantwoordelijk voor hun ondersteuning.

Wanneer zij niet kunnen werken (duurzaam en volledig arbeidsongeschikt) behouden ze hun huidige uitkering.

Mensen die nu⁸ aan het werk zijn in het kader van de Wsw:

Mensen die nu aan het werk zijn in het kader van de Wsw houden hun huidige rechten en plichten. Die rechten en plichten hangen deels af van de aard en duur van hun dienstverband en deels van keuzes die gemeenten daarin willen maken. Zo kunnen tijdelijke Sw-dienstverbanden worden verlengd, maar hoeft

⁷ In de verschillende wetten en regelingen worden er verschillende termen en definities gebruikt voor mensen met een beperking. In de Participatiewet gaat het om mensen die niet zelfstandig in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen.

⁸ Peildatum is 31 december 2014.

Collegebrief - Invoering Participatiewet

de gemeente dat niet te doen. Ook mensen van wie een begeleid werken contract afloopt, hoeven geen nieuw dienstverband in het kader van de Wsw aangeboden te krijgen. Gemeenten kunnen er wel voor kiezen om dat te doen.

Mensen die nu⁹ op de wachtlijst staan van de Wsw:

Degenen die aan het eind van het jaar op de wachtlijst staan, kunnen geen gebruik meer maken van de Wsw. Zij zijn (afhankelijk van hun situatie) aangewezen op het regime van de Participatiewet of de Wajong. Ook voor deze groep geldt dat zij met voorrang worden bemiddeld naar garantiebanen.

⁹ Peildatum is 31 december 2014

Collegebrief - Invoering Participatiewet

BIJLAGE 3 DE FINANCIERING: HOE WERKT HET

De gemeente heeft de beschikking over twee budgetten: het budget voor bijstandsuitkeringen (BUIG) en het participatiebudget.

Uit het **inkomensbudget** (BUIG) worden de uitkeringen betaald. Uitgangspunt van het Rijk is dat gemeenten gezamenlijk voldoende geld krijgen om de bijstandsuitkeringen te kunnen betalen. Dat geldt echter niet voor individuele gemeenten. Gemeenten worden (financieel) geprikkeld om zoveel mogelijk mensen onafhankelijk van een uitkering te maken. Per gemeente wordt daarom vastgesteld wat het aandeel van die gemeente in het totaal aantal bijstandsgerechtigden zou moeten zijn op grond van een aantal objectieve kenmerken van burgers in de gemeente en factoren in de omgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aantal eenoudergezinnen, niet-westerse allochtonen en mensen met een beperking, het opleidingsniveau, het aantal bereikbare banen en de leefbaarheid in de wijk.

Heeft de gemeente een lager aandeel, dan houdt zij geld over. Heeft zij een hoger aandeel, dan moet zij bijpassen. Ofwel: lukt het de gemeente om meer bijstandsgerechtigden uit te laten stromen (of minder in te laten stromen), dan zijn de kosten lager. Op deze manier worden gemeenten ook geprikkeld om mensen met een beperking met een loonkostensubsidie aan het werk te helpen. De loonkostensubsidie is immers in veel gevallen lager dan de kosten voor de uitkering¹⁰. Dat betekent dat de bijstandslasten lager zijn wanneer er meer mensen met een beperking bij een reguliere werkgever aan de slag gaan. Het gekozen verdeelmodel per 1 januari 2015 wordt ingevoerd, verschilt van het huidige model. Om te grote herverdeeffecten te voorkomen, hanteert het Rijk een ingroeimodel voor de periode van 3 jaar. Gedurende deze periode wordt een deel van het budget verdeeld op basis van het aantal bijstandsgerechtigden in het verleden (50% in 2015 en 2016, 25% in 2017). We hebben nog geen zicht op de effecten van dit nieuwe model op de hoogte van de budgetten van de gemeente Groningen. Het (voorlopige) budget voor 2015 wordt in oktober 2014 bekend gemaakt.

Het **participatiebudget**, bedoeld voor ondersteuning van mensen met een uitkering, bestaat uit drie "componenten".

1. een bedrag voor bestaande Wsw-ers. De verdeling van deze middelen over gemeenten vindt plaats op basis van het feitelijk aantal Wsw-ers in jaar t-1 en de verwachte afname in jaar t.
2. een bedrag voor de ondersteuning van bijstandsgerechtigden (het "oude werkdeel"). De verdeling vindt grotendeels plaats op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden, het aantal laaggeschoolden en het aantal bereikbare banen.
3. een bedrag voor de ondersteuning van mensen met een beperking. De verdeling vindt plaats op basis van de instroom in de Wsw en de Wajong werkregeling in het verleden.

Het Wsw budget voor 2015 ligt 5% lager ligt dan de gerealiseerde taakstelling in 2014. Bij het werkdeel is dat 4%: de afname van de middelen voor oude doelgroepen is hoger dan de extra middelen voor nieuwe doelgroepen.

¹⁰ Is mede afhankelijk van de leefsituatie van de werknemers en de hoogte van de loonwaarde

Collegebrief - Invoering Participatiewet

Deze verschillende compartimenten worden in één participatiebudget gestort, dat op zijn beurt deel uitmaakt van het sociaal deelfonds. Dat betekent dat de middelen kunnen worden ingezet voor ondersteuning van burgers binnen het gehele sociale domein.

De uitvoeringskosten zijn een onderdeel van het gemeentefonds. Voor de toenemende doelgroep komen extra middelen in het gemeentefonds. Gemiddeld gaat het waarschijnlijk om circa € 1.400 per persoon niet meer in kan stromen in de Wajong en die gebruik maakt van de bijstand.

BIJLAGE 4: STAND VAN ZAKEN GEMEENTE GRONINGEN

Om keuzes te kunnen maken, is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de omvang van de doelgroep in onze gemeente, in de middelen die we beschikbaar hebben en in de besluiten die we in de afgelopen periode al hebben gemaakt. In dit hoofdstuk zetten we die op een rij.

4.1. DE OMVANG VAN DE DOELGROEP (EN INSTRUMENTEN)

In Groningen verstrekken we op dit moment bijna 10.000 bijstandsuitkeringen. Daarnaast kunnen we 1220 personen met een Sw-dienstverband plaatsen¹¹ en hebben we 4.054 mensen met een Wajong-uitkering. Voor de gemeente is het vooral van belang hoe groot de extra doelgroep is: mensen met een beperking. Zij zullen voor een belangrijk deel langdurig aangewezen zijn op een vorm van ondersteuning en dus (deels) afhankelijk blijven van de gemeente. Dat betekent dat het aantal bijstandsgerechtigden structureel toeneemt. Het aantal Wsw-ers gaat de komende jaren op basis van natuurlijk verloop afnemen. Een globale berekening op basis van ons huidige aandeel in de Wsw en de Wajong leidt tot de volgende aantallen:

Tabel 1 geschatte omvang nieuwe doelgroepen op basis van landelijk aandeel

	2014	2015	2016	2017	2018	Structureel
Instroom nieuwe doelgroepen	0	82	229	365	538	2.898

Tabel 2 geschatte omvang Wsw-plaatsen op basis van taakstelling in 2014

	2014	2015	2016	2017	2018	Structureel
Wsw	1220	1186	1119	1052	989	0

Huidige Wsw-ers

Op dit moment zijn er binnen de gemeente Groningen 1486 medewerkers in het kader van de Wsw aan het werk (waarvan 188 mensen die woonachtig zijn buiten Groningen). Zij zijn als volgt over de verschillende onderdelen verdeeld¹²:

Detachering	633
Begeleid werken	175
Werken op locatie	123
Binnen eigen bedrijf	314
Facilitaire zaken	44
SSC	9
Werknemers uit andere gemeenten (verdeeld over bovengenoemde afdelingen)	188

¹¹ Het gaat feitelijk niet om het aantap personen, maar om zogenaamde standaardeenheden (SE's): dat zijn fulltime jaarplaatsen met een gewicht voor mensen met een zware arbeidshandicap.

¹² Overigens bieden we op dit moment minder Wsw-medewerkers een baan dan op grond van de taakstelling mogelijk is. Het college ontvangt op korte termijn een advies over het maken van een inhaalslag om deze alsnog te realiseren (of daarvan af te zien).

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Zoals we eerder hebben aangegeven, ontvangen we middelen in het Participatiebudget voor de begeleiding van mensen in garantiebannen en voor de begeleiding van mensen in beschut werk. Voor onderstaande aantallen personen verwachten we deze begeleidingsmiddelen te ontvangen.

Tabel 3 verwachte omvang garantiebannen en beschut werk op basis van beschikbare budgetten

	2015	2016	2017	2018	Structureel
Garantiebannen	26	76	126	175	919
Beschut werk	12	38	64	88	460

4.2. DE BESCHIKBARE MIDDELEN

Naar verwachting ziet ons Participatiebudget er in de komende jaren als volgt uit:

Tabel 4 geschatte omvang participatiebudget

TOTAAL (x € 1.000)	2015 ¹³	2016	2017	2018	structureel
Budget Wsw	30.216	27.869	25.670	23.635	0
P-budget overig	17.936	16.169	14.701	14.525	14.525
Totaal ontschot budget	47.716	45.052	42.015	40.371	24.651

Het gaat om één budget, waarbij echter de vrij besteedbare middelen beperkt zijn. Dat komt in de eerste plaats doordat het grootste deel van de middelen is gekoppeld aan de huidige groep Wsw-ers. Deze middelen zijn niet voldoende zijn om de kosten te dekken. De komende jaren verwachten we een (niet beïnvloedbaar) subsidietekort van rond de € 6,5 miljoen. Dat houdt in dat de loonkosten voor de Wsw-ers € 6,5 miljoen hoger zijn dan het subsidiebedrag dat we van het Rijk ontvangen. Naast het subsidietekort op de Wsw hebben we te maken met een uitvoeringsresultaat. Dat is het verschil tussen de kosten voor de bedrijfsvoering van de Wsw (personeel, huisvesting en machines) en de opbrengsten (detacheringsvergoedingen, inkomsten uit verricht werk). Op dit moment is dat resultaat € 2,1 miljoen negatief. Dat tekort wordt vooral veroorzaakt door relatief hoge kosten van de bedrijfsvoering (huisvesting, ambtelijk personeel en doorberekening van kosten aan het concern). De gemeente staat op dit moment voor twee opgaven met betrekking tot de Wsw: 1) hoe kunnen de kosten worden verlaagd en 2) waaruit worden de resterende tekorten gefinancierd (uit het Participatiebudget of uit algemene middelen). Financiering uit het Participatiebudget brengt met zich mee dat er minder middelen beschikbaar zijn voor de ondersteuning van andere groepen werkzoekenden.

Binnen het coalitieakkoord zijn de volgende (financiële) afspraken gemaakt over de financiering van de (uitvoering van de) Wsw:

- Het subsidietekort Wsw wordt gefinancierd uit het P-budget
- Er vindt een intensivering plaats voor activering, oplopend van € 4 miljoen in 2015 tot € 6 miljoen in 2018 (uit algemene middelen)

¹³ De bedragen over 2015 zijn officiële bedragen, die van overige jaren zijn schattingen. Het bedrag voor de Wsw is gebaseerd op het feit dat in 2014 de volledige taakstelling op de Wsw is gerealiseerd. Als dat niet het geval is, wordt dit bedrag naar beneden bijgesteld.

Collegebrief - Invoering Participatiewet

- Het uitvoeringstekort wordt gefinancierd uit algemene middelen, uitgaande van een taakstelling van € 1 miljoen op de huisvesting van iederz
- Er is een taakstelling voor de uitvoering ter hoogte van de afname van inkomsten uit detacheringen.

Voor de werkelijk beschikbare middelen ten behoeve van Participatie betekent dit het volgende:

Tabel 5 beschikbare middelen participatiebudget

	2015	2016	2017	2018
P-totaal	17.936	17.184	16.344	16.736
Ontschotting en coalitieakkoord	-2.400	-2.300	-1.300	-800
Beschikbaar	15.536	14.884	15.044	15.936

De beschikbare middelen zijn te beïnvloeden door de kosten van de Wsw nog verder te verlagen. Het college kan dan de keuze maken om deze lagere kosten ten gunste te laten komen van de algemene middelen of om extra intensivering voor activering te doen. Verlaging van structurele kosten gaat gepaard met frictiekosten.

Naast de Wsw zijn er ook andere kosten die vastliggen op basis van eerdere keuzes. Deze hebben te maken met:

- Het behoud van een deel van oude vormen van gesubsidieerde arbeid: ruim € 2 miljoen in 2015 en aflopend in de jaren daarna.
- Het ten laste brengen van kosten van gemeentelijk personeel dat werkzoekenden of werkgevers ondersteunt van het Participatiebudget: circa € 5,5 miljoen per jaar. De gemeente heeft ervoor gekozen om alle begeleiding van werkzoekenden door gemeentelijke functionarissen¹⁴ ten laste te brengen van het Participatiebudget. In totaal zijn er ongeveer 60 medewerkers¹⁵ die vanuit dit budget inzetbaar zijn voor de ondersteuning van werkzoekenden en werkgevers.

Tabel 6 beschikbare middelen participatiebudget [2]

	2015	2016	2017	2018
beschikbaar	15.536	14.884	15.044	15.936
Meeneemregeling	1.141			
Oude vormen van gesubsidieerde arbeid	2.291	1.772	1.302	879
Personeel ten behoeve van ondersteuning	5.500	5.500	5.500	5.500
Doorloop kosten inburgering	450	200	100	
Nota maatschappelijke participatie	1.700			
Overige doorlopende verplichtingen	1.000			
reservering publiek/private samenwerking	750	750		
Te besteden aan instrumenten	2.704	6.662	8.142	9.557

Overige budgetten

¹⁴ Met uitzondering van de taken die uit het gemeentefonds gefinancierd moeten worden: intake, diagnose en plaatsing op een activiteit en inclusief een deel van het personeel van de GKB.

¹⁵ Die zijn niet allemaal medewerkers die zich direct bezighouden met ondersteuning. Kan deels ook gaan om andere functies (bijvoorbeeld bij Weerwerk en bij de GKB).

Collegebrief - Invoering Participatiewet

Het Participatiebudget bevat de belangrijkste budgetten voor het ondersteunen van werkzoekenden naar werk. Het is echter niet het enige budget. Andere budgetten die we hierbij kunnen betrekken, zijn:

- Uitvoeringskosten (gemeentefonds).
- Externe inkomensstromen. Er zijn verschillende subsidies beschikbaar om werkzoekenden meer kansen te geven op werk. De belangrijkste daarvan is het Europees Sociaal Fonds (ESF). In de periode 2014-2020 verwachten we hiervoor een bedrag van € [] ten behoeve van de ondersteuning van mensen met een relatief grote afstand tot werk. Een andere inkomensstroom is die van social return. Afspraken met bedrijven die opdrachten voor overheden uitvoeren kunnen bijdragen aan scholing, begeleiding op plaatsing van mensen met een afstand tot werk.
- BUIG-budget. Waar we erin slagen om het aantal mensen met een bijstandsuitkering terug te dringen, worden de bijstandslasten lager. Wanneer dat leidt tot een lagere (gemeentelijke) bijdrage dan nu, kan de gemeente deze middelen anders inzetten, bijvoorbeeld voor extra ondersteuning of voorzieningen voor werkzoekenden. Op dit moment is in de meerjarenbegroting een aanvullende gemeentelijke bijdrage van € 2,5 miljoen opgenomen.

4.3. DE GEMAAKTE KEUZES

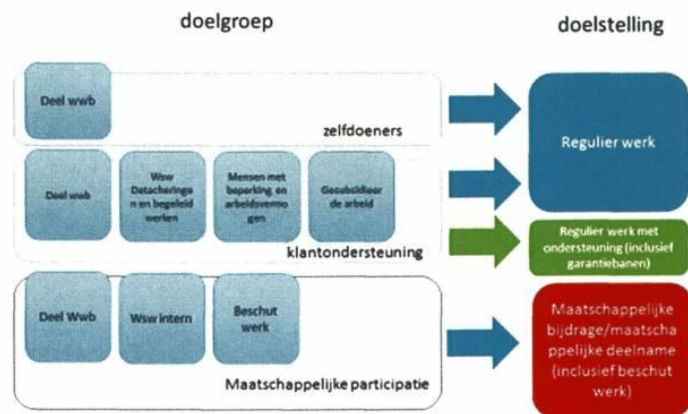
In de afgelopen jaren is een aantal keuzes gemaakt over de manier waarop werkzoekenden binnen de gemeente Groningen worden ondersteund. De belangrijkste zijn vastgelegd in de (Re-)visie. Deze vormt de basis van de ontwikkelingen in dienstverlening en organisatie. De belangrijkste keuzes zetten we hieronder op een rij:

Revisie	
Verdeling verschillende doelgroepen en ondersteuning	Keuze drie dienstverleningslijnen voor drie doelgroepen: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfdoeners (e-dienstverlening en groepsgewijze aanpak) - Klantondersteuning (ondersteuning van personen met arbeidsvermogen en een grote afstand tot werk, dus inclusief mensen met een arbeidsbeperking): is de kern van de dienstverlening van de gemeente. Individuele ondersteuning in de vorm van diagnose, activering, begeleiding en jobcoaching) - Maatschappelijke participatie (ondersteuning van mensen die geen kans hebben op regulier werk en aangewezen zijn op andere vormen van participatie): ondersteuning in de vorm van ondersteuning van maatschappelijke organisaties. Dienstverlening voor werkgevers: vorming van één gemeentelijke werkgeversondersteuning, geïntegreerd en afgestemd met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio.
Wsw-ers	Zoveel mogelijk detacheren (extra inspanningen)
Infrastructuur iederz	Zoveel mogelijk afbouwen van eigen bedrijven
Organisatie	Samenwerking met private partijen onderzoeken
Maatschappelijke participatie	
Prioritaire doelgroepen	Bij maatschappelijke participatie zijn kwetsbare groepen (bijstandsgerechtigden en mensen met een beperking) prioritaire doelgroepen. Extra begeleiding organiseren bij vrijwilligerswerk.
Maatschappelijke organisaties	Ondersteuning bieden bij het actief maken en houden van mensen met een uitkering door middel van de inzet van

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

	participatiecoaches. In 2015 hiervoor € 0,3 miljoen reserveren. Uitvoering uitbesteden aan maatschappelijke organisaties. In 2015 hiervoor € 1,3 miljoen reserveren.	
Beschut werk	Zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers (werken op locatie)	
Samenhang beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding	Onderzoeken of deze vormen van activiteit met andere vormen van participatieactiviteiten in wijken kan plaatsvinden (en ten goede kan komen aan leefbaarheid), op basis van uitkomsten pilot.	
Participatieplaatsen	Herijken en verschillende instrumenten (premies en vergoedingen) beter op elkaar afstemmen.	
Tegenprestatie	Uitwerken. In collegeakkoord is ervoor gekozen om de nadruk te leggen op het stimuleren van participatie in plaats van verplichten.	
Uitvoering Wsw		
Afstoten eigen werk	In de afgelopen periode hebben we bedrijfsonderdelen van iederz ondergebracht bij reguliere bedrijven of organisatieonderdelen. Dat betekent dat werknemers worden gedetacheerd en dat de eigen infrastructuur (huisvesting, mensen en machines) kan worden afgebouwd. Het betreft de volgende afdelingen:	
	Groen	Naar Stad.beheer
	Post	Naar Cycloon
	Schoonmaak	Naar Visschedijk

4.4. VERDELING DOELGROEPEN OVER DE DRIE DIENSTVERLENINGSLIJNEN

BIJLAGE 5: AFSPRAKEN WERKBEDRIJF

Het werkbbedrijf s een samenwerkingsverband tussen gemeenten en sociale partners, aangevuld met UWV en eventueel onderwijsinstellingen en sociale werkvoorzieningen. De schaal is de arbeidsmarktregio Groningen: alle gemeenten in de provincie Groningen en de kop van Drenthe. De regio is verdeeld in vier subregio's, waar Centraal-Groningen er één van is. In het Wekbedrijf wordt de koppeling gemaakt tussen de beloofde "garantiebanen" en de werkzoekenden met een beperking. Momenteel zijn gesprekken gaande om tot een oprichting van dit Werkbedrijf te komen. Landelijk is vastgelegd dat gemeenten en sociale partners afspraken maken over een pakket aan faciliteiten waar bedrijven gebruik van kunnen maken als zij iemand met een beperking in dienst nemen.

In de afgelopen periode hebben vertegenwoordigers van gemeenten en sociale werkvoorzieningen in de arbeidsmarktregio met elkaar afgesproken om tot één gezamenlijk pakket aan instrumenten te komen waar werkgevers gebruik van kunnen maken. Op deze manier is er voor bedrijven duidelijkheid over wat zij van gemeenten kunnen verwachten en zijn zij niet afhankelijk van regels van individuele gemeenten. Dit voorkomt ook dat we als gemeenten in een vorm van concurrentie terecht komen.

Deze afspraken vormen wat de kaders voor de vormgeving van de instrumenten die in gemeentelijke verordeningen worden vastgelegd. De volgende afspraken worden uitgewerkt en meegenomen als aanbod voor werkgevers:

- 1. Een gezamenlijke werkwijze rondom de indicaties voor garantiebanen en beschut werk, uit te voeren door het UWV*
Het UWV heeft de taak om vast te stellen of iemand tot de doelgroep van de garantiebanen of beschut werk behoort. Als gemeenten willen we één gezamenlijke proces hoe die indicatie verloopt.
- 2. Eén loonwaardesystematiek*
Het Rijk schrijft voor dat er per arbeidsmarktregio één loonwaardesystematiek wordt gehanteerd. Gemeenten gaan samen (in overleg met werkgevers) vastleggen welke systematiek dat wordt.
- 3. Eén richtlijn voor de begeleiding*
Wanneer werkgevers iemand met een beperking in dienst nemen, kunnen zij erop rekenen dat diegene goed wordt begeleid, onafhankelijk van de woonplaats van deze persoon. We stellen als gemeenten gezamenlijk een raamwerk op waar die begeleiding (minimaal) uit bestaat.
- 4. Eén werkwijze voor werkplekaanpassingen en no risk polissen*
We hanteren als gemeenten dezelfde werkwijze en instrumenten om te bepalen welke werkplekaanpassingen worden vergoed en hoe we het risico van werkgevers bij ziekte van mensen op een garantiebaan afdekken.
- 5. Mogelijkheden en risico's van een detachingsconstructie*
We kunnen werkgevers ontzorgen door hen de mogelijkheid te geven om mensen niet rechtstreeks in dienst te nemen, maar hen te detacheren. Als gemeenten willen we hierin één lijn hanteren. Hoe die lijn eruit ziet (en wat de risico's voor gemeenten zijn) wordt nu onderzocht.

Collegedebrief - Invoering Participatiewet

Het gaat hierbij om afspraken over een gezamenlijke werkwijze en gezamenlijke instrumenten. De uitvoering vindt binnen de subregio's of de gemeenten plaats. Hieronder staat een matrix waarin is vastgelegd wat op het niveau van de arbeidsmarktregio wordt geregeld en wat op subregionaal of lokaal niveau wordt geregeld.

Tabel 7 matrix Werkbedrijf

	regionaal	subregionaal	lokaal
1 Indicatie basis (keuzes en uitvoering)	+		
2 Indicatie plus (keuze)		+	+
3 Loonwaardesystematiek (keuze)	+		
4 Uitvoering loonwaardebepaling		+	+
5 Richtlijnen begeleiding op de werkplek	+		
6 Uitvoering begeleiding op de werkplek		+	+
7 Keuzes ondersteunende instrumenten (no risk, werknemersvoorzieningen)	+		
8 Verstrekking instrumenten		+	+
9 Richtlijnen inzicht in competenties	+		
10 Uitvoering diagnose en assessment		+	+
11 Vastleggen competenties	+		
12 Keuze beschut werk			+
13 Uitvoering beschut werk		+	+
14 Werkwijze koppeling banen en mensen	+		
15 Uitvoering matching		+	+

Toelichting

1	De wijze waarop de indicatie (voor loonkostensubsidie en beschut werk) plaatsvindt (bij het UWV)
2	Wanneer gemeenten door het UWV ook een participatieadvies willen laten uitvoeren, kunnen zij hiervoor kiezen
3	De keuze voor de te hanteren loonwaardesystematiek
4	De uitvoering van de loonwaardemetingen kan door verschillende organisaties worden uitgevoerd
5	Werkgevers die iemand met een beperking in dienst nemen, weten globaal waar zij (aan begeleiding van deze werknemers) op kunnen rekenen.
6	De uitvoering van de begeleiding kan verschillen per regio/gemeente
7	De instrumenten zijn overal gelijk, evenals de procedure voor toekenning
8	De verstrekking van instrumenten kan (in de back office) door regio/gemeenten afzonderlijk worden uitgevoerd
9	Wijze waarop werkgevers inzicht krijgen in de mogelijkheden van werkzoekenden met een beperking (is overal gelijk)
10	De uitvoering kan afzonderlijk plaatsvinden
11	De manier waarop competenties worden vastgelegd (en in welk systeem) is overal gelijk
12	Elke gemeente kan afzonderlijk de keuze maken om al dan niet beschut werk en te voeren en zo ja, onder welke voorwaarden
13	De wijze van uitvoering kan dus ook per subregio/gemeente verschillen
14	De wijze van bemiddeling is overal gelijk (procedure). Een werkgever kan dus overal op dezelfde manier een vacature aanmelden.
15	De uitvoering van de bemiddeling kan door afzonderlijke subregio's/gemeenten worden gedaan.

Ingekomen stukken - reactie Cliëntenraad op de invoering van de Participatiewet . . .

Raadsfractieleden, Raadscommissie Werk & Inkomen
Wethouder Mattias Gijsbertsen

Onderwerp:
Reactie Cliëntenraad op de notitie
'invoering Participatiewet in de gemeente Groningen'.

datum: 5 september 2014

Inleiding.

In principe gaat de Cliëntenraad uit van de dwingende politieke besluitvorming zoals die is vastgelegd in het Sociaal Akkoord tussen Kabinet, Vakbonden en Werkgeversorganisaties. Het lijkt misschien "logisch" dat in het Groningse Coalitieakkoord met een ondernemers-georiënteerde aanpak wordt ingezet op herstel, vernieuwing en uitbreiding van de werkgelegenheid in 'de economische motor van Noord Nederland', maar daarbij moet beslist worden aangetekend dat er voor 'de politiek' op dit terrein en op middellange termijn maar een zéér beperkte rol is weggelegd.

Om die reden zal het gemeentelijk sociaal beleid zich vooral moeten richten op de nadelige gevolgen voor de onderkant van het "twee gezichten"-beleid zoals in het Coalitieakkoord 'Voor de verandering' is uitgewerkt. Uitgaande van de zogenaamde 'Veranderagenda' en de 'Veranderopgave van € 10 miljoen', presenteert de Cliëntenraad dan ook een reeks kritische punten en alternatieve voorstellen voor wat betreft de "Invoering van de participatiewet in de gemeente Groningen".

In dit document worden, kortgezegd, twee mogelijkheden gepresenteerd:

- a.) het creëren van kansen op de arbeidsmarkt (garantiebanen, onderwijs, stages, vrijwilligerswerk, werken met behoud van uitkeringen) en
- b.) de door WWB-ers te leveren bijdrage aan de samenleving in de vorm van "een tegenprestatie".

Daartegenover staat een verre gaande herziening van de rechten en plichten van de WWB-burger, zoals bijvoorbeeld de kostendelersnorm, de individuele inkomens toeslag en de uniformering van sancties.

1. De tegenprestatie.

De Cliëntenraad waardeert het dat het College in het kader van de invoering van de participatiewet stelt dat een verplichte tegenprestatie niet aan de orde is. Met dit besluit is ons inziens terecht afstand genomen van "onredelijke dwang", mede gezien de onderzoeksresultaten van het Bureau Onderzoek & Statistiek dat 54% van de WWB-ers al vrijwilligerswerk doet. Tegelijkertijd blijft de grote 'onbekende' waar de ongeveer 12.000 'tegenpresteerders' een relevante prestatie zouden kunnen realiseren.

Tegenstrijdig aan het voorgaande stelt het College "Te overwegen om de (individuele) inkomens toeslag te verbinden aan het leveren van een maatschappelijk bijdrage, waarbij groepen worden beloond die maatschappelijk actief zijn". Met het inzetten van dit instrument, nota bene onderdeel van het minima beleid, wordt zodoende alsnog een sanctie ingevoerd die er, logischerwijs, toe zal leiden dat mensen die geen zinvolle activiteit kunnen vinden hun 'armoede-inkomens toeslag' kwijt raken.

Ingekomen stukken - reactie Cliëntenraad op de invoering van de Participatiewet . . .

Verder is de Cliëntenraad, in relatie met het 'niet verplichte karakter' van de tegenprestatie, ook bezorgd over de uitwerking van 4, in sanctierichting oplopende communicatiegesprekken, zoals gepresenteerd in de zogenaamde 'Werkwijzer tegenprestatie':

- 1.) evenwichtige communicatie (naleven),
- 2.) normatieve communicatie (niet naleven),
- 3.) educatieve communicatie (overtreedt per ongeluk) en
- 4.) dreigende communicatie (overtreedt bewust).

De invoering van deze 'glijdende schaal aan mogelijkheden om de uitkering te sanctioneren/te korten', lijkt ons, met uitzondering van nummer 4, in de context van vrijwilligerswerk volstrekt ongewenst.

Het is de Cliëntenraad volkomen onduidelijk op welke manier en binnen welke termijn de units Werk, Inkomensdienstverlening en Maatschappelijke Participatie het totale bestand aan WWB-ers, Wajongers en SW-ers zal kunnen beoordelen op de door hen mogelijk te leveren tegenprestatie. De grote vraag is nu wat er in 'de tussentijd' gaat gebeuren met de relatie tussen uitkering en tegenprestatie. De vragen die hierbij opkomen zijn:

- Wat zijn de kenmerkende, minimale criteria – neer te leggen in een verordening - om te voldoen aan vrijwilligersactiviteiten?
- Hoeveel uur in de week moet de bijstandsgerechtigde deze activiteiten verrichten?
- In hoeverre krijgen zij begeleiding en door welke organisatie?
- Zijn zij verzekerd en krijgen ze reiskostenvergoeding?
- Wie ziet er op toe dat hier geen sprake is van verdringing op de arbeidsmarkt, geen concurrentievervalsing plaatsvindt?

2. Kostendelersnorm.

Met de invoering van de kostendelersnorm lijkt de kortgeleden ingetrokken "huishoudinkomenstoets" weer helemaal terug. Samengestelde huishoudens zullen door deze maatregel een belangrijk deel van hun inkomsten verliezen. Mogelijk zullen hierdoor betalingsproblemen, schulden en gespannen (gezins)verhoudingen ontstaan. Beschikt de gemeente over mechanismen om deze problemen vervolgens op te lossen?

3. Individuele inkomensvoetingsbijdrage.

We waarderen het dat het College bij deze ombouw van langdurigheidstoelagen naar individuele inkomensvoetingsbijdrage op dezelfde manier wil vormgeven en de toeslagen op het gelijke niveau blijven. Tegelijkertijd haalt het college dit voornemen weer onderuit, door bij het niet leveren van een tegenprestatie deze toeslag weer te willen intrekken. De Cliëntenraad heeft grote bezwaren tegen deze 'onlogische' koppeling van de tegenprestatie en de individuele inkomensvoetingsbijdrage (voorheen LDHT), mede gezien het feit dat deze toeslag simpelweg opgaat aan 'buitengewone en onbetaalbare kosten', zoals bijvoorbeeld de eigen bijdrage in de zorg, onvoorziene reiskosten, vervanging van huishoudelijke artikelen of een gestolen fiets, hogere energiekosten, etc. etc. Ons inziens staat deze maatregel op een indirecte manier gelijk aan een financieel dwangmiddel om mensen te straffen in het geval hun 'tegenprestatie' als onvoldoende wordt bestempeld.

Tot slot denken wij dat de overgang van langdurigheidstoelagen naar de individuele inkomensvoetingsbijdrage een dure en langdurige operatie wordt, omdat alle WWB-gerechtigden individueel getoetst zullen moeten worden.

Ingekomen stukken - reactie Clientenraad op de invoering van de Participatiewet . . .

4. Hervorming kinderregeling per 1 januari 2016

Volgens de plannen gaat de 20% toeslag van alleenstaande ouders in de WWB naar het kindgebonden budget. Dit betekent op jaarbasis een inkomensderving van 530 euro: wat denkt de gemeente te doen als dit voor de ouder problematische gevolgen heeft?

5. Garantiebanen

De Cliëntenraad vindt het een goede zaak dat de gemeente zich volledig wil inzetten voor de afspraken die gemaakt zijn in het Sociaal Akkoord. De vraag is waar de gemeente in de arbeidsregio Groningen de voorgenomen 5500 garantiebanen denkt te kunnen realiseren in 2026, mede gezien de chronische werkloosheid in de regio.

Hoeveel garantiebanen is de gemeente in dit verband voornemens binnen de eigen organisatie te realiseren/creëren, ook mede gezien de geldende personeelsstop voor het ambtenarenapparaat? Zullen mogelijk gerealiseerde garantiebanen vallen onder de gemeentelijke CAO?

Tot slot: welke middelen wil de gemeente inzetten ter ondersteuning van de garantiebanen?

Het is aan het UWV om de indicatie te stellen of iemand in aanmerking komt voor een garantiebaan. In de verordening moet vervolgens worden vastgesteld voor wie en op welke manier ze loonkostensubsidies, no-risk polissen en begeleiding inzetten en hoe ze de loonwaarde gaat meten.

Tot slot: kan de gemeente al indicaties geven over de concrete invulling van deze banen?

6. Beschut werk

Het is aan de UWV om de indicatie te stellen of iemand in aanmerking komt voor beschut werk. Vervolgens is het aan de gemeente of de door de UWV geïndiceerde voor beschut werk in aanmerking komt. Leidt dit niet tot een dubbele keuring?

Vervolgens: kan de betrokken persoon – en bij wie – bezwaar aantekenen als beide indicaties in strijd met zijn elkaar?

Tot slot: waar en hoeveel beschutte werkplekken denkt de gemeente te kunnen realiseren?

7. Participatiebanen

De werkzaamheden door uitkeringsgerechtigden in participatiebanen, waar productie geleverd wordt zonder dat er sprake is van doelgerichte toeleiding naar regulier werk of die slechts leiden naar een certificaat of diploma, dragen niet bij aan het bevorderen van perspectief op betaald werk. De Cliëntenraad is van mening dat regulier werk beloond hoort te worden. Het werk dat bijstandsgerechtigden uitvoeren in participatiebanen vertoont ook alle kenmerken van een normale arbeidsovereenkomst met uitzondering van het kenmerk loon: er is sprake van een gezagsverhouding, men moet aanwijzingen van de werkgever opvolgen (versus sanctie) en men moet een persoonlijke prestatie verrichten.

Een aantal begrippen uit de WWB dient in de verordening van de gemeente nader ingekaderd te worden, zoals bijvoorbeeld 'wat is beperkt in omvang en tijd' in de tegenprestatie, hoe wordt 'additioneel' gedefinieerd, hoelang mag werken zonder regulier loon en CAO ingezet worden? De kernvraag daarbij is: wanneer is er sprake van verdringing van regulier werk?

8. Uniformering van sancties c.q. arbeidsverplichtingen.

Wij kunnen ons vinden in het uitgangspunt van het College dat de gemeente terughoudend is met het opleggen van maatregelen, omdat de financiële gevolgen voor de burgers groot kunnen zijn: "We streven er daarom naar om het opleggen van een sanctie zoveel mogelijk te voorkomen door op andere manieren te bewerkstelligen dat mensen zich inspinnen om aan het werk te gaan".

Ingekomen stukken - reactie Clientenraad op de invoering van de Participatiewet . . .

Hoe het College dit concreet meent te kunnen bereiken is echter onduidelijk. Dit mede omdat het College, uiteindelijk, wél bereid zegt te zijn sancties op te leggen, ondanks dat het middel erger is dan de kwaal.

De Cliëntenraad is van mening dat met sancties het gevaar van beroep op schuldhulpverlening en andersoortige problemen groter wordt. Een ieder weet immers dat er in Groningen en omstreken, alsook in de rest van Nederland, bij lange na niet genoeg banen zijn om ook met optimale inspanning van de WWB-ers en inzet van de beschikbare middelen slechts een zeer klein deel van de Groningse WWB-populatie aan regulier werk zal kunnen komen. In dit kader zijn sancties voor mensen die geen perspectief op werk hebben dan ook geen optie in de ogen van de Cliëntenraad.

De Cliëntenraad Groningen

John Wind
(voorzitter)

Ingekomen stukken - Resolutie

Groningen, 3 september 2014

Aan de leden van de Gemeenteraad Groningen,

Op 27 juni 2014 zijn wij - 72 bijstandsgerechtigden en belangstellenden – in vergadering bijeen gekomen op de rechtenfaculteit van de Universiteit van Groningen om onze zorgen te delen over steeds strenger wordende praktijken bij de uitvoering van de bijstand. Amsterdamse vertegenwoordigers van de Bijstandsbond die aanwezig waren, vertelden ons over het besluit van het nieuwe Amsterdamse stadsbestuur over de verplichte tegenprestatie. Bijstandsgerechtigden hoeven daar onder dwang geen verplichte onbeloonde activiteiten meer te uitvoeren. Zie ook het Amsterdamse coalitieakkoord van 2014 – 2018 (*Amsterdam is van iedereen*), pagina 19. Wij constateren dat in de stad Groningen en ommelanden bijstandsgerechtigden onder dreiging van sancties steeds vaker worden gedwongen onbetaalde werkzaamheden te verrichten. Wij roepen de gemeenteraad op om in navolging van Amsterdam zich tegen deze praktijk uit te spreken en samen met bijstandsgerechtigden en hun organisaties een positief, humaan en inspirerend bijstandsbeleid te ontwikkelen.

Namens, de deelnemers van vergadering,

Gijsbert Vonk

Hoogleraar socialezekerheidsrecht, Rijksuniversiteit Groningen en tevens gastheer van de hierboven gememoreerde bijeenkomst van 27 juni jl.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Raadsvoorstel

Onderwerp **Economische Agenda 2015-2019**

Registratienr. 4474372 Steller/teInr. M. Hansens/ 8946 Bijlagen 4

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefuillehouder

Joost van Keulen

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Economische Agenda 2015-2019 vast te stellen;
- II. het Economische programma G-Kwadraat 2015-2019 vast te stellen;
- III. kennis te nemen van het Akkoord 3.0: Groningen, City of Talent 2020;
- IV. bij de begroting 2015 een besluit te nemen over invulling van de financiële middelen voor de uitvoering van de economische agenda in 2015.

Samenvatting

Samen met onze partners werken we de komende jaren aan de Economische Agenda 2015-2019. Deze kenmerkt zich door een andere manier van samenwerken. In deze samenwerking gaat het om een open houding van de gemeente. Een gemeente die open staat voor nieuwe ideeën en initiatieven en waarbij de behoeften van bedrijven nl samenwerken, innoveren en profileren als werkwijze in het programma hebben geïntegreerd.

De Economische Agenda bestaat uit drie onderdelen: het nieuwe economische programma G-Kwadraat 2015-2019, het Akkoord van Groningen 3.0 en het Convenant Ondernemend Groningen.

Samenwerken komt terug in de titel van het economisch programma G-Kwadraat. Met G-Kwadraat bouwen we voort op de sterke naam van G-Kracht en staat het kwadrateren voor de extra economische impuls die door het samenwerken tot stand komt.

In G-Kwadraat continueren we de strategische thema's van G-Kracht: Internationale Kennisstad, Aantrekkelijke Stad en Bedrijvige stad. G-Kwadraat onderscheidt zich van zijn voorganger door de andere werkwijzen samenwerken, innoveren en profileren. Daarmee dragen we bij aan één doel, meer werk in Groningen.

De partners van het Akkoord van Groningen hebben in het Akkoord 3.0 aangegeven de samenwerking krachtig voort te zetten om Groningen als internationale Kennisstad en centrum van innovatie steviger neer te zetten. De Akkoordpartners willen samen met andere strategische partners de bijzondere kwaliteiten van Groningen op het gebied van kennis, innovatie en werkgelegenheid optimaal profileren. In het Akkoord 3.0 willen de partners het innovatieve bedrijfsleven actiever bij de Akkoordsamenwerking betrekken. Het delen van kennis, het gezamenlijk investeren in projecten, een gezamenlijke profilering van Groningen als innovatiestad en het participeren in Europese projecten zijn hierin rode draden.

Als laatste bereiden we het Convenant Ondernemend Groningen voor die we samen met ondernemers in het najaar gaan tekenen. In het convenant leggen we vast hoe we verder gaan samenwerken, wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de kosten verdeeld gaan worden. Op deze wijze betrekken we het bedrijfsleven en de kennisinstellingen bij de grootste opgaven voor de komende jaren, werkgelegenheid stimuleren in Groningen.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Aanleiding en doel

Eind 2014 loopt het economisch programma G-Kracht af. Daarom werken we samen met onze partners aan een Economische Agenda voor de stad en regio. De Economische Agenda is een kader waarin we op een andere manier willen samenwerken en daarmee de economische basis willen versterken om werkgelegenheid te stimuleren en zo het verlies aan banen willen terugdraaien.

Anders samenwerken wordt gekenmerkt door een open houding vanuit de gemeente naar onze partners waarbij we meer ruimte bieden voor nieuwe ideeën en initiatieven uit het bedrijfsleven. De gemeente zorgt ervoor dat deze ideeën en initiatieven daadwerkelijk mogelijk worden gemaakt. "Wij weten wat goed voor u is" behoort met de komst van de Economische Agenda tot het verleden.

Samen met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen geven we de komende jaren invulling aan de Economische Agenda. Deze agenda staat voor deze andere manier van samenwerken. Dit komt tot uitdrukking in drie vormen: anders samenwerken met het bedrijfsleven, intensiever samenwerken met de regio en anders samenwerken binnen de gemeentelijke organisatie.

Tijdens verschillende bijeenkomsten van het Economisch Platform van de regio Groningen-Assen hebben we drie werkwijzen meegekegen die voor ondernemers van belang zijn. Deze werkwijzen zijn representatief voor de samenwerking in de Economische Agenda. Het gaat om:

Samenwerken, innoveren en profileren.

- **Samenwerken** wordt steeds belangrijker en verloopt via netwerken. Dat zien we ook in de regio en over de grenzen. De huidige economische ontwikkelingen worden steeds meer bepaald door deze netwerken en de mate waarin ondernemers, kennisinstellingen en overheid elkaar kunnen vinden en versterken.
- Door te **innoveren** kunnen bedrijven beter en sneller inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Het stimuleren van nieuwe dwarsverbanden en het en delen van kennis zijn daarbij belangrijke voorwaarden. Het gaat erom de juiste kennis te ontsluiten en ervoor te zorgen dat deze bij de juiste partijen terecht komt.
- De bekendheid van de rest van Nederland en het buitenland met de vele vernieuwende, innovatieve bedrijven en ontwikkelingen in het Noorden kan flink worden verbeterd. Dat is ook noodzakelijk voor onze concurrentiepositie en acquisitie. Via **profileren** kan onze kracht duidelijker naar voren worden gebracht.

De Economische Agenda bestaat uit drie programmaonderdelen:

1. Het **Convenant Ondernemend Groningen**: in navolging van de ondertekening van de intentieverklaring in februari werken we aan een convenant waarin we de onderlinge samenwerking verstevigen, nader afspraken maken over rolverdeling en het delen van verantwoordelijkheden waaronder financiën.
2. Het **Akkoord van Groningen 3.0; Groningen City of Talent 2020**: in dit akkoord bevestigen de partners het belang van de onderlinge samenwerking en leggen zij vast deze geïntensiveerd voort te zetten voor de periode 2015-2019.
3. In het **economisch programma G-Kwadraat 2015-2019** werken we de andere manier van samenwerking uit in drie strategische thema's waarbinnen samenwerken, innoveren en profileren als werkwijze uit de economische agenda is meegenomen en is zowel inhoudelijk als in samenwerking verbonden met beide onderdelen uit de economische agenda.

G-Kwadraat verbetert het vestigingsklimaat en stimuleert daarmee de werkgelegenheid. Dat doen we door in te zetten op drie strategische thema's:

1. **Internationale Kennisstad**: zetten we in op het stimuleren van de internationale kennis-economie door het maken van (internationale) verbindingen en te zorgen voor een innovatief klimaat zodat meer innovaties en valorisaties tot stand komen. Daarom zetten we in op sectoren zoals energie, healthy ageing, ICT en de creatieve industrie.
2. **Aantrekkelijke Stad**: werken aan een stad die bezoekers, toeristen, zakenmensen, studenten, kenniswerkers en nieuwe bedrijvigheid weet aan te trekken en bestaande aan zich weet te binden.
3. **Bedrijvige Stad**: zorgen we voor een optimaal ondernemers- en vestigingsklimaat die letterlijk en figuurlijk ruimte biedt aan bestaande bedrijven en aan nieuwe werkgevers en ondernemers om te ontstaan en te groeien.

In de uitwerking van de drie thema's komen de werkwijzen samenwerken, innoveren en profileren elke keer terug.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Doel van het economisch programma G-Kwadraat 2015-2019:

Missie:
Samen met onze partners werken wij aan een duurzame ontwikkeling van onze economie.

Eén doel: Werkgelegenheid

Ambitie:
Wij streven ernaar de werkgelegenheid zo snel mogelijk terug te brengen naar het niveau van voor de crisis: naar 135 duizend werkzame personen.
Onze extra ambitie: we willen eind 2019 hebben bereikt dat 137.500 personen werkzaam zijn.

Visie:
Werk creëren kunnen we als gemeente niet. Daar hebben we anderen bij nodig, te beginnen met ondernemers en werkgevers. Want banen worden vooral gecreëerd door ondernemers.
Daarom stimuleren wij het ondernemersklimaat en de economische dynamiek zodat ondernemers kunnen groeien en er nieuwe bedrijvigheid ontstaat of wordt aangetrokken. Dat doen wij via de volgende drie lijnen: (1) het stimuleren van kansrijke sectoren, (2) het versterken van het ondernemerschap in het MKB en (3) het ondersteunen van innovatieve ontwikkelingen bij de kennisinstellingen en in de regio.

Om de onderlinge samenhang te benadrukken bieden we u als één pakket aan de Economische Agenda aan met het economische programma G-Kwadraat en het Akkoord van Groningen 3.0. De Economische Agenda en G-Kwadraat is ter vaststelling, het Akkoord van Groningen hebben we als bijlage meegestuurd. Ondertekening van het Convenant Ondernemend Groningen volgt in het najaar.

Kader

Naast het bedrijfsleven hebben we de leden van de raadscommissie Werk en Inkomen "aan de voorkant" van het beleidsproces betrokken bij de Economische Agenda en het nieuwe Economische Programma G-Kwadraat. Zo hebben wij vorig jaar een tweetal informele sessie georganiseerd en hun input meegenomen. Afgelopen februari heeft u van ons een notitie ontvangen waarin wij de contouren hebben geschetst van het nieuwe economische programma. Nauwe afstemming hebben we gezocht met het programma Internationalisering, het Akkoord van Groningen en het programma ruimtelijke economie.
Voor het onderdeel arbeidsmarkt weten de accountmanagers elkaar steeds beter te vinden en komen op beleidsniveau de lijnen samen in het MT-Arbeidsmarkt.

Zoals ook in het coalitieakkoord 2014-2019 staat aangegeven vormt de ontwikkeling van werkgelegenheid één van de belangrijkste opgaven voor de komende jaren. Met de Economische Agenda zoeken we zowel extern als intern de verbindingen zodat we bijdragen aan het stimuleren van werkgelegenheid.

Argumenten en afwegingen

Zie aanleiding en doel.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het bedrijfsleven is nauw betrokken geweest bij het tot stand komen van de Economische Agenda en het economisch programma G-Kwadraat.

In 2012 heeft onderzoeksbureau Nieuwbeeld de economie in Noord-Nederland bestudeerd. De gesignaleerde ontwikkelingen en hun aanbevelingen hebben we gedeeld in het Economisch Platform van de Regio Groningen-Assen. Dit heeft geleid tot de drie werkwijzen die we in de Economische Agenda en in G-Kwadraat hebben verwerkt. Verder bevestigen het onderzoek en onze partners uit het bedrijfsleven en de kennisinstellingen dat de strategische thema's van G-Kracht nog actueel zijn. Tevens hebben we inspiratie gehaald uit het Let's Gro festival en uit onze dagelijkse contacten met bedrijven en instellingen.

Met de ondertekening van de intentieverklaring afgelopen februari hebben we de eerste stap gezet naar het door ontwikkelen van de onderlinge samenwerking. In nauw overleg met het Overleg Bedrijvenparken Groningen (OBG) en de verschillende bedrijventerreinverenigingen, MKB Noord en VNO-NCW, bekrachtigen we deze samenwerking met het Ondernemersconvenant.

Tijdens de zomermaanden hebben we de Economische Agenda 2015-2019 en het economisch programma G-Kwadraat teruggekoppeld aan het bedrijfsleven. Wij informeren u via een raadsbrief over de opgehaalde reacties.

Financiële consequenties

In het coalitieakkoord "Voor de verandering" heeft ons college voorgesteld jaarlijks 2,5 mln. euro structureel beschikbaar te stellen voor de intensivering van de inzet op economie. In het financieel meerjarenbeeld 2015-2018 hebben wij voorgesteld deze structureel te dekken binnen de extra middelen voor het economisch programma. Bij de begroting 2015 zal ons college uw raad voorstellen dit bedrag beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Economische Agenda in 2015, het economisch programma G-Kwadraat, het Akkoord 3.0: Groningen, City of talent 2020 en het Ondernemersakkoord. Aangezien G-Kwadraat een programma op hoofdlijnen is zal verdere invulling gedurende de looptijd samen plaatsvinden met het bedrijfsleven.

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

Wij zullen u ieder jaar een jaarplan doelen en daarbij behorende middelen voorleggen, een en ander opgesteld in overleg met de omgeving, waaronder de ondernemers. Daarnaast leggen wij via de gemeenterekening jaarlijks verantwoording af.

Voor G-Kwadraat monitoren wij onze hoofddoelstelling, het stimuleren van werkgelegenheid via het aantal werkzame personen in de stad. Dit wordt gedaan via de Vestigingenenquête die jaarlijks door O&S Groningen wordt uitgevoerd.

Daarnaast hebben we bij de uitwerking van de strategische thema's aan elk thema 2-3 indicatoren gekoppeld. Deze zullen wij jaarlijks monitoren. Een paar indicatoren houden we om de 2 jaar bij. De indicatoren geven vooral zicht op het functioneren van de lokale economie en niet zozeer op de vraag hoe succesvol het gemeentelijke economische beleid is. Dit wordt immers door een veelheid van actoren beïnvloed en kan niet geïsoleerd worden gemeten. De indicatoren geven wel aan of het goed gaat of niet en of bijsturing nodig is.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

BIJLAGE

Economische Agenda 2015-2019

Samen anders werken staat centraal in de Economische agenda. Dit betekent een open agenda met ruimte voor ideeën en initiatieven uit het bedrijfsleven. De gemeente is meer faciliterend en zorgt ervoor dat verandering en vernieuwing ook daadwerkelijk mogelijk worden gemaakt. Samenwerken gaan we op een andere manier doen vanuit het gedeelde besef dat we een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid dragen voor het stimuleren van de economie. Dit doen we zowel met het bedrijfsleven als met de regio en binnen de gemeentelijke organisatie.

1. Anders samenwerken met bedrijfsleven

We werken een aan dienstbare gemeente die **uitnodigender** te werk gaat. Een gemeente die stimuleert, uitnodigt, verbindt en die ook slimmer organiseert. We gaan de ingezette ontwikkelingen in die richting de komende periode dan ook versterken. We borduren voort op de ervaringen die we opdoen bij de pilot op Westpoort met een flexibeler, vraaggerichter beleid. Ook nodigen we het bedrijfsleven in winkelstraten nadrukkelijk uit voor experimenten met initiatieven die de straten verlevendigen.

Via het uitwerken en ondertekenen van het **Convenant Ondernemend Groningen** willen we de verdergaande samenwerking met het bedrijfsleven concretiseren. Werkgevers nemen steeds meer initiatieven, terwijl de gemeente in toenemende mate ruimte geeft, verbindingen legt en faciliteert. Via het convenant willen we in gezamenlijkheid stappen maken, zodat krachten en middelen worden gebundeld en ontwikkelingen van de grond komen die bijdragen aan de werkgelegenheid.

Het anders samenwerken vinden we terug in het economisch programma. G-kwadraat is **geen dichtgetimmerd programma**. Het is een flexibel programma op hoofdlijnen waarbij wij nadrukkelijk ruimte open laten aan ondernemers om te komen met initiatieven en we zo gezamenlijk kunnen inspelen op actuele, kansrijke ontwikkelingen ter versterking van het ondernemersklimaat en de werkgelegenheid.

2. Intensiever samenwerken met regio

Het is noodzakelijk actiever de verbinding op te zoeken met de regio. Stad en regio zijn sterk van elkaar afhankelijk. Het **regionale schaalniveau** vormt steeds meer de basis voor het economisch beleid. Het is dus noodzaak steeds meer samen te werken met onze partners in de regio zoals de NG4, de regio Eemsdelta en de regio Groningen-Assen (zoals we als centrumgemeente ook al doen op het terrein van de arbeidsmarktproblematiek). Ook over de grens neemt het belang van samenwerking met onze Duitse partnersteden toe. Deze regionale verbondenheid is onder meer van belang om te kunnen inspelen op de Europese programma's ESF, Interreg en Horizon 2020.

3. Intern anders samenwerken

De gemeente wil een omslag maken naar een organisatie die meer 'economie-minded' is. Dat gaan we doen via het opstellen van een **Programma Economie en Werk**, waarin de 'binnenkant' van met elkaar samenhangende thema's (zoals economie, kennis, arbeidsmarkt, ruimtelijke economie en vergunningverlening) wordt georganiseerd.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Ook werken we aan een steviger **interne positie** van de afdeling Economische Zaken. We zullen de cultuur binnen de gemeentelijke organisatie helpen veranderen naar een organisatie die faciliteert vanuit een coöperatieve grondhouding.

Werkwijzen van de Economische Agenda

In de economische agenda zijn drie werkwijzen van belang. Deze werkwijzen geven de behoeften weer van ondernemers en zijn tijdens bijeenkomsten van het Economisch Platform van de Regio Groningen-Assen aan ons meegegeven. De werkwijzen die nadrukkelijk aandacht verdienen zijn:

Samenwerken – innoveren – profileren

- **Samenwerken** wordt steeds belangrijker en verloopt via netwerken. Dat zien we ook in de regio en over de grenzen. De huidige economische ontwikkelingen worden steeds meer bepaald door deze netwerken en de mate waarin ondernemers, kennisinstellingen en overheid elkaar kunnen vinden en versterken.
- Door te **innoveren** kunnen bedrijven beter en sneller inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Het stimuleren van nieuwe dwarsverbanden en het en delen van kennis zijn daarbij belangrijke voorwaarden. Het gaat erom de juiste kennis te ontsluiten en ervoor te zorgen dat deze bij de juiste partijen terecht komt.
- De bekendheid van de rest van Nederland en het buitenland met de vele vernieuwende, innovatieve bedrijven en ontwikkelingen in het Noorden kan flink worden verbeterd. Dat is ook noodzakelijk voor onze concurrentiepositie en acquisitie. Via **profileren** kan onze kracht duidelijker naar voren worden gebracht.

In de uitwerking van het economisch programma G-Kwadraat komen deze drie werkwijzen telkens apart terug als onderdeel van de drie strategische thema's.

Waar staat het economisch programma G-Kwadraat?

G-kwadraat is een onderdeel van de economische agenda van de stad. Die economische agenda kent drie onderdelen:

- In het **Convenant Ondernemend Groningen** maken het bedrijfsleven en de gemeente afspraken over verdergaande samenwerking waarbij zij samen verantwoordelijkheid nemen voor het versterken van het economisch klimaat en de werkgelegenheid.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- In **Het Akkoord van Groningen 3.0** geven de kennisinstellingen en de gemeente aan dat zij Groningen als internationaal kennisknooppunt en centrum van innovatie intensiever samen gaan profileren en versterken.
- **G-kwadraat** is het economisch uitvoeringsprogramma voor de periode 2015-2019, dat qua inhoud en aanpak nauw verbonden is met het Convenant en Het Akkoord

G-Kwadraat

G-kwadraat is een voortzetting van G-kracht, het vorige economische programma 2010-2014. Alle partijen die we geconsulteerd hebben zijn het erover eens dat de hoofdlijnen van G-kracht voortgezet moeten worden. G-kwadraat verschilt vooral in de andere aanpak die we in de economische agenda hebben aangekondigd en de daarmee samenhangende werkwijzen.

Voortzetten hoofdlijnen in G-kwadraat

Op aangeven van het regionale bedrijfsleven continueren we onze inzet op de strategische thema's.

- Met **internationale kennisstad** zetten we in op het bevorderen van innovatieve, kennisintensieve sectoren zoals energie, healthy ageing, ICT en de creatieve industrie.
- Met **aantrekkelijke stad** werken we aan een stad die bezoekers, toeristen, zakenmensen, studenten, kenniswerkers en nieuwe bedrijvigheid weet aan te trekken en bestaande aan zich weet te binden.
- Met **bedrijvige stad** werken we aan een goed ondernemings- en vestigingsklimaat. Immers: als we willen dat er meer banen komen, dan moeten we ook zorgen dat werkgevers hier een goede plek hebben en uitstekend worden geholpen door de gemeente.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Wat willen wij met G-kwadraat bereiken?

Missie:
Samen met onze partners werken wij aan een duurzame ontwikkeling van onze economie.

Eén doel: Werkgelegenheid

Ambitie:
Wij streven ernaar de werkgelegenheid zo snel mogelijk terug te brengen naar het niveau van voor de crisis: naar 135 duizend werkzame personen.
Onze extra ambitie: we willen eind 2019 hebben bereikt dat 137.500 personen werkzaam zijn.

Visie:
Werk creëren kunnen we als gemeente niet. Daar hebben we anderen bij nodig, te beginnen met ondernemers en werkgevers. Want banen worden vooral gecreëerd door ondernemers.
Daarom stimuleren wij het ondernemersklimaat en de economische dynamiek zodat ondernemers kunnen groeien en er nieuwe bedrijvigheid ontstaat of wordt aangetrokken. Dat doen wij via de volgende drie lijnen: (1) het stimuleren van kansrijke sectoren, (2) het versterken van het ondernemerschap in het MKB en (3) het ondersteunen van innovatieve ontwikkelingen bij de kennisinstellingen en in de regio.

Menskracht, middelen en verantwoording

Om samen met het bedrijfsleven te kunnen werken aan het creëren van meer arbeidsplaatsen zijn voldoende menskracht en uitvoeringsgeld nodig.

In het coalitieakkoord heeft het college voorgesteld jaarlijks 2,5 miljoen euro structureel beschikbaar te stellen voor het onderdeel Economie, kennisprojecten en jeugdwerkloosheid. Daarvan is naar verwachting 2 miljoen euro gereserveerd voor G-Kwadraat, waarbij we denken van dat bedrag tenminste 300 duizend euro in te zetten als cofinanciering in het kader van het Convenant Ondernemend Groningen. De gemeenteraad stelt de middelen definitief vast bij de behandeling van de Gemeentebegroting in november 2014.

Jaarlijks leggen wij verantwoording af over de resultaten van het economisch programma G-kwadraat. Dat doen wij in de Gemeenterekening.

BIJLAGE

5e

G-Kwadraat Economisch programma 2015-2019

Samen werken aan werk

Juni 2014

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Voorwoord

Groningen is de economische motor van Noord-Nederland en een internationale kennisstad van betekenis. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee, maar biedt ook geweldige economische kansen. Samenwerken met het bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen is daarbij cruciaal.

Samen met Het Akkoord van Groningen 3.0 en het Convenant Ondernemend Groningen vormt G-Kwadraat de Economische Agenda 2015-2019 voor de stad. Die economische agenda markeert voor mij heel expliciet een andere manier van samenwerken met het bedrijfsleven. In deze samenwerking staat de gemeente open voor nieuwe ideeën en initiatieven. "Wij weten wat goed voor u is" behoort met de komst van de Economische Agenda tot het verleden. We gaan uit van gezamenlijke kansen waarbij het initiatief steeds meer vanuit het bedrijfsleven komt. Uiteindelijk willen we zelfs toe naar een model van gezamenlijke sturing. We intensiveren de samenwerking met de regio en gaan de gemeentelijke organisatie wat meer 'economie-minded' maken.

Samenwerken komt terug in de titel van het economisch programma. G-Kwadraat bouwt voort op de sterke naam van G-Kracht en het kwadrateren staat voor de extra economische impuls die door het samenwerken tot stand komt.

In G-Kwadraat zetten we de hoofdlijnen van het voorgaande programma G-Kracht voort. Maar we gaan ook echt dingen anders doen. De gemeente heeft niet alleen een open houding, maar geeft letterlijk en figuurlijk meer ruimte, stimuleert vernieuwing en innovatie, legt verbindingen en faciliteert. Samenwerken, innoveren en profileren zijn de werkwijzen in het programma. Speciaal stimuleren we innovatie binnen het MKB in navolging van het advies van de SER Noord-Nederland.

Samenwerken schept een gedeelde verantwoordelijkheid met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen voor economische en maatschappelijke uitdagingen. Dit is nodig om antwoord te geven op een van de belangrijkste opgaven voor de komende jaren: het creëren van banen. Deze worden vooral gecreëerd door werkgevers en ondernemers. Het is niet meer dan logisch dat zij de koppositie pakken in ons peloton.

Namens het voltallige college spreek ik hierbij graag mijn dank uit aan alle ondernemers, werkgevers, bedrijvenverenigingen, kennisinstellingen en samenwerkingspartners voor de samenwerking bij de totstandkoming van dit economische programma. Ik noem hier in het bijzonder het Overleg Bedrijvenparken Groningen (OBG) en het Economisch Platform van de Regio Groningen-Assen. Ik ben ervan overtuigd dat onze frisse, steeds verdergaande samenwerking zal leiden tot concrete resultaten bij de duurzame ontwikkeling van onze economie. En tot banen, natuurlijk.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Joost van Keulen
Wethouder Economie, Innovatie en Internationale handel

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 - Introductie

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Economische agenda voor de stad
- 1.3 Missie
- 1.4 Doelstelling
- 1.5 Ambitie en uitgangspunten

Hoofdstuk 2 - Uitwerking economisch programma G-Kwadraat

- 2.1 Internationale kennisstad
- 2.2 Aantrekkelijke stad
- 2.3 Bedrijvige stad

Conclusie

Bijlage 1: Resultaten G-Kracht 2010-2013

Bijlage 2: Trends & Ontwikkelingen

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Hoofdstuk 1 - Introductie

In het coalitieakkoord van de gemeente Groningen gaven wij al aan dat we met name zoeken naar mogelijkheden om het ondernemersklimaat verder te versterken. G-Kwadraat is het nieuwe economische programma voor de periode 2015 tot en met 2019 waarmee we die versterking inzetten. In dit economische beleidsplan worden onze ambities op het gebied van een duurzame ontwikkeling van onze economie weergegeven. Het creëren van werk is het belangrijkste doel waarop we samen met onze partners willen inzetten, vandaar ook de ondertitel van dit economische programma 'Samen werken aan werk'.

Met G-Kwadraat faciliteren we een zo goed mogelijk ondernemersklimaat en economische dynamiek voor werkgevers en ondernemers, zodat zij zich kunnen ontwikkelen en er nieuwe bedrijvigheid ontstaat. Dit is de basis voor economische ontwikkeling en dus werkgelegenheid. Daardoor kunnen meer mensen aan het werk en daar wordt uiteindelijk iedereen beter van.

1.1 Aanleiding

De gemeente Groningen heeft in de afgelopen jaren een mooie economische ontwikkeling doorgemaakt. Met de grote aantallen studenten en jonge onderzoekers zijn we een echte City of Talent, het bedrijfsleven rendert goed en de speerpuntsectoren energie en healthy ageing zijn gebaseerd op reëel aanwezige economische dragers. Het beeld van groei is vanaf 2009 eerst gestabiliseerd en daarna omgedraaid in een lichte daling van de werkgelegenheid. Anno 2014 staat de arbeidsmarkt behoorlijk onder druk. Gezien het zwakke herstel van de economie en het na-ijl effect zal de noordelijke werkloosheid in 2015 verder stijgen, tot naar schatting 12 procent in onze provincie. Dat is hoger dan het Nederlands gemiddelde van 9,5 procent.

Structurele zorgen voor de noordelijke arbeidsmarkt zijn: een dalende beroepsbevolking en een groot aantal mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. De verwachting is dat het verlies aan banen nog verder oploopt. Veel Groningse bedrijven zitten ruim in het personeelsbestand en eind 2013 verwachtte een kwart van de bedrijven deze omlaag te moeten brengen. Ook de vele publieke en semi-publieke organisaties in de stad hebben zonder uitzondering te maken met teruglopende financiële middelen en verlies aan arbeidsplaatsen.

Het structureel versterken van de werkgelegenheid, het behouden van bestaande arbeidsplaatsen en het aan de slag helpen van een groeiende groep werkzoekenden, behoren tot de belangrijkste opgaven waar we als gemeente en regio de komende jaren voor staan. Dat kunnen we niet alleen als gemeente. Het vraagt inzet, creativiteit en samenwerking van alle betrokkenen: burgers, bedrijven, instellingen en overheden, zowel in de stad als in de regio.

In gesprek met ondernemers, werkgevers, bedrijvenverenigingen, samenwerkingspartners en kennisinstellingen werken we mede daarom aan een gezamenlijke Economische Agenda. Een open agenda die erop gericht is kansen te verzilveren zodra deze zich voordoen. Alleen zo kunnen we de economische en daarmee ook sociale basis van de stad versterken.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Vanwege deze aanpak is G-Kwadraat geen dichtgetimmerd programma. Het is een flexibel programma op hoofdlijnen waarbij we nadrukkelijk ruimte laten aan ondernemers om te komen met initiatieven en waarbij we ook ruimte open laten om te kunnen inspelen op actuele, kansrijke ontwikkelingen. Samen met onze partners geven we nader invulling aan het programma met concrete projecten die zijn gericht op versterking van de economie en de werkgelegenheid.

1.2 Economische Agenda voor de stad

De Economische Agenda voor de stad staat voor een andere manier van samenwerken. Samen anders werken wordt gekenmerkt door een open houding van de gemeente naar onze partners waarbij meer ruimte wordt geboden voor nieuwe ontwikkelingen en ideeën van het bedrijfsleven. De gemeente zorgt ervoor dat de ideeën en initiatieven ook werkelijk van de grond kunnen komen. Anders samenwerken doen we met het bedrijfsleven, met onze partners in de regio maar ook binnen onze gemeentelijke organisatie. Daarbij hebben we drie werkwijzen geïntegreerd in de Economische Agenda. Het gaat om *samenwerken*, *innoveren en profileren*. Dit zijn de behoeften van werkgevers die tijdens bijeenkomsten van het Economisch Platform aan ons zijn meegegeven.

G-Kwadraat is één van de drie onderdelen van de economische agenda voor de stad waar bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden in regionaal verband gezamenlijk invulling aan geven. Deze economische agenda bestaat naast G-Kwadraat uit het Akkoord van Groningen en het Convenant Ondernemend Groningen.

a. Convenant Ondernemend Groningen

Als vervolg op de intentieverklaring die de gemeente begin 2014 heeft ondertekend met de bedrijventerreinverenigingen, VNO-NCW en MKB Noord, wordt in het najaar van 2014 een Ondernemersakkoord gesloten. De samenwerking moet werkende weg uitmonden in concrete projecten en acties.

b. Het Akkoord van Groningen 3.0

Het Akkoord van Groningen is het strategische samenwerkingsverband van de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen, het Universitair Medisch Centrum Groningen en de gemeente Groningen. In het nieuwe 'Het Akkoord 3.0: Groningen

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

City of Talent 2020' geven de partners aan de samenwerking te willen intensiveren in de periode 2015-2019. Daarmee willen de partners de bijzondere positie van de stad en regio Groningen als internationaal kennisknooppunt en centrum van innovatie gezamenlijk profileren, uitbreiden en verder versterken.

c. G-Kwadraat

Het economisch uitvoeringsprogramma van de gemeente Groningen voor de periode 2015 tot en met 2019 is zowel inhoudelijk als in de samenwerking nauw verbonden met het Ondernemersakkoord en Het Akkoord van Groningen.

Dit economische beleidsplan gaat verder uitsluitend over G-Kwadraat.

1.3 Missie

Missie:
Samen met onze partners werken wij aan een duurzame ontwikkeling van onze economie.

In onze missie benadrukken we twee aspecten:

Samenwerken met werkgevers en een *duurzame economische ontwikkeling*.

We dragen immers samen verantwoordelijkheid voor het stimuleren van de economie van de stad en de regio. In gezamenlijkheid kunnen we meer bereiken dan alleen.

Daarnaast streven we naar een duurzame ontwikkeling van onze economie. Dit betekent dat we rekening willen houden met:

- Een economische ontwikkeling die ten goede komt aan het bedrijfsleven en die zich vertaalt in economische groei en werkgelegenheids groei waarvan iedereen kan profiteren;
- een economisch ontwikkeling die rekening houdt met toekomstige generaties;
- en bij voorkeur een groei die ook op de langere termijn houdbaar is.

1.4 Doelstelling

Met G-kwadraat streven we naar een stijging van de werkgelegenheid eind 2019. Dat is nodig omdat de werkgelegenheid door de crisis sterk is afgenomen. De vooruitzichten voor herstel zijn er, maar nog altijd erg broos.

De gemeente wil het economische klimaat in de stad en de regio zodanig versterken dat werkgevers en ondernemers hun organisaties verder kunnen ontwikkelen waardoor werkgelegenheid behouden blijft en zelfs kan toenemen. Zij zijn immers de belangrijkste motor voor economische ontwikkeling. Daarnaast gaat het er ook om de economische basis goed op orde te houden, 'werkgelegenheidsfit' te houden, waardoor we als stad snel kunnen meeliften op nieuwe economische ontwikkelingen.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Eén doel: Werkgelegenheid

1.5 Ambitie en uitgangspunten

We streven ernaar de werkgelegenheid zo snel mogelijk weer op het oude niveau van voor de crisis terug te brengen, namelijk naar 135 duizend werkzame personen. Als extra ambitie willen we eind 2019 het aantal van 137.500 werkzame personen hebben bereikt.

Dat is een zeer ambitieus doel, zeker na de terugval van werkgelegenheid in 2013. De gevolgen van de langdurige economische recessie zullen de komende jaren nog na-ijlen en het voorzichtige economisch herstel van de afgelopen maanden zal zich de komende jaren verder moeten ontwikkelen. Daarbij gaan we ervan uit dat de stad de komende jaren geleidelijk blijft groeien. In 2020 zal de stad Groningen meer dan 200 duizend inwoners hebben¹. Daarbij is sprake van een nieuwe ontwikkeling: de werkgelegenheid groeit niet langer mee met de economische groei. De werkgelegenheids groei van de afgelopen jaren is vooral het gevolg geweest van de groei van het aantal kleine banen (parttime, uitzendbanen, zzp)². Het totale arbeidsvolume stijgt daarmee niet, zodat er sprake is van een 'jobless growth'.

Als we rekening houden met deze nieuwe inzichten, komen we uit op een prognose van bijna 131 duizend banen begin 2020³. Zonder extra inzet, zal de werkgelegenheid dus verder terugvallen. Daarom vormt het structureel versterken van de Groningse economie om daarmee de werkgelegenheid voor de komende periode te stimuleren, de belangrijkste opgave voor de komende jaren.

We hebben adviesbureau NieuwBeeld⁴ gevraagd een analyse uit te voeren van onze economie, gebaseerd op een 'economisch profiel' van Groningen. Mede op basis van die analyse komen wij tot de volgende uitgangspunten voor G-Kwadraat:

a. Voortzetten strategische thema's

De strategische thema's van het voorgaande economische programma zetten we voort. Deze zijn nog actueel en hebben een stevige, reële basis. Daarom continueren we onze inzet op internationale kennisstad, blijven we inzetten op een aantrekkelijke stad en stimuleren en faciliteren we onze werkgevers via bedrijvige stad zodat zij een goed klimaat hebben om te ondernemen en er meer werkgelegenheid tot stand kan komen.

b. Ondernemers en werkgevers op kop

De rol van de gemeentelijke overheid verandert. Werkgevers, ondernemers en kennisinstellingen nemen steeds meer initiatief en zien in dat samenwerking iets oplevert.

¹ Bureau Onderzoek en Statistiek, Gemeente Groningen, juni 2013.

² Rienstra Beleidsonderzoek en Beleidsadvies BV, Onderbouwing werkgelegenheidsdoelstelling Economisch programma Gemeente Groningen, april 2014.

³ Idem.

⁴ NieuwBeeld bv te Wichmond in samenwerking met de afdeling Kennis en Economisch Onderzoek van Rabobank Nederland.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Het gaat om samenwerking en co-creatie in de 'triple helix' tussen overheid, kennisinstelling en bedrijven. Steeds vaker zien we dat de samenwerking wordt aangevuld met ervaring uit de maatschappij, ofwel de 'quadruple helix'. De uitdaging zit in het vinden van voldoende organiserend vermogen om in gezamenlijkheid stappen te maken, zodat krachten en middelen worden gebundeld en ontwikkelingen van de grond komen.

c. Vergroot samenwerking met regio

Groningen heeft haar sterke positie mede te danken aan de regio. Dagelijks komen meer dan 65 duizend mensen naar de stad om te werken. Het 'daily urban system' van Noord-Nederland is qua oppervlakte de grootste van Nederland. Regionale samenwerking is ook van belang om in te spelen op Europese subsidieprogramma's zoals het Europees Sociaal Fonds, Interreg en Horizon 2020. Uiteindelijk vormt het regionale schaalniveau steeds meer de basis voor het economisch beleid. Het gaat daarbij om het verbinden van mensen en bedrijven uit de stad en de regio waarbij kennis en innovatievermogen de verbindende factoren zijn.

We zoeken steeds meer de regionale samenwerking met onze partners in de regio zoals met de vier grote Noordelijke steden, de NG4, de regio Eemsdelta en de regio Groningen-Assen waar we de komende periode intensiever gaan samenwerken op het thema economie. Dit doen we ook met onze partners vlak over de grens in Duitsland. Deze onderlinge samenwerking willen we verder versterken.

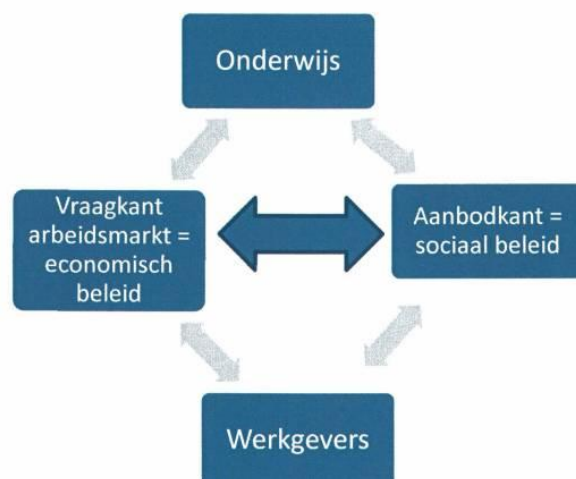
d. Economie en arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt komen vraag en aanbod van arbeid niet automatisch bij elkaar. Daarvoor is een goede aansluiting tussen het bedrijfsleven, onderwijs en de overheid nodig.

Via het *economische beleid* werken we aan het verbeteren van deze aansluiting door overheid, werkgevers en onderwijs meer en beter met elkaar te laten samenwerken. In de verbinding naar het onderwijs zien we naast onze contacten met de RUG en de Hanzehogeschool ook een belangrijke rol voor de MBO instellingen en de ROC's in onze stad. Daarbij nemen we de vraagzijde van de arbeidsmarkt als vertrekpunt: de behoeften van werkgevers. Vanuit dat perspectief stimuleren we werkgelegenheid en brengen vraag en aanbod van arbeid dichterbij elkaar en helpen werkzoekenden aan werk.

Het *sociale beleid* is gericht op de aanbodzijde om mensen weer in het arbeidsproces te krijgen en naar betaald werk te laten uitstromen. De gemeente Groningen is centrumgemeente en stimuleert dit proces ook in regionaal verband.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

In figuurlijke zin beschouwen wij werkgevers als maatschappelijke aandeelhouders van de gemeente. Zij zijn betrokken bij de ontwikkeling van de economie en daarmee gebaat bij goede facilitering vanuit de gemeente. Andersom doen wij een groter beroep op ondernemers en werkgevers om ons te helpen onze maatschappelijke doelen te bereiken: bestrijding van jeugdwerkloosheid, een plek geven aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en het vinden van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

In G-Kwadraat leggen we via de zogeheten *werkgeversbenadering* verbinding naar de aanbodzijde:

- We gaan in gesprek met het bedrijfsleven, via bedrijfsbezoeken van onze accountmanagers, als onderdeel van acquisitiestrategieën en bij het faciliteren van nieuwe bedrijfsvestigingen. Daarbij zetten we bijvoorbeeld Social Return on Investment (SROI) in. Dat doen we ook bij onze gemeentelijke aanbestedingen.
- We maken afspraken met het bedrijfsleven als onderdeel van het Ondernemersakkoord (convenant). Daarbij kan het gaan om het beschikbaar stellen van stageplaatsen, BBL-plekken, reguliere arbeidsplaatsen maar ook plekken voor mensen met een beperking.
- In overleg met werkgevers kijken we naar de vraagontwikkeling van personeel en maken we waar nodig de verbinding naar het onderwijs, zoals al het geval is bij de Energy Academy en de IT Academy.

e. *Investeer in de kenniseconomie*

De economie transformeert van laaggekwalificeerde industrie naar hooggekwalificeerde en naar meer kennisintensieve dienstverlening. Verwacht wordt dat de vraag naar laaggekwalificeerde arbeid als gevolg van technologische ontwikkelingen minder wordt. De groeipotentie zit vooral in de ontwikkeling van de kenniseconomie. Door hierin te investeren, door bestedingseffecten en een hogere arbeidsproductiviteit ontstaan er positieve effecten voor laaggeschoolden. Elke nieuwe kennisbaan leidt uiteindelijk tot in totaal 2,3 nieuwe arbeidsplaatsen. Te denken valt aan werkgelegenheid in de

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

dienstverlening zoals winkelpersoneel, horeca of schoonmaak⁵. Met G-Kwadraat zetten we vooral in op de kenniseconomie om daarmee tevens de werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt te stimuleren.

f. Samenwerken, innoveren, profileren

Tijdens de bijeenkomsten van het Economisch Platform van de Regio Groningen-Assen is door de ondernemers aangegeven dat zij behoefte hebben aan drie werkwijzen die nadrukkelijk aandacht verdienen: samenwerken, innoveren en profileren.

Deze werkwijzen maken onderdeel uit van de Economische Agenda en komen terug bij de uitwerking van de drie strategische thema's van G-Kwadraat: Internationale kennisstad, Aantrekkelijke stad en Bedrijvige stad.

⁵ A. Edzes, L. Broersma, J. van Dijk, Economische Transitie van laag opgeleiden, Groningen, Januari 2010, p.24

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Hoofdstuk 2 - Uitwerking economisch programma G-Kwadraat

Door in te zetten op de drie strategische thema's *Internationale Kennisstad*, *Aantrekkelijke stad* en *Bedrijvige stad* leveren we een bijdrage aan de onderstaande achterliggende doelen:

- a. Werkgelegenheid behouden of stimuleren. Dienstverlening aan werkgevers staat hierbij voor op.
- b. Netwerkpartners met elkaar in contact brengen om coalities te kunnen vormen voor het stimuleren van de economie, zoals bijvoorbeeld goede projecten met investeerders (*samenwerken*).
- c. Investerings- en innovatieve ideeën van netwerkpartners mede lostrekken om zo het economisch klimaat van Groningen, de kenniseconomie en innovatie verder te stimuleren (*innoveren*).
- d. Bezoekers, toeristen, talenten en kenniswerkers aantrekken en/of behouden voor de regio.
- e. Innovatieve bedrijven en vernieuwing (inter)nationaal *profileren*.

Zoals we hebben aangegeven in de Economische Agenda, komen bij de uitwerking van de strategische thema's telkens de volgende drie werkwijzen terug: samenwerken, innoveren en profileren.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

2.1 Internationale Kennisstad

De gemeente Groningen wil een levendige, innovatieve en bedrijvige internationale kennis economie huisvesten en stimuleren. Als **internationale kennisstad** zorgen we voor een innovatief klimaat zodat meer innovaties en valorisaties tot stand komen, de bedrijvigheid toeneemt en daarmee de werkgelegenheid.

Toelichting

Groningen heeft een goede uitgangspositie voor het verder stimuleren van de kennis economie. Dat komt door de aanwezigheid van kennisinstellingen als de Rijksuniversiteit, de Hanzehogeschool, het UMCG, maar ook de studenten en de vele innovatieve bedrijven. We zetten daarom in op het bevorderen van innovatieve, kennisintensieve sectoren. Energie, Healthy Ageing, ICT en de creatieve industrie zijn daarvan voorbeelden.

Doelstelling internationale kennisstad

Het vergroten van de samenwerking, de bedrijvigheid en werkgelegenheid in de kennisintensieve bedrijfssectoren van Groningen.

Indicatoren internationale kennisstad

- Aantal kennisintensieve banen in Groningen
- Het aantal bedrijven dat aangeeft te willen innoveren
- Het aantal bedrijven dat samenwerkt met onze kennisinstellingen

Uitwerking Internationale kennisstad

Samenwerken:

- We stimuleren de kennis economie door meer samen te werken, ook met onze internationale partners. De aanwezigheid van kennis is daarvoor een belangrijke motivatie omdat in kennis de basis ligt voor kansen en oplossingen. De gemeente vervult de rol van flexibele en onafhankelijke netwerkpartner om partijen bij elkaar te brengen en de verbinding naar kennisinstellingen te maken.
- Samen met onze partners van het Akkoord van Groningen investeren we in onze samenwerking en willen we Groningen versterken als internationaal kennisknooppunt in Noord-Nederland met een sterk innovatie- en ondernemersklimaat. Een goede bestuurlijke samenwerking is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde zodat we snel kunnen inspelen op marktkansen.
- We zetten verder in op de twee speerpunten Energie en Healthy Ageing. Beide sectoren hebben in Groningen een stevige kennisbasis door onder andere de Healthy Ageing Campus Netherlands, de Energy Academy Europe en een Energy Transition Centre, een proeftuin voor toegepast onderzoek. Met deze kennisbasis hebben beide sectoren in Groningen een stevige potentie om verder te renderen en mogelijkheden voor nieuwe spin-offs.
- We stimuleren de ontwikkelingen op het Zernike Campus zoals het parkmanagement, de kennisuitwisseling en de netwerkvorming voor een grotere verbinding en samenwerking tussen de kennisinstellingen en het bedrijfsleven.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- Met onze internationale contacten en met Duitsland in het bijzonder, wisselen we kennis uit en brengen bedrijven met elkaar in contact waardoor we de onderlinge internationale samenwerking verstevigen.
- In bepaalde sectoren worden hele specifieke beroepen gevraagd waarbij deskundigen uit het buitenland worden gehaald. Met een International Welcome Center North zorgen we ervoor dat deze kenniswerkers snel integreren en zich thuis voelen in Groningen.

Innoveren:

- Het verbinden van de juiste netwerken is van belang om kennis te verspreiden via cross-overs waardoor innovatie wordt gestimuleerd. Nieuwe innovaties krijgen ruimte in onze regio via Living Labs waar nieuwe ontwikkelingen in de praktijk worden getest.
- Groningen wil meegroeien met de ontwikkeling van de kenniseconomie en vormt als universiteitsstad met veel jonge mensen een interessante plek voor nieuwe kennisintensieve, creatieve en innovatieve bedrijven. We willen ruimte bieden aan deze nieuwe bedrijvigheid.
- Door het stimuleren van crossovers willen we nieuwe bedrijvigheid aanjagen door Energie en Healthy Ageing te verbinden met de ICT-sector en de creatieve sector. De ICT-sector is in Groningen goed vertegenwoordigd, heeft goede kennispositie en een hoogwaardige infrastructuur. Ook de creatieve sector is in Groningen sterk vertegenwoordigd.
- Nieuwe initiatieven ontstaan al op het snijvlak van Healthy Ageing en ICT via E-Health en op het gebied van Agro en Healthy Ageing. In de onderlinge kruisbestuiving tussen sectoren ligt de basis voor innovatie, nieuwe bedrijvigheid en de mogelijkheid voor versterking en innovatie binnen het MKB.
- In aansluiting op het advies van de SER Noord Nederland⁶ stimuleren we innovatie samen met partners zoals het Consortium voor Valorisatie en Ondernemerschap, het Venturelab Noord-Nederland, andere initiatieven bij het Noordelijke bedrijfsleven en nieuwe innovatieve start-ups.

Profileren:

- Groningen is hét kennisknooppunt in Noord-Nederland. Internationale profilering van Groningen is van belang voor Energie en Healthy Ageing. 'I-Capital', 'Smart City' (gericht op slimme toepassingen waarin de gebruiker centraal staat) en 'City of Talent' zijn instrumenten om onze positie op internationale podia te verstevigen, binnen Europa en Duitsland. Daarbij gaat het ook om internationale profilering binnen Europa en samenwerking t.a.v. Europese subsidies (ESF, Interreg, Horizon 2020).
- Het bedrijfsleven geeft aan dat profilering van innovatieve ontwikkelingen, uitvindingen of bedrijven in het Noorden beter kan. (Inter)nationale profilering heeft een positieve uitwerking op het innovatieve economische klimaat waardoor meer bedrijvigheid wordt aangetrokken.
- We willen ons als stad en regio meer profileren in Nederland en in Europa. We maken Groningen meer zichtbaar door deel te nemen aan Europese projecten zoals onze deelname aan de verkiezing voor Innovatiehoofdstad van Europa (I-capital) en onze benoeming als voorbeeldregio op het gebied van Healthy Ageing.

⁶ SER Noord-Nederland, Aan de Slag, Innovatieondersteuning voor het MKB in Noord-Nederland, maart 2014

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- Met het opstellen van de RIS (Research and Innovation Strategy), een strategie voor het doen van onderzoek, het realiseren van innovatie en het stimuleren van Ondernemerschap zorgen we voor toegang tot Europese middelen.
- De ontwikkeling van de kenniseconomie zorgt voor een toenemende vraag naar hogeropgeleide talenten en kenniswerkers. De aanwezigheid van voldoende arbeidspotentieel met de juiste competenties is steeds meer bepalend voor de concurrentiepositie van bedrijven. We willen een aantrekkelijke stad zijn om (internationale) studenten en kenniswerkers aan te trekken en te binden als echte Smart City en City of Talent.
- Dat geldt ook voor het aantrekken van (internationale) congressen.

2.2 Aantrekkelijke stad

De gemeente Groningen wil een levendige, bedrijvige, maar bovenal een **aantrekkelijke stad** zijn die bezoekers, toeristen, talenten, kenniswerkers en nieuwe bedrijvigheid trekt en bestaande aan zich bindt. Dit vertaalt zich in meer bestedingen in onze stad, maar ook in behoud/aantrekken van nieuwe kennis en nieuwe bedrijvigheid, hetgeen nodig is voor economische groei en werkgelegenheid.

Toelichting

Groningen is een aantrekkelijke stad en dat willen we ook blijven. Voor gasten, voor ondernemers, onze talenten, studenten, de potentiële kenniswerker van nu en die van de toekomst. Groningen als *City of Talent* is aantrekkelijk voor het zittende bedrijfsleven als het gaat om toegang tot kennis en gekwalificeerd personeel. Voor het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid gaan we de kracht van Groningen beter voor het voetlicht brengen.

Doelstelling Aantrekkelijke stad

Het vergroten van de aantrekkingskracht (magneetwerking) van onze stad op bezoekers, toeristen, congresgangers, (buitenlandse) studenten, talenten en kenniswerkers.

Indicatoren Aantrekkelijke stad

- Aantal binnenstadbezoekers
- Omzet binnenstad

Uitwerking Aantrekkelijke stad

Samenwerken:

- Een aantrekkelijke stad ontstaat niet vanzelf. Daarom werken we samen met onze partners zoals Marketing Groningen en de Groningen City Club en zoeken we actief regionale samenwerking op.
- Door combinatiebezoek met meer perifeer gelegen locaties te stimuleren kan ook de binnenstad meeprofitieren.
- Met alle betrokken partijen werken we aan een nieuwe binnenstadvisie, onder de noemer Bestemming Binnenstad. Daarmee willen we het functioneren van de binnenstad en de aantrekkelijkheid verder vergroten, om zo de economie en werkgelegenheid te stimuleren.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- We willen voorzien in de toenemende belangstelling naar grootschalige handelsformules, webwinkels en mengvormen van handel via ons perifere detailhandelsbeleid.
- Als grootste vers markt in Noord-Nederland gaan we in dialoog met de warenmarkt om hen optimaal te laten uitmaken van de multifunctionele binnenstad. Daarmee vergroten we de aantrekkingskracht van Groningen.
- We maken meer ruimte voor ideeën van winkeliers en leggen de verantwoordelijkheid daarvoor ook bij hun neer.

Innoveren:

- Een aantrekkelijke stad om te wonen, te werken en te recreëren maakt Groningen interessant voor onze bezoekers, onze talenten en kenniswerkers. Dit doen we door ons bestaande aanbod op niveau te behouden en blijvend te vernieuwen.
- De binnenstad is een belangrijke dynamo voor de werkgelegenheid van de stad en regio. Het bezoek aan onze stad ontwikkelt zich geleidelijk meer naar recreatief bezoek, waarbij een combinatie van verblijf, vermaak, horeca, cultuur en werk een grotere rol spelen. We moedigen de vestiging van nieuwe concepten op het snijvlak van cultuur, vermaak, evenementen, gezondheid en horeca aan en vullen nieuwe elementen toe aan het bestaande aanbod, bijvoorbeeld het Infoversum en het Forum.
- We spelen in op nieuwe marktkansen voor ouderen.
- Ook op zondag willen wij een aantrekkelijke (binnen)stad zijn om te verblijven en te winkelen. Winkelleegstand pakken we aan door te experimenteren met nieuwe vormen en concepten.

Profileren:

- Gezamenlijke (economische) profilering van het Noord-Nederland als regio is van belang om (nieuwe) bedrijven, kenniswerkers, talenten en bezoekers aan te trekken.
- We positioneren Groningen meer als aantrekkelijke stad door City Marketing. We verstevigen het imago van de stad als interessante bestemming om te werken, te studeren, te wonen en te verblijven en te recreëren. Daarbij richten we ons ook op de Duitse consument.
- Groningen is een levendige stad met aantrekkingskracht en een levendig profiel. Een gevarieerd aanbod van evenementen draagt daaraan bij en werkt versterkend voor de economie en het vestigingsklimaat. Daarom werken we samen met onze partners aan een gevarieerd evenementenaanbod.
- We stimuleren initiatieven die bijdragen aan de kracht van Groningen als internationale Congresstad.
- Een aantrekkelijke stad is alleen mogelijk met een goede bereikbaarheid zowel in de stad zelf als met de regio. Daarom zorgen we voor goede verbindingen via het OV en voor de auto bieden we parkeermogelijkheden via P+R.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

2.3 Bedrijvige stad

De gemeente Groningen wil als **bedrijvige stad** werken aan het optimaliseren van het vestigingsklimaat door een goede voedingsbodem te bieden die letterlijk en figuurlijk ruimte biedt om te ontstaan en te groeien. Hiervoor beweegt de gemeente zich als netwerkpartner in verschillende netwerken en samenwerkingsvormen en streeft naar een uitstekende dienstverlening. Daarmee willen we nieuwe en bestaande werkgevers naar de regio trekken en voor de regio behouden wat een positieve uitwerking heeft voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid.

Toelichting

Groningen is een bedrijvige stad met haar vele bedrijven en instellingen. Dat willen we verstevigen en verder uitbreiden. Daarom willen we een ondernemersklimaat bieden dat letterlijk en figuurlijk ruimte geeft om te ondernemen.

Doelstelling Bedrijvige stad

Het werken aan een vraaggericht ondernemers- en vestigingsklimaat waardoor we ruimte geven aan nieuwe en bestaande bedrijvigheid.

Indicatoren Bedrijvige stad

- Benchmark gemeentelijke dienstverlening
- Aantal bedrijfsvestigingen
- Aantal startende ondernemers

Uitwerking Bedrijvige stad

Samenwerken:

- Voor economische ontwikkeling is de samenwerking steeds belangrijker omdat samenwerking bepalend is voor de mate waarin informatie en kennis kan worden uitgewisseld. Samen met onze partners zetten we in op het versterken van die samenwerking door het verbeteren van de aansluiting tussen de netwerken van overheid, bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen. Heel concreet werken we intensief met het bedrijfsleven toe naar een convenant waarin de onderlinge samenwerking verder wordt bekrachtigd.
- De vernieuwde omgang met het bedrijfsleven komt tot uitdrukking in het proces waarin we samen met de bedrijvenverenigingen en het Fonds Ondernemend Groningen een convenant zullen tekenen in het najaar. Het convenant is de bevestiging dat de verdergaande samenwerking overheid en bedrijfsleven daadwerkelijk een volgende stap gaan maken.
- Het faciliteren, ondersteunen en het ervoor zorgen dat een juiste verbinding tussen verschillende partijen tot stand komt, vormen belangrijke onderdelen van de gemeentelijke dienstverlening aan werkgevers in onze stad en regio. Daarmee maken we mogelijk dat werkgevers zich in de stad thuis voelen, kunnen groeien en uitbreiden waardoor we een goed klimaat ontwikkelen voor nieuwe, grote en kleine bedrijven. We zoeken de grenzen op om ontwikkelingen mogelijk te maken.
- Via professioneel accountmanagement gaan we in gesprek met bedrijven en inventariseren waar hun behoeften liggen op het gebied van personele vraagstukken,

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

huisvesting, subsidies, netwerkvorming en vergunningaanvragen, het bundelen krachten dan wel delen van kennis op het gebied van aanbesteden voor het lokale bedrijfsleven, etc. Waar de mogelijkheid zich voordoet, fungeren we als launching customer.

- Via de werkgeversbenadering dragen we bij aan het verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod van arbeid. We inventariseren de behoefte en stemmen af met de aanbodzijde. Daar waar vraag en aanbod nog onvoldoende op elkaar aansluit brengen we werkgever en onderwijs bij elkaar en zoeken naar mogelijke oplossingen. Vanuit het economisch beleid steken we dit primair in vanuit het perspectief van de werkgevers.
- Duurzame, concurrerende en geschikte werklocaties zijn essentieel voor het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid van de stad en de regio. Wij willen de juiste randvoorwaarden voor economische dynamiek scheppen en bedrijven ondersteunen en faciliteren.
- Samen met bedrijven werken we aan verbetering en versterking van goede en concurrerende werklocaties door meer in te spelen op de behoeften van de markt en meer flexibel en multifunctioneel met de beschikbare en leegstaande ruimte om te gaan. Een meer gedetailleerde uitwerking daarvan staat beschreven in de nota 'De Rode Loper'.

Innoveren:

- De basis om te kunnen innoveren ligt in het uitwisselen van informatie en kennis. We versterken daarom het innovatieve vestigingsklimaat door de juiste verbindingen te laten ontstaan tussen werkgevers, bedrijven en kennisinstellingen als het gaat om de werklocaties en in onze dienstverlening naar werkgevers.
- Door flexibeler om te gaan met regelgeving voor bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen nemen we beperkingen weg. Een goed voorbeeld is Westpoort. We willen deze benadering ook op andere plekken in de stad gaan toepassen.
- Bij diverse wijkinitiatieven spelen we in op de groeiende behoefte aan werk- en ontmoetingsplekken en netwerkvorming voor zzp-ers. In diverse wijken van de stad zijn al bloeiende voorbeelden ontstaan van ondernemerschap.

Profileren:

- Internationaal zetten we Noord-Nederland en Groningen beter op de kaart voor bedrijven, instellingen en zelfstandigen. De binnenstad is steeds meer een aantrekkelijke (flexibele) werkplek voor starters en ZZP'ers, vooral in de (creatieve) dienstverlening en ICT-sectoren.
- We maken succesvolle bedrijven meer zichtbaar.
- We verleiden nieuwe bedrijven zich in het Noorden te komen vestigen.
- We werken proposities uit om zo bedrijvigheid en sectoren te verleiden zich in Groningen te vestigen.
- Goede (internationale) bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor economische ontwikkeling. Dit doen we onder andere via de aanpak Ring Zuid en Groningen Bereikbaar. Voor onze internationale positie als kennisstad is de ontwikkeling van Groningen Airport Eelde van belang voor een betere ontsluiting met Europa. Dit geldt ook voor onze verbinding met de regio en Duitsland via het spoor.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Conclusie

Met G-Kwadraat leveren we een bijdrage aan het versterken van de economie van Groningen en het stimuleren van werkgelegenheid. Dat doen we door te zorgen voor een goed vestigings- en ondernemersklimaat voor het bedrijfsleven en kennisinstellingen. Als zij zich kunnen ontwikkelen en door kunnen groeien, neemt ook de werkgelegenheid toe. Dit doen we met G-Kwadraat door in te zetten op drie strategische thema's: Internationale Kennisstad, Aantrekkelijke Stad en Bedrijvige stad. De uitwerking loopt langs de werkwijzen: Samenwerken, Innoveren en Profileren.

G-Kwadraat is samen met het Akkoord van Groningen 3.0 en het Convenant Ondernemend Groningen een belangrijk onderdeel van de Economische Agenda. De Economische Agenda staat voor een andere manier van samenwerken door een meer open houding van de gemeente naar het bedrijfsleven. De gemeente staat open voor nieuwe ideeën en initiatieven en geeft ondernemers letterlijk en figuurlijk de ruimte om het mogelijk te maken. Deze andere manier van samenwerken loopt als een rode draad door het economisch programma G-Kwadraat heen, waardoor we samen met het bedrijfsleven kunnen werken aan één van de belangrijkste opgaven voor de komende jaren, het stimuleren van werkgelegenheid.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Bijlage 1 - Resultaten G-Kracht 2010-2013

Met beperkte middelen leveren we via G-kracht een bijdrage aan de economische ontwikkeling van de stad en stimuleren we de werkgelegenheid. Een deel van die bijdragen laat zich in cijfers uitdrukken, een groot deel ook niet. Zo is het verbinden van partijen en het scheppen van vertrouwen, waardoor andere partijen over de streep worden getrokken, niet in geld of cijfers uit te drukken. Bovendien is in veel gevallen deelname van de (lokale) overheid een voorwaarde voor het ophalen van subsidies en investering in de regio.

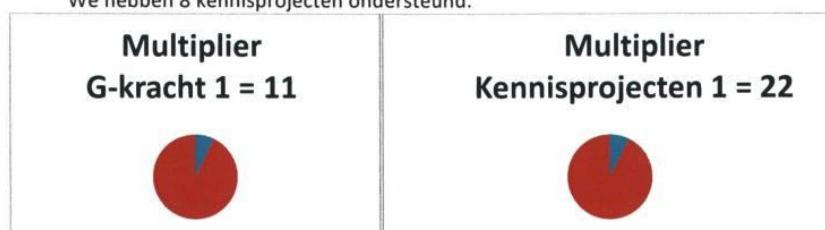
Voor deze terugblik hebben we gebruik gemaakt van de evaluaties van G-Kracht over 2010, 2011 en 2012. 2013 hebben we niet apart geëvalueerd. Daarvoor hebben we gebruik gemaakt van de gegevens die we voor de gemeenterekening 2013 hebben aangeleverd. We zijn uitgegaan van de meest recente beschikbare cijfers. Voor een uitgebreide terugblik over de voorgaande jaren verwijzen wij naar deze evaluaties en naar de rekening voor 2013. Hieronder geven we een overzicht van de meest belangrijke dan wel opvallende resultaten.

Inzet middelen en opbrengsten

- Voor G-Kracht is 5.9 miljoen euro beschikbaar in de periode 2010-2013.

Geld	2010	2011	2012	2013
G-Kracht	1.180.000	1.680.000	1.680.00	1.380.000 ⁷

- Met dit budget is in totaal 65.5 miljoen euro meegefinancierd als cofinanciering voor de uitvoering van projecten in de stad en regio.
- Dit betekent dat bij elke uitgegeven euro uit G-Kracht er gemiddeld 11 euro door derden is bijgedragen.
- De multiplier valt in 2013 iets lager uit dan het gemiddelde van voorgaande jaren. Dit heeft o.a. te maken met de aanhoudende crisis waardoor investeringen lastiger van de grond komen. Bovendien hebben we in 2013 minder kennisprojecten uit G-Kracht gefinancierd. Ook hebben we projecten geïnitieerd, zoals i-capital, waar we wel aan hebben bijgedragen maar die (nog) niet direct extra geld hebben opgeleverd (wel publiciteit) of waarbij de subsidieaanvraag (nog) niet gehonoreerd is.
- We zien in toenemende mate de ontwikkeling dat andere partijen meer in 'natura' bijdragen.
- Vanuit het co-financieringsfonds heeft de raad in totaal 1 mln euro beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de kenniseconomie in de periode 2011-2014. Dit bedrag is in 2013 volledig uitgegeven of verplicht. De multiplier ligt op gemiddeld 22. We hebben 8 kennisprojecten ondersteund.

⁷ In 2013 is 300K bezuinigd op G-Kracht.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Werkgelegenheid

- De doelstelling van G-Kracht: het leveren van een bijdrage aan het bereiken van 135.000 banen in de stad Groningen eind 2014.
- Deze doelstelling hebben we in 2011 en 2012 gerealiseerd. Door de gevolgen van de economische crisis is de werkgelegenheid in 2013 gedaald naar 131.654 banen.
- Vooral in 2013 heeft de crisis vat gekregen op de werkgelegenheid.

Groningen	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal arbeidsplaatsen	133.141 + 6.3%	131.474 - 1.3%	135.707 + 3.2%	135.455 - 0.2%	131.654 - 2.8%

Starters en bedrijfsvestigingen

- Het aantal startende ondernemers en ZZP-ers is fors toegenomen. Steeds meer mensen beginnen een eigen bedrijf als een alternatief voor loondienst of werkloosheid.

Groningen	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal starters	1.749 +23%	1.841 + 5.3%	2.062 + 12%	1.901 - 7.8%	2.161 + 13.7%

- Het aantal bedrijfsvestigingen is sinds 2009 blijvend toegenomen.
- 2013 laat een omslag te zien. Voor het eerst is er sprake van een afname van het aantal vestigingen.
- De laatste 2 jaren neemt het aantal faillissementen iets toe t.o.v. voorgaande jaren.

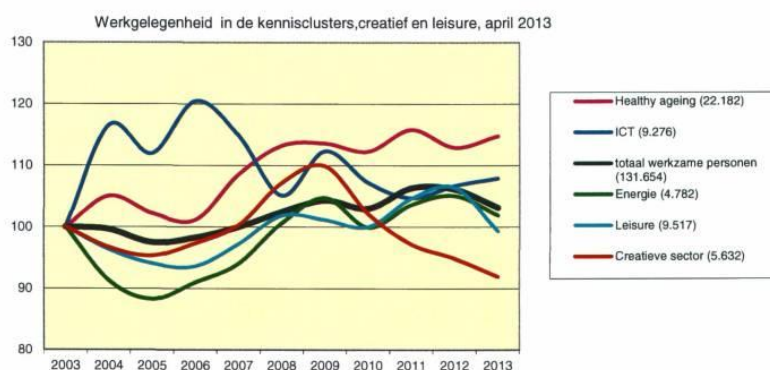
Groningen	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal Vestigingen	13.744 + 6.2 %	14.614 6.3 %	15.340 + 5.0 %	15.765 2.8 %	15.094 - 4.3 %

Werkgelegenheid in de clusters⁸

- Energie: afname aantal banen (-3%) en vestigingen (- 5.5%) Werkgelegenheid blijft schommelen rond de 4.700 banen.
- Healthy Ageing en de zorg: werkgelegenheid neemt toe in de ziekenhuizen (+1.7%). Zorg overig is wel licht afgenomen. Het aantal vestigingen afgenomen (-4.8%). Healthy Ageing is het cluster met de grootste werkgelegenheid.
- In de ICT sprake van toename in aantal banen (+1.1%) en afname aantal vestigingen (-4.4%). Groei aantal banen vooral in de callcenters.
- Creatieve sector: afname aantal banen(-6.5%). Veel zzp-ers zijn in dit cluster werkzaam. Aantal vestigingen is ook afgenomen (-3.8%).
- Binnen Leisure is het aantal banen minder geworden (-6.7%) evenals het aantal vestigingen (-3.9%). Vooral in de horeca zijn de gevolgen van de crisis merkbaar.

⁸ Genoemde percentages dateren van april 2013. Bron: Vlugschrift Ontwikkeling Werkgelegenheid 2013

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Kenniseconomie

- In het Nationaal Energieakkoord is Groningen genoemd als pilotregio.
- Groningen is de tweede Innovatiehoofdstad in Europa (I-Capital) geworden met de inzending 'Groningen, a smart energy city'.
- Bijdrage aan projecten zoals Sprint@work, Wearable technologies for active living en Drug discovery Engine via het co-financieringsfonds voor kennisprojecten.
- Stimuleren ontwikkeling IT academy in navolging van Energy academy, Entrance en Healthy Ageing campus.
- Groningen start als Smart Cycle City.

Netwerken

- Met G-Kracht ondersteunen we netwerken in professionalisering, verdere samenwerking en vorming van nieuwe netwerkorganisaties zoals: Marketing Groningen, de Groningen City Club, het Fonds Ondernemend Groningen, de bedrijventerreinverenigingen (OBG), de stichting OTP, Servicepunt Detailhandel, Ondernem 't, de Healthy Ageing Network Noord-Nederland en Energy Valley, de ontwikkeling van CINN als een nieuw netwerk voor de creatieve industrie.

Regionale internationale samenwerking en profilering

- We verstevigen onze regionale en internationale contacten door meer samen te werken richting Den Haag en Brussel. Door het voeren van een gezamenlijk lobby en door te zorgen voor grensoverschrijdende samenwerking om de economie te versterken. Dit gebeurt via de NG4, SNN, Regio Groningen-Assen en de Eemsdelta, de Eems Dollard Regio, Oldenburg, Hamburg, Bremen en China.
- We positioneren Groningen als kennisknooppunt in het Noorden als City of Talent. Op het gebied van Active and Healthy Ageing heeft Noord-Nederland binnen Europa de officiële status van voorbeeldregio verworven.
- Voorbereidingen voor International Welcome Center North (IWCN).

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Werklocaties

- Stevige kwalitatieve verbetering van bedrijventerreinen.
- Versterking samenwerking met bedrijvenverenigingen.
- Realisatie Fonds Ondernemend Groningen.
- Herprogrammering en terugdringen (regionaal) overaanbod werklocaties.
- Verruiming en flexibilisering van bestemmingsplannen op werklocaties (Europapark, Eemspoort, Roodehaan en Kranenburg).
- Nieuwe visie en strategie op werklocaties, De Rode Loper met kernthema's flexibiliteit, uitnodigende werkwijze en vraaggericht. Pilot voor deze werkwijze op Westpoort.
- Ondertekening intentieverklaring met ondernemers waarin we hebben afgesproken de samenwerking verder door te ontwikkelen.
- Op het Zernike campus integreren we kennis en bedrijvigheid.

Binnenstad, detailhandel en toerisme

- In lijn met andere Nederlandse steden is het aantal bezoekers aan de binnenstad als gevolg van de crisis iets afgenomen. De gemiddelde uitgaven per persoon liggen in Groningen wel iets hoger (44) dan gemiddeld (42.20).
- In het continu vakantie onderzoek staat Groningen in 2013 wederom op de zesde plek van toeristische bezoeken aan Nederlandse steden.
- Groningen is na Breda uitgeroepen tot stad met de meest 'gelukkige' mensen.
- 'Meest Gastvrije stad': Groningen is geklommen van een 7^e naar een 2^e plek in 2013.
- Bijna de helft van het aantal verblijfstoeristen komt uit het buitenland en is hoogopgeleid.
- Succesvolle samenwerking georganiseerd met het bedrijfsleven in de binnenstad zoals in het laatste jaar in de Zwanestraat en het Damsterplein maar ook t.a.v. leegstandbestrijding en pop-up stores.
- Forum en nieuwe oostwand: het creëren van grootschalige winkelruimte en een nieuwe strekpleister voor de stad.
- In 2013 hebben 22 miljoen bezoekers de binnenstad bezocht.

Dienstverlening

- Per jaar leggen we gemiddeld 600 bedrijfsbezoeken af.
- Stimuleren ondernemerschap via o.a. i3event, NL innovators, innovatie-estafette, VentureLab Groningen, Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap, ondernemersprijzen, MKB-avonden, beurzen, faciliteren oprichting Kredietunie, etc.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Bijlage 2 - Trends en Ontwikkelingen

We hebben te maken met verschillende trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de stad en de regio. Bijgaand volgt een indicatieve lijst van ontwikkelingen die van invloed is op de economie.

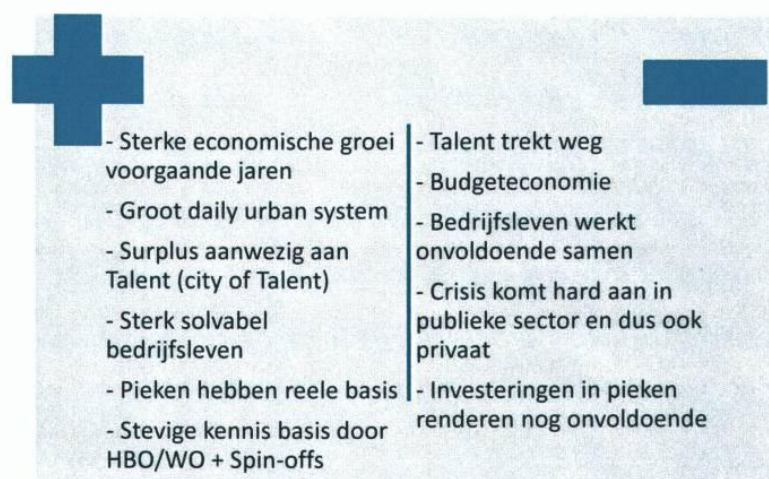
- Een toenemende globalisering en snelle maatschappelijke veranderingen;
- Een economische ontwikkeling waarbij economische groei niet automatisch gepaard gaat met een toename van de werkgelegenheid, mede door technologische vooruitgang;
- Technologische ontwikkelingen volgen elkaar sneller op: ontwikkeling van een kenniseconomie, toename van de arbeidsproductiviteit;
- Meer concentratie in de steden, belang van de stedelijke regio wordt groter;
- Toenemend belang van de netwerkeconomie;
- Vergrijzing en ontgroening: op termijn een kleiner wordende beroepsbevolking;
- Veranderende arbeidsmarkt, toenemende flexibilisering, een leven lang leren, mismatch, toenemende vraag naar hoogopgeleiden, verdringing;
- Opkomst nieuwe maatschappelijke initiatieven en toename zelfstandig ondernemerschap, meer kleinschaligheid;
- Opkomst nieuwe sectoren zoals bijvoorbeeld de Gaming industrie;
- Invloed internet op detailhandel binnenstad;
- Veranderende rol overheid, meer decentraal, minder sturend, initiatief vanuit de markt, minder vrije financiën.

Deze trends zijn van invloed geweest op het vormen van een nieuw economisch programma G-Kwadraat.

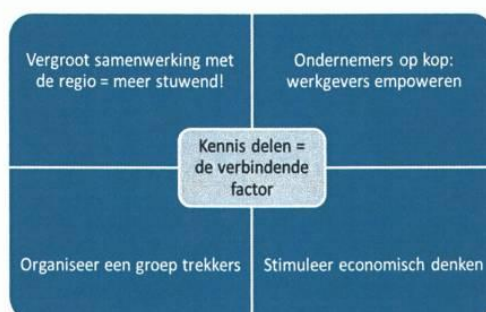
Samenvatting onderzoek NieuwBeeld

In 2012 hebben we adviesbureau NieuwBeeld gevraagd de economie van Noord-Nederland nader te onderzoeken. Uit dit onderzoek volgen de volgende sterke punten van de stad en de regio en de verbeterpunten. Deze punten hebben we meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe economische programma.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Hieruit blijkt dat het Noorden de juiste randvoorwaarden en potentie heeft de economische ontwikkeling verder te stimuleren. Het onderzoek van Nieuwbeeld geeft samengevat de volgende aanbevelingen mee.

- De stad en de regio zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De samenwerking met de regio kan nog verder worden versterkt door de verbinding te maken met het stuwende bedrijfsleven uit de regio. Daarnaast neemt het economische belang van de regio's toe waardoor onderlinge samenwerking van bedrijven binnen de regio belangrijker wordt. Dit geldt ook voor het Midden en Klein Bedrijf. De mate waarin bedrijven openstaan voor samenwerking wordt steeds bepalender voor het succes van een bedrijf.
- Het initiatief voor economische ontwikkeling moet meer van het bedrijfsleven komen. Zij kunnen zelf het beste bepalen wat zij nodig hebben om te groeien.
- Als aanbeveling wordt meegegeven dat economisch denken meer moet worden gestimuleerd.
- Nieuwbeeld adviseert een groep ondernemers te organiseren die het voortouw neemt zodat andere ondernemers volgen.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- Binnen deze aanbevelingen vormt kennis en het delen van kennis de verbindende factor. Voor dit alles is de samenwerking tussen de vier O's: Onderzoek, Onderwijs, Ondernemer en Overheid noodzakelijk.

De trends en ontwikkelingen, het onderzoek en de aanbevelingen van Nieuwbeeld hebben we besproken met de ondernemers en de kennisinstellingen via het Economisch Platform. Op basis van deze bijeenkomst zijn ondernemers aan de slag gegaan en hebben in een volgende bijeenkomst aangegeven waar hun behoeften liggen. Deze zijn: *Samenwerken, Innovatie en (economische) Profileren*. Dit hebben we als werkwijzen meegenomen in de Economische Agenda en gebruikt bij de uitwerking van de drie deelprogramma's van G-Kwadraat.

Het onderzoek en de aanbeveling van Nieuwbeeld hebben we gedeeld met de raadscommissie Werk en Inkomen. Vorig jaar hebben we daarvoor een informele bijeenkomst georganiseerd.

HET AKKOORD VAN GRONINGEN

Samenvatting Akkoord 3.0: Groningen, City of Talent 2020

Het Akkoord van Groningen is sinds 2005 het structurele samenwerkingsverband tussen gemeente, RUG, Hanzehogeschool Groningen en het UMCG. De partners werken samen om Groningen als kennisstad te profileren en de economische ontwikkeling van Groningen te bevorderen.

In 2013 hebben de Akkoordpartners de resultaten van de afgelopen vier jaar geëvalueerd en besloten de samenwerking de komende jaren voort te zetten onder de noemer *Akkoord 3.0: Groningen, City of Talent 2020*. Dit nieuwe Akkoord is binnen de gemeente onderdeel van de Economische Agenda voor de periode 2015-2019.

Missie

De partners van het Akkoord van Groningen willen stad en regio Groningen als internationaal kennisknooppunt en centrum van innovatie gezamenlijk profileren, uitbreiden en versterken onder de noemer *Groningen, City of Talent*. Samen met andere strategische partners willen wij de krachten bundelen om de bijzondere kwaliteiten van Groningen op het gebied van *kennis* (onderwijs en onderzoek), *innovatie* en *werkgelegenheid* optimaal te profileren. Speerpunten zijn *energie* en *healthy ageing*. Daarnaast zijn het stimuleren van ondernemerschap en innovatie en het realiseren van jongerenhuisvesting belangrijke thema's.

Doelstelling:

het aantrekken, ontwikkelen, behouden en profileren van talent (studenten, kenniswerkers en innovatieve bedrijven).

Ambities van het nieuwe Akkoord (3.0)

In de periode 2009-2013 hebben de partners vooral geïnvesteerd in de ontwikkeling en profilering van de speerpunten *energie* en *healthy ageing*. De creatieve industrie (sterk aanwezig in de ICT-sector vormt) vormt een goede aanvulling op deze sectoren. De creatieve industrie is sterk vertegenwoordigd in Groningen en biedt interessante mogelijkheden voor kruisbestuiving met energie en healthy ageing. Juist in deze zogenaamde 'cross overs' vindt vaak innovatie plaats en ontstaat nieuwe bedrijvigheid, vaak op onverwachte locaties in de stad.

Wij willen met *Akkoord 3.0* - aansluitend bij het nieuwe economische programma van de gemeente - het innovatieve bedrijfsleven (inclusief de creatieve industrie) actiever bij de Akkoordsamenwerking betrekken. Het delen van kennis, het gezamenlijk investeren in projecten, een gezamenlijke profilering van Groningen als innovatiestad, het gezamenlijk participeren in Europese projecten en het verbinden van elkaars netwerken zijn hierin de rode draden.

De profilering van Groningen als internationale kennis- en innovatiestad in Europa en China blijft plaatsvinden onder de paraplu van de City of Talentcampagne.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Samenwerken, innoveren en profileren: onder de noemer van City of Talent

Door de sterke samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen en gemeente, de overeenkomsten waarin meerjarige afspraken zijn vastgelegd en de overvloed aan talent is Groningen een interessante samenwerkingspartner voor andere steden en een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. Door de goede bestuurlijke samenwerking kunnen de belangrijke partners in de stad samen met de provincie snel reageren als zich interessante kansen voordoen.

Groningen heeft alles in huis om als kennis- en innovatiestad verder te groeien. We kunnen de innovatieve kracht van stad en regio echter beter benutten door de verbindingen tussen overheid, kennisinstellingen én bedrijfsleven te intensiveren. Zo kunnen wij gezamenlijk beter zichtbaar maken wat kennisstad Groningen op het gebied van innovatie te bieden heeft. Door de sterke kwaliteiten van de stad (inter)nationaal te presenteren willen wij Groningen profileren als aantrekkelijke stad om te wonen en te werken en zo meer kenniswerkers en innovatieve bedrijven aantrekken.

Relatie tussen onderwijs, overheid, ondernemers en instellingen versterken

De komende jaren willen de Akkoordpartners de relatie tussen onderwijs, onderzoek, overheid en ondernemers versterken. De huidige economische ontwikkelingen worden steeds sterker bepaald door een goede samenwerking tussen werkgevers, kennisinstellingen en overheid. Door deze samenwerking te versterken en nieuwe verbindingen tot stand te brengen kunnen we onze ambities op het terrein van *healthy ageing* en (duurzame) *energie* optimaal realiseren.

Een deel van het bedrijfsleven in stad en regio zou meer kunnen profiteren van de kennis en het talent dat wordt ontwikkeld door de sterke kennisinstellingen in de stad. Het ontsluiten en delen van de beschikbare kennis met de juiste partijen wordt steeds belangrijker: om de verdere ontwikkeling en groei van bestaande bedrijven te bevorderen, om nieuwe bedrijvigheid te stimuleren en om bedrijven van buiten aan te trekken en daarmee meer kenniswerkers te verwerven. Om de innovatieve kracht van Groningen te versterken kunnen overheden, onderwijs en bedrijven *gezamenlijk* de innovatieve ontwikkelingen in stad en regio beter zichtbaar maken. Hierbij willen de Akkoordpartners – als nieuw accent in de samenwerking - nadrukkelijk de relatie met de kunsten en de creatieve industrie leggen vanwege de innovatiekracht binnen deze sector.

Programma Akkoord 3.0 tot 2020

Het programma voor de periode 2015-2019 is gebaseerd op de speerpunten van het Akkoord en heeft een flexibel karakter zodat snel kan worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen en kansen. Gezamenlijke profilering - door Akkoordpartners én zo mogelijk het bedrijfsleven - van Groningen als kennis- en innovatiestad is het uitgangspunt. Onder de vlag van de campagne City of Talent zal Groningen zich sterker profileren als aantrekkelijke stad en regio om te wonen en te werken.

Daarnaast is de maatschappelijke inbedding van de speerpunten *energie* en *healthy ageing* in stad en regio belangrijk in de samenwerking tussen de partners. Wij zullen actief aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken op het gebied van energie en *healthy ageing*, wij zullen nieuwe samenwerkingsvormen stimuleren en wij zullen de ontwikkeling van proeftuinen ondersteunen.

HET AKKOORD VAN GRONINGEN

Akkoord 3.0: Groningen, City of Talent 2020

1. Inleiding

Het Akkoord van Groningen is sinds 2005 het structurele samenwerkingsverband tussen gemeente, RUG, Hanzehogeschool Groningen en het UMCG. De partners werken samen om Groningen als kennisstad te profileren en de economische ontwikkeling van Groningen te bevorderen.

De strategische samenwerking heeft sinds het verschijnen van *Akkoord 2.0. Samen investeren in kennis en innovatie*, in 2009, steeds meer structuur en inhoud gekregen door de thematische focus op *energie, healthy ageing, jongerenhuisvesting en het stimuleren van innovatie en ondernemerschap*.

In 2013 hebben de Akkoordpartners de resultaten van de afgelopen vier jaar geëvalueerd en besloten de samenwerking de komende jaren voort te zetten onder de noemer *Akkoord 3.0: Groningen, City of Talent 2020*. Dit nieuwe Akkoord is binnen de gemeente onderdeel van de Economische Agenda voor de periode 2015-2019.

1.1. Missie

De partners van het Akkoord van Groningen willen stad en regio Groningen als internationaal kennisknooppunt en centrum van innovatie gezamenlijk profileren, uitbreiden en versterken onder de noemer *Groningen, City of Talent*. Samen met andere strategische partners willen wij de krachten bundelen om de bijzondere kwaliteiten van Groningen op het gebied van *kennis* (onderwijs en onderzoek), *innovatie* en *werkgelegenheid* optimaal te profileren. Speerpunten zijn *energie* en *healthy ageing*. Daarnaast zijn het stimuleren van ondernemerschap en innovatie en het realiseren van jongerenhuisvesting belangrijke thema's.

Doelstelling:

het aantrekken, ontwikkelen, behouden en profileren van talent (studenten, kenniswerkers en innovatieve bedrijven).

2. Trends in City of Talent Groningen

Groningen is een jonge, bruisende stad, één op de vijf inwoners is student van de RUG of Hanze Hogeschool of volgt een MBO-opleiding. De stad kenmerkt zich door uitstekende voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur, onderwijs en ICT en een prettig woon- en leefklimaat. De verwachting is dat juist dit soort middelgrote studentensteden met een hoog opgeleide bevolking de komende jaren zullen groeien en werkgelegenheid zullen aantrekken.

De aanwezigheid van hoog opgeleide inwoners, sterke en betrouwbare instituties, een compleet aanbod aan culturele voorzieningen, een goede mix van onderwijs (MBO, HBO en WO), een gevarieerd woningaanbod, een goede infrastructuur en ICT-voorzieningen zijn de basisfactoren voor een goed innovatieklimaat en voor economische groei.

2.1 Talent

De nog steeds groeiende instroom van studenten is niet alleen bepalend voor het jonge, sprankelende karakter van Groningen maar is ook een belangrijke vestigingsplaatsfactor: hoger opgeleiden vestigen zich bij voorkeur in de buurt van andere hoger opgeleiden, bedrijven bloeien op plekken waar ruimte is voor creativiteit en innovatie, in steden waar ze een directe toegang hebben tot talent. Groningen heeft met de aanwezigheid van 55.000 studenten dus goud in handen. Het aantrekken, het profileren en ook het behouden van talent - ongeveer 30 % van de afgestudeerden blijft in Groningen wonen en werken¹ - is van belang voor de ontwikkeling van de stad. Het hier opgeleide talent dat vertrekt, fungeert als ambassadeur om de kwaliteiten van kennisstad Groningen verder in de wereld uit te dragen.

Vanwege demografische ontwikkelingen zal de groei van het aantal Nederlandse studenten op termijn afnemen. Het werven van internationale studenten wordt steeds belangrijker om als kennisinstellingen en ook als stad te kunnen blijven groeien. De Rijksuniversiteit Groningen heeft de ambitie om het aantal internationale studenten in 2020 te hebben verhoogd met 20% tot 30% ten opzichte van de huidige situatie. De stad wordt dus steeds internationaler.

2.2 Groningen dé kennis- en Innovatiestad van Noord-Nederland

Uit recent onderzoek blijkt dat Groningen als innovatiestad veel potentie heeft maar dat we de sterke kwaliteiten van de stad en regio beter kunnen benutten. Op dit moment is Groningen in een vergelijkend onderzoek naar het innovatiepotentieel van Nederlandse regio's gekwalificeerd als middenmoot. Maar met de aantekening dat Groningen alles in huis heeft om door te stoten naar de subtop op de landelijke innovatieladder.² Hiervoor is een verhoging van het aantal kenniswerkers nodig en een uitbreiding van het aantal bedrijven dat banen op hoger en wetenschappelijk niveau biedt. Slechts één op de vijf banen in stad en regio is te kwalificeren als innovatief. De meeste innovatieve banen bevinden zich in de ICTsector door de sterke vertegenwoordiging van de creatieve klasse. Een andere bron van vooral sociale innovatie is het relatief hoge percentage zelfstandigen; ongeveer één op de zes werkenden is zzp'er. Tot slot is het beter matchen van de vacatures in het segment 'hoger opgeleiden' met werkzoekenden een verbeterpunt.

2.3 Werkgelegenheid

De economie van stad en regio zal naar verwachting tot 2020 licht groeien maar de werkgelegenheid

¹ Venhorst, V.A., S. Koster, J. van Dijk (2013). *Geslaagd in de stad*. Rijksuniversiteit Groningen.

² Kwartaalbericht Regio's. ING Economisch Bureau. *Innovatiepotentieel niet in alle provincies benut*, juni 2014.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

groeit volgens de prognoses niet automatisch mee; het arbeidsvolume (aantal fte's) zal zich stabiliseren. De groeipotentie zit vooral in de kenniseconomie - in de sectoren onderwijs, healthy ageing/gezondheidszorg ICT en overheid - en komt van de jonge, innovatieve bedrijven.

Binnen het economische programma van de stad vormt het creëren van werkgelegenheid (zowel voor hoger- als voor lager opgeleiden) de komende jaren de belangrijkste opgave. Daarvoor is een goede samenwerking nodig tussen de gemeente, het onderwijs en het bedrijfsleven, uiteraard in een regionaal verband.

2.4 Belang van de kunsten en creatieve industrie voor een zelfbewuste stad en regio

Oplossingen zoeken voor technische en maatschappelijke vraagstukken (energie, gezond ouder worden, een duurzame samenleving), betekent ook reflecteren op wat mogelijk en wenselijk is - niet alleen in economisch opzicht - maar ook in termen van een duurzame, gelukkige samenleving, waarin ruimte is voor diversiteit. Die reflectie vindt plaats in de wetenschap, in de politiek, maar vooral ook in de verbeelding – in de kunsten.

In interactie met wetenschap en samenleving vormen de kunsten onze identiteit en ons zelfbewustzijn. Een sterke infrastructuur en een rijk en divers cultureel aanbod zijn een voorwaarde voor de ontwikkeling van die eigen identiteit.

Het immateriële klimaat in de stad is zeker zo belangrijk voor het aantrekken van talent als het materiële. Dit klimaat maken we samen, met en door de kunsten, het debat, de journalistiek en de politiek. Dat moeten we in Groningen als stad voor talent koesteren en waar mogelijk versterken door dit talent met kunst en cultuur een spiegel voor te houden waarin zij zichzelf kunnen herkennen én vormen.

De kwaliteit en de continuïteit van kunst en cultuur in Groningen zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokkenen: van de (kunst)instellingen die een beeldbepalende rol vervullen in de Groningse gemeenschap; de RUG en de Hanzehogeschool met hun kunstopleidingen en de gemeente.

De recente start van de Academie van Kunsten – onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen – benadrukt dit grote en breed gedragen belang van de wetenschap én kunsten voor de samenleving.

2.5 Stad in regio

De stad Groningen heeft als economische motor een grote betekenis voor de regio. Het dagelijkse woon-werkverkeer tussen stad en provincie bepaalt voor een belangrijk deel het grote *daily urban system*. Op tal van terreinen (ruimtelijke, economisch, sociaal maatschappelijk) vindt een intensieve samenwerking plaats tussen stad en regio en de nabijgelegen gemeentes binnen die regio. De provincie Groningen is aangesloten bij de bestuurlijke samenwerking binnen het Akkoord van Groningen en daarnaast zijn er bestuurlijke samenwerkingsvormen binnen de regio Groningen-Assen met de Eemshaven/Delfzijl, met de NG 4 en natuurlijk binnen het SNN. Door de herindelingsdiscussie zal er een nieuw krachtenveld ontstaan die de samenwerkingsagenda van stad en regio zal beïnvloeden.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

De doelstellingen van de verschillende bestuurlijke samenwerkingsverbanden in de noordelijke regio komen voor een belangrijk deel overeen: de ontwikkeling en vergroting van de noordelijke arbeidsmarkt en het aantrekken van bedrijven en talent zijn gezamenlijke opgaven. Het realiseren van de doelstellingen van *Akkoord 3.0* heeft dan ook een nauwe relatie met de Noordelijke Innovatieagenda van Noord Nederland: het werkprogramma van RIS3. Het Akkoord van Groningen richt zich vooral op de internationale profilering van de stad Groningen als kennisstad, uiteraard in een regionaal verband.

Naast het Akkoord van Groningen zijn de samenwerkende partners aangesloten bij diverse andere bestuurlijke samenwerkingsverbanden en platforms in de noordelijke regio. Het aangaan van verbindingen met nabijgelegen steden en regio's is daarbij belangrijk (Noord-Duitsland) maar ook met verder weg gelegen regio's in China via het Groningen Confucius Institute.

De verschillende bestuurlijke samenwerkingsverbanden kunnen meer van elkaars kennis en kracht profiteren, de verschillende netwerken kunnen beter op elkaar aangesloten worden en de verschillende fondsen kunnen elkaar versterken. Het Innovatiefonds Noord-Nederland is een belangrijk nieuw instrument om de innovatieve kracht van Noord-Nederland te vergroten.

3. Ambities van het nieuwe Akkoord (3.0)

In de periode 2009-2013 hebben de partners vooral geïnvesteerd in de ontwikkeling en profilering van de speerpunten *energie* en *healthy ageing*. De creatieve industrie (sterk aanwezig in de ICT-sector vormt) vormt een goede aanvulling op deze sectoren. De creatieve industrie is sterk vertegenwoordigd in Groningen en biedt interessante mogelijkheden voor kruisbestuiving met energie en healthy ageing. Juist in deze zogenaamde 'cross overs' vindt vaak innovatie plaats en ontstaat nieuwe bedrijvigheid, vaak op onverwachte locaties in de stad.

Wij willen met *Akkoord 3.0* - aansluitend bij het nieuwe economische programma van de gemeente - het innovatieve bedrijfsleven (inclusief de creatieve industrie) actiever bij de Akkoordsamenwerking betrekken. Het delen van kennis, het gezamenlijk investeren in projecten, een gezamenlijke profilering van Groningen als innovatiestad, het gezamenlijk participeren in Europese projecten en het verbinden van elkaars netwerken zijn hierin de rode draden. De profilering van Groningen als internationale kennis- en innovatiestad in Europa en China blijft plaatsvinden onder de paraplu van de City of Talentcampagne.

3.1 Samenwerken, innoveren en profileren: onder de noemer van City of Talent

Het hart van de Akkoordsamenwerking wordt gevormd door het grote en brede netwerk dat zich de afgelopen jaren zowel binnen als buiten de Akkoordorganisaties heeft gevormd. Door de sterke samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen en gemeente, de vaste vormen van overleg, de overeenkomsten waarin meerjarige afspraken zijn vastgelegd en de overvloed aan talent is Groningen een interessante samenwerkingspartner voor andere steden en een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. De goede bestuurlijke samenwerking zorgt er voor dat de belangrijke partners in de stad samen met de provincie snel kunnen reageren als zich interessante kansen voordoen. De gezamenlijke actie om IBM naar Groningen te halen is een mooi voorbeeld. Hetzelfde

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

geldt voor het gezamenlijk participeren in Europese programma's. Ook het verwerven van de titel *Groningen Onderwijsstad 2014-2015* is onder meer te danken aan de intensieve interactie tussen onderwijs, samenleving en gemeente.

Groningen heeft alles in huis om als kennis- en innovatiestad verder te groeien. We kunnen de innovatieve kracht van stad en regio echter beter benutten door de verbindingen tussen overheid, kennisinstellingen én bedrijfsleven te intensiveren. Zo kunnen wij gezamenlijk beter zichtbaar maken wat kennisstad Groningen op het gebied van innovatie te bieden heeft. Door de sterke kwaliteiten van de stad (inter)nationaal te presenteren willen wij Groningen profileren als aantrekkelijke stad om te wonen en te werken en zo meer kenniswerkers en innovatieve bedrijven aantrekken.

3.2 Relatie tussen onderwijs, overheid, ondernemers en instellingen versterken

De komende jaren willen de Akkoordpartners de relatie tussen onderwijs, onderzoek, overheid en ondernemers versterken. De huidige economische ontwikkelingen worden steeds sterker bepaald door een goede samenwerking tussen werkgevers, kennisinstellingen en overheid. Door deze samenwerking te versterken en nieuwe verbindingen tot stand te brengen kunnen we onze ambities op het terrein van *healthy ageing* en (duurzame) *energie* optimaal realiseren.

Een deel van het bedrijfsleven in stad en regio zou meer kunnen profiteren van de kennis en het talent dat wordt ontwikkeld door de sterke kennisinstellingen in de stad. Het ontsluiten en delen van de beschikbare kennis met de juiste partijen wordt steeds belangrijker: om de verdere ontwikkeling en groei van bestaande bedrijven te bevorderen, om nieuwe bedrijvigheid te stimuleren en om bedrijven van buiten aan te trekken en daarmee meer kenniswerkers te verwerven. Om de innovatieve kracht van Groningen te versterken kunnen overheden, onderwijs en bedrijven gezamenlijk de innovatieve ontwikkelingen in stad en regio beter zichtbaar maken. Hierbij willen de Akkoordpartners ook nadrukkelijk de relatie met de kunsten en de creatieve industrie leggen. Daarom hebben we de afgelopen Akkoordperiode ook succesvol bijgedragen aan de realisatie van de masteropleiding bij het Prins Claus Conservatorium.

Aansluitend bij het advies en de aanbevelingen van de Sociaal Economische Raad Noord Nederland³ ligt het voor de hand aansluiting te zoeken met de innovatieve bedrijven die van nature dicht bij de kennisinstellingen en de speerpunten van het Akkoord staan; de bedrijven(verenigingen) die zich concentreren rond de Zernike Campus Groningen en de Healthy Ageing Campus en de ondernemers die begeleid worden door het Consortium voor Valorisatie en Ondernemerschap, partner zijn in een Center of Expertise, deelnemer aan het business development programma van VentureLab Noord Nederland of aangesloten zijn bij HANNN of Energy Valley. Maar juist ook de 'onbekendere' MKB-bedrijven zijn interessant; bedrijven die iets willen maar de juiste kennis missen. Het SERrapport spreekt van 'ondernemers die zelf willen innoveren maar het juiste netwerk missen'. Daarnaast zien de Akkoordpartners kansen in het aangaan van verbindingen met de creatieve industrie vanwege de innovatiekracht binnen deze sector.

³ SER Advies 2014. Aan de Slag. Innovatie ondersteuning voor het MKB in NoordNederland. Maart 2014.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

4. Programma Akkoord 3.0 tot 2020

Het programma voor de komende jaren is gebaseerd op de speerpunten van het Akkoord en heeft een flexibel karakter zodat snel kan worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen en kansen. De uit dit programma voortvloeiende projecten en activiteiten zullen wij vastleggen in jaarplannen.

Gezamenlijke profilering - door Akkoordpartners én zo mogelijk het bedrijfsleven - van Groningen als kennis- en innovatiestad, zowel nationaal als internationaal is het uitgangspunt. Onder de vlag van de campagne City of Talent zal Groningen zich sterker profileren als aantrekkelijke stad en regio om te wonen en te werken.

Daarnaast is de maatschappelijke inbedding van de speerpunten *energie en healthy ageing* in stad en regio belangrijk in de samenwerking tussen de partners. Wij zullen actief aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken op het gebied van energie en healthy ageing, wij zullen nieuwe samenwerkingsvormen stimuleren en de ontwikkeling van proeftuinen ondersteunen.

4.1 Programma en activiteiten

Speerpunt Energie / Zernike Campus Groningen

De Akkoordpartners zijn allen aangesloten bij SWITCH, de noordelijke energieagenda waarin besparing + decentrale opwekking, gas in transitie centraal staan. De samenwerking binnen het Akkoord concentreert zich vooral op de energieontwikkelingen op de Zernike Campus Groningen. De Energy Academy Europe en het Energy Transition Centre (EnTrAnCe, proeftuin voor toegepast onderzoek) zijn belangrijke initiatieven voor de verdere ontwikkeling van de Zernike Campus Groningen tot een van de belangrijkste kennisdynamo's van stad en regio. Ook het vaststellen van een strategische agenda met alle betrokken partijen (Akkoordpartners en bedrijvenverenigingen), een herijking van het stedenbouwkundig kader, het aanstellen van een parkmanager, de publicatie van een huisstijl en een goede bewegwijzering op de campus en op de ringweg, hebben een stevige basis gelegd voor de verdere profilering van de Campus in de periode 2015-2019.

Programma 2015 en verder

Verdere profilering van het Zernikegebied als hoogwaardige kennisdynamo met een focus op energie en een versterking van de samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven. Wij willen gezamenlijk zichtbaar maken wat er de afgelopen jaren is ontwikkeld om zo nieuwe bedrijven te interesseren voor het gebied.

- Wij willen innovatieve ontwikkelingen op het terrein van groene en duurzame energie zichtbaar maken en laten landen in de stad.
- De Akkoordpartners fungeren landelijk en internationaal als ambassadeurs die Groningen als slimme energiestad en regio profileren. Daarin zullen ook de ontwikkelingen rondom de rijkscompensatie voor aardbevingschade worden meegenomen. Het ontwikkelen van nieuwe kennis op het terrein van de energietransitie en het realiseren van aardbevingsbestendige bouw zijn onderwerpen waarin kennisinstellingen, bedrijven en overheden gezamenlijk optrekken.
- Op het terrein van energietransitie zijn er interessante, innovatieve MKB-bedrijven die het profiel van Groningen als innovatieve stad en regio kunnen versterken. In de geest

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

van Groningen als City of Talent zou hierbij de aandacht gericht moeten zijn op de transitie naar een groene economie en innovatie op het terrein van duurzame producten en productieprocessen (voorbeelden: de duurzame straatverlichting van het bedrijf Tvilight, de energiecoöperatie Grunneger Power en het project PowerMatching City).

- Meer faciliteiten/voorzieningen realiseren.
- Ontwikkelingen geothermie profileren.
- De innovatieve ontwikkelingen op het gebied van energie zullen worden **geprofileerd** binnen de campagne City of Talent.

Speerpunt healthy ageing

De arbeidssector rondom healthy ageing en *life sciences* is in Groningen met ruim 22.000 arbeidsplaatsen de grootste werkgelegenheidssector. De kennisinfrastructuur op het gebied van *life sciences* in Noord-Nederland kan zich meten met de wereldtop. Veel bedrijven zijn *spin offs* van de Groningse kennisinstellingen. Het onderzoek (onder meer binnen ERIBA en ook LifeLines) naar veroudering trekt internationale farmaceutische bedrijven aan die een deel van hun R&D in Noord-Nederland uitvoeren. Dit trekt weer andere bedrijvigheid aan. De start van het Center of Expertise Healthy Ageing heeft binnen een jaar geresulteerd in een verdubbeling van het aantal bedrijfsparticipaties.

De Europese Commissie heeft Noord-Nederland in 2013 uitgeroepen tot Europese voorbeeldregio op het gebied van *healthy ageing*. Ook andere steden en regio's in Europa profileren zich als *healthy cities of healthy regions*. Groningen heeft met de aanwezigheid van toonaangevende kennisinstellingen waar onderscheidend toponderzoek wordt verricht sterke kaarten in handen om als stad en regio in de voorhoede te blijven.

De Akkoordsamenwerking op het gebied van healthy ageing was de afgelopen jaren gericht op een brede verankering van het thema gezond ouder worden in de stad en het gezamenlijk participeren in Europese netwerken.

Het doel van deze Europese programma's is steden en regio's te stimuleren om netwerken te vormen om zo innovatie op het gebied van healthy ageing/gezond ouder worden te bevorderen. Binnen deze netwerken werken de Akkoordpartners samen met vele andere partners, waarbij het Healthy Ageing Network Noord Nederland en TNO een coördinerende rol vervullen. Innovatieve ontwikkelingen op het gebied van healthy ageing kunnen beter zichtbaar worden gemaakt door de Noord-Nederlandse deelname binnen de diverse deelgebieden van de Europese programma's als één pakket in Brussel voor het voetlicht te brengen. Zo kan de samenhang tussen de verschillende onderdelen beter worden belicht. De City of Talentcampagne is een instrument om de actielijnen, programma's en successen te presenteren.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Programma 2015 en verder

De huidige trend van sterk groeiende steden gaat gepaard met een toenemende aandacht voor de gezonde stad en een gezonde leefomgeving. Er is een aantoonbare relatie tussen een slechte sociaal economische positie en een minder goede gezondheid. Het investeren in gezondheidsbevorderende maatregelen heeft dus een positief effect op het sociaal economische klimaat in de stad.

De Akkoordpartners zijn in 2014 gestart met de realisering van het projectplan *Healthy Cities. De leefomgeving als medicijn*. Het plan bevat een reeks activiteiten die Groningen als Healthy City op de kaart moeten zetten, waaronder de organisatie van een internationaal congres, de inrichting van een proeftuin in de wijk Selwerd en een uitwisseling met ontwerpers en experts uit Japan rondom het thema 'gezonde ruimte en veroudering' (2014-2015).

- De wijk Selwerd als proeftuin: door tijdelijke ingrepen in de openbare ruimte worden wijkbewoners gestimuleerd meer te bewegen en bewuster gebruik te maken van hun dagelijkse leefomgeving.
- Organisatie van een internationale workshop op het gebied van Age Friendly Environments in 2015, voortvloeiend uit de deelname aan de Europese netwerken.
- Organisatie van een internationale conferentie (*Building the future of health*) in juni 2016 over de invloed van de ruimtelijke context op gezondheid. Initiatiefnemers: UMCG, HANNN, in samenwerking met Platform GRAS en Akkoordpartners. De ruimtelijke kant van Healthy Ageing is ook in andere EU-landen een opkomend thema.

Internationalisering

Gastvrije stad

Om meer buitenlands talent aan te trekken en te behouden werken de Akkoordpartners samen aan de ontwikkeling van een International Welcome Center North (IWCN): een voorziening voor buitenlandse kenniswerkers om hen beter in het Noorden te laten integreren. Wij zullen het IWCN ook inzetten om Groningen te profileren als aantrekkelijke vestigingsplaats voor buitenlandse bedrijven en als samenwerkingspartner voor buitenlandse universiteiten.

Europese netwerken

De Akkoordpartners zullen de onderlinge relaties op internationaal gebied blijven versterken door de gezamenlijke deelname aan Europese netwerken, deelname aan het jaarlijkse Vaktreffen met de steden Oldenburg en Bremen en deelname aan het Samenwerkingsplatform Internationalisering Noord-Nederland. De relatie van de Akkoordpartners met China wordt onder meer zichtbaar in de samenwerking binnen het Groningen Confucius Institute (GCI).

Programma 2015 en verder

- Wij zullen de Akkoordsamenwerking als uitgangspunt nemen bij ons internationaal handelen. Wij zullen Groningen actief als City of Talent profileren binnen onze Europese netwerken en wij zullen de relaties in Den Haag, Brussel, Noord-Duitsland, Rusland en China versterken.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- Wij zullen - waar mogelijk - samen optrekken bij deelname aan calls / afstemmen richting Horizon 2020.
- De Akkoordpartners continueren de deelname aan Europese netwerken, waarbij de profilering van Groningen als Healthy Ageing City centraal staat. Hierbij werken wij samen met het Healthy Ageing Network Noord Nederland (HANNN). De deelname aan het *European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP/AHA)* en het *thematische netwerk Age Friendly Environments* is gericht op het bevorderen van een gezonde leefomgeving voor jong én oud. Op dit terrein willen wij experimenten en onderzoek in de stad te stimuleren en proeftuinen in wijken ontwikkelen, met een actieve betrokkenheid van wijkbewoners, studenten/onderzoekers. Dit in samenwerking met de bijzonder hoogleraar Architecture, Urbanism and Health van de RuG/UMCG. De nieuwe leerstoel is gericht op de invloed van de gebouwde omgeving op de gezondheid van burgers in steden.
- De Akkoordpartners worden lid van ERRIN ('European Regions Research and Innovation Network'), een netwerk van EU regio's in Brussel, gericht op het delen van kennis en het stimuleren van projectpartnerschappen, met als doel het versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit van de leden en het vergroten van hun succes in de EU-programma's.
- De Akkoordpartners zullen deelnemen aan het European Innovation Partnership Smart Cities and Communities (EIP Smart Cities) om Groningen te profileren als slimme, duurzame energiestad en slimme, gezonde fietsstad. Het EIP Smart Cities is een Europees netwerk dat overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven stimuleert netwerken te vormen om oplossingen voor stedelijke vraagstukken te ontwikkelen. Het gaat vooral om innovatieve ICT oplossingen op het gebied van energie- en mobiliteitsvraagstukken.
- Wij zullen via SNN aansluiten bij het Enterprise Europe Network
Het Enterprise Europe Network (EEN) is een contactpunt dat door de Europese Commissie in het leven is geroepen om betere verbindingen tot stand te brengen tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven en mkb'ers te ondersteunen bij internationale handel en innovatie. EEN helpt bij het vinden van handelspartners, biedt informatie over Europese wet- en regelgeving, EU programma's en fondsen en begeleidt bij deelname aan R&D-projecten.
- Als aanvulling op de bestaande Welcoming Days van de RuG en de Hanzehogeschool zullen wij een Open Dag voor internationale studenten organiseren. Door het openstellen van de gemeentelijke culturele, sportieve en sociaal-maatschappelijke instellingen en voorzieningen willen wij internationale studenten, Nederlandse studenten en stadgers nader tot elkaar brengen. De gemeente zal samen met internationale studenten in kaart brengen hoe de tweetaligheid op straat en in de (virtuele) informatievoorziening kan worden verbeterd.

Jongerenhuisvesting

De op termijn verwachte stagnerende groei van het aantal Nederlandse studenten is nu al een aandachtspunt voor de kennisinstellingen. Bij de werving van internationale studenten is het van belang dat de stad er klaar voor is om deze nieuwe inwoners te ontvangen. Dat betekent dat rekening gehouden moet worden met de ontwikkeling van nieuwe faciliteiten en voorzieningen voor deze steeds groeiende groep internationale studenten en kenniswerkers.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Programma 2015 en verder

De gemeente zal BOUWJONG continueren. De volgende punten staan centraal:

- Uitbreiding jongerenhuisvesting realiseren, zowel tijdelijk als permanent.
- Accent op kwalitatieve toevoeging en differentiatie.
- Vernieuwing van het Housing Office.
- Hoogwaardige faciliteiten voor excellente studenten.
- Verbinding tot stand brengen met het International Welcome Center North. Gastvrij zijn voor (inter)nationale studenten.
- Aandacht voor samenleven studenten en andere burgers van de stad, waarbij de positieve betekenis van de aanwezigheid van jong, creatief talent in de wijken wordt geprofileerd binnen de campagne City of Talent. Bijvoorbeeld de initiatieven van die studenten van de Hanzehogeschool samen met wijkbewoners en corporaties ontplooiën op het gebied van bewegen, en hand- en spandiensten binnen buurt- en wijkcentra en Vensterscholen.

Stimuleren van innovatie en ondernemerschap samen met de creatieve industrie

De huidige economische ontwikkelingen en de Europese programma's worden steeds sterker bepaald door een goede samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Kennisinstellingen, overheid en bedrijfsleven (inclusief de creatieve industrie) kunnen meer van elkaars kennis, kunde en van elkaars netwerken profiteren

Groningen heeft alles in huis om als kennis- en innovatiestad verder te groeien. We kunnen de innovatieve kracht van stad en regio echter vergroten door meer kenniswerkers en innovatieve bedrijven aan te trekken. We kunnen samen met het bedrijfsleven beter zichtbaar maken wat Groningen op het gebied van innovatieve ontwikkelingen in huis heeft: verrassende, inspirerende ondernemers, interessante uitvindingen, vernieuwende kruisbestuivingen tussen sectoren etc. Hierbij leggen de Akkoordpartners nadrukkelijk ook de relatie met de kunsten en de creatieve industrie. In het leggen van nieuwe, slimme verbanden tussen de economische clusters kunnen juist creatieve ondernemers een belangrijke rol vervullen. De creatieve industrie heeft een stuwende invloed op het innovatieklimaat, zorgt voor interessante nieuwe ontwikkelingen op nieuwe, spannende locaties.

Het Akkoord is een geschikt platform om op stedelijk niveau kleinschalige bijeenkomsten te organiseren om betere verbindingen tot stand te brengen tussen de verschillende netwerken: Fonds Ondernemend Groningen, bedrijvennetwerken, Consortium voor Ondernemerschap en Valorisatie, Energy Valley, EnTranCe etc. én de creatieve industrie.

Programma 2015 en verder

- Wij willen door het organiseren van netwerkbijeenkomsten op stedelijk niveau een betere aansluiting realiseren tussen de netwerken van overheid, bedrijven (inclusief creatieve industrie) en kennisinstellingen en intensiever contact leggen met innovatieve startende ondernemers die gelieerd zijn aan de speerpunten van het Akkoord.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- We willen de kenniseconomie stimuleren door samenwerking tussen ondernemers, overheid en (kennis)instellingen te stimuleren en kansrijke projecten te cofinancieren.
- Wij willen gezamenlijk de kansen benutten op het gebied van werkgelegenheid; meer kenniswerkers en nieuwe bedrijven trekken, een betere match tussen vacatures en werkzoekenden in het segment voor hoger opgeleiden realiseren (met de vestiging van IBM in Groningen als voorbeeld.)
- Wij willen actief aansluiten bij de afspraken binnen het te sluiten convenant tussen gemeente Groningen en de bedrijvenverenigingen.
- Wij willen de innovatieve en creatieve kracht versterken en een vruchtbare samenwerking tot stand brengen tussen de wetenschap, kunst en maatschappij. Die driehoeksverhouding geven we vorm in het onderwijs en in het maatschappelijk debat. Het nieuwe Akkoord stimuleert en faciliteert cross-overs, multi- en interdisciplinaire 3D-projecten met denkers, makers en doeners uit de wereld van de wetenschap, kunst, techniek en samenleving. Zo ontwikkelen de partners samen met culturele instellingen en maatschappelijke partners nieuwe vormen van samenwerking, gebaseerd op de kracht en de mogelijkheden van een multi- en interdisciplinaire aanpak van maatschappelijke vraagstukken.
- Profileren van Groningen als innovatieve stad en regio in 2016. De Akkoordpartners willen Groningen in 2016 als innovatiestad profileren tijdens de tweejaarlijkse innovatie-estafette en de Innovation Convention in Brussel (Europees platform voor kennis en beleid op het gebied van innovatie).

Campagne City of Talent als paraplu

Wij willen samen met andere partijen de innovatieve kracht van Groningen als dé kennis- en innovatiestad van Noord-Nederland breder bekend maken onder de vlag van de campagne Groningen.

Programma 2015 en verder

- Wij willen de innovatieve ontwikkelingen in stad en regio, op het gebied van onderwijs, wetenschap, cultuur, sport en ondernemerschap beter zichtbaar maken.
- Wij willen de campagne City of Talent breder verankeren in de Akkoordorganisaties en het merk City of Talent consequenter uitdragen. Hoe breder de cirkel van mensen die de campagne kennen en ondersteunen, des te effectiever en consequenter kan de City of Talent boodschap worden uitgedragen
- Met de gezamenlijke landelijke arbeidsmarktcommunicatie als hart willen wij optimaal de kansen grijpen op het gebied van werkgelegenheid (landelijke profilering van het aantrekkelijke vestigingsklimaat in stad en regio).

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

- Wij willen innovatieve-, aan de speerpunten gerelateerde bedrijven, indien gepast en wenselijk, bij de campagne betrekken.
- Profilering van de titel Groningen onderwijsstad in 2014-2015.

Groninger Talent Group

De Groningen Talent Group (GTG) bestaat uit talentvolle (*young professionals*) uit de stad Groningen, die verbonden zijn aan de Akkoordpartners. De groep bestaat uit een gevarieerd gezelschap van circa 80 jonge ondernemers, onderzoekers, kunstenaars, artsen, studenten en politieke talenten.

De Talent Group is onderdeel van de campagne City of Talent. De talenten vormen het bewijs van Groningen City of Talent. Ze fungeren als ambassadeurs voor Groningen en zijn een visitekaartje voor de stad. De groep functioneert als een hoogwaardige denktank voor de Akkoordpartners en andere organisaties in de stad, ontwikkelt projecten en werkt mee aan evenementen.

De afgelopen jaren ontstond er een hechtere relatie tussen de Talent Group, en de Honours Colleges van de RUG en de Hanzehogeschool. Verder legde de Talent Group relaties met Urban Gro Lab, een stadslaboratorium waar wetenschap en praktijk aan elkaar verbonden worden, met het Gamelab Indietopa en met het stadstalentprogramma van de gemeente, een traineeprogramma voor jonge, afgestudeerden van de Groningse kennisinstellingen. Tevens zijn ze betrokken bij vraagstukken in het UMCG en op cultureel gebied profileren ze zich door actieve bijdragen tijdens onder meer het Let's Gro festival en de Nacht van Kunst en Wetenschap.

De Akkoordpartners willen deze jonge talenten actief aan de stad en aan elkaar verbinden, waarbij ze worden betrokken bij maatschappelijke vraagstukken en met elkaar netwerken voor de toekomst opbouwen. Bovengenoemde initiatieven kunnen in verbondenheid met elkaar tot een grotere profilering van talent in de stad leiden en op die manier als katalysator dienen.

Wij willen de Groninger Talent Group een actievere rol geven in de profilering van Groningen als City of Talent en bij het realiseren van de strategische doelen van het programma voor 2015-2019.

Deze multidisciplinaire groep van jonge, slimme, ondernemende mensen kan een belangrijke rol spelen in het op nieuwe manieren gebruiken van kennis en het leggen van dwarsverbanden tussen verschillende netwerken en sectoren.

5. Beoogde Resultaten in 2020

- Beter benutten van de kennissectoren energie en healthy ageing
- Aantrekken van nieuwe bedrijven: creëren van nieuwe werkgelegenheid.
- Meer studenten en toponderzoekers aantrekken en behouden.
- Groei van het aantal hoogwaardige kennisbanen creëren.
- In zijn algemeenheid een bijdrage leveren aan het vergroten van de werkgelegenheid in stad en regio.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

PM Begroting

In het coalitieakkoord 2014-2018 is 2,5 mln. euro gereserveerd voor de economische agenda van de stad. Hiervan is 0,5 mln. euro bestemd voor het uitvoeren van kennisprojecten en voor de uitvoering van het Akkoord van Groningen. Wij stellen als voorwaarde dat ook de andere Akkoordpartners een financiële bijdrage leveren aan het Akkoordbudget. Hoe hoog deze bijdrage zal zijn is op dit moment nog niet duidelijk. De afgelopen jaren droegen de partners in totaal € 255.000 bij.

Wij stellen voor de middelen voor het Kennisfonds, aangevuld met de financiële bijdrage van de overige Akkoordpartners, in te zetten voor de organisatie van activiteiten, voor de cofinanciering van kennisprojecten op het terrein van de Akkoordspeerpunten en voor de organisatie van het Akkoord. Het budget is bedoeld als aanjaaggeld om samen met andere partners innovatieve kennisprojecten te ondersteunen en als cofinanciering voor deelname aan Europese calls in het kader. Ook de uitvoering van de Campagne City of Talent (inclusief de Groningen Talent Group, de landelijke arbeidsmarktcommunicatie, de website City of Talent, een mogelijk nieuwe vorm van de Nacht van Kunst & Wetenschap en het organiseren van netwerkbijeenkomsten) zou ten laste van dit budget moeten komen. Hetzelfde geldt voor de (co)financiering van de projecten die in het bovenstaande programma worden genoemd.

Raadsvoorstel - Economische agenda 2015-2019

Bronnen

- Adviesraad voor het- en Technologiebeleid (2012). *De quadruple Helix: de Triple Helix voorbij?* Den Haag.
- Bureau Onderzoek & Statistiek (2014). *Vlugschrift Ontwikkeling werkgelegenheid 2013*. Groningen: Bureau O&S.
- Derksen, W. (2014). *Perspectief voor de steden. Advies van de commissie Derksen*. In opdracht van het bestuur van de VNG meedenken over nieuwe collegeprogramma's, maart 2014, Den Haag.
- Raspe, O. (2014). *Trends in de regionale economie*. Den Haag: Planbureau voor de Leefomgeving.
- Glaeser, E.L. (2011). *Triumph of the City: how our great invention makes us richer, smarter, greener, healthier and happier*, New York, MacMillan.
- Kwartaalbericht Regio's. ING Economisch Bureau. (2014) *Innovatiepotentieel niet in alle provincies benut*. Juni 2014.
- Marlet, G.A. (2010) *De aantrekkelijke stad*. Utrecht: Atlas voor Nederlandse Gemeenten. Vervolgonderzoeken onder meer gepubliceerd in de jaarlijks verschijnende Atlas voor Gemeenten.
- Nieuw Beeld (2012). *Analyse Economie Groningen*.
- Platform 31 (2013), *Steden in onzekere en turbulente tijden, Trends, ontwikkelingen en uitdagingen voor 2014 en verder*. Rotterdam: Platform 31.
- Rienstra Beleidsonderzoek en beleidsadvies BV (2014). *Onderbouwing werkgelegenheidsdoelstelling Economisch Programma gemeente Groningen*.
- Samenwerkingsverband Noord Nederland (2013). *Research and Innovation Strategy (RIS3)*. SNN.
- SER Advies (2014). *Aan de Slag. Innovatie ondersteuning voor het MKB in Noord Nederland*. Maart 2014.
- *Van lerende economie naar lerende samenleving*, Kennisland, 2013.
- Venhorst, V.A. S. Koster, J. van Dijk (2013). *Geslaagd in de stad*, Groningen: Rijksuniversiteit.
- Wetenschappelijke Raad voor de Regering(2014). *De lerende economie*, Den Haag: Wetenschappelijke Raad voor de Regering.

Collegedebrief - Consultatieronde Economische Agenda 2015-2019

Onderwerp Consultatieronde Economische Agenda 2015-2019

Steller Monique Hansens

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 8946 Bijlage(n) - Ons kenmerk 4590629

Datum 03-09-2014 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Zoals we hebben aangekondigd in het raadsvoorstel over besluitvorming van de Economische Agenda 2015-2019, hebben we tijdens de zomermaanden de Economische Agenda 2015-2019 en het economisch programma G-Kwadraat teruggekoppeld aan het bedrijfsleven om hen te consulteren over de inhoud van de stukken. Het Akkoord van Groningen 3.0 hebben we ter informatie meegestuurd. Met de ondernemersverenigingen en MKB-Noord en VNO-NCW hebben we gesprekken gevoerd om hun reactie op de stukken te vernemen. We informeren u in deze brief over de reacties die we tot nu toe hebben meegekregen.

Reacties uit het bedrijfsleven

Uit de reacties van het bedrijfsleven komt naar voren dat ondernemers de open houding van de gemeente Groningen bijzonder waarderen. De nieuwe werkwijze van de gemeente komt onder andere tot uitdrukking in een andere manier van samenwerken van gemeente met het bedrijfsleven en wordt ook concreet als het gaat om betrokkenheid en inspraak bij het nieuwe economische beleid.

De tot nu toe geconsulteerde ondernemers onderschrijven de hoofdlijnen en de doelstelling van G-Kwadraat, namelijk het streven naar een stijging van de werkgelegenheid. Veel maatschappelijke thema's waar de gemeente mee te maken heeft, zijn onderwerp van gesprek binnen de ondernemersverenigingen. Bovendien hebben gemeente en bedrijfsleven elkaar steeds meer nodig. Door meer samen te werken bereik je uiteindelijk meer.

Opmerkingen meenemen in het vervolgtraject

Er is een rode lijn te ontdekken in de opmerkingen van ondernemers. Deze nemen we nadrukkelijk mee in het vervolgtraject. Enkele opmerkingen zijn:

1. Zowel de Economische Agenda 2015-2019 als ook het economisch programma G-kwadraat moeten gezamenlijk concreter worden uitgewerkt.

Collegedebat - Consultatieronde Economische Agenda 2015-2019

2. De rolverdeling van gemeente en bedrijfsleven ten aanzien van de gemeenschappelijke doelstellingen en de maatschappelijke / sociale opgaven, vraagt nadere uitwerking.
3. Aandacht wordt gevraagd voor het belang van een aantrekkelijke stad en uitstraling van de (bestaande) werklocaties. In dat kader wordt ook opgeroepen te kijken naar de effecten van de bezuinigingen op beheer en onderhoud en de rol van de gemeente. Ondernemers willen graag in gesprek om de mogelijkheden tot samenwerking te bespreken.
4. Het Alfa-college beoordeelt de beleidsvoornemens van G-Kwadrant positief maar geeft vervolgens aan dat de rol van het MBO steviger in G-Kwadrant kan worden uitgewerkt. Deze reactie krijgen we zowel van het Alfa-College als van de bedrijvenverenigingen. Het Alfa-College geeft enkele aanknopingspunten om het MBO nadrukkelijker te betrekken bij de realisatie van onze economische doelstellingen.
5. Ondernemers hechten veel waarde aan economische groei, continuïteit van de onderneming en het versterken van de economie. Groei van de werkgelegenheid zien zij als een belangrijk effect daarvan.
6. Het bedrijfsleven wil graag samen met de gemeente inzetten op stadsbrede projecten. Het gaat daarbij om organisatie en financiering van stadsbrede projecten, activiteiten en evenementen.
7. Het bedrijfsleven roept de gemeente op een rol te blijven spelen in het economisch veld en betrokken te blijven rond de Economische Agenda en deze breed op de politieke agenda te houden.

Samengevat zijn dit de belangrijkste opmerkingen die we uit de gesprekken of als reactie uit het veld hebben meegekregen. Zo is de Economische Agenda ook precies bedoeld: het is een *open agenda* die samen met ondernemers verder wordt aan- en ingevuld. We werken samen aan het opstellen van het Convenant Ondernemend Groningen waarin we de onderlinge samenwerking verder uitwerken. Concrete projecten en activiteiten nemen we op in een uitvoeringsprogramma dat in samenwerking met het bedrijfsleven en kennisinstellingen nog wordt opgesteld.

Enkele voorbeelden van gezamenlijke projecten en activiteiten zijn:

1. Om de levendigheid in de binnenstad te vergroten is het voorstel de creatieve en culturele sector hierbij te betrekken.
2. Projecten om ondernemers meer bekend te maken met de gevolgen van de WMO en de mogelijkheden hiermee om te gaan.
3. Plannen en projecten om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen.
4. Projecten rondom leegstand en het ontwikkelen van nieuwe start-ups.
5. Revitaliseringsprojecten en het niveau van de openbare ruimte op bedrijventerreinen.
6. Projecten en activiteiten met als thema energiebesparing, duurzaamheid en innovatie.

Collegedebrief - Consultatieronde Economische Agenda 2015-2019

Vervolg

We zijn voornemens komend najaar het Convenant Ondernemend Groningen te ondertekenen. Uiteraard houden we uw raad hiervan op de hoogte. Verder komen we één jaar later, eind 2015, bij uw raad terug met een evaluatie van G-Kwadraat op hoofdlijnen en het uitvoeringsprogramma. Daarin zullen we met name rapporteren over de projecten waar we een gemeentelijke bijdrage aan hebben verleend. Wij vertrouwen erop uw raad hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Aanleiding en doel

Onze ambities voor de stad en regio zijn groot als het gaat om economische ontwikkeling. Ook in de huidige moeilijke omstandigheden willen we die ambitie overeind houden. Wij willen daarom ons beleid nog nadrukkelijker afstemmen op de vraag van ondernemers. We willen meer flexibiliteit en differentiatie bieden op de werklocaties en inzetten op een betere marketing en dienstverlening. Dit alles hebben we vastgelegd in de Visie Werklocaties met als titel "Rode Loper". Voor Westpoort hebben we tegelijk een concrete uitwerking opgesteld. Hier willen we laten zien hoe deze koerswijziging in de praktijk er uitziet en met een nieuw kader de ontwikkelkansen voor Westpoort vergroten.

In dit raadsvoorstel schetsen we de grote lijnen en relevante informatie voor zowel de Visie Werklocaties als de uitwerking in de Beleidsnotitie Westpoort. Feitelijk betreft het twee aparte documenten, elk ook met een eigen status. De Visie Werklocaties is een kaderstellend beleidsdocument, de beleidsnotitie voor Westpoort betreft een planologisch kader, dat gezien moet worden als aanvullend op het bestemmingsplan. Gezien de samenhang hebben we er wel voor gekozen om ze in combinatie aan u voor te leggen. Dit geldt ook voor het afgeronde inspraaktraject.

Kader

Deze nieuwe visie geldt voor zowel voor de bedrijventerreinen als de kantorenlocaties, zowel bestaande als nieuwe. Vandaar ook de keuze voor de term "werklocaties". De nieuwe Visie Werklocaties "Rode Loper" vormt formeel de opvolger van "Terrein in Bedrijf" (2007). De Structuurvisie Kantoren (2011) en de daarin benoemde uitgangspunten blijft als aparte visie overeind staan.

Voor Westpoort vragen wij uw raad nu om op basis van de beleidsnotitie het gebied aan te wijzen als gebied waar ons college zonder tussenkomst van uw raad een omgevingsvergunning kan verlenen waarbij wordt afgeweken van het vigerende bestemmingsplan (ex artikel 2.12, lid 1a, onder 3 Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo). Uit jurisprudentie is gebleken dat het uw raad vrij staat om een concreet begrensd gebied als categorieënlijst aan te wijzen op basis waarvan medewerking kan worden verleend aan gewenste initiatieven die afwijken van het geldende bestemmingsplan. Belangrijk is te vermelden dat de gedelegeerde bevoegdheid aan het college niet plaats vindt zonder raadscontrole. Uw raad wordt, net als bij de categorieënlijst verklaring van geen bedenkingen (Wabo), via het "piepsysteem" geïnformeerd. Aanvragen die afwijken van het bestemmingsplan voor Westpoort worden getoetst aan de uitgangspunten van de Beleidsnotitie, hierbij wordt ook gekeken naar de gevestigde belangen op Westpoort.

Argumenten en afwegingen

Voor een goed vestigingsklimaat moet het beleid van de overheid gericht zijn op het perspectief van de ondernemers. Gezien de huidige economische omstandigheden en ontwikkelingen van de afgelopen jaren past het daarom om ons beleid op het gebied van onze werklocaties tegen het licht te houden. Met de "Rode Loper" stellen we de ondernemer centraal. De strategie uit de "Rode Loper" moet ervoor zorgen dat ondernemers en bedrijven de weg naar de stad (en regio) Groningen nog beter weten te vinden. Behoud en uitbreiding van de werkgelegenheid geven we daarbij prioriteit.

We passen de Rode Loperstrategie direct toe op Westpoort (fase 1). Met een wenkend perspectief en ruimere kaders voor wat betreft de bouw en gebruiksmogelijkheden wordt maatwerk geboden om tegemoet te komen aan de vestigingseisen van ondernemers. Daarbij is het doel en de prioriteit verschoven van grondverkoop en gronduitgifte naar het optimaal bedienen van de vraag en wensen van de ondernemers.

In de Beleidsnotitie Westpoort stellen we daarom een forse koerswijziging voor fase 1, zowel in bouw- en gebruiksmogelijkheden als in functies en beeldkwaliteit. Daarbij is speelruimte gezocht voor bedrijven die zich willen vestigen. In de Beleidsnotitie geven we ruimte voor onder andere onzelfstandige en perifere detailhandel, internethandel (zonder showroom) en indoor leisure. De vrijstelling voor categorie 5 wordt geschrapt. Verder worden de voorwaarden voor kavelomvang, bebouwingshoogtes en -percentages los gelaten. Beeldkwaliteit wordt teruggebracht tot de essentie en een proactief ondersteunend proces, conform de uitgangspunten van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. In plaats van de traditionele welstandstoets wordt de ondernemer op het vlak van beeldkwaliteit zorgvuldig begeleid door een stedenbouwkundige van de gemeente. De voorwaarde is dat de ondernemer zich laat bijstaan door een erkende architect.

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Onderdeel van de "Rode Loper" is ook de inzet op het gebied van promotie, marketing en acquisitie en dienstverlening. Het volstaat niet langer om op klanten te wachten en goed op de winkel te passen. De toekomst vereist een ruimer speelveld en een proactieve aanpak. We willen actief aan de slag en zien de komst van bedrijven naar de hele noordelijke regio als de opgave om de werkgelegenheid te versterken.

Vanuit het perspectief van Groningen als vestigingslocatie komen we met een concreet marketingplan om de komende jaren de markt meer actief en strategisch te bewerken. Het marketingplan zal na de zomer 2014 worden afgerond en gepresenteerd. Dan kan ook worden gestart met de vernieuwde marketing. De komende periode zullen we ook aandacht besteden aan het optimaliseren van de dienstverlening aan geïnteresseerde en zich vestigende bedrijven. Daarbij gaat het om het verbeteren van intake, snelle en transparante (interne en externe) afstemming en het stroomlijnen (en zoveel mogelijk versnellen) van het vergunningproces. Deze ambitie geldt uiteraard niet alleen voor de werklocaties, maar voor de dienstverlening stadsbreed.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

In de periode november 2013 tot februari 2014 is de discussienota de "Rode Loper" en de uitwerking voor Westpoort besproken met verschillende partijen. De stukken zijn besproken in de raadscommissie Werk & Inkomen tijdens de reguliere vergadering in november en tijdens een extra (informele) avond begin januari. Deze laatste avond ging specifiek over Westpoort. In het kader van Let's Gro is op 21 november een geslaagde bijeenkomst georganiseerd, waarbij veel mensen vanuit ondernemerskringen en geïnteresseerden aanwezig waren.

Over de Beleidsnotitie Westpoort is enkele keren met de bedrijven en parkmanagementvereniging Westpoort (VPW) overleg geweest. Men is positief over de voorgestelde richting. De bedrijven en VPW zien de opgave die er ligt en zijn ook bereid hier verder in mee te denken en te werken. De gekozen richting met meer ruimte en minder eisen, maar behoud van aandacht voor ruimtelijke kwaliteit zien de gevestigde ondernemers als positief.

Op 10 februari is er een informatieavond georganiseerd voor de burens (bewoners/ondernemers) van Westpoort. Uit deze gesprekken kwamen voornamelijk positieve reacties. Men is positief over de voorgestelde verruiming van het bestemmingsplan en het loslaten van eisen en voorwaarden. Ook is men blij met het schrappen van de vrijstelling voor categorie 5-bedrijven. In dat kader kwam vanuit de buurt wel het signaal dat men veel overlast van de puinbreker Bowie ervaart. De buurt verzocht of er nu, gezien het faillissement, mogelijkheden zijn hier wat aan te doen. We zijn aan het kijken wat hiervoor de opties zijn. Zie in dit verband ook de collegebrief van 3 juni, kenmerk: 4355759. Vanuit de buurt is verder opgeroepen terughoudend te zijn met verruiming van bouwhoogtes (voor reclamemasten en windmolens).

De stukken hebben van 28 maart tot en met 24 april 2014 ter inzage gelegen. Wij hebben één inspraakreactie op de beleidsnotitie Westpoort ontvangen. Deze inspraakreactie is van een van de bezoekers van de informatieavond, een bewoner met een bedrijf binnen het bestemmingsplan Westpoort. De inspraakreactie en onze reactie hierop staan in het "inspraakverslag" en zijn (vertrouwelijk en alleen schriftelijk) bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Ook is op ambtelijk niveau met de collega's uit de Regio Groningen/Assen gesproken over de plannen en heeft een vooroverleg met de provincie Groningen plaatsgevonden. Vanuit beide kanten is positief op de plannen gereageerd. Wel is vanuit de provincie aangegeven dat op enkele punten in de verruiming voor Westpoort afgeweken wordt van de geldende Provinciale Verordening, met name wat betreft de bouwhoogtes i.r.t. reclamemasten en windmolens. Wij zien deze punten echter wel als logische beleidswijziging en passend bij de voorgestelde koerswijziging. Het voorstel is om deze (voorlopig) wel te laten staan en de provincie Groningen te verzoeken hierin mee te werken via de recent gestarte herziening van de Provinciale Omgevingsverordening. Met de provincie Groningen wordt hierover dit najaar verder gesproken.

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Financiële consequenties

De Visie Werklocaties brengt geen directe financiële consequenties met zich mee. Voor Westpoort zullen de eventuele financiële consequenties van dit gewijzigde beleid meegenomen worden in de herziening van de GREX Westpoort eind 2014. Opgave daarbij is om de huidige grondexploitatie, per jaar met vastomlijnde programma's, om te buigen naar een meer flexibele exploitatie die past bij de Rode Loper-strategie. De grondexploitatie blijft de basis voor de verantwoording van kosten en opbrengsten, maar is niet langer bepalend voor de vestigingsstrategie die de gemeente hanteert voor ondernemers en bedrijven.

Overige consequenties

n.v.t.

Vervolg

Nadat uw raad de Visie Werklocaties "Rode Loper" en de Beleidsnotitie Westpoort heeft vastgesteld is de verruiming zoals genoemd in de Beleidsnotitie voor Westpoort van kracht. De ervaringen met de beleidsnotitie Westpoort zal betrokken worden bij de afweging om eenzelfde traject op te starten voor het bedrijventerrein Roodehaan.

Het marketingplan zal kort na de zomer van 2014 worden afgerond en dan kan ook worden gestart met de vernieuwde marketing. De komende periode zullen we ook aandacht besteden aan het optimaliseren van de dienstverlening aan geïnteresseerde en zich vestigende bedrijven. Het gaat daarbij om het verbeteren van intake, snelle en transparante (interne en externe) afstemming en het stroomlijnen (en zoveel mogelijk versnellen) van het vergunningproces. Deze ambitie geldt uiteraard niet alleen voor de werklocaties, maar voor de dienstverlening stadsbreed.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

BIJLAGE 1

“De Rode Loper” - de uitwerking voor Westpoort

Beleidsnotitie Westpoort, juni 2014

1. Inleiding

In november 2013 heeft het college de discussienota ‘De Rode Loper’ vastgesteld, een strategisch document over het functioneren van de werklocaties in de gemeente Groningen. Deze is vervolgens zowel met de raad als met externe partijen besproken, waarna in maart 2014 een uitgewerkte versie voor inspraak is vrijgegeven. Vanuit het besef dat duurzame en concurrerende werklocaties van essentieel belang zijn voor het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid van de stad en de regio, is De Rode Loper een herbezinning op - en herziening van - de bestaande visie voor de werklocaties.

Een belangrijk verschil met de oude visie is het (nog) meer centraal stellen van *De Vraag* van de ondernemer in plaats van *Het Aanbod* van de gemeente. Eerste uitgangspunt daarbij is een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod met als doel om de kwaliteit op de bestaande terreinen te behouden en de leegstand terug te dringen. Het tweede uitgangspunt is om dit te doen met een vraaggericht aanbod en een uitnodigende werkwijze en bijbehorend juridisch-planologisch instrumentarium. De Rode Loper zet in op meer flexibiliteit en differentiatie om aan de vestigingswensen van (potentiële) bedrijven tegemoet te komen.

Deze ambities moeten concreet worden gemaakt. Meer flexibiliteit en differentiatie en een werklocatiebeleid dat is afgestemd op de vraag van de ondernemer. Deze twee ambities worden in deze beleidsnotitie voor Westpoort uitgewerkt. De notitie is in die zin te beschouwen als de eerste uitwerking van de beleidswijziging waarvoor De Rode Loper de toon heeft gezet. Deze notitie is samen met het adviesbureau BügelHajema opgesteld. Zij waren onze inspirator en juridisch adviseur bij het opstellen van deze uitwerking.

Westpoort is met hoge verwachtingen ‘in de markt gezet’. Het terrein leek zich uitstekend te lenen voor de huisvesting van moderne, grootschalige ondernemingen met bijpassende prestigieuze bedrijfsgebouwen. De specifieke bouw- en beeldkwalitatieve eisen in het bestemmingsplan waren in lijn met die hoge verwachting. De realiteit was helaas een andere. Bedrijven bleven weg of weken uit naar andere locaties die beter beantwoordden aan hun wensen. De betrekkelijke leegte van Westpoort doet pijn. Het doel om ondernemers een passende plek te bieden om te ondernemen is onvoldoende gehaald. Dit achterblijvende resultaat heeft een negatief imago opgeleverd, dat alleen maar sterker is geworden naarmate de invulling van het terrein stakte.

De boodschap van de Rode Loper is dat het roer om moet. De voorliggende notitie doet dat door de bouw- en gebruiksmogelijkheden waaraan bedrijven moeten voldoen te versoepelen en te verruimen. Het perspectief dat wij daarbij hebben ingenomen is dat van de potentiële ondernemer. Wat zoekt hij, wat vindt hij aantrekkelijk en wat schrikt hem af? De beleidsnotitie geeft aan langs welke richtlijnen het toekomstige Westpoort kan ontstaan. Het nodigt uit met een goed plan te komen en faciliteert de route van aanvraag naar omgevingsvergunning. Het resultaat moet zijn dat Westpoort de concurrentiekracht terugkrijgt die het door de crisis goeddeels is verloren. Zekerheid is er niet, wel de steun in de rug van de positieve geluiden die over deze koerswijziging zijn geuit door het bedrijfsleven. Laat dat de opmaat zijn voor een gezonde toekomst voor Westpoort!

2. Leeswijzer

De nieuwe aanpak krijgt gestalte door een herziening van de juridisch-planologische regelingen die voor Westpoort zijn opgesteld. Daarmee is deze notitie ook zelf een document met juridische status. Die status wordt in paragraaf 3 nader uiteengezet. Paragraaf 4 gaat in op de eisen die de Wabo stelt aan een omgevingsvergunning die niet in lijn is met het bestemmingsplan. De invulling van het terrein moet aan duidelijke ruimtelijke kaders voldoen. Die kaders zijn uitgewerkt in paragraaf 5. Paragraaf 6 tenslotte, gaat in op het proces en de planning.

3. Juridische status beleidsnotitie

Voor de aanleg en de ontwikkeling van bedrijventerrein Westpoort is in 2007 het bestemmingsplan 'Bedrijvenpark Westpoort Groningen', vastgesteld. Het bestemmingsplan heeft tot doel vaste kaders aan te brengen voor de aanleg- en de gebruiksfase van het terrein. De 'profielchets' van het bestemmingsplan kan worden teruggebracht tot de volgende essenties:

- de inrichting van Westpoort moet beantwoorden aan een *'hoogwaardige presentatie en ruimtelijke kwaliteiten'* en moet een *'zorgvuldige vormgeving en inrichting van de overgang naar de bestaande bebouwing en het landelijk gebied tot stand brengen, wat betreft schaal en maat van de bedrijvigheid, verschijningsvorm van de bebouwing, afscherpende beplantingen en andere overgangselementen'*;
- de ruimtelijk relevante elementen zijn zo veel mogelijk opgenomen in de voorschriften;
- het bestemmingsplan is opgezet als een bestemmingsplan met gedetailleerde eindbestemmingen;
- het plan maakt onderscheid in 'kleinschalige bedrijven', 'gemengde bedrijven' en 'bedrijven in de categorie 3' en '4'.
- het bestemmingsplan bevat een vrijstellingsbevoegdheid naar milieucategorie 5;
- op basis van de VNG-lijst is een selectie gemaakt aan de hand van planologische criteria. Niet-bedrijventerrein-gebonden activiteiten of activiteiten die op een bedrijventerrein niet aanvaardbaar zijn, zoals agrarische bedrijven, detailhandel, (zelfstandige) kantoren boven 500 m² bvo, onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg, zijn daaruit geschrapt. Tevens is een aantal bedrijfstypen, die vanwege de hoge milieubelasting en veiligheidsrisico's ongewenst zijn uit de lijst gehaald.

Op basis van deze profielchets is het bestemmingsplan te typeren als *een aanbodgericht gedetailleerd eindplan dat het thema beeldkwaliteit normatief vertaalt naar voorschriften*.

Inmiddels voelt dit bestemmingsplan als een (te) knellend kader voor de ontwikkeling van Westpoort. Het plan is aanbodgericht in plaats van vraaggericht en sluit daardoor niet aan bij de vraag van de ondernemer. Het aanbodgerichte karakter blijkt uit de wijze waarop het thema beeldkwaliteit is verwerkt in het plan en uit de functionele en fysieke beperkingen die aan de bedrijvigheid worden gesteld:

- De beeldkwaliteitseisen zijn geïnspireerd vanuit de beleving van de beschouwer van het terrein en niet vanuit die van zijn gebruikers.
- De toelaatbaarheid van de bedrijvigheid en de maximale maatvoeringseisen zijn terug te voeren op de verzorgingsstructuur in de stad. Niet de optimalisering van de bruikbaarheid van het terrein staat centraal, maar het voorkomen van vermeende ontwrichtingen in de verzorgingsstructuur van de stad.

Deze notitie wil het bestemmingsplan 'op rek' brengen. Het doel is de knellende bepalingen weg te nemen of te versoepelen, zodat het profiel én het imago van het bestemmingsplan kantelen van *aanbodgericht naar vraaggericht*. Dit hoeft niet te betekenen dat het bestemmingsplan integraal wordt herzien. Het volstaat om de weg vrij te maken naar verlening van medewerking aan initiatieven die naar

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

de inzichten van nú niet geweerd maar juist toegestaan kunnen worden. Om die rek tot stand te brengen wordt gebruik gemaakt van het bepaalde in de artikelen 2.12, eerste lid onder a3 Wabo jo. artikel 6.5, derde lid Bor. Geparafraseerd luiden deze artikelen als volgt:

Artikel 2.12, eerste lid onder a3 Wabo

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, kan - indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan - de omgevingsvergunning slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Artikel 6.5, derde lid Bor

Voor zover een aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet, wordt de omgevingsvergunning, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3', van de wet wordt afgeweken van het bestemmingsplan, niet verleend dan nadat de gemeenteraad van de gemeente waar het project geheel of in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd, heeft verklaard dat hij daartegen geen bedenkingen heeft. De gemeenteraad kan categorieën gevallen aanwijzen waarin een verklaring niet is vereist.

Deze notitie is een uitwerking van de raadsbevoegdheid om categorieën van gevallen aan te wijzen waarin een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. De notitie heeft daardoor de status van beleidsregel in de zin van artikel 4:81 Awb. Als 'categorie van gevallen' wijst de gemeenteraad het plangebied aan van het bestemmingsplan 'Bedrijvenpark Westpoort Groningen'. Het gebied, Westpoort fase 1, is weergegeven op *afbeelding 1 Gebiedscontour behorend bij notitie 'De Rode Loper, uitwerking Westpoort'*. Ten aanzien van dit gebied stemt de raad, met toepassing van artikel 2.12 eerste lid onder a3 Wabo, op voorhand in met verlening van medewerking aan initiatieven die, hoewel strijdig met de bepalingen van het bestemmingsplan, niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. In dat opzicht heeft deze notitie tevens de strekking van een goede ruimtelijke onderbouwing als bedoeld in dat artikel¹.

De notitie strekt mede ter aanvulling op de 'Categorieënlister verklaring van geen bedenkingen Wabo', zoals vastgesteld op 24 mei 2011, nr. RO 11 16754.

De beleidsnotitie is een algemeen verbindend voorschrift². Dit betekent dat het besluit van de gemeenteraad op de in de Gemeentewet voorgeschreven wijze bekend dient te worden gemaakt.

Na vaststelling van de beleidsnotitie door de gemeenteraad kan hiermee vervolgens gewerkt worden. Dit betekent dat voor kansrijke initiatieven die niet passen binnen het bestemmingsplan de gemeente de procedure hanteert volgens de door de raad vastgestelde lijst 'Categorieënlister verklaring van geen bedenkingen Wabo'. Als de aanvraag akkoord is, kan binnen 14 weken de vergunning worden verleend. Dit is gebaseerd op artikel 2.12, eerste lid onder a3 Wabo jo. 3.10 Wabo.

¹ In de uitspraak van 3 oktober 2012 (201206364/1/R4) heeft de Raad van State aangegeven dat artikel 6.5, lid 3 Bor geen vereisten bevat voor de aanwijzing en evenmin een beperking inhoudt voor de categorieën die kunnen worden opgenomen in de aanwijzing. Het betreft een discretionaire bevoegdheid van de gemeenteraad die niet is ingekaderd, aldus de Afdeling. Op basis van die uitspraak staat het de gemeenteraad vrij om een concreet begrensde gebied als 'categorie van gevallen' aan te wijzen waarvoor geen verklaring van bedenkingen is vereist.

² Vergelijk op dit punt de uitspraak van de Afdeling van 28 juni 2006 (200506294/1).

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Afbeelding 1. Gebiedscontour behorend bij de notitie 'De Rode Loper, uitwerking Westpoort'

Er is niet voor gekozen om de gewenste kanteling van een aanbodgericht bestemmingsplan naar een vraaggericht plan tot stand te brengen via een herziening van het bestemmingsplan. Een dergelijke aanpak zou een aanzienlijke tijdsinvestering vergen. Die traditionele route zou daarmee een contraproductief signaal naar potentiële ondernemers zijn. Groningen wil werk maken van haar werklocaties, per direct een uitnodigende houding aannemen en kiest daarom voor 'de vliegende start'. Overigens doet dat geen afbreuk aan de rechtszekerheid van belanghebbenden. De omgevingsvergunningsprocedure verloopt via de uitgebreide procedure conform artikel 3.10 Wabo. De mogelijkheid van het indienen van zienswijzen maakt daarvan deel uit.

Een andere reden om niet via planherziening rek te brengen in de regelingen is de behoefte om eerst ervaring op te doen met de vraagzijde van het bedrijfsleven. Wat zijn de afwegingen die hier en nu een rol spelen bij de keuze voor een vestigingsplaats? Welke bepalingen worden als een last of juist als een lust beschouwd? De praktijkervaringen die rondom deze vragen worden opgedaan zullen gebruikt worden om bij de actualisatie van het bestemmingsplan in 2017 het optimale beheerkader vast te leggen.

4. Goede ruimtelijke onderbouwing ex art 2.12 lid 1a3 Wabo.

Hoe ziet het toekomstige Westpoort eruit? Een logische vraag vanuit traditioneel planologisch denken met beleidsmatig vastgelegde toekomstbeelden. De tijden zijn anders en daarmee kan die vraag niet op voorhand worden beantwoord. De beleidsnotitie geeft in deze zin dan ook geen antwoorden, maar geeft slechts aan langs welke richtlijnen het toekomstige Westpoort kan ontstaan. Het beschrijft geen eindbeeld maar het proces. Het biedt kansen zonder dogmatisch te zijn. Het nodigt uit met een goed plan te komen en faciliteert de route van aanvraag naar omgevingsvergunning.

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

Het perspectief van Westpoort

Westpoort biedt volop kansen voor ontwikkeling. Het is een goed bereikbaar en ontsloten terrein. Het terrein is zowel via weg, over het water als via glasvezel zeer goed toegankelijk. Het is beschikbaar, bouwrijp en vooralsnog wordt het gekenmerkt door ongebreideldheid. Voorts heeft het terrein een streepje voor wat betreft energie. De nabijheid van de Suikerunie met een eigen biovergister draagt hieraan bij. Minder zichtbaar en wachtend op exploitatie zijn de uitstekende omstandigheden voor gebruik van geothermie. Dit maakt het terrein geschikt voor een veelheid en verscheidenheid aan ondernemers met een ruimtevraag. Ook voor de groeiende vraag naar nieuwe datacenters is Westpoort een uitstekende vestigingsplaats.

De belemmeringen en de zoektocht naar speelruimte

Waarom wordt een terrein met de hiervoor beschreven kwaliteiten onvoldoende gezocht en gevonden? Uiteraard speelt de economische crisis hierin een rol. Die zorgt voor een afname aan vraag naar nieuwe terreinen en locaties. De vraag is echter niet geheel verdwenen. Ook in tijden van crisis zijn er bedrijven die het goed doen, anticyclisch willen investeren of opereren in een markt die floreert. Dit betekent dat er ook andere belemmeringen ervaren worden die zorgen voor een verschil tussen vraag en aanbod.

In de analyse die ten grondslag ligt aan de 'Rode Loper' en aan deze notitie is uitvoerig stilgestaan bij mogelijke belemmeringen in het vestigingsklimaat voor Westpoort, met als doel deze te slechten. Allereerst is speelruimte gezocht in het soort bedrijf dat zich op Westpoort kan vestigen. Niet zoals de traditionele werkwijze voorschrijft door het geven van een opsomming van de mogelijkheden maar door duidelijk te zijn over wat er echt niet kan. Al het overige is daardoor toegelaten. Het resultaat van die zoektocht is hieronder weergegeven.

Westpoort is nog altijd niet geschikt voor:

- maatschappelijke voorzieningen in de zin van scholen, kerken of woonzorgvoorzieningen;
- zelfstandige kantoorvestigingen oftewel zakelijke dienstverlening;
- grootschalige detailhandel oftewel verkoop aan particulieren van goederen in kleine hoeveelheden maar op grote verkoopoppervlakten(GDV) dus ook geen supermarkt;
- bedrijfstypen, behorend tot de hoogste milieucategorieën 5 of 6 (de vrijstellingsbevoegdheid wordt niet meer toegepast);
- agrarische functies;
- detailhandel.

Voor deze functies heeft de stad andere en betere plekken die recht doen aan de strategie van 'de compacte stad', of in het geheel geen ruimte vanwege de hoge milieubelasting en veiligheidsrisico's die zij met zich meebrengen.

Anders dan voorheen is Westpoort wel geschikt voor:

- onzelfstandige detailhandel, zijnde detailhandel die ondergeschikt is aan, en rechtstreeks te herleiden is tot, het bedrijfsproces waarvan het deel uitmaakt;
- perifere detailhandel, zijnde detailhandelsconcepten die vanwege hun volumineuze aard en omvang over het algemeen niet in de winkelcentra gevestigd kunnen worden, meubels en food vallen hier niet onder;
- internethandel, echter zonder showroomfunctie;
- duurzame energievoorzieningen;

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

- indoorleisure, zijnde gecombineerde, commerciële en openbare voorzieningen binnen bebouwde voorzieningen ten behoeve van de vrijetijdsbesteding, waarin de commerciële voorzieningen bestaan uit een mix van vermaak met ondergeschikte detailhandel en horeca;
- medische dienstverlening;
- wonen dat in een directe functionele lijn staat met bedrijfsuitoefening.
- Kleinschalige zelfstandige kantoorruimte;
- kleinschalige supermarkten tot een maximaal verkoopvloeroppervlak van 300 m².

Voor de aspecten bebouwingspercentage, kavelomvang en bouwhoogte gelden de volgende voorwaarden³:

- *Bebouwingspercentage*

De voorwaarden uit het bestemmingsplan worden losgelaten, met dien verstande dat de minimale bebouwingspercentages van kracht blijven voor de kavels op de zichtlocaties langs de A7 (zie de afbeeldingen hierna bij 'Beeldkwaliteit', 'niveau 1').

- *Kavelomvang*

De voorwaarden uit het bestemmingsplan worden losgelaten.

- *Bouwhoogte gebouwen*

De voorwaarden uit het bestemmingsplan worden losgelaten.

- *Bouwhoogte reclamemasten*

De voorwaarden uit het bestemmingsplan worden losgelaten.

- *Beeldkwaliteit*

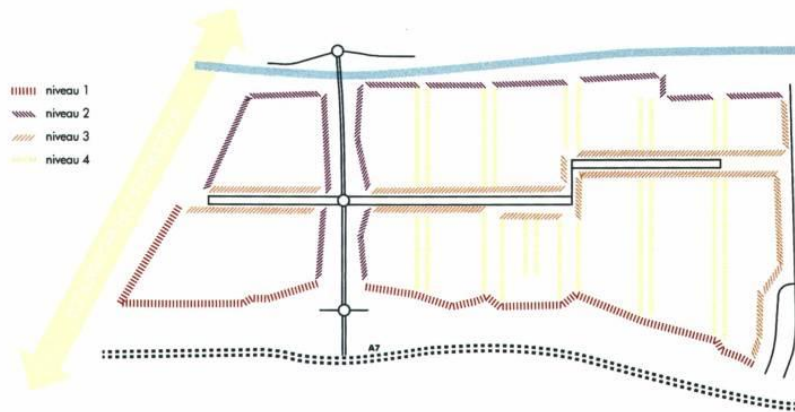
Beeldkwaliteit is teruggebracht tot de essentie en een proactief ondersteunend proces, daarbij ook aansluitend bij de nieuwe werkwijze uit de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Om met dat laatste te beginnen is ervoor gekozen het regime terug te brengen tot een aantal eenvoudige principes. Deze principes zijn afhankelijk van de plek op het terrein en dan met name de betekenis van die plek. Hierbij zijn vier niveaus onderscheiden:

1. De rand langs de A7 en de overgang naar de ecologische hoofdstructuur aan de westzijde. Zichtlocatie op weg naar de stad. Representatief. Betekenis op het niveau van de stad als totaal.
2. Entree van het Bedrijventerrein Westpoort. Uiteindelijk onderdeel van de Ringwegstructuur om Hoogkerk en aansluitend op de radiaal van de stad langs het Hoendiep. Betekenis op het niveau van het stadsdeel.
3. Hoofdsysteem en centrale as van Westpoort. Betekenis voor de afleesbaarheid en ontsluiting van het interne hoofdsysteem van Westpoort zelf.
4. Onderdeel van het netwerk van Westpoort. Betekenis op het niveau van de straat zelf.

Op de volgende afbeelding zijn deze niveaus zichtbaar gemaakt.

³ De voorgestelde verruiming wijkt op enkele punten af van de huidige kaders gesteld in de Provinciale Verordening. Gezien het belang dat wij hechten aan de koerswijziging hebben we deze wel laten staan en verzoeken de provincie Groningen hierin mee te werken via de recent gestarte herziening van de Provinciale Omgevingsverordening. Met de provincie Groningen wordt hierover nader contact gezocht.

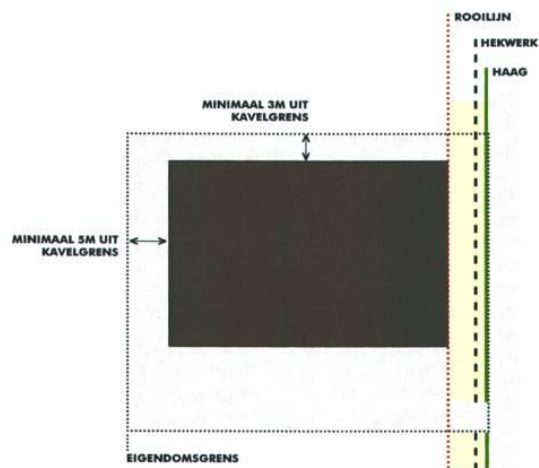
Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Afbeelding 2. De verschillende onderscheidende beeldkwaliteitsniveaus op Westpoort

De meeste nadruk krijgen de kavels binnen niveau 1 en 2. Hierbij ligt de nadruk op een eenduidige, aantrekkelijke en representatieve uitstraling van de gebouwen. De kavels zijn geschikt voor bedrijven die gezien willen worden. Aan de westzijde van het terrein is naast zichtbaarheid meer de relatie met de naastgelegen ecologische hoofdstructuur van belang. Voor de niveaus 3 en 4 spelen deze onderwerpen een minder prominente rol. Wel is van belang dat het bedrijf zich aan de voorzijde presenteert.

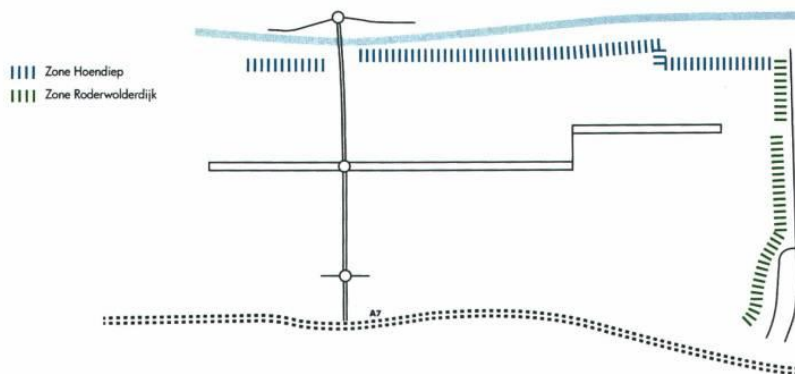
Bij het bieden van ruimte voor de ondernemer wordt de kwaliteit van de openbare ruimte belangrijker. Dit zorgt voor eenheid en samenhang. De representativiteit van het bedrijventerrein is erbij gebaat dat de overgang van openbaar naar privé steeds op een eenduidige manier wordt vormgegeven; een haag, gevolgd door een eenduidig hekwerk op een vaste plek en een herkenbare rooilijn. Het onderhoud van de haag wordt de verantwoordelijkheid van het parkmanagement. Op afbeelding 3 is dit weergegeven.

Afbeelding 3. Onderscheid tussen openbaar terrein en privé terrein

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Specifiek voor de kavels langs het Hoendiep is er, in relatie tot de uitstraling van het water en het landelijke karakter, ruimte voor kleinschalige initiatieven. Langs de Roderwolderdijk blijven kleinschalige initiatieven in relatie tot de bestaande lintbebouwing uitgangspunt, zo mogelijk in de combinatie van wonen en werken.

Afbeelding 4. Zone Hoendiep en Roderwolderdijk

Reclame-uitingen worden afgestemd op de ambitieniveaus van de Beleidskaart Ruimtelijke kwaliteit. Kern hiervan is eenvoudige en eenduidige regels waardoor aanvragen sneller vergunbaar zijn.

Naast de inhoud wordt het proces van beeldkwaliteit eenvoudiger en vanaf de eerste contacten een vast onderdeel van het gesprek. In plaats van de traditionele welstandstoets komt er een supervisor waarmee beeldkwaliteit wordt besproken en de ondernemer advies terzijde worden gestaan. De enige voorwaarde is dat de ondernemer zich laat bijstaan door een erkende architect. Het advies van de supervisor is niet bindend voor omgevingsvergunningverlening.

5. Beschrijving van de te hanteren ordenende principes

Op dit moment is Westpoort een nagenoeg onbeschreven blad. Voor toekomstige ondernemers biedt dat voordelen. Die komen tot uitdrukking in het 'pioniersprincipe' dat voor Westpoort toegepast gaat worden. Op basis van dit principe ontstaat er ten aanzien van de vestigingsmogelijkheden een rangorde die bepaald wordt door de volgorde van vestiging. De ondernemer die zich vestigt heeft in principe een vrije locatiekeuze. Op die plaats bepaalt hij de vestigingsmogelijkheden van een bedrijf dat zich in zijn nabijheid wil vestigen. Dit komt tot stand via de beschrijving van het Ruimtelijke Profiel van het bedrijf. De volgende aspecten bepalen het ruimtelijke profiel van een bedrijf:

- a. Locatieprofiel
- b. Milieugebruiksruimte
- c. Bijzondere functionaliteiten

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Ad a. Locatieprofiel

De keuze van een ondernemer voor een bedrijfsvestigingslocatie is afhankelijk van wat hij of zij ter plaatse nodig heeft voor zijn productiviteit. Te onderscheiden zijn bedrijven die hun bedrijfslocatie aantrekkelijk willen laten zijn voor hun klanten (voor deze bedrijven is een representatieve uitstraling van belang), bedrijven die vooral een geschikt terrein met daarin een geschikte kavel en kavelmaat zoeken en bedrijven die aangewezen zijn op een wederzijdse gerichtheid op elkaar.

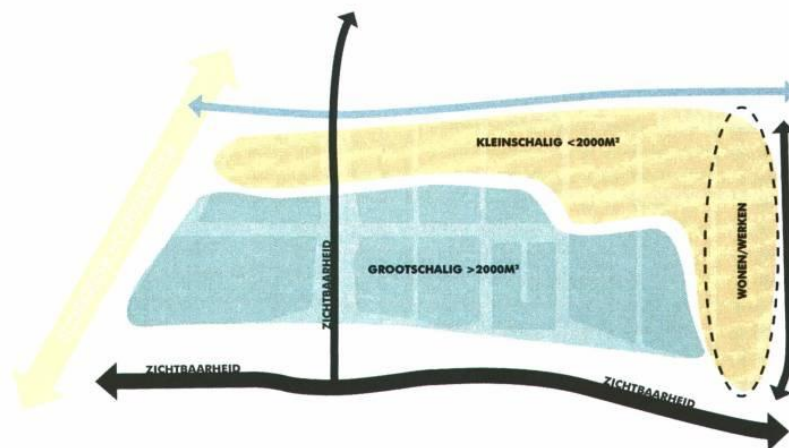
Ad b. Milieugebruiksruimte

De inpasbaarheid van bedrijven is mede afhankelijk van de milieugebruiksruimte die zij nodig hebben. Een 'goede ruimtelijke ordening' is gebaat bij het reguleren van afstanden van bedrijven onderling en ten opzichte van overige functies om te voorkomen dat de gebruiksruimte van de één die van de ander belemmert. De milieugebruiksruimte wordt bepaald door de categorie-indeling in de Staat van Bedrijven in het bestemmingsplan. Als een nieuw te vestigen bedrijf daarin niet is opgenomen, wordt de categorie bepaald naar verhouding van de aard en invloed op de omgeving.

Ad c. Bijzondere functionaliteiten

Op basis van deze notitie wordt de weg vrij gemaakt voor (nieuwe) vormen van bedrijvigheid die volgens het bestemmingsplan als niet passend op het bedrijventerrein werden getypeerd. Deze nieuwe c.q. bijzondere gebruiksmogelijkheden stellen eisen aan de eigen vestigingslocatie maar ook aan de omgeving van de kavel.

Het bedrijfsprofiel vormt samen met het profiel van Westpoort de basis voor het gesprek over de beste kavel. In onderstaand vlekkenplan is dit profiel samengevat. Het is een hulpmiddel om een goede koppeling te maken tussen het Ruimtelijk Bedrijfsprofiel van het te vestigen bedrijf en de kavels die daar het beste bij aansluiten. De invulling verloopt vanuit de randen van het terrein en van groot- naar kleinschalig. Nadat een bedrijf gevestigd is, maakt het onderdeel uit van het profiel van Westpoort waarmee rekening wordt gehouden op het moment dat een nieuw bedrijf zich meldt. Op deze manier gaat ontwikkeling hand in hand met beheer. Van belang hierbij is dat de bestaande bedrijven via het parkmanagement betrokken worden bij nieuwe initiatieven op het terrein. Dit om een optimale afstemming te krijgen tussen nieuw en bestaand.

Afbeelding 5. Vlekkenplan Westpoort

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

6. Proces en planning

Op basis van de discussienota de 'Rode Loper' en de uitwerking voor Westpoort is in de maanden januari en februari gesproken met betrokken partijen op en rond Westpoort. Met de bedrijven en de Vereniging Parkmanagement Westpoort hebben we twee keer om tafel gezeten. Voor de omwonenden van Westpoort is op 10 februari een voorlichtingsavond georganiseerd. Verder zijn de plannen ook besproken met de Regio Groningen-Assen en met de Provincie Groningen.

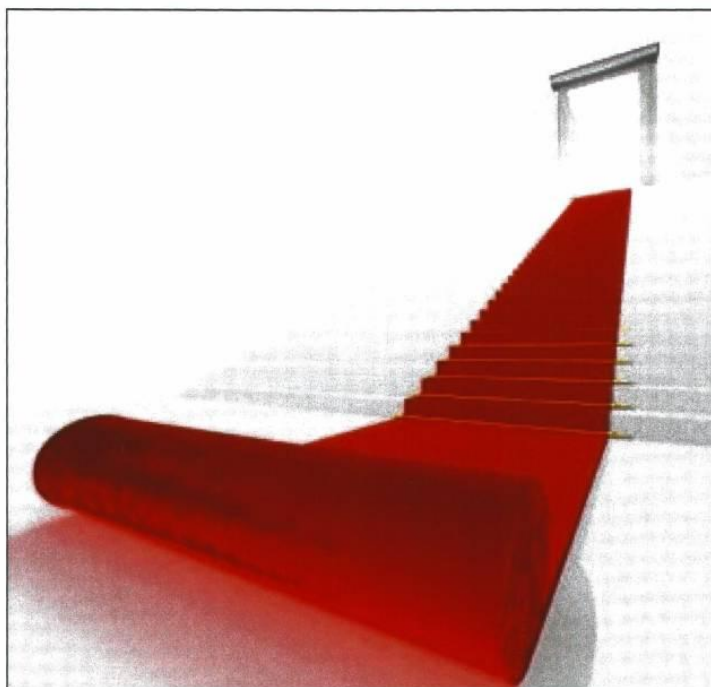
De beleidsnotitie heeft in de periode van 28 maart tot en met 24 april 2014 ter inzage gelegen. Na definitieve besluitvorming door de gemeenteraad (naar verwachting september 2014) vormt deze notitie, aanvullend op het bestemmingsplan 'Bedrijvenpark Westpoort', de basis voor de afgifte van omgevingsvergunningen. Dan zullen we ook starten met een nieuwe marketingcampagne voor Westpoort, vanuit het perspectief van Groningen als vestigingslocatie. We hopen en verwachten met deze nieuwe werkwijze en veranderende eisen dat bedrijven zich eerder "welkom en thuis" voelen op Westpoort.

BIJLAGE II

“De Rode Loper”

Groningen biedt ondernemers de ruimte

Een nieuwe visie en strategie op de werklocaties in Groningen

Visie Werklocaties, juni 2014

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Inhoudsopgave

Publiekssamenvatting	3
1. Inleiding	5
2. Visie op de werklocaties	7
1. Onze visie samengevat	
2. Forse herprogramming gerealiseerd	
3. Werklocaties als onderdeel van het vestigingsklimaat	
4. Karakter van deze visie	
3. Strategische keuzes	10
1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen	
2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren	
3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit	
4. Groningen als vestigingsplaats profileren	
5. Inzet op marketing en gerichte acquisitie	
6. Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'	
7. Focus op de bestaande stad	
8. Samenwerking en parkmanagement	
9. Uitgifteproces	
4. Operationeel programma	18
5. Westpoort als voorbeeld	21
6. Bijlagen	22
- Bijlage 1. Overzicht werklocaties	
- Bijlage 2. Factsheet Datacenters	

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

Vanuit bovenstaand perspectief hebben we ons beleid tegen het licht gehouden en willen we de koers voor de werklocaties (bedrijventerreinen én kantorenlocaties) verleggen. Met de titel van de voorliggende visie *'De Rode Loper: Groningen geeft ondernemers de ruimte'* geven we aan hoe we in de komende jaren ondernemers tegemoet willen treden. We gaan ons beleid voor de werklocaties (nog) beter afstemmen op de concrete vraag van ondernemers. We kiezen voor meer flexibiliteit en differentiatie op de bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Waar dat verantwoord kan, verruimen we planologische en juridische kaders. Procedures willen we vergemakkelijken, onze ondersteuning verbeteren. Zittende ondernemers gaan we zo goed mogelijk faciliteren. We kiezen voor nieuwe accenten en meer focus in onze acquisitie-inzet en marketing. Bij alles wat we doen, zoeken we actief de samenwerking. We willen meer en beter aansluiten bij initiatieven van het (georganiseerde) bedrijfsleven. Samen met ondernemers en andere betrokken partijen werken we aan versterking en ontwikkeling van het ondernemingsklimaat in stad en regio.

Onze nieuwe visie op de werklocaties hebben we vertaald in een aantal strategische keuzes:

1. *Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen.* Om adequaat te kunnen inspelen op nieuwe markt vraag houden we een passieve voorraad aan.
2. *Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren.* We gaan de kansrijke sectoren verkennen en monitoren daartoe nauwgezet de potentiële vraag.
3. *Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit.* Om aan te sluiten bij de actuele vraag creëren we optimale speelruimte door te gaan werken met flexibele beleidskaders.
4. *Groningen als vestigingsplaats profileren.* Om kansen te kunnen verzilveren, moeten we zichtbaar zijn met onze "Unique Buying Points" en de specifieke onderscheidende kwaliteiten van de werklocaties. De aanwezige ondernemers zijn onze ambassadeurs.
5. *Inzet op marketing en gerichte acquisitie.* We richten ons op die kansrijke sectoren waarbij Groningen en/of een specifieke werklocatie een onderscheidend profiel met een aantrekkelijke propositie heeft.
6. *Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'.* Het betreft een aanpak waarbij de ondernemer met zijn vragen/behoefte centraal staat: voor, tijdens en na de vestiging.
7. *Focus op de bestaande stad.* Bij vestigingsvraagstukken staat de vraag van de ondernemer centraal, daarbij hebben we een sterkere focus op bestaande en beschikbare locaties. We werken actief aan het bestrijden van leegstand en de mogelijkheden voor transformatie.
8. *Samenwerking en parkmanagement.* We blijven samen met bedrijfsleven kwaliteitsimpulsen geven aan werklocaties, mede met het Fonds Ondernemend Groningen.
9. *Uitgifteproces.* Voortaan willen we op werklocaties en ondernemers toegesneden uitgiftes aanbieden. Ook bekijken we de mogelijkheden van "incentives".

Deze strategische keuzes zijn geconcretiseerd in een operationeel programma waar we de komende tijd actief mee aan de slag gaan. Met Westpoort gaan we direct aan de slag en willen we concreet experimenteren met onze nieuwe visie en de bijbehorende werkwijze. Hiervoor we, in eerste instantie specifiek voor Westpoort, een "wervend, flexibel, lenig en transparant juridisch-planologisch instrumentarium" uitgewerkt.

Doel daarbij is: *één stedenbouwkundig en juridisch-planologisch product waarin vraaggerichtheid, functionele flexibiliteit en mogelijkheden voor gebiedsdifferentiatie centraal staan. Met een open werkwijze die zal moeten gaan functioneren als het "handelsmerk" van Groningen en specifiek voor Westpoort. Resultierend in een 'imagoshift' voor Westpoort.*

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

“De Rode Loper” - Groningen biedt ondernemers de ruimte

Een nieuwe visie en strategie op de werklocaties in Groningen

1. Inleiding

Duurzame en concurrerende werklocaties zijn van groot belang voor het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid van stad en regio. De ambities van de stad en regio zijn groot als het gaat om economische ontwikkeling. Onze werklocaties spelen daarbij een belangrijke rol. Meer dan 50% van de werkgelegenheid in onze stad is gevestigd op een werklocatie en dit percentage is afgelopen jaren toegenomen. De gemeente wil met haar werklocaties¹ en activiteiten ruimte bieden voor bedrijven om te ondernemen. Samen met bedrijven willen we werken aan verbetering en versterking van goede en concurrerende werklocaties. Centrale doelstelling hierbij is het behoud van bestaande en het creëren van nieuwe werkgelegenheid.

De afgelopen twintig jaar is het aanbod aan werklocaties in Groningen sterk gegroeid. Een overzicht van de belangrijkste werklocaties is te vinden in bijlage 1. De economische crisis van de afgelopen jaren heeft echter een rem gelegd op de (ruimtelijk) economische groei in Nederland en ook specifiek in Groningen. De crisis leidt ertoe dat organisaties zich concentreren op kerntaken, met afnemende ruimteclaims tot gevolg. Daarnaast dringt zo langzamerhand overal het besef door dat afnemende ruimtebehoefte niet alleen een gevolg is van de crisis. De tijden lijken structureel te zijn veranderd. Voorheen stond economische groei gelijk aan ruimtelijke groei, maar dat is nu niet meer het geval. Over het algemeen is de tendens dat er voor de bestaande werkprocessen minder ruimte nodig is. Dit vindt bijvoorbeeld zijn oorzaak in het efficiënter en schoner worden van processen, door de introductie van het nieuwe werken, de intrede van webwinkels en de verandering van distributiesystemen.

Zowel de crisis als structurele trends hebben forse impact op de situatie van de Groningse werklocaties. Op bestaande terreinen staan in toenemende mate panden leeg en is de uitgifte van kavels fors gedaald. Tegelijkertijd veranderen de wensen en eisen van zittende, zich nieuw vestigende of verhuizende bedrijven. Tot slot zien we ook een veranderende rolverdeling tussen overheid en ondernemers. Samenwerking wordt steeds belangrijker, ondernemers en het georganiseerde bedrijfsleven komen vaker met eigen initiatieven en de overheid hecht steeds meer waarde aan participatie en co-creatie. Met het programma Terreinwinst loopt de gemeente Groningen in dat opzicht al een aantal jaren voorop en zijn mooie successen behaald. Ook de oprichting van het Fonds Ondernemend Groningen speelt daarin een prominente rol. De uitdaging is echter om met de huidige crisis en de opgaven voor de toekomst deze initiatieven verder te ontwikkelen en te vernieuwen.

Leeswijzer

Al deze ontwikkelingen vragen om een herbezinning en herziening van onze visie en strategie op de werklocaties. De ambitie van deze nieuwe visie is een verfrissende kijk op onze werkwijze en methodiek en het aanbod en profiel van onze werklocaties, gericht op de ondernemer en zijn vraag!

In deze nota zullen we u eerst meenemen in onze visie op de werklocaties (H2). Vervolgens lichten we in hoofdstuk 3 de strategische keuzes toe die in onze beleving nodig zijn voor een optimale ontwikkeling van de werklocaties in de toekomst. In hoofdstuk 4 vertalen we dit in

¹ Werklocaties = kantoorlocaties en bedrijventerreinen

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

een operationeel programma (H4), waarin staat beschreven welke stappen wij de komende tijd zullen ondernemen om onze visie in de praktijk te realiseren. Het laatste hoofdstuk (5) gaat over Westpoort, het terrein dat als voorbeeld en test-case gaat dienen voor de Rode Loper.

Aan het slot van deze inleiding past een waarschuwing. Als gemeente hebben we niet de illusie dat we met ons beleid en onze werkwijze grote invloed hebben op de ontwikkeling van de economie. Wat we wel kunnen doen is ervoor zorgen dat Groningen vooraan staat als het erop aankomt nieuwe kansen te signaleren en te verzilveren.

Proces

De Rode Loper vormt de nieuwe visie en strategie op de werklocaties in Groningen. Deze visie is in november 2013 als discussienota door het college van B&W vastgesteld. In de periode van november 2013 tot februari 2014 is de discussienota de Rode Loper en de uitwerking voor Westpoort besproken met verschillende partijen. Met de raadscommissie Werk & Inkomen tijdens de reguliere vergadering in november en een extra (informele) avond begin januari, meer specifiek over Westpoort. In het kader van Let's Gro is op 21 november een geslaagde bijeenkomst georganiseerd waarbij veel mensen vanuit ondernemerskringen en overige geïnteresseerde aanwezig waren. Ook is met de Regio Groningen Assen en de provincie Groningen gesproken over de visie en plannen voor Westpoort.

De versie die u nu leest is de definitieve versie die voorgelegd wordt aan de gemeenteraad voor definitieve vaststelling. In de periode van 28 maart tot en met 24 april 2014 heeft deze 'Visie Werklocaties', samen met de 'Beleidsnotitie Westpoort', ter inzage gelegen.

2. Visie op de werklocaties

2.1 Onze visie samengevat

De ambities van de stad en regio zijn groot als het gaat om economische ontwikkeling. De aanwezigheid van voorzieningen, cultuur, kennis en arbeid vormen belangrijke aanwezige randvoorwaarden die de stad een sterke positie geven. Deze kwaliteiten en positie willen we de komende jaren verder uitbouwen en inzetten om bedrijvigheid aan te trekken en economische dynamiek te stimuleren. Dit past bij de gesignaleerde ontwikkeling dat de economie zich in Nederland meer en meer concentreert in stedelijke gebieden². Deze ontwikkeling biedt kansen voor Groningen en de regio die we willen verzilveren. Onze werklocaties spelen daarbij een belangrijke rol.

Met de titel van de nota 'De Rode Loper' willen we uitdrukken hoe we in de komende jaren ondernemers tegemoet willen treden. We gaan ons beleid voor de werklocaties beter afstemmen op de vraag van ondernemers. We kiezen voor meer flexibiliteit en differentiatie op de bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Waar dat verantwoord kan verruimen we planologische en juridische kaders. Procedures willen we vergemakkelijken, onze ondersteuning verbeteren. Zittende ondernemers gaan we zo goed mogelijk faciliteren. We kiezen voor nieuwe accenten en meer focus in onze acquisitie-inzet en marketing. Bij alles wat we doen zoeken we actief de samenwerking en willen we meer en beter aansluiten bij initiatieven van het (georganiseerde) bedrijfsleven. Zo werken we samen met ondernemers aan de versterking en ontwikkeling van het ondernemingsklimaat in onze stad en regio.

2.2 Forse herprogrammering gerealiseerd

Tegen de achtergrond van de in de inleiding geschetste ontwikkelingen hebben we in 2011 en 2012 op basis van uitgebreid onderzoek en analyse³ al forse stappen gezet in het terugdringen van het overaanbod aan bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Van de bijna 300 hectare aan toekomstige bedrijventerreinen is circa 100 hectare aan plannen geschrapt en nog eens ongeveer 100 hectare 'in de ijskast' gezet. Die 'passieve' gronden worden pas op langere termijn ontwikkeld (na 2020), en alleen als er daadwerkelijk vraag is. We blijven de vraagontwikkeling daarom monitoren. Ook voor de kantorenlocaties is besloten voor 2020 geen nieuwe locaties te ontwikkelen en is het programma in de bestaande voorraad en het aantal harde plannen teruggebracht. De afspraken voor bedrijventerreinen zijn in regionaal verband tot stand gekomen, waarbij voor de Regio Groningen Assen in 2012 afspraken zijn gemaakt over reductie van het planaanbod, afstemming van vraag en aanbod en het monitoren hiervan.⁴ Deze afspraken gelden in aanvulling op de al gemaakte afspraken in 2010 over de kwaliteit van bedrijventerreinen, monitoring en grondprijzen.

Gevolg van bovenstaande operatie is dat in 2012 aanzienlijke verliezen zijn genomen op eigen gronden, waaronder met name het Europapark en Westpoort. Met deze herprogrammering sporen onze kwantitatieve ambities voor de komende jaren met de huidige en verwachte

² In het onderzoek van Stec/Louter (2012) is nog eens bevestigd dat Groningen een belangrijke centrumfunctie heeft voor Noord-Nederland, waar het noordelijke bedrijfsleven zich in toenemende mate zal concentreren.

³ Op basis van onderzoek door de bureau's Stec en Louter heeft de raad in juni 2012 het voorstel 'Marktanalyse bedrijventerreinen': naar een nieuwe en vraaggerichte strategie' vastgesteld. Daarnaast heeft de raad in januari 2011 de structuurvisie kantoren vastgesteld naar aanleiding van onderzoek door Buck Consultants.

⁴ Om de afspraken de komende jaren te kunnen uitvoeren is een regionaal instemmingsmodel ontwikkeld. Dit model is bedoeld om een kader te hebben voor regionale instemming bij afwijkingen van de vastgestelde programmering.

de uitwerking in een nieuwe strategie en een bijbehorend operationeel programma. Wanneer we de conclusies uit de onderzoeken en raadsbesluiten in beschouwing nemen, wat moeten we dan doen om onze bedrijventerreinen zo goed mogelijk in de markt te zetten? Hoe zorgen we dat onze werklocaties aantrekkelijk zijn voor zittende en zoekende bedrijven? Hoe kunnen we bijdragen aan het terugdringen van de leegstand? En hoe zorgen we dat we de gestelde prognoses realiseren of zelfs overtreffen? Dit zijn vragen waarop we in deze visie een antwoord willen geven en met een heldere strategie en bijbehorend programma mee aan de slag willen.

Daarbij past een 'winstwaarschuwing': als gemeente hebben we niet de illusie dat we met een nieuwe nota en een andere werkwijze c.q. benadering de huidige economische situatie kunnen keren. Ook zal de behoefte van ondernemers naar bedrijfs- en kantoorruimte veelal meer afhankelijk zijn van conjuncturele en sectorale ontwikkelingen, dan van onze gemeentelijke strategie. Het terugdringen van leegstand en de ontwikkeling van nieuwe terreinen ligt daarom grotendeels buiten onze invloedssfeer. Wel menen we dat het juist nu extra belangrijk is om goed naar onze werkwijze te kijken en door slimme keuzes te maken zo goed mogelijk tegen de stroom in te roeien.

Met deze nieuwe visie is bewust gekozen om niet alleen de strategie rond de bedrijventerreinen te herzien maar ook een parallel te trekken met kantorenlocaties. Dit vanwege het steeds kleiner wordende onderscheid en de toenemende overeenkomsten. Vandaar ook de keuze voor de term 'werklocaties'. Feitelijk worden de werklocaties als geheel meegenomen in deze visie en ook de uitwerking daarvan in strategie en operationeel programma. Daarbij blijven de uitgangspunten van de Structuurvisie Kantoren (2011) overeind. Deze nieuwe visie vormt formeel de opvolger van 'Terrein in Bedrijf' (2007).

3. Strategische keuzes

Onze visie op de werklocaties hebben we vertaald in een aantal strategische keuzes. Deze gelden de komende jaren als leidraad voor (ruimtelijk)-economische ontwikkelingen zoals bij:

- De programmatische koers met betrekking tot werklocaties op stedelijk niveau
- Het bijstellen van het juridisch-planologisch instrumentarium voor werklocaties;
- Strategische keuzes binnen bestaande en nieuwe projecten op de werklocaties;
- Het uitvoeren van communicatie- en marketingplannen voor werklocaties;
- Het uitvoeren van accountmanagement, vergunningverlening en andere dienstverlening;
- Vastgoedontwikkeling en gronduitgifte op werklocaties.

1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen

Voor een gezonde economische ontwikkeling is goed evenwicht tussen vraag en aanbod van groot belang. Met de in 2012 vastgestelde programmering hebben we voor de komende 2 decennia voldoende aanbod aan werklocaties, zeker wanneer de passieve voorraad in ogenschouw wordt genomen. Daarbij gaan we uit van een verwacht uitgiftetempo van gemiddeld 5 ha per jaar vanaf 2015 voor de bedrijventerreinen. We kiezen er daarom voor, mede ook naar aanleiding van regionale afspraken, om geen nieuwe plannen voor werklocaties te ontwikkelen buiten de bestaande en gefaseerde planvoorraad. Daarbij monitoren we zoals eerder vermeld de marktontwikkelingen, om te bepalen in hoeverre we onze programmering moeten aanpassen en of we onze passieve voorraad, in overleg met de Regio, op de middellange termijn ontwikkelen.

Ondanks veranderende perspectieven en verwachtingen blijft het belangrijk dat we ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen en economische dynamiek. In ons beleid kiezen we er dan ook voor dat we naar de toekomst toe flexibiliteit en ruimte willen behouden om goed en snel in te kunnen spelen op mogelijke vragen vanuit de markt. Daar komt bij dat we niet in een situatie willen belanden zoals we die in de periode eind jaren '90 of 2005-2008 hebben gehad van wel vraag maar geen aanbod. We willen dus geen 'nee' moeten verkopen en dat is ook de reden waarom we er voor kiezen om een deel van de plannen als passieve voorraad aan te houden. Daarbij zien we op een aantal terreinen kansen die mogelijk een aanzienlijke ruimtevraag met zich meebrengen. Een goed voorbeeld is data-warehousing, waar Westpoort een interessante businesscase voor heeft. Deze businesscase beschrijven we in bijlage 2.

2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren

We kiezen er voor om onze werklocaties komende jaren nog beter af te stemmen op de vraag. In het onderzoek van Stec (2012) heeft al een uitgebreide analyse plaatsgevonden van de vraag welke sectoren naar verwachting komende jaren nog groeien c.q een ruimtevraag hebben. Verwacht wordt dat de behoefte aan locaties voor industrie en zware bedrijvigheid in hoge milieuhindercategorieën afneemt. Wel wordt nog behoorlijke groei verwacht aan vraag naar locaties voor modern-gemengde bedrijvigheid én gerelateerd aan zorg en onderwijs. Ook is behoefte aan kleinschalige woon-werkmilieus en ruimte voor kantoren en kantoorachtigen op allerlei typen locaties. In de voorbereiding op deze visie heeft een nadere verkenning plaatsgevonden naar kansrijke sectoren die potentie hebben om zich de komende jaren op onze werklocaties te vestigen. Hiervoor zijn diverse gesprekken gevoerd op basis waarvan we een aantal conclusies kunnen trekken die relevant zijn voor onze strategie op de werklocaties. Belangrijk is echter ook de gedachte achter deze verkenning: We stellen de vraag van de ondernemer centraal en willen de economie stimuleren. Maar ook waar liggen kansen en hoe kunnen we deze verzilveren.

Energie

Voor grootschalige energieproductie lijken onze werklocaties minder interessant (mede afhankelijk van rijks/provinciaal beleid). Ontwikkelpotentie is wel aanwezig rond kennisontwikkeling, valorisatie en (kleinschalige) experimenten op energiegebied. De ontwikkeling van de Energy Academy Europe en Entrance bieden in dat opzicht mooie kansen, onder andere voor Zernike (ook in relatie met de plannen voor Geothermie).

Biobased economy

Een segment dat in opkomst is en waar ook de RUG en de Hanzehogeschool zich meer op gaan richten. Serieuze plannen spelen rond de realisatie van een nieuwe faciliteit op de Zernike Campus door de kennisinstellingen en bedrijven en ook de ontwikkeling van het gebied rond de Suikerunie/Westpoort lijkt kansrijk.

Zorg/Healthy Ageing

Een groeiende sector met grote ontwikkelingen rond het UMCG en de Healthy Ageing Campus. Gezien de beperkte ruimte in dit gebied zien we ook kansen voor de Zernike Campus, het gebied rond het Martiniziekenhuis (Corpus den Hoorn) of het Europapark.

Afval

Een marktsegment dat het moeilijk heeft maar waar kleinschalige c.q. lokale initiatieven wellicht nog wel kansrijk zijn. Zo zou Roodehaan zich in het verlengde van de milieuboulevard zich deels hierop kunnen gaan richten.

Datacenters

Binnen Nederland en zelfs Europa vormt Westpoort een bijzonder concurrerende locatie voor datahotels met opslag van internet-data. Een pro-actieve inzet heeft inmiddels een eerste ontwikkeling opgeleverd, gesprekken met een aantal grote, buitenlandse spelers lopen.

Logistiek/stadsdistributie

De logistieke sector is sterk in ontwikkeling, voor grootschalige ontwikkeling lijkt Groningen te perifeer te liggen. De ontwikkeling binnen de sector biedt echter ook kansen voor meer lokale/regionale initiatieven, bijvoorbeeld in de verdere ontwikkeling van stadsdistributie. Daar ligt ook een kans voor goed bereikbare werklocaties, zoals het Sontweggebied en de zone langs de Bornholmstraat maar wellicht ook voor Westpoort (in de combinatie met een servicepunt en parkeren).

Internethandel

Een sector die enorm in opkomst is en die voor werklocaties kansen biedt. Deze ontwikkeling willen we omarmen en stimuleren, uiteraard in goede afstemming met behoud van de winkelfuncties in de binnenstad en de winkelgebieden. Belangrijk daarbij is het onderscheid in internethandel met en zonder afhaalfunctie. Internetbedrijven zonder afhaalfunctie (opslag en distributie) is per definitie mogelijk op de werklocaties. Voor internethandel met een bezoekfunctie (afhalen/retourneren, 'pick-up-point') zien we ook kansen, waarbij bereikbaarheid en een verkeer aantrekkende werking een rol speelt. Internethandel en bedrijven waar spullen gekocht/besteld kunnen worden en met een showroomfunctie zijn als detailhandel te bestempelen en in principe niet toegestaan op de bedrijventerreinen.

Wonen/werken

Kansen voor kleinschalige ontwikkelingen zien we met name nabij woonwijken. Mogelijkheden hiervoor zien we op het Europapark, de zone langs de Roderwolderdijk

(Westpoort) en op termijn het Hoendiep-Noord. Maar ook voor bestaande werklocaties als bijvoorbeeld de Ulgersmaweg zien we kansen voor meer mix-functies waarbij afweging tussen woonkwaliteit en behoud economische dynamiek wel een belangrijke rol speelt.

Tijdelijke invullingen

Braakliggende terreinen en leegstaande panden bieden kansen voor tijdelijke invulling. Als gemeente staan we hiervoor open, zeker wanneer de tijdelijke initiatieven bijdragen aan het gewenste profiel van een gebied. Hier willen we pro-actief aan meewerken, zolang het niet ten koste gaat van de aantrekkelijkheid en de gewenste ontwikkelrichting van een gebied. Voorkeur verdienen ook initiatieven die versterkend werken voor de profilering en ontwikkeling van een gebied. Als voorbeeld daarbij is gegeven de versterking van het profiel van Westpoort (groen-energie) door (tijdelijke) initiatieven rond energie-productie.

De uitkomsten van deze verkenning hebben we verwerkt in ons operationeel programma (hoofdstuk 4) en specifiek ook in de showcase Westpoort. Daarnaast nemen we de uitkomsten van de gevoerde gesprekken mee in de herijking van ons economisch beleid (vanaf 2014).

3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit

De economie ontwikkelt zich de laatste jaren steeds sneller en dynamischer. Nieuwe initiatieven passen niet altijd binnen bestaande kaders en zeker voor werklocaties geldt dat de ontwikkeling naar meer multifunctionele terreinen een rol gaat spelen. Bedrijven en werknemers hechten meer en meer behoefte aan voorzieningen en beleving in hun werkomgeving. We streven er naar om met onze werklocaties zo goed mogelijk aan te sluiten bij de (mogelijke) toekomstige vraag. Hiervoor gaan we meer speelruimte en flexibiliteit creëren en zoeken naar nieuwe manieren om onze (planologische) kaders hierop in te richten.

Duidelijk is dat in de huidige en toekomstige tijd heldere eindbeelden steeds minder van toepassing zijn. De kwaliteit en aantrekkingskracht van een werklocatie zullen zich in de loop van de tijd anders ontwikkelen dan oorspronkelijk gedacht. Dat is niet erg, integendeel. Wat belangrijk is, is dat ons planologisch instrumentarium zich daarop aanpast en meebeweegt met deze marktontwikkelingen. Uitnodigingsplanologie moet daarom centraal staan, waarbij de vraag wordt gesteld: wat draagt deze werklocatie bij aan onze doelen en welke regels kunnen we daarom ontspannen of juist aanscherpen? Daarbij past ook de vraag naar het onderscheid tussen landelijke c.q. wettelijke kaders en lokaal beleid. Ook streven we daarbij naar meer multifunctionele werklocaties waar verschillende functies elkaar versterken.⁵ Daarbij blijft uiteraard van toepassing dat we hechten aan een goede afweging tussen functionaliteit, kwaliteit en rechtszekerheid. Belangrijk thema daarbij is of en hoe we in staat zijn om naar meer multifunctionele werklocaties toe te groeien zonder dat de werkfunctie als centrale bestemming in het gedrang komt. In dat kader verdient de functiemenging met woningbouw op (bestaande) werklocaties extra aandacht.

Ook in onze ontwikkelstrategie streven we naar meer flexibiliteit. Minder grootschalig maar kleinere programma's die afhankelijk van vraag en succes door kunnen groeien. De nieuwe richting die voor het Europapark is gekozen op basis van het Site-traject is hiervan een goed voorbeeld. Daarbij zijn voorheen strakke stedenbouwkundige vlakken omgezet in meer flexibele vlekken (meer kleinschalig) die organisch kunnen groeien vanuit de eerste vestigers.

⁵ Met een aantal recent geactualiseerde bestemmingsplannen hebben we hier al een eerste slag mee geslagen. Een goed voorbeeld is het bestemmingsplan voor Kranenburg en Martini Trade Park waar we de vestigingsmogelijkheden voor bedrijven en kantoren hebben verruimd en waar ook ondersteunende functies als oa. horeca, fitness, dienstverlening mogelijk zijn gemaakt.

Ook voor Westpoort kijken we naar schaalverkleining en een ontwikkeltraject waarbij verschillende vlekken zich flexibel kunnen ontwikkelen en groter/kleiner kunnen worden afhankelijk van de vraag en ontwikkeling. Voor Westpoort hebben we een uitwerking gemaakt als showcase waarbij we het gebied op een andere manier willen neerzetten als voorbeeld voor een vernieuwde aanpak.

4. Groningen als vestigingsplaats profileren

Om kansen te kunnen verzilveren moeten ze ook zichtbaar zijn. Daarom willen wij onze profilering en promotie versterken. We geloven daarbij dat we in eerste instantie de stad Groningen of zelfs de regio als vestigingslocatie moeten verkopen. In het verlengde daarvan willen we meer inzetten op het onderscheidend vermogen van de werklocaties en het werken aan een heldere profilering. Vooral van belang daarbij zijn de zogeheten "Unique Buying Points" (UBP's) van stad en regio. Een ondernemer is in eerste instantie niet op zoek naar een locatie en een kavel; hij wil vooral ondernemen. Ondernemen in een goed draaiende economie, met volop dynamiek met voldoende klanten en een passend arbeidspotentieel. Pas dan kijkt hij naar een gebied of locatie die voor hem de juiste kwaliteiten heeft (inclusief bijbehorende factoren als bereikbaarheid, prijs en kwaliteit).

Intermezzo: vestigingsdriehoek

Figuur 2: Vestigingsdriehoek, Bügel Hajema

De keuze van een bedrijf voor vestiging naar of verplaatsing binnen de stad Groningen wordt bepaald door een veelvoud van factoren waarbij de focus van een bedrijf vaker op het niveau van de stad of haar regio ligt en veel minder op het terrein zelf. De uiteindelijke keuze voor een werklocatie kan worden verklaard uit de zogenaamde 'vestigingsdriehoek' die drie typen bedrijven onderscheidt dat zich thuis voelt op een bedrijventerrein:

- Het bedrijf dat zich vooral graag vestigt in nabijheid van klant (business-to-business of consument) of samenwerkingspartner;
- Het bedrijf dat vooral op zoek is naar hoogwaardige kennis en innovatie;
- Het bedrijf dat grote waarde hecht aan de eigenschappen van het terrein zelf: fysieke eigenschappen, infrastructuur, kavelgrootte, milieumogelijkheden.

Het kan dus heel goed dat één bedrijventerrein voor hele diverse bedrijven interessant kan zijn, maar om heel verschillende redenen. Daarbij opgemerkt dat de punten uitersten zijn en dat de uiteindelijke keuze van een bedrijf vaak een combinatie is van drie factoren.

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

De kwaliteiten van de stad Groningen en de regio zullen veel meer in de etalage moeten.⁶ Hierbij geldt dat voor verschillende bedrijven en sectoren verschillende kwaliteiten van doorslaggevende betekenis kunnen zijn. Daarom kiezen we ook voor een specifieke benadering gericht op kansrijke sectoren. De samenwerking met lokale en regionale stakeholders is daarbij essentieel. Stakeholders kunnen bijdragen aan de boodschap die Groningen uit te dragen heeft. Het zijn onze 'ambassadeurs', waarbij onze ondernemers misschien wel de belangrijkste zijn. Zij zijn degenen die uit ervaring kunnen vertellen hoe goed het ondernemen is in de stad en zijn daarmee vaak geloofwaardiger dan de gemeente.

Naast het onderscheidende vermogen van stad en regio blijft het onderscheidende karakter van de diverse werklocaties belangrijk. De profielen van Eemspoort, Zernike en het Europapark verschillen onderling heel duidelijk, maar dit onderscheid brengen we nog niet altijd voldoende naar buiten. Maar ook Westpoort en Roodehaan bezitten totaal verschillende kwaliteiten; een onderscheid dat veel verder gaat dan de geografische locatie. Zo leek, ten tijde van het ontwikkelen van Westpoort, de aanwezigheid van de Suikerunie-fabriek vooral een belemmering (vanwege de aanwezige IMR-contour). Echter, nu lijkt de mogelijkheid voor bedrijven op Westpoort om groene energie van diezelfde Suikerunie-fabriek af te nemen vooral een kwaliteit. Voor de werklocaties willen we meer gaan werken met het opstellen van heldere profielen ('verleidingsstrategie') die we gaan gebruiken om de positie en aantrekkingskracht te vergroten. Dit doen we in ieder geval voor de nieuwe locaties, maar ook voor bestaande terreinen kan dit in samenwerking met ondernemers/eigenaren gelden. We verwachten dat een gezamenlijke inzet op gebiedsniveau een grote meerwaarde kan hebben, ook in de profilering en marketing van een gebied.

5. Inzet op marketing en gerichte acquisitie

Het uitdragen van de kernkwaliteiten van Groningen leidt al snel tot de vraag of een vorm van actieve acquisitie actueel is. Op basis van ervaringen (o.a. met acquisitie rond datacenters) komen wij tot de conclusie dat 'gerichte acquisitie' nuttig kan zijn. Dergelijke gerichte acties zijn echter alleen zinvol in kansrijke sectoren, waar Groningen en/of een specifieke werklocatie een onderscheidend profiel heeft met een aantrekkelijke propositie. Het opstellen van dergelijke profielen van de stad en werklocaties vormt dan ook een belangrijk onderdeel van het operationeel programma.

Belangrijk is een expliciet onderscheid tussen lokale c.q. regionale verplaatsers en (inter)nationale verplaatsingen. Bij regionale of lokale verplaatsers is het onderscheidende vermogen van de stad en de verschillende locaties bekend; prijs en precieze locatie worden dan meer relevant. In deze markt zal dan ook veel sneller regionale of Noord-Nederlandse concurrentie ontstaan. (Inter)nationale verplaatsers kijken veel meer naar de UBP's van een stad en regio; prijs en precieze locatie in de regio zijn vaak secundair. In deze markt is het belangrijk om als regio samen op te trekken.

Onze marketing en acquisitie willen we versterken. De inzet rond datacenters is een goed voorbeeld en ook rond energie zijn we met een vergelijkbaar traject bezig. Arcus-plus heeft hiervoor een onderzoek gedaan waarin ze ook duidelijk aangeven hoe 'nieuwe acquisitie' er uit zou moeten zien. Gerichte inzet, samen met partners en ambassadeurs, vanuit bestaande kwaliteiten of kansen en vooral van binnenuit (bestaande bedrijven en investeerders, 'current investors development').

⁶ Voorbeelden zijn de regionale centrumfunctie, onze stedelijke groeiverwachting, de miljarden-investering rond Energy Valley, het fundamentele en toegepaste onderzoek van RUG/UMCG, het brede scala aan toptalent en de kwaliteit van de (binnen)stad en omgeving, die bijdragen aan het woon- en leefklimaat.

6. Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'

Een belangrijk gegeven waar we de komende jaren naar willen handelen is een 'Rode Loper'-benadering: een aanpak waarbij de ondernemer met zijn vragen en behoeften centraal staat. Een dienstverlenende, faciliterende houding tegenover ondernemers loopt dan ook als een rode draad door deze nota heen. Een Rode Loper-benadering dient in alle fasen van onze contacten met de ondernemer terug te komen:

- *Voor de vestiging:* Bedrijfsvestiging en/of -verplaatsing en grondaankoop zijn finale fasen van een langdurig besluitvormingsproces. Als stad en regio zijn we daarbij niet altijd voldoende in beeld in het voortraject van het verplaatsingsproces dat veelal gedomineerd wordt door intermediaire, adviserende partijen zoals banken en vastgoedadviseurs. We streven ernaar meer in contact te komen met de daadwerkelijke beïnvloeders en zorgen ervoor dat we de juiste producten en proposities klaar hebben staan. Bedrijven met mogelijke vestigingsvraagstukken benaderen we pro-actief en uitnodigend.
- *Tijdens de vestiging:* Tijdens vestiging gaat de rode loper voor de ondernemer uit: we trachten hem op alle fronten zo goed mogelijk te faciliteren. Dit via een flexibele houding waarin we inspelen op specifieke behoeften en het leveren van maatwerk en snelheid. Daar hoort een open en flexibele opstelling bij waarin we ervan uit gaan dat we een initiatief mogelijk maken, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dit niet te doen. Een 'ja-tenzij' houding dus. Deze houding komt terug in diverse disciplines zoals gronduitgifte, welstand en vergunningverlening. Maar ook rond vraagstukken als arbeid-, subsidies- en huisvestingsvraagstukken proberen we de ondernemer te faciliteren. Het Welcome Center dat in ontwikkeling is past goed in dat kader. Maar ook het gesprek over maatschappelijke thema's (bijv. 'social return') worden meegenomen.
- *Na de vestiging:* Jaarlijks worden meer dan 500 bedrijven in de stad bezocht door onze accountmanagers en daarnaast vinden nog talrijke contacten plaats op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. Deze vorm van 'warm accountmanagement' continueren we. Sterker nog we willen nog een stap extra zetten en proberen nadrukkelijk als partner op te treden ,

ons accountmanagement meer strategisch in te vullen en introduceren het bedrijfsleven in de relevante netwerken. Een bedrijf dat zich goed voelt in de stad en op de betreffende werklocatie zal minder snel verhuizen en zal sneller als ambassadeur optreden richting nieuwkomers. Daarbij willen we juist dat ambassadeurs-schap de komende tijd versterken. In onze contacten, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, willen we zoeken naar de mogelijkheden om 'ons' bedrijfsleven aan ons te binden en te 'gebruiken' om nieuwe contacten op te doen en verbindingen te leggen. Ook

7. Focus op de bestaande stad

Afgelopen jaren hebben we fors ingezet op de revitalisering van verouderde bedrijventerreinen.⁷ Meer recent wordt ook voor de kantorenlocaties gekeken naar de mogelijkheden voor verbetering, samen met ondernemers en eigenaren. Zo zijn recent voor Corpus den Hoorn mooie stappen gezet en ook voor het Martini Trade Park is een traject opgestart. We kiezen er voor deze focus op de bestaande terreinen de komende jaren door te zetten, zij het op een andere manier. Niet door grootschalige investeringen maar gerichte aandacht voor en ondersteuning van ontwikkelingen en initiatieven vanuit de markt. In dat kader zijn we ook bezig met trajecten rond leegstand en transformatie. Toenemende leegstand en een hernieuwde interesse van bedrijven voor de bestaande stad onderstrepen ook de noodzaak daartoe. Vanuit dit perspectief kiezen we er ook voor om in onze dienstverlening een sterkere focus te hebben op de bestaande werklocaties als het gaat om vestigings- en huisvestigingsvraagstukken. Daarbij volgen we het principe van de SER-ladder. De specifieke vraag van de ondernemer stellen we daarbij centraal.

We gaan bedrijven meer ondersteunen en uitdagen om te zoeken naar mogelijkheden om op de huidige locatie gevestigd te blijven of in de bestaande vastgoedmarkt een oplossing te vinden. Deze focus doet niets af aan de uitnodigende houding die we richting ondernemers willen uitstralen. Uiteindelijk is het de ondernemer zelf die een keuze maakt binnen de mogelijkheden die hij ziet en krijgt. Dat deze focus in sommige gevallen ten koste zou kunnen gaan van onze eigen financiële positie accepteren we, waarbij we ook beseffen dat goed functionerende bestaande terreinen in de toekomst minder noodzaak tot revitalisering zullen brengen. We zijn van mening dat deze inzet goed aansluit bij de ontwikkeling van de vraagkant waarbij de focus meer verschuift naar de bestaande stad vanwege de oriëntatie op de klant, de aansluiting op het omliggende bedrijfsleven of het vestigingsklimaat van bijvoorbeeld de binnenstad.⁸ Ook draagt dit bij aan het versterken van de dynamiek en vitaliteit van de bestaande werklocaties, het terugdringen van de leegstand en het voorkomen van dure revitaliseringsoperaties in de toekomst.

8. Samenwerking en parkmanagement

Voor versterking van het vestigings- en ondernemingsklimaat zoeken we meer en meer de samenwerking met het bedrijfsleven. Sterker nog we willen kwaliteitsverbetering en impulsen vaker realiseren door initiatieven vanuit het bedrijfsleven te ondersteunen en te stimuleren. Door kleine investeringen en gezamenlijke aanpak gaan we deze uitdaging aan. Op het fysieke vlak kunnen we niet langer in grote projecten denken maar wel kijken waar we slim werk met werk kunnen maken of aan kunnen haken bij lopende of geplande projecten. Daarbij kan gedacht worden aan het combineren van een gezamenlijke kwaliteitsimpuls of de aanleg

⁷ Het project 'Revitalisering Winschoterdiep/Eemskanaal' is hiervan het beste voorbeeld met in totaal ruim 30 miljoen aan investeringen maar ook op andere terreinen is een kwaliteitsslag gemaakt. Daarnaast wordt in een aantal gebieden, waaronder bijvoorbeeld het Hoendiep, nog gewerkt aan een kwaliteitsslag.

⁸ Stec signaleert deze ontwikkeling in haar onderzoek en voorbeelden van Grontmij (vestiging op Kranenburg) en IBM (Binnenstad) bevestigen deze tendens.

van glasvezel bij groot onderhoud aan wegen of kabels en leidingen. De ontwikkeling binnen het programma Terreinwinst, mede door de komst van het Fonds Ondernemend Groningen, past ook goed bij deze nieuwe werkwijze.

Samenwerking, co-creatie en cofinanciering zijn termen die in onze huidige maatschappij steeds belangrijker worden en waar we afgelopen jaren binnen het werklocatiebeleid al veel ervaring mee hebben opgedaan. We verwachten komende jaren veel van de verdere ontwikkeling van het Fonds en het georganiseerde bedrijfsleven. We zien onze rol meer en meer als ondersteunend en faciliterend in brede zin en participierend en stimulerend op projecten en locaties waar het bedrijfsleven met initiatieven komt. Belangrijke vraag daarbij zal zijn welke investeringen in gezamenlijkheid opgepakt kunnen worden door ondernemers en gemeente, maar ook door ondernemerscollectieven op verschillende schaalniveau's. Dat kunnen zaken zijn als gezamenlijke gebiedsontwikkeling, marketing en promotie, maar ook rond schoon, heel en veilig.

Een belangrijke rol zien we daarbij weggelegd voor een gezamenlijk (park)management op de werklocaties. De uitwerking hiervan kan uiteraard per terrein verschillen afhankelijk van de behoefte en situatie. Voor Westpoort en Roodehaan is er bewust voor gekozen vanaf het begin een parkmanagementconstructie op te zetten die actief is rond het beheer van het gebied en de ontwikkeling van voorzieningen. Verder wordt o.a. ook voor Zernike gewerkt aan de ontwikkeling van het parkmanagement, waarbij naast de fysieke component ook veel aandacht is voor het ontmoeten, netwerken en innovatie. Ook de gezamenlijke inzet rond thema's als onderwijs-arbeidsmarkt, energie-duurzaamheid en bereikbaarheid-mobiliteit kan grote meerwaarde creëren voor het economische klimaat in de stad.

9. Uitgifteproces

Zoals benoemd bij de Rode Loper-benadering willen wij ons dienstverlenend opstellen naar zich vestigende ondernemers. Voor de gronduitgifte betekent dit dat wij naast de verkoop van grond, hoewel deze voor gemeente en veel ondernemers als uitgiftevorm nog altijd de voorkeur heeft, ook een op werklocaties en ondernemers toegesneden erfpachtvorm als keuze mogelijkheid willen bieden. Onderdeel daarvan zou ook de verkoop op latere termijn kunnen worden. Dit zou de haalbaarheid en financierbaarheid voor de ondernemer kunnen vergroten, zeker in de huidige tijd. Dit gaan we nog nader onderzoeken en uitwerken.

De huidige grondprijsniveau's en bandbreedtes zijn in 2009 in regioverband afgestemd en onderdeel van de huidige Nota Grondprijzenbeleid. In 2014 zal een nieuwe nota worden opgesteld, waarin uiteraard ook de werklocaties worden meegenomen. Wel zien we dat een grotere flexibiliteit binnen bestemmingsplanologie en functieverruiming van invloed kan zijn op het te voeren grondprijzenbeleid en het uitgifteproces op de werklocaties. We gaan onderzoeken of en hoe we daar eventueel meer flexibiliteit in kunnen aanbrengen, waarbij het voorkomen van willekeur, marktconform handelen en de gevolgen voor de betreffende grondexploitaties aandachtspunten zijn.

Uit ervaring en onderzoek blijkt tot slot dat voor een ondernemer de factor grondprijs niet hoog staat in de lijstjes met vestigingseisen. Het 'uitspelen' van verschillende gemeenten is vaak een schijngevecht. Wel zien we het belang van enige speelruimte in onderhandelingen. Een ander onderwerp dat we nader op haalbaarheid willen onderzoeken is het eventueel introduceren van incentives. Dit kunnen zowel financiële incentives (bijv. kwantumkorting) als dienstverlenende of kwaliteitsgerichte incentives zijn.

4. Uitwerking operationeel programma

Bovenstaande principes leiden tot een breed operationeel programma⁹. De aard van de activiteiten binnen dit programma zijn divers: deels gaat het om concrete activiteiten, deels om uitwerking binnen specifieke werklocaties en deels gaat het om de manier waarop de gemeente acteert in haar werkprocessen. In het operationele programma is de opbouw van de strategische lijnen aangehouden.

1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen

- Jaarlijks monitoren we de marktontwikkelingen om te bepalen in hoeverre we onze programmering moeten aanpassen. Dit doen we voor de stad met de vastgoedmonitor. Daarnaast vindt ook door de Regio Groningen-Assen een jaarlijkse monitoring plaats.
- Aanpassingen in de programmering doen we in goed overleg met de Regio Groningen-Assen.
- In 2014 zullen we de marktanalyse van STEC actualiseren om te bepalen in hoeverre ons aanbod en de programmering aansluit bij de vraagontwikkeling (zowel kwalitatief als kwantitatief).

2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren

- In ons economisch beleid gaan we gericht een aantal kansrijke sectoren verkennen en hiervoor een heldere propositie opstellen. De aanpak rond datacenters is hiervan een voorbeeld. Verder wordt rond Healthy Ageing een benaderingswijze uitgewerkt en ook voor Energie werken we aan een plan voor gerichte acquisitie en marketing.
- Voor Logistiek/stadsdistributie werken we, mede als onderdeel van de nieuwe binnenstadsvisie, kansen verder uit in samenhang met het project Stadsdistributie.
- De visie Biobased Economy is op 26 juni 2013 vastgesteld door de raad. De komende tijd werken we aan concretisering hiervan, waaronder de kansen voor werklocaties.
- Internethandel zien we als een kansrijke ontwikkeling. We gaan kijken of we ons beleid hiervoor moeten aanpassen. Voor afhaalwinkels willen we kijken welke locaties hiervoor interessant zijn en wat nodig is om dit planologisch goed te faciliteren en te borgen (relatie met en consequenties voor binnenstad en gdv- en pdv-clusters).
- Voor woon-werklocaties zien we kansen voor Westpoort. Voor dit marktsegment wordt in de ontwikkelstrategie alle ruimte geboden.
- Tijdelijke initiatieven die de profilering van werklocaties versterken willen we actief ondersteunen. In dat kader gaan we voor Westpoort de mogelijkheden voor versterking van het energie-profiel in beeld brengen in nauwe samenwerking met initiatiefnemers in en rond dit gebied, waaronder de Suikerunie.

3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit op de werklocaties

- Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen gaan we uit van het principe van de uitnodigingsplanologie, uitgaande van de specifieke markt vraag. Rond de zomer 2014 gaan we het nieuw planologisch kader voor Westpoort vaststellen
- Voor Corpus den Hoorn maken we een kwaliteitsslag om daarmee nieuwe dynamiek en perspectieven te realiseren. Op basis van initiatieven uit de markt zullen nieuwe impulsen aan het gebied worden gegeven. Mogelijk vertaalt zich dat ook in een nieuw bestemmingsplan.

⁹ Het uitgewerkte operationele programma is opgezet vanuit de benoemde strategische keuzes met acties die we op dit moment kunnen overzien. Dat betekent niet dat zich de komende jaren geen nieuwe kansen of ideeën voor zullen doen, die om een operationalisering vragen. Belangrijk is dan dat de uitwerking in de geest van bovenstaande principes gebeurt.

- Voor Zernike wordt in 2014 op basis van het bestaande convenant (2013) tussen de betrokken partijen (RUG, Hanze, ondernemers en gemeente) een nieuw Masterplan vastgesteld. In het verlengde daarvan volgt een nieuw bestemmingsplan.
 - Op werklocaties in de bestaande stad worden de mogelijkheden voor functiemenging met wonen nader onderzocht.
4. *Groningen als vestigingsplaats profileren*
- In de herziening van ons economisch beleid (2014) werken we een nieuwe promotie- en acquisitiestrategie uit waarbij we ons richten op de kansrijke sectoren
 - Voor een aantal werklocaties willen we het onderscheidend vermogen versterken en werken we heldere profielen uit die we gebruiken in onze promotie en marketing ('verleidingsdocument'). Voor Westpoort wordt dit momenteel voorbereid. Voor Zernike werken we in het verlengde van het ondertekende convenant een nieuwe gebiedsmarketing uit. Voor Roodehaan starten we eind 2014 een vergelijkbaar traject.
 - Voor bestaande werklocaties staan we open om samen met stakeholders gebiedsmarketing in te zetten als onderdeel van een gebieds(her)ontwikkeling.
5. *Marketing en acquisitie.*
- In onze acquisitiestrategie geven we expliciet aandacht aan de rol van beïnvloeders en intermediairs (bijv. NFIA) en de inzet van het bestaande bedrijfsleven en andere partners als ambassadeurs.
 - In de profilering en acquisitie gaan we meer samenwerken met de regio. Een gezamenlijke propositie is voor ondernemers aantrekkelijker dan onderlinge concurrentie.
 - Voor de werklocaties in ontwikkeling/uitgifte maken we budget vrij voor marketing. Hiervoor stellen we een marketingplan op.
6. *Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'*
- We streven naar een versterking van onze dienstverlening richting ondernemers met een open en flexibele houding.
 - We hanteren een Ja-tenzij houding in het gehele proces van gronduitgifte, vergunningverlening en dienstverlening, ook als initiatieven niet direct binnen bestaande kaders passen. Heldere communicatie is daarbij van groot belang.
 - We signaleren, via ons netwerk en externe beïnvloeders, in een vroegtijdig stadium verplaatsingsbehoeften en zoeken hierover het contact.
 - We onderzoeken hoe we het vergunningverleningsproces verder kunnen stroomlijnen. We streven naar inkorting van de proceduretijd en proberen binnen de wettelijke kaders daarvoor termijn garanties af te geven.
 - We kiezen voor een meer strategische benadering van accountmanagement en treden daartoe nadrukkelijk als partner op. We leggen daarbij nieuwe verbindingen en richten ons op nieuwe leads.
7. *Focus op de bestaande stad*
- In onze dienstverlening rond vestigings- en huisvestingsvraagstukken volgen we de specifieke vraag. In lijn met het principe van de SER-ladder hebben beschikbare locaties de voorkeur boven nieuw te ontwikkelen locaties.
 - We blijven actief werken aan de terugdringing van de leegstand en stimuleren daartoe markt vraag, kansrijke transformatie-initiatieven en tijdelijke invullingen. Daartoe

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie . . .

blijven we de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt via onze Vastgoedmonitor, de leegstand en de transformatieresultaten nauwgezet volgen.

- We breiden de bestaande Kansenskaart verder uit met informatie over locaties en panden zodat deze informatie gemakkelijk toegankelijk wordt voor initiatiefnemers en aanbieders (site: www.ruimteinstad.nl).

8. *Samenwerking en parkmanagement*

- In nauwe samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren blijven we kwaliteitsimpulsen geven aan de werklocaties. We zien daarbij een belangrijke rol weggelegd voor de bedrijvenverenigingen en Het Fonds Ondernemend Groningen.
- Voor de nieuwe locaties zetten we vanaf de start parkmanagement op, voor bestaande locaties willen we lopende en nieuwe initiatieven hiertoe ondersteunen en versterken.
- We proberen waar mogelijk “werk met werk” te maken: in de aansluiting met particuliere initiatieven en in de afstemming met lopende/geplande werkzaamheden.

9. *Uitgifteproces*

- We willen de (bestaande) keuzemogelijkheden van koop en erfpacht beter onder de aandacht van de ondernemer brengen. Voor erfpacht werken we aan een nieuwe regeling die meer toegespitst is op de werklocaties.
- We gaan in 2014 ons grondprijzenbeleid herzien. We onderzoeken in dat verband of het mogelijk en wenselijk is om financiële incentives in het prijsbeleid in te bouwen.
- We onderzoeken hoe om te gaan met opbrengstenramingen in grondexploitaties i.r.t. het prijsbeleid, de wens om enige onderhandelingsruimte te hebben voor maatwerk en mogelijk incentives en de flexibiliteit in bestemmingsplannen.
- We verkennen hoe we als gemeente om kunnen gaan met dienstverlenende incentives, zoals parkmanagement, snelle vergunningverlening of ondergrondse infrastructuur;
- Tot slot onderzoeken we de mogelijkheden voor meer flexibiliteit in de uitgifte van terreinen (bijvoorbeeld grond in nog-niet bouwrijpe fase).

5. Westpoort als voorbeeld

De 'Rode loper' beschrijft de nieuwe visie en strategie van de gemeente Groningen ten aanzien van de werklocaties. Met Westpoort als voorbeeld willen we onze beleidsintenties implementeren. Dit willen we doen door, in eerste instantie specifiek voor Westpoort, een "wervend, flexibel, lenig en transparant juridisch-planologisch document" op te stellen.

Naar een imagoshift voor Westpoort

Door de goede bereikbaarheid en ligging nabij het stedelijk gebied van Groningen kan Westpoort maximaal meeliften met de massa van stad en regio, het label en de "unique buying points" van de stad. We constateren dat we voor Westpoort vooral moeten werken aan de beeldvorming (waar nog het nodige aan verbeterd kan worden). Daarbij komt dat het huidige bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan, die op dit moment op meerdere punten knelt, veel uitnodigender in de markt kan worden gezet.

Het adviesbureau Bügelhajema heeft voor ons de route geschetst voor een wervend en flexibel juridisch-planologisch instrument. Hiervoor zijn nodig: het wenkend perspectief, een pleidooi voor de gewenste speelruimte en een antwoord op hoe om te gaan met belemmeringen. De nieuwe ontwikkelstrategie en het daaruit volgende bestemmingsplan voor het Europapark heeft daarbij ook als voorbeeld gediend. In beleidsmatige zin gaan we uit van een "ja, tenzij"-houding. In de uitwerking gaan we op zoek naar de maximale speelruimte en zo weinig mogelijk beleidsmatige belemmeringen. Westpoort zou een "beleidsarme enclave" moeten worden. Daarbij geldt dat we ook de bouw- en gebruiksmogelijkheden en de beeldkwaliteitseisen willen versoepelen. Ook het vergunningsproces wordt vereenvoudigd. In plaats van de traditionele welstandstoets komt er een supervisor die een adviserende rol speelt. De enige voorwaarde is dat men zich laat bijstaan door een erkende architect.

Werkwijze: een vliegende start

Gekozen wordt voor een vliegende start: de nieuwe werkwijze wordt zodanig vormgegeven dat het een basis is voor directe uitvoering. Om dit te bereiken, wordt het bestemmingsplan voorlopig gelaten voor wat het is. Het bestaande plan kan nog mee tot 2018 en vormt daarmee de planologische basis voor de ontwikkeling van het gebied. Om de nodige ruimte en flexibiliteit te realiseren is een beleidsnotitie opgesteld waarin de imagoshift van Westpoort wordt gevat. Hierin wordt de ruimtelijke onderbouwing gegeven van de nieuwe koers. Het college vraagt de gemeenteraad om op basis van deze notitie Westpoort aan te wijzen als bijzondere locatie waarmee het college kan afwijken van het bestemmingsplan en snel vergunningen kan verlenen voor gewenste initiatieven.

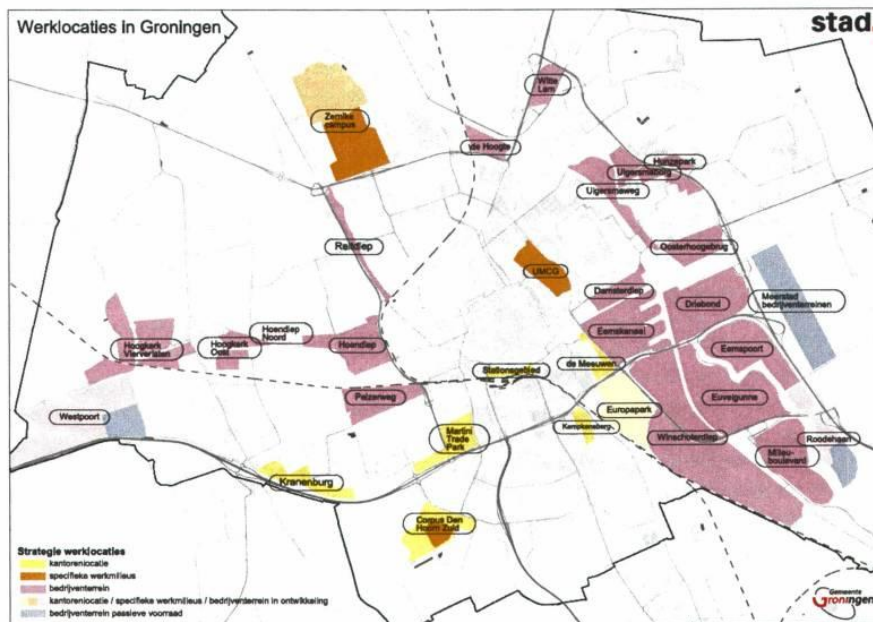
De beleidsnotitie dient hiermee drie doelen:

- Basis voor mandaat van het college.
- Grondslag omgevingsvergunningen: basis voor goede ruimtelijke onderbouwing van initiatieven waarvoor in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend.
- Marketing: het markeert de gewenste imagoverandering en vormt de start voor nieuwe acquisitie.

Deze beleidsnotitie (apart document) is tot stand gekomen parallel met de uitwerking van de Rode Loper en is ook samen in procedure gebracht t.a.v. inspraak en besluitvorming. In het voortraject is goed overleg geweest met de bedrijven op Westpoort, buurt en andere partijen (o.a. ook provincie en regio). Bij de actualisatie van het bestemmingsplan in 2017 zullen we de praktijkervaringen evalueren en meenemen.

Raadsvoorstel - Vaststelling Visie Werklocaties Rode Loper en de beleidsnotitie ...

Bijlage 1: Overzicht werklocaties in Groningen

	Aanbod	In ontwikkeling (actief)	Gefaseerd (passief) ¹⁰	Geschraapt in 2012
Zernike Campus	13,6		13,6	
Eemspoort	8	8		
Roodehaan	27,4	27,4		
Westpoort fase 1	69,5	57,5	12	
Westpoort fase 2	75			75
Hoendiep Noord	2	2		
Heldenpark	7			7
Meerstad	86,8		71,8	15
	289,3	94,9	97,4	97

Tabel: Overzicht aanbod werklocaties in uitgifte, oktober 2013¹¹

¹⁰ Een gefaseerde ontwikkeling is ofwel gepland na minimal 2025 (Meerstad, Roodehaan) ofwel bevindt zich niet binnen een grondexploitatie (Zernike)

¹¹ In dit overzicht zijn alleen de plannen voor de bedrijventerreinen opgenomen, het Europapark als werklocatie in ontwikkeling is hier buiten beschouwing gelaten.

Bijlage 2: Datahotels – acquisitie en promotie

Door ons ICT vestigingsklimaat in de stad Groningen hebben we afgelopen jaren steeds meer acquisitiebezoeken van grote internationale namen op het gebied van “Datahotels” gekregen.

Naar aanleiding van een eerste site-visit van een groot Amerikaans bedrijf hebben wij in 2012 een marktonderzoek laten uitvoeren door een extern bureau, om te kijken of gezien de marktontwikkelingen een duurzaam datacenter cluster op bedrijventerrein Westpoort kans van slagen heeft. Uit de marktanalyse blijkt dat de vraag gezien de IT-ontwikkelingen naar geschikte datacenter-locaties de komende jaren gaat toenemen, zowel voor “global players”, Pan-european providers en spelers op de NL-markt.

Integraal onderdeel van deze studie was te kijken of de propositie van Westpoort verbeterd kan worden om de marktvrage naar een lokale groene energie opwekking in te vullen. De huidige propositie voor Datacenters van Westpoort is sterk op (UBP):

- energie-aanbod (beschikbare hoeveelheid energie, prijs en betrouwbaarheid)
- connectie/ fiber/ international bandwidth
- de mix van locatiemarkten: stabiel politiek klimaat, gematigd koel noord-west europees klimaat, nabijheid stad met gekwalificeerd personeel en goed onderwijs (city of talent) en laag risico natuurrampen.

Deze mix van vestigingsfactoren zorgen nu al voor een aantrekkelijke data center locatie op Westpoort. KPN heeft inmiddels een data center op Westpoort gebouwd, na het winnen van de aanbesteding van Overheids Data Center Noord.

Zonder verbeteringen scoort Groningen Westpoort goed bij potentiële klanten in een shortlist van ongeveer 7 tot 8 potentiële Noord-Europese landen. Met verbeteringen behoort zij tot de top 3 met Zweden en Noorwegen. Deze verbeteringen zijn te bereiken op het gebied van: 1) Duurzame energie en 2) Marketing en acquisitie. Deze verbeteringen zijn realistisch en haalbaar en daarmee is het aantrekkelijk voor Groningen om zich met Westpoort op de markt van data centers te richten. Momenteel zijn we druk aan de slag om de bovenstaande punten de propositie te versterken. Zo is door Kema een onderzoek verricht naar duurzame energie en de mogelijkheden op Westpoort. Momenteel richten we ons vooral op de Noord-Amerikaanse markt omdat daar nu zich het groei potentieel bevindt van datahotels (bedrijven uit Silicon Valley).

De acquisitie-activiteiten worden ingericht volgens het principe van (warme) kennen, boeien & binden. Deze activiteiten worden in samenhang met de NOM en het NFIA bedacht en uitgevoerd.

Hoe we momenteel omgaan met datahotels als kansrijke sector door het actief onderzoeken van de marktbehoefte en afstemmen van de propositie op deze behoefte, in combinatie met gerichte acquisitie is een voorbeeld van hoe we willen werken als gemeente Groningen. We verwachten dat dit één van de successen zal zijn van de “rode looper”

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

NP – alleen schriftelijk – voor visietrommel raad

Inspraakverslag

Visie Werklocaties 'Rode Loper' en Beleidsnotitie Westpoort

Juni 2014

De visie werklocaties 'Rode Loper' en de beleidsnotitie Westpoort hebben in het kader van de inspraak van 28 maart tot en met 24 april 2014 ter inzage gelegen. Voorafgaand aan de ter inzagelegging is met de ondernemers op Westpoort over de voorgestelde nieuwe aanpak gesproken en vond op 10 februari 2014 een informatieavond plaats voor bewoners uit de omgeving van Westpoort. Circa 20 mensen uit de omgeving hebben deze avond bezocht. Wij hebben één inspraakreactie op de stukken ontvangen, deze is van een van de bezoekers van de informatieavond, een bewoner met een bedrijf binnen het bestemmingsplan Westpoort. Deze inspraakreactie, de gemeentelijke reactie hierop en een sfeerverslag van de informatieavond staan in dit inspraakverslag.

Van het overleg met de ondernemers op Westpoort is geen apart verslag gemaakt. Wel is door de ondernemers aangegeven dat zij positief zijn over de voorgestelde richting. Men ziet de opgave die er ligt en is ook bereid hier verder in mee te denken en te werken. De gekozen richting met meer ruimte en minder eisen, maar behoud van aandacht voor kwaliteit, zien de gevestigde ondernemers als positief.

Bijlage 1: Sfeerverslag informatieavond 10 februari 2014

Bijlage 2: Inspraakreactie

Bijlage 3: Gemeentelijke reactie op inspraakreactie

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

Bijlage 1: Sfeerverslag informatieavond

Onderwerp: Voorlichtingsavond Beleidsnotitie Westpoort

Datum: Maandag 10 februari 2014

Locatie: Keet op Westpoort

Aanwezig: Gemeente Groningen: Martijn Doornbosch (VZ), Erwin Vening, Jan Klok, Harmen Postma, Hein van Mulligen en namens BügelHajema: Jan Oosterkamp. Circa 20 omwonenden en ondernemers uit de omgeving.

Samenvatting voorlichtingsavond Beleidsnotitie Westpoort

Voor deze avond zijn de bewoners en ondernemers uit de omgeving van Westpoort uitgenodigd. Met behulp van een presentatie is aan de omgeving gepresenteerd dat de gemeente een nieuwe strategie heeft voor de werklocaties in Groningen en specifiek voor Westpoort een beleidsnotitie heeft opgesteld. Dit na een presentatie van hoe Westpoort er op dit moment voor staat en wat we voor Westpoort in de regels gaan veranderen met als doel meer bedrijven op Westpoort te krijgen.

Voordat werd ingegaan op de beoogde veranderingen in de regels voor Westpoort uitten de aanwezige omwonenden hun klachten/zorgen over het huidige Westpoort. De leefbaarheid van Viervelaten zou onder druk staan, de aan- en afvoer en activiteiten van de puinbreker die nu op Westpoort is gevestigd zorgt voor de meeste overlast en er werden vragen gesteld of de aantrekkelijkheid van Westpoort niet vooral in de hoge leges en grondprijs zit.

Door de uitleg over de beoogde veranderingen in regelgeving en ons gewenste beeld van Westpoort ontstond draagvlak/begrip voor de beleidsnotitie. Vooral de gewenste overgang van woningen naar bedrijven middels een zone woon-werkkavels zorgde voor aanhangers. Veranderingen waar de omgeving niet volledig achter staat zou de komst van een windmolen en een McDonalds reclamemast zijn. Een veelgenoemde wens is het definitieve vertrek van de puinbreker (categorie 5 en 6). Geen 'welstandstoets' meer was ook begrip voor. Een omwonende concludeerde (o.b.v. 'categorie 5' weg en geen welstand): 'meer vrijheid en toch minder overlast voor de omgeving'. Vervolgens werd nog eens expliciet aangegeven wat nu eigenlijk allemaal al mag en straks nog steeds mag: een Gamma, Van der Valk hotel/restaurant, tankstation, etc.

Een beleidsnotitie is voor de omgeving een wat vaag begrip. Zij willen graag weten wat zij er nog van kunnen vinden, nu en zodra in de toekomst een (afwijkend) bouwplan wordt voorgesteld. De aanwezigen die hun e-mailadres hebben genoteerd krijgen de presentatie, de procedure en de momenten waarop men eventueel bezwaar kan maken toegestuurd. Hierbij de procedure:

Procedure

De Beleidsnotitie 'De rode loper, uitwerking Westpoort' zal binnenkort aan het College van B&W worden voorgelegd om er mee in stemmen. Vervolgens geeft het College de notitie vrij voor (formele) inspraak. Conform de inspraakverordening is er dan een termijn van 4 weken waarbinnen inspraakreacties op de beleidsnotitie kunnen worden ingediend (omstreeks de maand april). Dit zal worden bekendgemaakt in de *Groninger Gezinsbode* en de *Westerkrant*.

Na de inspraaktermijn legt het College de Beleidsnotitie met de ingekomen inspraakreacties en hun commentaar ter vaststelling voor aan de gemeenteraad (omstreeks juni). Als de gemeenteraad het stuk heeft vastgesteld kunnen hieraan inkomende bouw aanvragen worden getoetst. Als een aanvraag wordt gezien als een wenselijke ontwikkeling die past binnen de uitgangspunten van de Beleidsnotitie, maar afwijkt van het bestemmingsplan Westpoort 2007, dan wordt hiervoor de afwijkingsprocedure op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) opgestart. Dit houdt in dat een aanvraag wordt gemeld aan de gemeenteraad en vervolgens 6 weken ter inzage wordt gelegd. Binnen deze termijn is het voor iedereen mogelijk op het nieuwe vestigingsinitiatief een zienswijze in te brengen. Na de vergunningverlening is eventueel bezwaar en beroep bij de Rechtbank mogelijk (met eventueel nog hoger beroep tot aan de Raad van State).

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

Bijlage 2: Inspraakreactie

Aan Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Groningen.
Afdeling Projectmanagement
Postbus 7081, 9701 JB

Groningen

Betreft: Reactie Beleidsnotitie Westpoort

de Poffert, 23 april 2014

Geacht College,

Allereerst een opmerking over de gang van zaken vóór deze inspraak procedure. Met een bedrijf op Westpoort storen we ons aan de mededeling in uw notitie dat in een vroeg stadium dit stuk met de bedrijven van Westpoort is besproken. We kunnen ons niet herinneren dat ons iets gevraagd of voorgesteld werd. Ter voorbereiding op de infoavond voor de omgeving van Westpoort wilden we graag de relevante stukken ontvangen. Ze werden niet verstrekt met als argument dat er nog aan gewerkt werd. Hoe verzin je het. Tijdens deze bijeenkomst waren de vijf vertegenwoordigers van de gemeente veel aan het woord maar de essentie van de voorstellen kwamen niet aan de orde; hoe bereiken we een florerend industrieterrein zonder de rechtszekerheid van de omgeving te schaden.

Beleidsregel

De beleidsnotitie betreft het vaststellen van een beleidsregel in de zin van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. Een beleidsregel is een bij besluit vastgestelde algemene regel waaraan het bestuursorgaan gebonden is tenzij er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden. Een beleidsregel staat open voor inspraak, maar gezien het algemene karakter kan geen direct beroep bij de bestuursrechter worden ingesteld. Pas ingeval van beroep tegen een omgevingsvergunning (o.g.v. de Wabo) kan bij de bestuursrechter indirect geageerd worden tegen deze beleidsregel.

Niet afwijken maar loslaten van het bestemmingsplan

De beleidsregel komt erop neer dat de gebruiksvoorschriften t.a.v. detailhandel, supermarkten e.v. worden losgelaten. Verder worden de bouwvoorschriften t.a.v. bebouwingspercentage, kavelomvang, hoogte, reclamemasten en de beeldkwaliteit losgelaten. Dit komt erop neer dat een bedrijf dat zich wil vestigen onder verwijzing naar de beleidsregel recht heeft op een omgevingsvergunning die in belangrijke mate afwijkt van het geldende bestemmingsplan en het bestemmingsplan t.a.v. de vorenstaande regels een dode letter is geworden.

Juridische aspecten

1. Artikel 2.12 lid 1 onder a3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geeft weliswaar de mogelijkheid om van de voorschriften van het bestemmingsplan af te wijken, maar is niet bedoeld om structureel de regels van het bestemmingsplan los te laten. Hiervoor geldt het zogenaamde primaat van het bestemmingsplan. Voor het loslaten dient het bestemmingsplan zelf gewijzigd te worden. Ingeval van economische crisisargumenten kent de Wet ruimtelijke ordening overigens voldoende mogelijkheden om flexibiliteitsbepalingen in het bestemmingsplan op te nemen. De beleidsnotitie is dan ook in strijd met de Wet ruimtelijke ordening.

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

2. Artikel 6.5 lid 3 Besluit omgevingsrecht (Bor) is bedoeld om gevallen aan te wijzen, zodat het college van burgemeester en wethouders zelf mag beslissen over een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan. Het gaat hier (uitsluitend) om het verlenen van bevoegdheden en niet om het mogen vaststellen van beleid om de regels van het bestemmingsplan los te laten.

3. Het loslaten van de regels rond reclamemasten is verder nog in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening. Deze verordening van de provincie Groningen geeft strikte regels t.a.v. reclamemasten. Hierdoor is de beleidsregel dan ook in strijd met een andere hogere regeling dan de Wet ruimtelijke ordening, de Provinciale Omgevingsverordening. De gemeente is hardleers m.b.t. dit onderwerp. Bij het bestemmingsplan Westpoort werd zij al terecht gewezen en onlangs weer bij het bestemmingsplan Peizerweg.

Houvast

Behalve de ondernemer ontleent dit beleidsvoornemen overige belanghebbenden zekerheid. Op de meeste regels van bestemmingsplan Westpoort zijn ontheffingen te krijgen waarbij de vraag is waar de grenzen liggen. De ongegeneerde leus dat alles mogelijk is op Westpoort, waarmee het team van de gemeente de boer opgaat, wordt waargemaakt.

“De nieuwe aanpak krijgt gestalte door een herziening van de juridisch-planologische regelingen die voor Westpoort zijn opgesteld. Daarmee is deze notitie ook zelf een document met juridische status.” Dit is een citaat uit de notitie waarmee het essentiële belang ervan wordt duidelijk gemaakt. Echter voor mensen die enig houvast zoeken naar wat wel en niet mag op Westpoort geeft het geen helder antwoord.

De notitie is zo vreselijk oppervlakkig. De summiere verwijzingen naar referenties voor het uiterlijk beeld, reclame uitingen e.v. zijn vaag.

Wanneer er zowel aan het secretariaat van Westpoort als aan de juridische afdeling gevraagd wordt wat is de “Beleidskaart Ruimtelijke kwaliteit” of wat moet je je voorstellen bij “eenvoudige principes m.b.t. de beeldkwaliteit” of wat houden de “nivo’s” in m.b.t. de beeldkwaliteit, verzandt de reactie in zuchten en steunen. Er is zelfs geen enkele neiging het antwoord te achterhalen en de vraagstellers van dienst te zijn.

De rechter

De “omgeving” moet als gevolg van deze notitie, indien zo aangenomen, elke afzonderlijke vergunningaanvraag gaan beoordelen op mogelijke nadelige gevolgen. Dat is ondoenlijk en daarom onacceptabel.

De gemeenteraad zal bij elke afwijkende aanvraag moeten oordelen. Wanneer hij alle belanghebbenden recht wil doen is deze notitie als handleiding volstrekt onvoldoende en bovendien; hebben de leden het al niet druk genoeg.

Moet dan, net als bij het bestemmingsplan Westpoort, de rechter er weer aan te pas komen om iets degelijks te forceren?

Kan je van het bestemmingsplan Westpoort menen, anders dan destijds bij het vaststellen, dat het knellend is; de meeste voorwaarden laten vallen is onjuist. De voorwaarden die de omgeving moeten behoeden voor overlast zijn destijds met reden opgesteld.

Daarom moet daarover alsnog een inhoudelijk discussie komen met als resultaat voorwaarden die tegemoet komen aan de noodzakelijk geachte versoepeling van de regels, maar die de omgeving zoveel als mogelijk moeten vrijwaren van overlast.

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

Bijlage 3: Gemeentelijke reactie

Indiener van de inspraakreactie is inderdaad in het voortraject niet betrokken zoals de andere ondernemers op Westpoort, maar is als bewoner geïnformeerd. Inspreker woont bij zijn bedrijf binnen bestemmingsplan Westpoort, dit in tegenstelling tot de andere tot nu toe op Westpoort gevestigde ondernemers, die met hun bedrijf zijn aangesloten bij de Vereniging Parkmanagement. Inspreker is uitgenodigd voor de informatieavond op maandag 10 februari 2014 op Westpoort en heeft deze bezocht. Op dat moment waren nog niet alle stukken gereed. Dit is op die avond uitgelegd: de avond was bedoeld om omwonenden en belanghebbenden vroegtijdig te informeren over het voornemen om de vestigingsmogelijkheden op Westpoort te verruimen en er is een voorstelling gegeven van de stukken die ter inzage zouden komen te liggen. De stukken zijn op 18 maart 2014 aan inspreker ter beschikking gesteld en hebben in kader van de inspraak van 28 maart tot en met 24 april 2014 ter inzage gelegen. Inspreker is voldoende in de gelegenheid gesteld om zijn mening kenbaar te maken (en heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt door middel van zijn inspraakreactie van 23 april 2014).

Stukje over Beleidsregel: klopt.

Niet afwijken maar loslaten van het bestemmingsplan: Het is juist dat de beleidsnotitie kan worden ingezet om in belangrijke mate af te wijken van het bestemmingsplan, echter niet van het gemeentelijke beleid. Zo blijft de vestiging van grote supermarkten (en grote zelfstandige kantoren) niet mogelijk. De oppervlakte voor detailhandel blijft beperkt tot 300 m².

Juridische aspecten:

1. De bestaande wetgeving biedt de mogelijkheid af te wijken van het bestemmingsplan en hiervoor een categorieënlijst van gevallen aan te wijzen. Hiermee worden de juridische procedures vereenvoudigd en verkort. Er is geen strijd met landelijke wetgeving, de gemeente heeft een zekere keuzevrijheid om af te wijken van een geldend bestemmingsplan, waarbij wel sprake moet blijven van 'een goede ruimtelijke ordening'. De inspraakreactie neemt als uitgangspunt dat het niet is toegelaten om het bestemmingsplan te wijzigen buiten de kaders van de Wet ruimtelijke ordening om. De gemeente onderschrijft dit uitgangspunt. De beleidsnotitie kan dan ook niet worden beschouwd als een herziening van het bestemmingsplan Bedrijvenpark Westpoort. Zij is gebaseerd op de bevoegdheid uit de Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) om in concrete gevallen af te wijken van het bestemmingsplan (artikel 2.12, eerste lid 1 sub a, onder 3 en artikel 6.5, lid 3 van het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor). Daarbij is de raad – net als bij de herziening van het bestemmingsplan – het bevoegde orgaan, maar heeft van die bevoegdheid afstand gedaan voor zover het gaat om initiatieven die in overeenstemming zijn met de omschrijving in de beleidsnotitie. De juridische grondslag voor de beleidsnotitie is dus niet de Wet ruimtelijke ordening maar de Wabo.
2. De inspraakreactie betreft de stelling dat de beleidsnotitie verder reikt dan waartoe de bevoegdheid van artikel 6.5, lid 3 Bor is gegeven. In de uitspraak van 3 oktober 2012 (201206364/1/R4) heeft de Raad van State aangegeven dat artikel 6.5, lid 3 Bor geen vereisten bevat voor de aanwijzing en evenmin een beperking inhoudt voor de categorieën die kunnen worden opgenomen in de aanwijzing. Het betreft een discretionaire bevoegdheid van de gemeenteraad die niet is ingekaderd, aldus de Afdeling bestuursrechtspraak. Op basis

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

van die uitspraak staat het de gemeenteraad vrij om een concreet begrensd gebied als 'categorie van gevallen' aan te wijzen waarvoor geen verklaring van bedenkingen is vereist. Dat is ook begrijpelijk, aangezien de raad de uiteindelijke bevoegdheid heeft én houdt om het bestemmingsplan te herzien of – zoals in het geval van de beleidsnotitie - daarvan af te wijken. Van belang is te vermelden dat de gedelegeerde bevoegdheid aan het college niet zonder raadscontrole plaatsvindt. De raad wordt via het zogenaamde 'piep-systeem' geïnformeerd over een afwijking wanneer deze zich aandient. Er kan dan een nadere afweging gemaakt worden om wel of geen medewerking te verlenen aan het vestigingsverzoek zonder afbreuk te doen aan de rechtszekerheid van belanghebbenden.

3. De gemeente mag inderdaad niet handelen in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening. De passage over de hoogte van reclamemasten zal hier op worden afgestemd. *Overigens wordt ten aanzien van dit onderwerp getracht in de nieuwe Omgevingsvisie het beleid t.a.v. reclamemasten te verruimen.*

Houvast:

Er is voor de korte termijn niet gekozen voor een (tijdrovende en kostbare) herziening van het bestemmingsplan, omdat niet duidelijk is hoe het bedrijventerrein er in de toekomst uit kan komen te zien. De beleidsnotitie is meer vraaggericht, het beschrijft geen eindbeeld maar een proces, met als doel meer kansen te bieden aan ondernemers die met een goed initiatief komen. Het is niet zo dat het bestemmingsplan Westpoort zijn rechtskracht en toetsingskader verliest. Met de nu voorliggende beleidsnotitie worden de mogelijkheden hiervan af te wijken verruimd. Dit kan echter niet zonder een met rechtswaARBorgen omklede procedure: individuele aanvragen worden per geval beoordeeld en ook ter inzage gelegd, zodat belanghebbenden in staat worden gesteld te reageren en rekening kan worden gehouden met hun belangen.

Het geldende bestemmingsplan Westpoort is op 20 februari 2008 vastgesteld en zal vanwege de actualiseringsplicht binnen 10 jaar herzien moeten worden. Dit houdt in dat in 2016 de planologische procedure hiervoor moet worden opgestart. Mocht het bedrijventerrein de komende jaren meer en meer in gebruik worden genomen, dan zal tegen die tijd in deze planherziening een beheerregeling worden opgenomen waarmee de dan aanwezige functies zich onderling kunnen verhouden. Dit betekent dat de rechtszekerheid voor de gebruikers meegroeit met de ontwikkeling van het terrein.

Het aspect beeldkwaliteit is teruggevoerd tot een pro-actief ondersteunend proces met een aantal eenvoudige principes. Zo blijft de voorwaarde van representativiteit op locaties langs de hoofdstructuur van kracht, maar wordt er minder kritisch gekeken naar de 'binnenterreinen'. Van belang is de eis dat de ondernemer een bouwplan van een erkend architect indient. Het bouwplan zal dan in overleg met de architect door een stedenbouwer van de gemeente zorgvuldig worden begeleid. De voorwaarden van een haag en uniformiteit in hekwerken blijven in tact vanwege het belang dat wordt gehecht aan een goede afscheiding tussen openbare en privéruimte, maar er worden minder eisen gesteld aan de wijze waarop de ondernemer zijn perceel inricht.

Ten aanzien van het aspect 'beleidskaart ruimtelijke kwaliteit' kan worden opgemerkt dat deze opgenomen is in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit die op 19 februari 2014 door de Raad is vastgesteld en te vinden is op het internet. Het is niet zo dat er bij telefonisch contact geen enkele neiging is het

Vaststelling Visie werklocaties en Beleidsnotitie Westpoort Bijlage RV ...

antwoord te achterhalen, dit kost soms enige moeite. Het kan zijn dat informatie moet worden opgezocht of nagevraagd, zodat de spreker niet direct het antwoord kan krijgen dat hij verwacht.

De rechter:

Inspreker vindt het ondoenlijk en onacceptabel als “de omgeving” elke afzonderlijke aanvraag moet gaan beoordelen op mogelijk nadelige gevolgen. Inspreker is van mening dat er vooraf een inhoudelijke discussie moet komen met als resultaat voorwaarden die tegemoet komen aan de noodzakelijke versoepeling van de regels.

De discussie over het verruimen van de vestigingsmogelijkheden wordt op dit moment gevoerd, er is overleg met de ondernemers en met omwonenden. Het streven naar meer flexibiliteit en differentiatie wordt over het algemeen toegejuicht. Het besef dat er ‘iets moet gebeuren met dit grote, lege bedrijventerrein’ wordt breed gedragen. Een discussie over de exacte voorwaarden is weinig zinvol, omdat het doel is de vestigingsmogelijkheden voor Westpoort te vergroten en het imago van dit terrein (met bepalingen die door het bedrijfsleven als knellend worden ervaren) te verbeteren van meer aanbodgericht naar vraaggericht. In deze tijd is niet meer zeker hoe grote bedrijventerreinen en ook woonwijken zoals Meerstad er uit gaan zien. Vanwege het economisch (werkgelegenheids-) belang moet ‘het roer om’ en wordt het accent verschoven van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie. Dit kan inderdaad enigszins ten koste gaan van het nu bestaande houvast. Daar tegen over staat dat de vestigingsverzoeken voor Westpoort beperkt zijn, ze zijn incidenteel, zodat het mogelijk is een vergunningaanvraag die afwijkt van het bestemmingsplan, per geval voor te leggen aan de raad en omliggende bedrijven en omwonenden. Daarbij wordt beoordeeld of de nieuwe vestiging (b.v. naar milieu-categorie) passend is bij de omgeving. Belanghebbenden kunnen dan op dit concrete verzoek hun zienswijze kenbaar maken en er kan een passende beoordeling (maatwerk) worden gemaakt, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van de gevestigde ondernemers. Zij hechten, net als de gemeente, veel waarde aan een goede ruimtelijke kwaliteit van hun omgeving.

Ingekomen stukken - Ingekomen collegebrieven W&I september 2014

Lijst van ingekomen collegebrieven voor commissie Werk en Inkomen van 10 september 2014

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies	opmerkingen
1	Pre-advies op initiatiefvoorstel 'Prohef: structurele aanpak werkloosheid' Partij voor de Dieren	18-6-2014	bespreken	op agenda
2	Nadere informatie over de gevolgen faillissement Bureau Integraal	26-6-2014	tkn	
3	Brief van de rekenkamercommissie inzake Invoering Participatiewet	27-6-2014	bespreken	op agenda
4	Invoering Participatiewet	2-7-2014	bespreken	op agenda
5	Afhandeling moties voorjaarsdebat 2014	10-7-2014	v.k.a.	
6	Jaarverslag 2013 het Fonds Ondernemend Groningen	14-8-2014	tkn	
7	Strategisch Plan Groningen Airport Eelde	14-8-2014	tkn	
8	Stichting OTP (ondernemerstrefpunt) 2,5 jaar verder	27-8-2014	tkn	

28-8-2014

Verslag 11 juni 2014

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 11 juni 2014
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.10 uur

Aanwezig: mw. S.T. Klein Schaarsberg (voorzitter), dhr. B.N. Benjamins (D66), mw. W. Paulusma (D66), dhr. E. Zirkzee (D66), mw. L.R. van Gijlswijk (SP, tot en met agendapunt 1), dhr. J.P. Dijk (SP, vanaf agendapunt 2), mw. M. van Duin (SP), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. K.S.N. van der Veen (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. M.E. Woldhuis (Stadspartij), mw. E. Akkerman (VVD), dhr. J.R. Honkoop (VVD), mw. A. Kuik (CDA), mw. S. Schipper (CDA), dhr. E.B. Koopmans (ChristenUnie), dhr. M.M. van den Anker (Student en Stad), dhr. H. Roeters (PvdD)
Wethouders: dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. J.M. van Keulen, dhr. T. Schroor, dhr. R. van der Schaaaf
Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)
Verslag: dhr. Z. Jeuring

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom, ook de leden van de commissie Onderwijs en Welzijn.

Wethouder Gijsbertsen:

- LTA, initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren: het preadvies komt a.s. dinsdag in het college en gaat daarna naar de raad.
- LTA, maatregelen Wwb, Sociaal akkoord, Participatiewet en quotumregeling: dit komt in september in de commissie. Het initiatiefvoorstel van de SP over het door de gemeente in dienst nemen van arbeidsgehandicapten wordt meegenomen.

Wethouder Schroor:

- Toezegging brief over de huishoudelijke hulp 2015: de brief is vandaag naar de raad gemaild.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie instemt met de voorgestelde wijzigingen in de LTA en de IM-lijst.

A4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A5. Rondvraag

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Merkt op dat de directeur van de Gemeentelijke Kredietbank graag de commissie een keer ontvangt.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie behoefte heeft aan een bezoek aan de GKB. De griffie gaat dit regelen.

Verslag 11 juni 2014

Inhoudelijk deel

B1. Intensivering armoedebeleid 2014 d.m.v. inzet extra rijksmiddelen

(raadsvoorstel 4 juni 2014)

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Geeft complimenten voor het uitvoeren van de motie van de raad.
- De extra aanpak voor kinderen in armoede: deelt het college de opvatting dat de aanpak van armoede begint bij kinderen en dat het Kindpakket daarom het belangrijkste onderdeel is?
- Pilots: wat wordt gedaan bovenop de al lopende pilots? De fractie verzoekt het college de bedragen per project aan te geven.
- Project ondersteuning zzp'ers: komt het project ten goede aan de echte minima onder hen? Het lijkt een project voor vooral hogeropgeleiden. Hoe wordt het mbo hierbij betrokken?
- Schuldpreventie: goed dat het project wordt voortgezet.
- Stadjerspas: de fractie begrijpt dat de kortingen op zwemmen ongedaan worden gemaakt.
- Energieproject: de intensivering van dit project is een goede zaak.

Dhr. Benjamins (D66):

- Vindt dat een diploma en een baan de beste garantie zijn voor een welvarende toekomst. Het is goed dat onderwijs en werk onderdeel van armoedebeleid worden.
- Hoe wordt de raad middels rapportage en evaluatie op de hoogte gehouden?

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- De aanpak richt zich te veel op het voorkomen van armoede in de toekomst en te weinig op de al langer bestaande armoede. Naast aandacht voor kinderen moet er aandacht zijn voor minima zonder kinderen.
- Stadjerspas: op welke manier wordt het aanbod uitgebreid? Heeft de raad er invloed op? Wat is de stand van zaken bij het overleg met de verschillende aanbieders?
- Gebruik van voorzieningen: hoe kan het niet gebruiken daarvan worden teruggedrongen? Spreker verwijst naar de aanpak in de gemeente Veendam.
- Koppeling met gezondheidsbeleid: waarom is deze koppeling niet gelegd?
- Tekort 2014 in verband met de vergoeding eigen bijdrage kinderopvang sociaal-medische indicatie: hoe wordt het tekort van 375.000 euro opgelost?
- Leergeld/Jeugdsportfonds: dreigt ook dit jaar tegen de zomer weer een tekort aan middelen? Zo ja, is er nog een reserve om de rest van 2014 goed door te komen?
- Vangnetregeling schoolzwemmen: klopt het dat het bedrag hiervoor op is? Het is vreemd dat schoolzwemmen in het Kindpakket is opgenomen.
- Pilot Kindpakket: wanneer ontvangt de raad de evaluatie?
- Het Kindpakket: het is onduidelijk hoe de gelden over de zeven aandachtsgebieden worden verdeeld. Er zijn geen doelen benoemd. De fractie ontvangt graag een reactie van het college voor de raadsbehandeling van dit voorstel. Dit voorstel is niet rijp voor behandeling.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Heeft uitgerekend dat slechts 70 euro per huishouden beschikbaar is.
- De fractie stelt voor een onderverdeling te maken in drie groepen: de arme mensen, de minder arme mensen en de armste mensen. Het bedrag van 1,25 miljoen euro moet op de armste groep worden gericht. Het raadsvoorstel maakt niet duidelijk over welke mensen het gaat.
- De mensen die een uitkering aanvragen moeten beter worden bediend bij het zoeken naar werk. Een deel van het geld kan naar het verbeteren van de service aan de klantbalie.

Mw. Kuik (CDA):

- De meetbaarheid: van sommige voorstellen kunnen de effecten niet worden bepaald omdat onduidelijk is hoeveel geld erheen gaat.
- Stadjerspas: hoe staat het idee om vroegere gemeentelijke aanbiedingen toe te voegen tot de opvatting om commerciëler te gaan werken? Wordt alles opnieuw opgetuigd?
- Afschaffing inkomensregelingen voor zieken en gehandicapten: kunnen de mensen die het betreft, worden meegenomen in het voorstel? Hun probleem is aanzienlijk.
- Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen van mw. Van Gijlswijk over het Jeugdsportfonds en het vangnet schoolzwemmen.

Verslag 11 juni 2014

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Vindt preventie erg belangrijk. Het is goed dat rijksmiddelen beschikbaar zijn. De maatregelen van het college spelen er in grote lijnen op in.
- Screening Wwb-klantenbestand: dit is belangrijk. Iedereen moet worden benaderd.
- Verbinding armoedebeleid en jeugdonderwijs: de pilot brugfunctionaris zou een vervolg moeten krijgen. Is dit mogelijk? Op welke manier zou dit kunnen?
- Stadspas: wanneer wordt duidelijk hoeveel geld voor welke maatregel beschikbaar is?
- Schoolzwemmen: spreker sluit zich aan bij de vraag van de SP en de PvdA.
- Het jeugdcultuurfonds ontbreekt in het voorstel. Wordt het alsnog opgenomen of komt er een apart voorstel?
- De groep inburgeraars zonder taalbeheersing: heeft het college die groep goed in beeld?
- Pilot tweedehands witgoed en computers: zijn al eerste resultaten bekend?

Mw. Akkerman (VVD):

- Vindt het voorstel er goed uitzien, het sluit aan bij de motie uit februari.
- Goede monitoring is belangrijk evenals het behalen van duurzame resultaten. Het is logisch dat het college aangeeft wat moet worden bereikt.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vindt het goed dat voor een brede aanpak is gekozen.
- Meetbaarheid: hoe kunnen eind 2015 de effecten worden bepaald? Wat gebeurt na 2015?
- De verdeling van de gelden over de projecten is niet duidelijk.
- Er zijn duidelijke doelstellingen nodig.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Stadspas: de webshop is goed opgezet, maar hoe worden de budgetten verdeeld? Blijven de prioriteiten dezelfde als vorig jaar?
- Zijn bij de andere beleidsterreinen niet al middelen beschikbaar voor armoedebestrijding? Worden op deze manier wel de juiste doelgroepen bereikt of vervagen de grenzen?
- Spreker sluit zich aan bij de vragen over de meetbaarheid en SMART geformuleerde doelen.
- Gelden 2014: spreker verzoekt om een tijdpad zodat duidelijk is dat de gelden worden besteed.
- Schuldhulpvoorlichting, pilot 'serious gaming': is al ervaring opgedaan met deze methode?

Dhr. Roeters (PvdD):

- Sluit zich aan bij de vragen over de verdeling van de gelden.
- Effecten op lange termijn: is dit een voorwaarde bij alle projecten?
- Gezonde schoollunches: is het een taak van scholen om hierin te voorzien? Het probleem ligt primair bij de ouders.
- Hoe wordt duidelijk dat de gelden zinvol worden besteed?

Wethouder Gijsbertsen:

- Het college heeft de moties meegenomen in de voorgelegde aanpak. Er is met de betrokkenen zelf gesproken.
- De aanpak bevat gaat over inkomensondersteuning en over activering.
- N.a.v. pilot Kindpakket: de middelen komen daar terecht waar zij moeten komen. Dit gebeurt op een directe manier, zonder tussenstations.
- De doelen en de verdeling van de gelden: vanwege de spoed is niet alles tot achter de komma aangegeven. De nadruk is op de uitvoering gelegd. Het geld wordt op een flexibele manier ingezet om de gezamenlijke doelen te bereiken. Op de vraag van de SP: er is geen verdeling gemaakt over de verschillende aandachtsgebieden maar er is een verbinding gelegd tussen die beleidsvelden. De wethouder wil geen schotten tussen de projecten om vrijval te voorkomen.
- Toetsen en evalueren: in de Armoedemonitor wordt het gebruik van de voorzieningen en het oordeel van de betrokkenen over het aanbod weergegeven. De Armoedemonitor 2013-2014 is eind 2014 gereed en komt begin 2015 naar de raad.
- Evaluatie pilot Kindpakket: deze komt voor de zomer naar de raad.
- De aanpak na 2014: in het najaar spreekt de raad over de toekomst van het armoedebeleid. Omdat het geld voor meerdere jaren beschikbaar is, kan een consistente lijn worden opgezet.

Verslag 11 juni 2014

- Het college heeft duidelijk de nadruk gelegd op kinderen. Bij de projecten op het gebied van activering is aandacht voor andere groepen. Het is de bedoeling alle zelfstandigen die erom vragen, hulp te bieden.
- Pilot serious gaming: de evaluatie in Utrecht is positief.
- De screening: in het najaar spreekt de raad over de eerste pilot en het vervolg. In de re-integratietrajecten betaalt de gemeente bijvoorbeeld de inzet van coaches.
- Jeugdcultuurfonds: de gelden hiervoor zitten in de door de raad goedgekeurde 600.000 euro.
- Vangnet zwemonderwijs: het klopt dat er in de loop van dit jaar een tekort is. Het college wil dit oplossen en de raad wordt geïnformeerd.
- Inburgeraars zonder taalbeheersing: de groep is in beeld. De gemeente probeert hen de trajecten te laten volgen.
- Afschaffing inkomensregelingen voor zieken en gehandicapten: er zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld en het college informeert de raad in het najaar over de bestemming ervan.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de wethouder de overige vragen schriftelijk beantwoordt voor de raad van 2 juli. *Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 2 juli 2014.*

B2. Resultaten marktconsultatie t.b.v. continuïteit AWBZ-zorg in 2015

(raadsvoorstel 9 mei 2014)

Mw. Schipper (CDA):

- Het is goed dat de zorg in 2015 gecontinueerd kan worden. De vorm waarin dit gebeurt, kan veranderen.
- De vraag is of met het huidige budget kan worden voldaan aan de inhoudelijke eisen voor de continuïteit en de kwaliteit. Hoeveel geld is in 2015 nodig om dit te kunnen doen? Hoeveel is op dit moment beschikbaar? Hoeveel afwijkingen van dit bedrag zijn nog te verwachten? Waar gaat de gemeente op bezuinigen als het definitieve budget bekend is?
- Hoeveel contracten met zorgaanbieders moeten opgezegd worden?
- Beperken regelgeving en meer vrijheid voor zorgaanbieders: is de gemeente hier mee bezig? Zijn er concrete plannen? Wordt de kwaliteit hiermee gewaarborgd? Komt dit nog in de raad?
- Kosten voor mensen met een indicatie: kunnen de kosten stijgen vanwege de eigen bijdrage en de vergoeding die zorgaanbieders kunnen vragen? Horen de betrokkenen dit tijdig?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is blij dat de zorg volgens de grote zorgaanbieders in 2015 kan worden gecontinueerd.
- De fractie is blij met de afspraken tussen de 22 gemeenten. Spreker vindt dat het uitgangspunt moet zijn: lokaal wat kan en regionaal wat moet. Wat vindt het college?
- Het is goed dat voor 2015 continuïteit boven vernieuwing wordt geplaatst. Hoe wordt omgegaan met mensen die een andere zorgaanbieder hebben dan Menzis? Wanneer gaat de gemeente nieuwe aanbieders zoeken?
- De fractie heeft zorgen over de weinig beschikbare informatie over de groep met een pgb. Hoe kan een totaalbesluit over contractering worden genomen als deze groep niet in beeld is?
- De meicirculaire en het rekenmodel zijn gepubliceerd. Wat betekent dit voor de gemeente en voor de AWBZ-zorg?

Mw. Paulusma (D66):

- Leest dat de zorg in 2015 wordt gecontinueerd. De gemeente heeft een wettelijke plicht de zorg te continueren.
- Pgb: het voorstel maakt niet duidelijk welke ruimte er is voor pgb en voor nieuwe aanbieders.
- De gemeente gaat in 2015 de zorg effectief organiseren. Wat verstaat het college onder effectief? Wie bepaalt wat effectief is? Worden gebruikers erbij betrokken?
- Wat betekenen de cijfers in de meicirculaire voor het toekomstige beleid?
- Is het college ervan op de hoogte dat er dit najaar een brief komt vanuit het ministerie VWS waarin alle gebruikers worden geïnformeerd? Is de communicatie van de gemeente hierop afgestemd?

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Hooft graag van het college dat de zorg in 2015 wordt gecontinueerd.

Verslag 11 juni 2014

- Hoe kan het dat mensen de zorg van een andere aanbieder kunnen verwachten? In het voorstel staat dat dezelfde aanbieders gecontracteerd worden.
- Wat wordt bedoeld met het ruimte laten aan zorgaanbieders om zorg op een effectieve manier aan te bieden? Wat merkt de cliënt ervan?

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Er is een zorgplicht. In hoeverre mag de in 2015 te leveren zorg afwijken? Hoe kan de raad de vinger aan de pols houden om te zien dat de afwijking minimaal is?
- Pgb: heeft het college een voorschot op een eventueel continueren van pgb? Wat gebeurt er als het Rijk toch gaat korten? Gaat het college het tekort aanvullen?
- Spreker sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over nieuwe aanbieders en bij de vraag over de cijfers in de meicirculaire.

Dhr. Dijk (SP):

- Sluit zich aan bij de kritische vragen van mw. Schipper en dhr. Koopmans.
- Vraagt of mensen straks verplicht worden over te stappen naar grotere instellingen.
- Hoe gaat het college de zorgplicht invullen en ervoor zorgen dat niemand buiten de boot valt?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de woordvoering van de PvdA.

Dhr. Honkoop (VVD):

- De zorg wordt gecontinueerd maar de vraag is hoe dit wordt ingevuld.
- Hoe staat het met de optimalisatie voor de aanbieders? Welke vorm neemt die aan? Wat betekent dit voor de kwaliteit van de zorg?
- Spreker sluit zich aan bij de vraag van de SP of er voldoende concurrentie blijft in de zorg en of kleine partijen voldoende kansen krijgen.
- Invullen continuïteit door de zorgaanbieders: hoe gaat het college om met kleine aanbieders die niet expliciet zeggen hieraan te zullen werken?

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over Menzis, bij de opmerking van Student en Stad over de pgb en bij de opmerking van het CDA over het budget na afschaffing van de WTCG.

Wethouder Schroor:

- De gemeente zet geen enkel bestaand contract stop, de continuïteit is gegarandeerd. Voor 2015 worden alle huidige aanbieders gecontracteerd. De zorgaanbieders verbeteren de efficiency. Ondanks de bezuinigingen wordt de zorg niet aangetast. De vorm waarin de zorg wordt gegeven, kan wel veranderen. De gemeente zal een en ander in 2015 en 2016 monitoren, vooral op het gebied van de kwaliteit.
- Bijna alle zorgaanbieders vallen onder Menzis.
- Het uitvoeringsplan komt in september naar de raad. Een aantal vragen komen dan aan de orde.
- In 2015 wil het college bekijken hoe door middel van contractering meer aanbieders een kans kan worden gegeven. In principe wordt geen enkele aanbieder uitgesloten. Het klopt dat het college daarbij maatwerk wil leveren: lokaal doen wat lokaal kan en sturen op kwaliteit.
- De meicirculaire wordt doorgerekend. De raad ontvangt in september nadere informatie.
- Pgb's: er is een bedrag uitgezonderd totdat de gemeente meer zekerheid heeft over de cijfers uit de meicirculaire. De raad krijgt in september meer informatie. De nieuwe aanpak is er nu al: sociale teams bekijken of een zorgvraag van een nieuwe cliënt terecht is en of de vraag op een andere manier kan worden opgelost.
- De brief van VWS: de gemeente houdt daar in haar communicatie rekening mee.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 2 juli 2014.

Verslag 11 juni 2014

B3. Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein

(collegebrief 28 mei 2014)

De voorzitter:

- Geeft een toelichting. De commissie kan aandachtspunten aan het college meegeven. Wethouder Schroor stuurt in september tegelijk met de aanscherping van dit beleidsplan een uitvoeringsnota naar de raad, inclusief een planning.

Mw. Paulusma (D66):

- Het is goed dat de mensen meer zelf kunnen kiezen. Mensen die daartoe niet in staat zijn, krijgen ondersteuning.
- 2015: D66 ziet graag dat ook met andere, kleinere zorgaanbieders wordt samengewerkt en waarmee nu nog geen contract is. Ook moet er ruimte zijn voor initiatieven van mensen zelf zoals het via een coöperatie leveren van zorg aan elkaar. Hoe gaat de wethouder het collegeprogramma vormgeven op deze punten?
- Bij de toekenning van wijkbudgetten moeten verbeteringen van bewoners worden beloofd.
- D66 ziet de decentralisatie met vertrouwen tegemoet.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- De opmerkingen die de fractie in februari maakte, gelden nog steeds. Naast bezuinigingen moeten inhoudelijke verbeteringen worden doorgevoerd zoals preventie. Het uitvoeringsplan moet concreter, bijvoorbeeld hoe de 'outcome' wordt gedefinieerd. Kan dit in september worden aangegeven?
- Overbodige bureaucratie: de in februari gemaakte opmerking over tussenpersonen geldt nog.
- Sociale teams: kunnen mensen buiten de wijk hulp ontvangen?
- De rol van huisarts en huishoudelijke hulp moet worden uitgewerkt.

Dhr. Dijk (SP):

- Er worden goede stappen gezet in de uitvoering. Spreker verwijst naar twee notities van de SP en hoort graag in september een reactie van het college.
- Reikwijdte burgerbetrokkenheid: waarom wordt een keuze voor pgb's gemaakt? De sociale context is belangrijk om eilandjes van zorg te voorkomen.
- Sturing en regionale samenwerking: het mag niet ondemocratisch worden.
- Grote zorg is dat er te weinig geld is voor de uitvoering van de zorgtaken.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Mist de ontwikkelingen in de Participatiewet.
- De fractie heeft zorgen over de rol van de raad bij het punt ruimte voor patiënten en consumenten en ruimte voor lokaal. Kan de raad voldoende sturen? Hoe worden organisaties betrokken? Hoeveel ruimte is er voor wijkinitiatieven?
- Aanbesteding: als voor een systeem is gekozen, welke punten zoals social return kunnen dan nog worden meegenomen?
- Bestaat al een beeld van de sociale kaart per wijk?

Dhr. Honkoop (VVD):

- Vernieuwing betekent ook nieuwe werkwijzen voor professionals vrijwilligers. Maatwerk en ruimte voor nieuwe partijen zijn belangrijk.
- Hoe houdt het college de vinger aan de pols bij zorgaanbieders?
- Reikwijdte burgerbetrokkenheid: de professional is het zichtbare aanspreekpunt die in nauw contact staat met de gemeente.
- Risico's in verband met de regionale samenwerking moeten worden gemonitord.

Dhr. Roeters (PvdD):

- Sluit zich aan bij de vragen van Student en Stad.
- Is er in verband met te grote toeloop naar hogere clusters een plan B?
- Bekostigingsvormen en expansierisico: kan de raad nog andere keuzes maken?
- Sociale teams: hoe wordt de privacy van de mensen beschermd?

Mw. Schipper (CDA):

- Sluit zich aan bij de opmerking van mw. Bloemhof over sturing bij regionale samenwerking.
- Communicatie: kan door het geven van concrete voorbeelden de zorg bij cliënten worden weggehaald?

Verslag 11 juni 2014

- Burgerbetrokkenheid is belangrijk maar eerst moeten basisvoorzieningen worden veiliggesteld.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Continuïteit: de fractie blijft zorgen houden.
- Spreker sluit zich aan bij de opmerking van Student en Stad over het uitvoeringsplan.
- Sociale teams moeten zich nog bewijzen. Is er een evaluatieplan?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de rol van de raad bij regionale samenwerking.
- Scholen moeten blijvend worden ondersteund in verband met hun rol.
- Is het college in gesprek met de Hanzehogeschool en andere over nieuwe werkwijzen?
- Verleningsbeschikking: spreker hoopt niet dat het een proces van dagen of langer wordt.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Vindt dat het kind en de ouders niet centraal staan bij het stuk over jeugdzorg.
- De rol van huisarts: waarom wordt die rol niet uitgewerkt?
- Spreker sluit zich aan bij de opmerking van de SP over de pgb, die van de PvdA over de rol van de raad en bij die van de ChristenUnie over de sociale wijkteams.

Wethouder Schroor:

- Zegt dat de fracties nog schriftelijk kunnen reageren op de vragen van het college.
- In 2015 wordt gewerkt met kleine zorgaanbieders. Het college moedigt initiatieven vanuit wijken zoals coöperaties en kleine innovatieve ondernemers aan.
- De wethouder wil in september graag met de commissie spreken over het vormgeven van die nieuwe burgerinitiatieven in de nieuwe aanpak.
- De gemeente houdt zich aan de privacyrichtlijnen waardoor de privacy goed is beschermd.
- Efficiency en verantwoording: er komt een backoffice bij de gemeente Groningen. De wethouder komt er later op terug.
- Huisartsen: het gesprek met hen loopt nog. De samenwerking met sociale teams is belangrijk.
- De raad wordt de komende anderhalf jaar betrokken bij het verloop van de uitvoering.
- Regionale sturing: wethouder en commissie spreken nog over de doorzichtigheid en het democratische karakter.
- Het opzetten van de sociale kaart van een wijk helpt bij de gebiedsgebonden aanpak.
- De gemeente is in gesprek met de scholen inclusief het passend onderwijs.
- Communicatie: eind 2014 wordt iedereen geïnformeerd over waar men terecht kan. Met cliënten wordt persoonlijk gesproken als men een andere zorgaanbieder krijgt. De zorg wordt in 2015 gecontinueerd. In 2016 wil het college wel het een en ander veranderen. Plan B is continuïteit.

Wethouder Gijsbertsen:

- Voegt aan de laatste opmerkingen van wethouder Schroor toe dat hetzelfde geldt voor de jeugdzorg.
- Relatie met de Participatiewet: de planning verschilt maar er zijn inhoudelijke verbanden. Dit komt terug.
- Rol van de raad: de raad beslist over het overdragen van budgetten aan regionale verbanden.
- Participatie ouders en kinderen: dit staat niet in het stuk omdat het nu gaat om de uitwerking van het specifieke Groninger model.
- Product- of populatiebesteding: in dit document is een combinatie van beide gekozen.

B4. Subsidietoekenning Hanzehogeschool/EnTranCe

(collegebrief 17 april 2014)

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vindt dat het op koehandel lijkt: de gemeente verstrekt 1,5 miljoen euro subsidie aan EnTranCe waarmee zij vervolgens 4 ha grond van de gemeente koopt met uitzicht op nog 1 ha in de toekomst. Daar komt bij dat de subsidie werd verstrekt zonder akkoord van de raad. De raad heeft budgetrecht en de raad weet niet wat de redenen van het college waren.

Verslag 11 juni 2014

- De fractie heeft één vraag: is deze voorgenomen subsidie gelieerd aan een belofte van de Hanzehogeschool betreffende de grondaankoop? Of anders gezegd: wordt de grond nog verkocht als de raad niet akkoord gaat?
- Spreker vreest precedentwerking.

Dhr. Zirkzee (D66):

- Zegt dat het lijkt dat de procedure niet goed is verlopen. De raad heeft budgetrecht en moet op tijd worden geïnformeerd. Het lijkt erop dat het college 1,5 miljoen euro heeft uitgegeven zonder akkoord van de raad.
- Wat is de reden voor de toezegging aan de Hanzehogeschool terwijl er geen dekking is?
- Is er al een kredietaanvraag aan de raad gestuurd? Zo ja, wanneer is die te verwachten? Zo nee, waarom is die er niet?
- Welke overwegingen liggen eraan ten grondslag om het bedrag toe te kennen? Wie is de risicodragers van het project?
- Is er over de voorwaarden en de eventuele risico's gesproken van het niet toekennen van de subsidie?
- Wordt er een bijdrage geleverd alleen aan de bouw of ook aan de onderwijsprojecten?
- Wat heeft het college gedaan toen bleek dat er een begrotingsonrechtmatigheid was ontstaan?
- Is er voor een marktconforme prijs verkocht aan de Hanzehogeschool? Is misschien sprake van een verkapte korting op de grondprijzen?
- Hoeveel verzoeken krijgt het college van onderwijsinstellingen en hoe is daar besloten? Hoe wordt gehandeld bij het toekennen van subsidies aan onderwijsprojecten?

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Er wordt volledig voorbijgegaan aan het budgetrecht van de raad. Had men niet tot december kunnen wachten als de grex ter sprake komt? Graag een toelichting van de wethouder.

Mw. Riemersma (Stadsparij):

- Waarom had het college haast met het toekennen van de gelden? Graag uitleg over de aard van het contract. Waarom is geen gebruikgemaakt van het cofinancieringsfonds?
- De fractie stelt als voorwaarde voor het verlenen van subsidie aan hogescholen dat stageplekken worden ingericht. Het geld mag niet voor de aankoop van grond worden gebruikt.
- Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen van Student en Stad.

Dhr. Roeters (PvdD):

- Vindt deze wijze van investeren niet transparant. Spreker sluit zich aan bij de al gemaakte vragen.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Legt uit wat het initiatief behelst. Het gaat om de rol van onderwijs bij de energievoorziening voor de toekomst. Het project verdient steun van de stad omdat het aansluit bij de gemeentelijke ambities.
- De dekking van de subsidies verdient niet de schoonheidsprijs. De subsidie moet zowel op inhoudelijke gronden als op gronden van behoorlijk bestuur worden toegekend.

Mw. Akkerman (VVD):

- Vindt het een goed project, het past bij de ambities van de stad.
- De fractie vraagt of het klopt dat het budgetrecht van de raad daadwerkelijk is geschonden. Zo ja, zijn er manieren om dit op te lossen bijvoorbeeld om de grex naar voren te halen?

Mw. Van Duin (SP):

- Waarom heeft het college besloten de financiële kant niet aan de raad voor te leggen?
- Waarom verlangt het college van tevoren van de raad dat de raad in december instemt met de grex? Is er nog ruimte voor de raad om nee te zeggen? Zo ja, wat zijn dan de financiële en bestuurlijke consequenties?
- Voor de SP is dit de laatste keer dat het college zo met het budgetrecht van de raad omgaat.

Mw. Schipper (CDA):

- Vindt dit niet fraai en neemt aan dat het niet weer gebeurt. Waarom wordt dit uit de grex gehaald? De vragen van de SP zijn terecht.

Verslag 11 juni 2014

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de positieve opmerkingen over EnTranCe en bij de kritische opmerkingen vanuit de commissie.

Wethouder Van der Schaaf:

- Schetst hoe een en ander is gegaan. De wethouder begrijpt de vragen vanuit de commissie.
- EnTranCe heeft betrekking op de Energy Academy en het project heeft een totale investering van 66 miljoen euro.
- De Hanzehogeschool heeft een bijdrage van ongeveer 18 miljoen euro gevraagd aan de overheden. Aan de stad is 1,5 miljoen euro gevraagd. Door het toekennen van dit bedrag kwam tevens cofinanciering mogelijk tot stand.
- De stad heeft ook belang bij het verkopen van de eigen gronden. Er was sprake van een win-situatie, zowel vanuit het publieke als het private belang.
- Het probleem was de enorme tijdsdruk. Tevens was er geen gemeentelijke begrotingspost t waaruit de bijdrage zou kunnen worden gedekt. Het cofinancieringsfonds was geen optie omdat voor dat fonds nog criteria moesten worden opgesteld.
- Het klopt dat het budgetrecht is geschonden. Er is een tijdelijke begrotingsonrechtmatigheid.
- Het college had in maart 2014 besloten het aan het presidium voor te leggen. Dat is echter niet tijdig gebeurd. Eind april heeft de gemeentesecretaris aan het presidium excuses aangeboden.
- De wethouder legt uit dat de gekozen weg ook voor de raad de minst slechte oplossing is en het minste risico heeft. Voor de grondaankoop betaalt de hogeschool 5 miljoen euro en dat is een goede prijs.
- De facto wordt het budgetrecht niet geschonden: het geld wordt namelijk uit een potje gehaald dat niet zou hebben bestaan als deze deal niet was gesloten.
- De gemeente zou het bedrag van 5 miljoen euro niet hebben ontvangen als de subsidie van 1,5 miljoen euro niet was toegekend. De subsidie wordt verstrekt vanwege het publieke belang en is een bijdrage voor het gehele project, dus niet alleen voor de grond.
- Vanwege gebrek aan transparantie was het verlagen van de grondprijzen geen alternatief.
- De wethouder zegt toe dat als de raad het wil het college dit nooit weer op deze manier zal doen.
- Als de raad geen akkoord geeft, ontstaat een probleem met de Hanzehogeschool omdat het college al heeft gezegd het zo te willen doen.
- De vraag van D66 over beleid: dit is een op zichzelf staand geval. De inhoudelijke visie van het college past wel in het gemeentelijke beleid.
- De kredietaanvraag komt samen met de andere grexen in december 2014 naar de raad.
- De Hanzehogeschool is de risicodragers van het project. Het college is richting Hanzehogeschool transparant geweest over de gekozen methode.

De collegebrief gaat als stuk met 1-minuutinterventie naar de raad van 2 juli 2014.

C1. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslagen 12 februari 2014 en verslag 21 mei 2014

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.10 uur.